ÄLDRERÅDET I JOMALA KOMMUN

MÖTE NR. 6 Kommunkansliet 2022-11-22

Närvarande

Namn	Befattning	Närvarande
Elsbet Jansson (EJ)	ordförande	X
Anders Karlsson (AK)	vice ordförande	X
Ragnhild Wideman (RW)	medlem	X
Solbritt Blomqvist (SB)	medlem	X
Henrik Flöjt (HF)	medlem	X
Sanna Lindroos (SL)	äldreomsorgschef, sekreterare	X

Mötets konstituerande

Ordförande öppnar mötet kl. 14:15

Äldrerådet konstaterar att mötet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Föredragningslistan godkänns.

Seniorrådgivning:

Som första punkt berättar äldreomsorgschefen om den planerade seniorrådgivningen hos ÅHS som avser att ersätta de tidigare hälsofrämjande hembesöken som utförts i samarbete mellan ÅHS och kommunerna. Äldrerådet önskar framföra att de ser detta som försämring av det hälsofrämjande arbete samtidigt som det är positivt med en läkare som på mottagningen är avsedd för de äldres behov. R.W. deltar den 23.11. på tillfället som kallas seniorsamtal vid Rödakorsgården, och eventuellt diskutera frågan med äldrerådets ordförande i M:hamn.

Äldreråds seminarium:

Fyra ledamöter från Jomalas äldreråd deltog den 25.10. till äldreråds seminarium som gemensamt ordnades till samtliga Åländska äldreråd. Följande punkter ville vårt äldreråd lyfta för beslutsfattning i Jomala:

1. Framförhållning vad gäller mötesdagar 2023: Äldrerådet i Jomala fastställde mötesdagarna för 2023 till 14.2. 18.4. 19.9. och 21.11. Extra insatta möten vid behov.

2. Äldrerådets påverkansmöjligheter: Äldrerådet i Jomala önskar tydlighet vad gäller deras roll att ta del av aktuella ärenden, möjlighet att ge utlåtande och påverka. Äldrerådet ska ges tillfälle att uttala sig i samtliga ärenden som berör den äldre befolkningen i kommunen vare sig det gäller kommunal omsorg, planering av infrastruktur eller kultur- och idrottsverksamhet. Äldreomsorgschefen har tagit på sig att ta fram en instruktion med förslag hur och i vilket skede äldrerådet ska informeras och involveras i ärendena.

3. Möta äldre i kommunen: Äldrerådets medlemmar önskar träffa äldre kommuninvånare. En s.k. aftonskola planeras till våren 2023. Närmare datum beslutas vid nästa möte.

4. Kontaktuppgifter: Kontaktuppgifter till äldrerådets medlemmar bör synliggöras mer. Undras om det kunde avvaras en liten ruta i kommunens infoblad permanent?

5. Närståendevårdarnas intressen: Inget speciellt att lyfta i Jomala.

6. Subventionerad tandvård för äldre kommuninvånare: Äldrerådets medlemmar önskar att kommunen går in och subventionerar tandvårdskostnader för äldre invånare.

Övrigt:

Äldrerådet önskar att om en kommitté, enligt uppdrag i budget 2023, utses för att se på frågor som berör framtida äldreomsorg i kommunen, att en medlem från äldrerådet ska få ingå i kommittén.

Mötets avslutande

Mötet avslutas kl. 15:30

2022

OKTOBERRAPPORTEN

BUDGETUPPFÖLJNING

1.1. – 31.10.2022

Innehållsförteckning

BUDGETUPPFÖLJNING 2
Verksamhetsbidrag 2
Finansieringsintäkter 2
Årsbidrag 3
Specificering av årsbidraget 4
Jämförelse mot tidigare år 5
Investeringsdelen 6
Avskrivningskostnader 8
Kassamedel 8
Över-/underskott 8
Preliminär resultaträkning 9
Nyckeltal 10
Rapporter från förvaltningscheferna 11
CENTRALFÖRVALTNINGENS RAPPORT 11
SOCIALVÅRDENS (KST) RAPPORT 13
ÄLDREFÖRVALTNINGENS RAPPORT 14
UTBILDNINGSFÖRVALTNINGENS RAPPORT 16
BIBLIOTEKSFÖRVALTNINGENS RAPPORT 20
FRITIDSFÖRVALTNINGENS RAPPORT 21
RÄDDNINGSFÖRVALTNINGENS RAPPORT 23
TEKNISKA FÖRVALTNINGENS RAPPORT 25
AFFÄRSVERKSAMHETENS RAPPORT 29
BYGGFÖRVALTNINGENS RAPPORT 30
Prognos 0
Nettodriftskostnader 0
Finansieringsintäkter 1
Kassamedel 2
Resultat 2

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

BUDGETUPPFÖLJNING

Verksamhetsbidrag

Förbrukning av budget - Kommunens förbrukning av budget (81,81 procent) håller en högre förbrukning än tidigare år (80,05 procent) men har en marginal på 1,52 procent mot ideal förbrukningen.

Nettokostnadsutveckling – Kommunen har en 23,40 procent ökad nettokostnadsutveckling per oktober (1 314 859 euro) jämfört med fjolåret (1 065 504 euro).

Förbrukning av föregående bokslut - En intressant jämförelse som är viktig att beakta är kommunens förbrukade medel av föregående års bokslut. Per oktober har kommunen förbrukat medel upp till 87,53 procent av tidigare års bokslut. Det betyder att kommunens förbrukning ligger snäppet högre än idealförbrukningen, 83,33 procent, om bokslut 2021 skulle vara årets budgetram.

Finansieringsintäkter

Inflöde mot budget - Kommunens inflöde av finansieringsintäkter ligger på 86,89 procent av budget vilket är lägre än förra års motsvarande period (89,26 procent). Kommunen har haft ett positivt inflöde av skatter under året. Förväntningarna är att även de sista månaderna blir lika positiva.

Skatteinkomstutveckling - Kommunens skatteinkomstutveckling per oktober (1 518 104 euro) är positiv och i samma nivå som fjolårets ökning (818 192 euro).

Förändring i euro	2020-2021	2019-2020
Förvärvsinkomstskatt	1 049 668,62	634 780,47
Fastighetsskatt	21 287,59	74 640,48
Samfundsskatt	428 136,70	109 601,53
Övriga skatter	19 011,21	-830,08
Summering	**1 518 104,12**	**818 192,40**

Inflöde mot föregående bokslut - inflödet av finansieringsintäkter per oktober motsvarar 102,15 procent av föregående års bokslut.

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

Årsbidrag

Årsbidraget kan ses som den mängd pengar som kommunen har att investera för. Per oktober täcker årsbidraget endast 14,39 procent av den totala investeringsbudgeten.

JÄMFÖRELSE	2022	2021	2020	Ökn./minskn. 2022	Ökn./minskn. 2021
VERKSAMHETSBIDRAG	-20 356 234,94	-19 041 376,03	-17 975 872,40	6,91 %	5,93 %
FINANSIERINGSINTÄKTER	21 611 275,28	20 062 859,67	20 185 532,20	7,72 %	-0,61 %
ÅRSBIDRAG (- försäljningsvinst)	**1 255 040,34**	**1 021 483,64**	**2 209 659,80**	**22,86 %**	**-53,77 %**
TOTALA INVESTERINGSBUDGET	**-8 724 621,91**	**-4 616 449,00**	**-5 011 883,00**	**88,99 %**	**-7,89 %**
+PENGAR IN/-PENGAR UT	**-7 469 581,57**	**-3 594 965,36**	**-2 802 223,20**	**107,78 %**	**28,29 %**
ÅRSBIDRAG/INVEST.BUDGET	**14,39 %**	**22,13 %**	**44,09 %**		

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

Specificering av årsbidraget

Jomala kommun	Total budget	För-verkligat	Kvar av budget	Förbrukad Budget i %
Centralförvaltningen	-1 275 579	-997 234	278 345	78 %
Socialförvaltningen	**-7 734 007**	**-6 044 410**	**1 689 596**	**78 %**
Socialvården	-4 631 115	-3 965 777	665 338	86 %
Äldreomsorg	-3 102 892	-2 078 634	1 024 258	67 %
Skolförvaltningen	**-13 999 797**	**-11 293 666**	**2 706 131**	**81 %**
Lågstadiet	-5 238 447	-3 952 072	1 286 375	75 %
SÅHD	-3 470 539	-3 034 222	436 317	87 %
Fritidshemsverksamheten	-164 085	-199 036	-34 951	121 %
Barnomsorg	-5 126 726	-4 108 336	1 018 390	80 %
Biblioteksförvaltningen	-184 145	-161 051	23 094	87 %
Fritidsförvaltningen	-478 054	-426 417	51 637	89 %
Räddningsförvaltningen	-182 043	-152 616	29 427	84 %
Tekniska förvaltningen	-1 128 693	-1 051 270	77 423	93 %
Byggförvaltningen	-83 160	-73 462	9 698	88 %
Affärsverksamheten	184 324	-156 109	-340 433	-85 %
VERKSAMHETSBIDRAG	**-24 881 153**	**-20 356 235**	**4 524 918**	**82 %**
Skatteinkomster	**20 128 111**	**17 622 697**	**-2 505 414**	**88 %**
Kommunal inkomstskatt	18 687 381	15 579 145	-3 108 236	83 %
Andel av samfundsskatt	1 034 156	1 628 892	594 736	158 %
Fastighetsskatt	316 574	306 318	-10 256	97 %
Övriga skatter	90 000	108 342	18 342	120 %
Landskapsandelar	**4 750 485**	**3 993 175**	**-757 310**	**84 %**
LS-andel skattekomplettering	2 202 759	1 841 033	-361 726	84 %
LS-andel grundskola	562 854	1 722 632	1 159 778	306 %
LS-andel socialvård	422 361	351 967	-70 394	83 %
LS-andel kultur	83 419	70 947	-12 472	85 %
LS-andel Barnomsorg	1 060 685	0	-1 060 685	-
LS-andel träningsundervisning	329 346	0	-329 346	-
LS-andel grundvux	0	0	0	-
LS-andel specialfritids	89 061	0	-89 061	-
Övriga Landsk. andelar	0	6 596	6 596	-
Finansiella intäkter o. kostnader	**-25 200**	**-4 597**	**20 603**	**18 %**
Ränteintäkter	16 000	196	-15 804	1 %
Övriga finansiella intäkter	4 000	-4 076	-8 076	-
Räntekostnader	-45 200	0	45 200	-
Övriga finansiella kostnader	0	-717	-717	-
FINANSIERINGSINTÄKTER	**24 853 396**	**21 611 275**	**-3 242 121**	**87 %**
ÅRSBIDRAG	**-27 757**	**1 255 040**	**1 282 798**	**-4521 %**

Jämförelse mot tidigare år

	2022				2021				2020			
Jomala kommun	Total budget	För-verkligat	Kvar av budget	Förbrukad Budget i %	Total budget	För-verkligat	Kvar av budget	Förbrukad Budget i %	Total budget	För-verkligat	Kvar av budget	Förbrukad Budget i %
Centralförvaltningen	-1 275 579	-997 234	278 345	78 %	-1 167 658	-1 044 270	123 388	89 %	-1 312 006	-958 247	353 759	73 %
Socialförvaltningen	-7 734 007	-6 044 410	1 689 596	78 %	-7 528 941	-5 736 091	1 792 849	76 %	-11 439 990	-8 882 923	2 557 067	78 %
Socialvården	-4 631 115	-3 965 777	665 338	86 %	-4 332 621	-3 699 147	633 474	85 %	-3 062 578	-2 421 070	641 508	79 %
Barnomsorg									-4 891 654	-3 734 181	1 157 473	76 %
Äldreomsorg	-3 102 892	-2 078 634	1 024 258	67 %	-3 196 320	-2 036 945	1 159 375	64 %	-3 485 758	-2 727 671	758 087	78 %
Skolförvaltningen	-13 999 797	-11 293 666	2 706 131	81 %	-13 389 636	-10 724 341	2 665 295	80 %	-8 685 053	-6 570 526	2 114 527	76 %
Lågstadiet	-5 238 447	-3 952 072	1 286 375	75 %	-5 059 397	-3 978 558	1 080 839	79 %	-5 086 055	-3 609 290	1 476 765	71 %
SÅHD	-3 470 539	-3 034 222	436 317	87 %	-3 081 230	-2 518 397	562 833	82 %	-3 399 189	-2 828 766	570 423	83 %
Fritidshemsverksamheten	-164 085	-199 036	-34 951	121 %	-179 099	-131 185	47 914	73 %	-199 809	-132 471	67 339	66 %
Barnomsorg	-5 126 726	-4 108 336	1 018 390	80 %	-5 069 910	-4 096 201	973 709	81 %				
Biblioteksförvaltningen	-184 145	-161 051	23 094	87 %	-158 814	-144 033	14 781	91 %	-212 873	-156 470	56 403	74 %
Fritidsförvaltningen	-478 054	-426 417	51 637	89 %	-443 450	-378 223	65 227	85 %	-514 000	-409 937	104 063	80 %
Räddningsförvaltningen	-182 043	-152 616	29 427	84 %	-186 571	-114 601	71 970	61 %	-174 135	-101 021	73 114	58 %
Tekniska förvaltningen	-1 128 693	-1 051 270	77 423	93 %	-1 135 884	-1 006 183	129 701	89 %	-1 337 795	-845 863	491 932	63 %
Byggförvaltningen	-83 160	-73 462	9 698	88 %	-78 095	-21 703	56 392	28 %	-93 661	-38 130	55 532	41 %
Affärsverksamheten	184 324	-156 109	-340 433	-85 %	301 700	128 070	-173 630	42 %	251 699	-12 755	-264 454	-5 %
VERKSAMHETSBIDRAG	-24 881 153	-20 356 235	4 524 918	82 %	-23 787 349	-19 041 376	4 745 973	80 %	-23 517 815	-17 975 872	5 541 942	76 %
Skatteinkomster	20 128 111	17 622 697	-2 505 414	88 %	17 771 800	16 104 593	-1 667 207	91 %	18 956 113	15 286 400	-3 669 713	81 %
Landskapsandelar	4 750 485	3 993 175	-757 310	84 %	3 319 330	3 967 332	648 002	120 %	3 911 249	4 751 448	840 199	121 %
Finansiella intäkter o. kostnader	-25 200	-4 597	20 603	18 %	20 000	-9 065	-29 065	-45 %	30 000	147 684	117 684	492 %
FINANSIERINGSINTÄKTER	24 853 396	21 611 275	-3 242 121	87 %	21 111 130	20 062 860	-1 048 270	95 %	22 897 362	20 185 532	-2 711 830	88 %
ÅRSBIDRAG (- försäljningsvinst)	-27 757	1 255 040	1 282 798	-4521 %	-2 676 219	1 021 484	3 697 703	-38 %	-620 453	2 209 660	2 830 113	-356 %

Investeringsdelen

	Förbrukat totalt	Fastställd budget totalt	Förbrukad %	Kvar av budget
C8 Investering	**-243 420**	**-8 724 622**	**2,79%**	**8 481 202**
C81 Allmän förvaltning	**4 140**	**-159 464**	**-2,60%**	**163 604**
C811 Fast egendom	26 810			26 810
81101 Markköp	26 810			26 810
C813 IT investeringar	-22 670	-159 464	14,22%	136 794
81301 IT-investeringar allmän förvaltning	-9 410	-10 900	86,33%	1 490
81302 Kommunens ERP-investeringar	-13 260	-148 564	8,93%	135 305
C82 Socialförvaltningen		**-80 000**		**80 000**
C822 Lös egendom		-80 000		80 000
82201 Bil till hemvården		-80 000		80 000
C83 Skolförvaltningen	**-34 426**	**-99 330**	**34,66%**	**64 904**
C832 Lösegendom		-25 000		25 000
83203 Inventarier Barnomsorg		-25 000		25 000
C833 IT investeringar	-34 426	-74 330	46,32%	39 904
83301 IT-investeringar Vikingaåsen	-23 804	-54 090	44,01%	30 286
83302 IT-investeringar Södersunda	-10 622	-20 240	52,48%	9 618
C84 Biblioteks- och kulturförvaltningen	**-1 660**	**-6 989**	**23,75%**	**5 329**
C842 Lös egendom	-1 660	-6 989	23,75%	5 329
84201 Inventarier bibliotek	-1 660	-6 989	23,75%	5 329
C85 Fritidsförvaltningen	**-22 614**	**-227 566**	**9,94%**	**204 952**
C851 Fast egendom	-22 614	-227 566	9,94%	204 952
85108 Maskiner och inventarier	-9 419	-10 000	94,19%	581
85112 Varmförråd	-13 195	-217 566	6,06%	204 371
C86 Tekniska förvaltningen	**-72 970**	**-6 904 523**	**1,06%**	**6 831 553**
C861 Byggnader	90 655	-6 028 895	-1,50%	6 119 551
86112 Samlingshuset	432 384	-179 368	-241,06%	611 751
86113 Rönngården fastighetsförbättring	-598	-41 349	1,45%	40 751
86114 Diamanten, fastighetsförbättring	-5 575	-18 371	30,35%	12 796
86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring	-812	-28 770	2,82%	27 957
86116 Trollsländan, fastighetsförbättring	-174	-8 850	1,96%	8 676
86117 Södersunda, fastighetsförbättring	-19 772	-40 000	49,43%	20 228
86118 Vikingaåsen fastighetsförbättring	-229 101	-2 047 574	11,19%	1 818 473
86119 Projektering daghem, Möckelö Strand	-11 606	-3 086 710	0,38%	3 075 104
86129 Inköp av modul	-1 374	-475 000	0,29%	473 626
86144 Gottby daghem, redskap och inventarier		-3 700		3 700
86145 Överby daghem, redskap och inventarier	-8 246	-12 800	64,42%	4 554
86146 Trollsländan, redskap och inventarier	361	-2 500	-14,42%	2 861
86147 Safiren, redskap och inventarier	-23 374	-19 000	123,02%	-4 374
86148 Rubinen, redskap och inventarier	-7 949	-10 662	74,56%	2 713
86150 Verkstad/Förvaringshall		-14 243		14 243
86151 Solcellspaneler	-21 295	-25 000	85,18%	3 705
86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier	-12 214	-15 000	81,43%	2 786
C862 Kommunalvägar	-56 428	-357 000	15,81%	300 572
86209 Sandbacksvägen		-20 000		20 000
86217 Torpvägen	-56 336	-167 000	33,73%	110 664
86222 Mjölkdahlsvägen	-92	-99 000	0,09%	98 908
86223 Postgårdsvägen		-71 000		71 000

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

C863 Gator inom detaljplaner		-39 000		39 000
86316 Norra Bergshöjden BPL		-13 000		13 000
86320 Kasberget Södra BPL		-13 000		13 000
86323 Kasberget Norra BPL		-13 000		13 000
C864 Övriga vägar och leder	-6 685	-367 794	1,82%	361 109
86407 GC-led Kalmarnäsvägen	-6 685	-293 844	2,27%	287 159
86408 GC-led Möckelö Strand		-73 950		73 950
C866 Fordon	-39 588	-50 000	79,18%	10 412
86601 Servicebil	-39 588	-50 000	79,18%	10 412
C867 Övrigt	-60 925	-61 834	98,53%	909
86702 Maskiner och inventarier	-20 293	-21 000	96,64%	707
86705 Parkeringsplats, kommunkansliet	0			0
86706 Inhägnad av lagertomt, Prestgården by	-28 545	-28 834	99,00%	289
86707 Kommunens allmänna badstränder	-12 087	-12 000	100,72%	-87
C87 Brandnämnden	**-29 361**	**-30 000**	**97,87%**	**639**
C872 Lös egendom	-29 361	-30 000	97,87%	639
87204 Släckningsbil	-29 361	-30 000	97,87%	639
87205 Inventarier brand	0			0
C89 Affärsverksamhet	**-86 528**	**-1 216 749**	**7,11%**	**1 130 221**
C891 Vatten	-6 746	-30 000	22,49%	23 254
89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar	-6 746	-30 000	22,49%	23 254
C892 Avlopp	-13 033	-951 310	1,37%	938 277
89221 Avloppsstam till Lotsbroverket		-601 310		601 310
89222 Avloppsledning Prestgårdenby		-15 000		15 000
89223 Stamledning, Dalkarby	-5 717	-85 000	6,73%	79 283
89224 Stamledning, Sviby - Mariehamns stad	-7 317	-250 000	2,93%	242 683
C893 Övrigt	-66 749	-235 439	28,35%	168 690
89303 Pumpstation, Jomalaby	-15 394	-17 000	90,55%	1 606
89304 Breddningsbassänger	-13 929	-148 519	9,38%	134 590
89305 Tryckförhöjningsstationer	-22 692	-40 000	56,73%	17 308
89306 Huvudmätare till vattenstamledning	-14 734	-29 920	49,25%	15 186
Totalsumma	**-243 420**	**-8 724 622**	**2,79%**	**8 481 202**

Avskrivningskostnader

Investeringar belastar kommunens årliga över-/underskott (i resultaträkningen) i form av avskrivningskostnader. Avskrivningskostnader är investeringarnas årliga värdeminskning (i stället för att kostnadsföra hela investeringen delar man upp det enligt uppskattad livslängd). Investeringsutgifterna har endast uppgått till 2,79 procent av budgeterade medel, vilket hittills genererat lägre avskrivningskostnader än budgeterat. Årsbidraget per oktober täcker de budgeterade avskrivningskostnaderna.

	Uppskattade avskrivningskostnader	avskrivning enligt utfall
Avskrivningar från tidigare år	-1 440 473,10	-1 440 473,10
Avskrivningar från aktuellt år	-281 550,00	-43 703,90
Totala avskrivningskostnader	**-1 722 023,10**	**-1 484 177,00**

Kassamedel

Kassamedel är kommunens viktigaste utgångspunkt och därför är beaktande av påverkan samt förändringar av kassamedel det mest centrala för att vidhålla en god ekonomi. Investeringar, återbetalningsskyldighet av anslutningsavgifter, återbetalningsskyldighet av momsavdrag (för nybyggnationer som säljs inom 10 år) och driftskostnader är några exempel som kommunen behöver täckande kassamedel för.

Kommunen har fortsättningsvis god likviditet mycket tack vare den fortsatta positiva skatteinkomstutvecklingen. Med god likviditet är kommunen mer ”resistent” mot sämre tider. Nedanstående tabell visar på kvarvarande kassamedel efter kommunens kvarvarande investeringsåtaganden.

Kassamedel	Utfall
Kassa och bank	13 695 273,85
Kommande investeringsutgifter	-8 481 202,08
Totalt	**5 214 071,77**

Över-/underskott

Per oktober utfaller ett överskott som är betydligt bättre än det budgeterade. Det kan konstateras att kommunen kommer att hålla budget även om det återstår två månader. I prognoskapitlet ges mer information om uppskattat årsavslut.

	Budget	Utfall
Årsbidrag	-27 757,33	1 250 027,94
Avskrivningar (uppskattning)	-1 722 023,10	-1 484 177,00
Resultat	**-1 749 780,43**	**-234 149,06**

Preliminär resultaträkning

EXTERN RESULTATRÄKNING	2022	2021
Verksamhetens intäkter	**2 234 793,58**	**2 620 487,22**
Försäljningsintäkter	1 336 301,37	1 577 918,41
Avgiftsintäkter	669 613,22	629 946,62
Understöd och bidrag	72 616,69	154 155,55
Övriga intäkter	156 262,30	160 881,99
Försäljningsvinster	0,00	97 584,65
Verksamhetens kostnader	**-22 596 040,92**	**-21 564 278,60**
Personalkostnader	-8 611 020,83	-8 285 387,45
Köp av tjänster	-11 355 755,10	-10 696 989,61
Material, förnödenheter, varor	-1 617 984,10	-1 506 723,17
Understöd och bidrag	-846 767,84	-942 329,57
Övriga kostnader	-164 513,05	-132 848,80
VERKSAMHETSBIDRAG	**-20 361 247,34**	**-18 943 791,38**
Skatteinkomster	**17 622 696,81**	**16 104 592,69**
Landskapsandelar	**3 993 175,08**	**3 967 331,81**
DRIFTSBIDRAG	**1 254 624,55**	**1 128 133,12**
Finansiella intäkter och kostnader	**-4 596,61**	**-9 064,83**
Ränteintäkter	195,93	-29,84
Övriga finansiella intäkter	-4 075,87	-5 475,15
Räntekostnader	0,00	0,00
Övriga finansiella kostnader	-716,67	-3 559,84
ÅRSBIDRAG	**1 250 027,94**	**1 119 068,29**
Avskrivningar enligt plan	**-1 484 177,00**	**-1 440 473,10**
Avskrivningar av engångskaraktär	**0,00**	**0,00**
Nedskrivningar	**0,00**	**0,00**
Extraordinära intäkter o. kostnader	**0,00**	**0,00**
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**-234 149,06**	**-321 404,81**
Ökning eller minskning av avskr.differens	**0,00**	**0,00**
Ökning eller minskning av reserv	**0,00**	**0,00**
Ökning eller minskning av fonder	**0,00**	**0,00**
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	**-234 149,06**	**-321 404,81**

Nyckeltal

Uppföljning av nyckeltal för att beskriva kommunens ekonomiska och verksamhetsmässiga situation.

Nyckeltal - Hela kommunen	2022	2021	2020
Invånare	5 597	5 479	5 321
Verksamhetsbidrag/invånare	-3 637,89	-3 457,53	-3 375,17
Verksamhetens självfinansieringsgrad	9,89 %	12,15 %	11,55 %
Extern finansieringsgrad	95,66 %	93,08 %	116,06 %
Skatteintäkter/verksamhetsbidrag	86,55 %	85,01 %	104,76 %
Landskapsandelar/verksamhetsbidrag	19,61 %	20,94 %	26,46 %
Årsbidrag/invånare	223,34	204,25	1081,28
Nettoinvesteringar/invånare	-43,49	-77,36	-230,03
Årsbidrag/nettoinvesteringar	515,59 %	241,00 %	180,53 %
Årsbidrag/Avskrivningskostnader	84,22 %	77,69 %	448,73 %

Verksamhetsbidrag/invånare = Visar hur mycket verksamheten kostar kommunen per invånare.

Verksamhetens självfinansieringsgrad = Visar till vilken grad verksamhetens intäkter finansierar verksamhetens kostnader.

Extern finansieringsgrad = Visar till vilken grad externa intäkter (skatteintäkter och landskapsandelar) finansierar verksamhetens kostnader.

Skatteintäkter/verksamhetsbidrag = Visar till vilken grad skatteintäkterna finansierar verksamheten.

Landskapsandelar/verksamhetsbidrag = Visar till vilken grad landskapsandelar finansierar verksamheten.

Årsbidrag/invånare = Visar kommunens totala intäkter minus totala kostnader (inklusive finansiella intäkter och kostnader) per invånare.

Nettoinvesteringar/invånare = Visar nettoinvesteringsflödet per invånare.

Årsbidrag/nettoinvesteringar = Visar på hur mycket årsbidraget täcker nettoinvesteringarna.

Rapporter från förvaltningscheferna

CENTRALFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: KOMMUNDIREKTÖREN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C110	**Centralförvaltningen**	**-997 623**	**-1 275 579**	**78,21%**	**277 956**
12001	Revision	-9 189	-11 511	79,83%	2 322
13101	Kommunfullmäktige	-16 568	-17 049	97,18%	481
13102	Kommunstyrelsen	-128 111	-242 947	52,73%	114 836
13103	Kommunkansliet	-325 472	-371 733	87,56%	46 261
13104	Övrig allmän förvaltning	-143 386	-160 615	89,27%	17 229
13105	Beskattning	-91 442	-124 378	73,52%	32 936
13106	Tillfälliga kommitteer	-1 100	-750	146,67%	-350
13107	Ålands kommunförbund	-69 099	-64 030	107,92%	-5 069
13108	Allmänna understöd	-650	-650	100,00%	0
13201	Personalförvalting	-9 018	-16 462	54,78%	7 444
13202	Personalrekreation	-10 360	-12 000	86,33%	1 640
13203	Företagshälsovård	-50 885	-27 600	184,37%	-23 285
14001	Sysselsättningsåtgärder	-694	-5 042	13,76%	4 348
14003	Medborgarinstitutet	-46 916	-93 648	50,10%	46 732
15001	Egen planläggning	-77 135	-103 593	74,46%	26 458
16101	Näringsliv - turism	-159	-192	82,60%	33
16201	Lant- och skogsbruk	-17 440	-23 379	74,60%	5 939
Totalsumma		**-997 623**	**-1 275 579**	**78,21%**	**277 956**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:

Uppföljning:

- De centrala förhandlingarna gällande tjänste- och arbetskollektivavtalen är slutförda. Förhandlingsparterna sammanställer för tillfället informationsmaterial för avtalsuppgörelsen. Information gällande lönejusteringarna har publicerats.
- Upphandling ny telefonväxel genomförd
- Kartläggning inför upphandling av internet är påbörjad
- Planerare har anställts

Direkta avvikelser från budgetplanen:

Uppföljning:

Inga direkta avvikelser mot budgetplanen.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning:
Inga uttryckta verksamhetsförändringar för året som kräver verkställande.

Målsättningar i budget

1. Förvaltningen ges i uppdrag att ta fram en övergripande utvecklingsplan för kommunen.
2. Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2022 fortsätta se över ägarstyrningen av kommunalförbund.
3. Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2022 se över hur kommunen kan minska sitt beroende av att köpa tjänster av kommuner och kommunalförbund.
4. Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2022 upphandla teletjänster och internetabonnemang.
5. Centralförvaltningen ges i uppdrag att säga upp medlemskapet i Ålands kommunförbund så att medlemskapet upphör att gälla den 31 december 2022.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: Slutfört
2. Uppföljning: Uppgiften är svår, delvis för att den politiska styrningen är statisk.
3. Uppföljning: Uppgiften ej påbörjad.
4. Uppföljning: Växel genomfört, internet påbörjat.
5. Uppföljning: Genomfört.

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen:

1. 81101 Markköp
   Uppföljning: Inga markköp genomförda.

2. 81301 IT-investeringar allmän förvaltning
   Uppföljning: Samtliga datorer beställda enligt uppdateringsplanen per den 15.6.22 förutom en dator som bedöms vara i så pass gott skick att uppdateringen kan skjutas på till nästa år.

3. 81302 Kommunens ERP-investeringar
   Uppföljning: Ett avropsavtal med leverantörerna ligger på bordet och målet är att ha det signerat inom december och samtidigt ha ett preliminärt startdatum för konfigurering av setup, funktionstester och implementering.

SOCIALVÅRDENS (KST) RAPPORT

Rapporteringsansvarig: KOMMUNDIREKTÖREN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
⊟C10	**Driftshushållning**	**-3 965 777**	**-4 631 115**	**85,63%**	**665 338**
⊞21101	Socialförvaltningen och kansliet	-1 883			-1 883
21501	Kommunernast socialtjänst (f.d.	-3 963 300	-4 631 115	85,58%	667 815
⊞21601	Skyddat arbete	-674			-674
⊞21801	Grundläggande utkomststöd	81			81
Totalsumma		**-3 965 777**	**-4 631 115**	**85,63%**	**665 338**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: -

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning:
KSTs budgetuppföljning pekar mot att budgeten underskrids med runt 1 000 000 euro.

ÄLDREFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: ÄLDREOMSORGSCHEFEN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
⊟C220	**Äldreförvaltning**	**-2 078 645**	**-3 102 892**	**66,99%**	**1 024 246**
22101	Oasen k.f.	-1 530 886	-2 217 709	69,03%	686 823
22201	Hemvården	-299 696	-487 115	61,52%	187 419
22202	Stödtjänster	-1 343	0		-1 343
22301	Närståendevård från 65	-103 390	-188 023	54,99%	84 632
22304	Avlastning från 65	-4 071	-9 897	41,14%	5 826
22311	Servicehus/hemvårdscentral	-20 268	-31 204	64,95%	10 936
22312	Demensboende	-43 235	-67 412	64,14%	24 177
22314	Äldreomsorg på distans	-11 407	-19 440	58,68%	8 034
22401	Äldreomsorgsförvaltning	-64 349	-82 092	78,39%	17 743
Totalsumma		**-2 078 645**	**-3 102 892**	**66,99%**	**1 024 246**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: I slutet på december 2021 erhöll äldreförvaltningen en anmälan om en klinikfärdig patient hos ÅHS psykiatriska avdelningen. De sedermera efterföljande fakturorna för klinikfärdig patient har bestridits med motiveringen att klienten bör enligt nuvarande struktur för socialvården tillhöra Kommunernas socialtjänst. Ärendet har nu förts vidare till förvaltningsdomstolen för rättslig prövning.

Köket Restaurang Catering som huserat i kommunens servicehus Rönngården har meddelat att de avslutar med matleveranserna vecka 47. I väntan på att en ny upphandling äger form och en ny entreprenad finns på plats, behöver hemtjänstens matleveranser ordnas på annat sätt.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Oasens beläggning per 31.10. motsvarar i snitt 24,29 vårdplatser mot 25,14 budgeterade vilket, under förutsättning att planerade investeringar genomförs enligt plan, ge en uppskattad inbesparing på cirka 123 707 euro.

Intäkter för sålda hemservicetjänster till KST genererade betydligt större belopp än beräknats vid budgetering. Överskottet till årets slut, tillsammans med kommunens egna hemserviceavgifter och Statskontorets bidrag, beräknas ge överskott på ca 76 839 euro. Vårdtyngden har under senaste månaden ökat betydligt, men i nuläge ser det ut att personalkostnaderna blir ca 36 491 euro mindre än budgeterats.

Inom stödtjänster uppstår en merkostnad av anledningen att nuvarande leverantör avslutar sin verksamhet och hemtjänstens mat behöver köpas från en annan leverantör. Merkostnad uppskattas till 1 167 euro.

På Folkhälsans gruppboende har ingen klient vårdats januari-mars 2022, vilket ger en uppskattad inbesparing på ca 13 341 85 euro.

Antalet närståendevårdsklienter har minskat under pågående år med totalt fyra personer, vilket i sin även minskat nyttjande av avlastning i motsvarande grad. Uppskattad inbesparing 57 741 euro inom närståendevården och cirka 4 000 euro inom avlastning för närståendevården.

Något mindre planerade aktiviteter och avsaknaden av personalresurs under vårvintern leder till en mindre inbesparing på servicehuset. Uppskattas till 5 929 euro.

Äldreomsorg på distans (ÄlDis) verksamhet löper enligt budgetplan och avslutas enligt nuvarande information den 31.12.2022 då samtliga kommuner sagt upp avtalet.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: Budgetåret innehåller inga verksamhetsförändringar som kräver verkställande.

Målsättningar i budget

1. Inga specifika målsättningar för budgetåret.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: -

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 82201 Bil till hemvården
   Uppföljning: Upphandlingen är klar och bilarna har beställts. På grund av långa leveranstider, kommer bilarna inte kunna levereras under 2022 utan anslaget behöver förflyttas till inkommande verksamhetsår.

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: UTBILDNINGSCHEFEN

	Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C310 Skolförvaltningen	**-11 293 666**	**-13 999 797**	**80,67%**	**2 706 131**
C311 Ramen för lågstadiet	**-3 952 072**	**-5 238 447**	**75,44%**	**1 286 375**
31102 Vikingaåsens skola	-2 331 521	-2 655 821	87,79%	324 300
31103 Södersunda skola	-800 346	-1 048 902	76,30%	248 556
31104 Skolgång i annan kommun	-820 205	-1 533 724	53,48%	713 519
C312 Ramen för högstadiet	**-3 034 222**	**-3 470 539**	**87,43%**	**436 317**
31201 Högstadieundervisning	-2 634 962	-2 900 994	90,83%	266 032
31202 Träningsundervisningen	-399 260	-569 545	70,10%	170 285
31203 Specialfritidhem	0			0
C313 Fritidshemsverksamheten	**-199 036**	**-164 085**	**121,30%**	**-34 951**
31301 Fritidshem Humlan	-57 459	-87 000	66,05%	29 541
31302 Fritidshem Södersunda	-45 531	-56 085	81,18%	10 554
31303 Fritidshem Ugglan	-11 352	-21 000	54,06%	9 648
31304 Specialfritidshem	-84 694			-84 694
C314 Barnomsorg	**-4 108 336**	**-5 126 726**	**80,14%**	**1 018 390**
31400 Barnomsorgsförvaltningen	-598 951	-850 463	70,43%	251 512
31401 Hemvårdsstöd	-562 379	-695 000	80,92%	132 621
31410 Trollsländan daghem	-597 943	-733 707	81,50%	135 764
31411 Överby daghem	-333 230	-410 766	81,12%	77 536
31412 Österkulla daghem	-688 474	-842 368	81,73%	153 894
31413 Gottby daghem	-170 995	-224 513	76,16%	53 518
31414 Sviby daghem	-820 650	-933 054	87,95%	112 404
31415 Vikingen daghem	-288 271	-349 381	82,51%	61 110
31420 Familjedagvård	-6 295	-34 302	18,35%	28 007
31430 Kyrkoby lekpark	-19 684	-26 840	73,34%	7 156
31431 Gottby lekpark	-21 465	-26 332	81,52%	4 867
Totalsumma	**-11 293 666**	**-13 999 797**	**80,67%**	**2 706 131**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:

Uppföljning:

- Lågstadiet
  I Vikingaåsens skola har en assistent anställts till elev som överförts till undervisning i särskilda situationer. För skolgång i annan kommun ser utfallet ut att bli i linje med budget.

- Högstadiet
  Antalet elever i KHS är för Jomalas del i linje med budget.

- Träningsundervisningen
  Antalet elever från Jomala i träningsundervisningen ser ut att bli en mindre än budgeterat. Antalet barn i specialfritidshemmet är för Jomalas del i linje med budget.

- Fritidshemsverksamheten
  Inga väsentliga händelser har noterats under perioden.

  Barnantalet i fritidshemmet Ugglan ser i medeltal ut att bli 3 färre än budgeterat.

- Barnomsorgen
  Under perioden augusti – oktober har det anställts fyra nya assistenter grundat på beslut om överföring till specialpedagogiskt stöd.
  Under hösten har det funnits behov av att anställa tillfällig personal eller utöka arbetstiden för befintlig personal till en omfattning av 52,5 timmar/vecka fördelat på nio olika anställningar. Detta för att personalen ska täcka upp barnens vårdtider.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning:

- Lågstadiet
  Vikingaåsens skola:
  Uteblivna försäljningsinkomster från SÅUD på ca 65 000 euro för mat under tiden 1.7-31.10 p.g.a. faktureringen inte blivit gjord. Tre assistenter har anställts till Vikingåsens skola under höstterminen kostnad ca 20 000 euro. Hög sjukfrånvaro har lett till ökande vikariekostnader har lett till ökade personalkostnader i Vikingaåsens skola ca 60 000 euro. Av livsmedelskostnaderna har per den 31.10 förbrukats 92,22% jmf motsvarande period 2021 76,48%. Som det ser ut just nu kommer livsmedelskontot att överskridas med ca 45 000 euro p.g.a. höjda kostnader för livsmedel. Prognosen för årsavslut visar att Vikingaåsen skola visar ett underskott på 221 000 euro. Prognosen för årsavslut visar att Södersunda skola visar på ett överskott på ca 35 000 euro.

- Högstadiet
  Verksamheten följer fastslagen budget.

- Träningsundervisningen
  Förbundsstyrelsen har ansökt till förbundsfullmäktige om tilläggsbudget för träningsundervisningen på 44 000 euro samt en omdisponering från specialfritidshemmet på 20 000 euro för att täcka ökade kostnader p.g.a. utökade personalkostnader samt ökade kostnader för skoltransporter och livsmedel.

- Fritidshemsverksamheten
  Intäkterna är lägre än beräknat på grund av att dagvårdsavgifter inte kommit in som planerat. Prognosen för årsavslut visar att fritidshemsverksamheten håller sig inom budgetramen. Under året har specialfritidshemmets budget flyttats från högstadiets ram till fritidshemsverksamhetens ram.

- Barnomsorgen
  Hittills under 2022 har det inte funnits något behov av att anställa någon familjedagvårdare i eget hem, varför anslaget har utnyttjats i mycket liten grad. För närvarande finns det två anställda familjedagvårdare som arbetar sporadiskt kvällar och helger i barnens hem.
  Vikariebehovet har varit större än budgeterat vid speciellt Sviby daghem och daghemmet Vikingen, men även vid daghemmet Trollsländan och Österkulla daghem.
  På grund av brist på barnomsorgsplatser har det till och med oktober köpts platser i andra kommuner för fem barn, varför anslaget om 5000 euro inte kommer att vara tillräckligt. Beräknad merkostnad cirka 15 000 euro.
  Anslaget för köp av barnomsorgsplatser vid privata barnomsorgsinrättningar kommer, på grund av minskat barnantal, att visa ett överskott på cirka 20 000 euro.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning:

- Lågstadiet
  Inga verksamhetsförändringar som kräver verkställande.

- Högstadiet, träningsundervisningen och specialfritidshemmet
  Inga verksamhetsförändringar som kräver verkställande.

- Fritidshemsverksamheten
  Inga verksamhetsförändringar som kräver verkställande.

- Barnomsorgen
  Antalet barnomsorgsplatser vid daghemmet Vikingen har utökats från 16 till 21 platser från och med 1.1.2022 och en lärare i barnomsorg (48,39 %) har anställts.

Målsättningar i budget

1. Inga specifika målsättningar för budgetåret.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: -

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 83203 – inventarier barnomsorg
   Ett nytt anslag om 25 000 euro för inköp av förstagångsinventarier till modulen vid daghemmet Trollsländan.

2. 83301 IT-investeringar Vikingaåsen
   Uppföljning: Inga avvikelser

3. 83302 IT-investeringar Södersunda
   Uppföljning: Inga avvikelser

BIBLIOTEKSFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: BIBLIOTEKS- OCH KULTURCHEFEN

	Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
⊟C300 Bildningsväsendet	-161 051	-184 145	87,46%	23 094
32001 Bibliotek	-161 051	-184 145	87,46%	23 094
Totalsumma	-161 051	-184 145	87,46%	23 094

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: inga avvikande händelser. Dock något ökade IKT-utgifter är att förvänta mot slutet av året p.g.a. 3 nya datorer, som ersätter 3 gamla enligt kommunens IT-plan.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Bokinköp görs enligt budgeterade medel. Intäkterna ligger lite efter p.g.a. resursbrist inom centralförvaltningen.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: inga verksamhetsändringar.

Målsättningar i budget

1. Antal utlåningar om 51 000.
2. Antal utlåning per invånare om 9,6.
3. Antal böcker och andra medier om 30 000.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: enligt plan
2. Uppföljning: enligt plan
3. Uppföljning: enligt plan

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 84201 Inventarier bibliotek
   Uppföljning: Verkställdes i april.

FRITIDSFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: FRITIDSCHEFEN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C300	**Bildningsväsendet**	**-426 143**	**-478 054**	**89,14%**	**51 910**
33101	Fritidsförvaltning	-50 634	-57 944	87,38%	7 310
33201	Idrottsverksamhet	-108 925	-135 000	80,69%	26 075
33202	Vikingahallen	-78 600	-91 888	85,54%	13 288
33203	Vikingavallen	-127 622	-128 021	99,69%	399
33206	Vikingagården sporthall	11 257	24 996	45,04%	-13 739
33302	Ungdomsarbete	-71 620	-90 198	79,40%	18 577
Totalsumma		**-426 143**	**-478 054**	**89,14%**	**51 910**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: Under perioden har inte väsentliga händelser skett utöver plan.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Inga direkta avvikelser under perioden januari-oktober. Här släpar en del intäkter.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: Förvaltningen räknar med ökade driftskostnader på grund av höjda priser när det gäller underhåll och inköp av bränsle, el och uppvärmning med mera.

Målsättningar i budget

1. Fritidsförvaltningen ges i uppdrag under 2022 att se över möjligheten att tillsammans med någon av kommunens föreningar ordna sommaraktiviteter som sysselsättning för barn i kommunen. Sysselsättningen ska gälla i en vecka per ungdom och för 4 – 5 ungdomar.
2. Fritidsförvaltningen ska se över kriterier och policy samt beräkningsgrunder för medlems- och verksamhetsbidrag i Jomala kommun i början av 2022 för att göra bidragsförfarandet enklare och tydligare. Stödet för de redan verksamma föreningarna, med Jomala IK som största förening, ska ligga kvar på nuvarande nivå. Nya föreningar ska behandlas jämlikt och tilldelas likvärdiga stöd för sin verksamhet. För att en förening ska erhålla stöd ska den vara registrerad i Jomala och föreningens verksamhet ska i huvudsak utövas inom Jomala kom-muns gränser. Stödet ska betalas per aktiv medlem bosatt i Jomala kommun. Det nya regelverket ska vara klart under första kvartalet 2022 och tas i bruk fr.o.m. halvårsskiftet 2022, vilket ska beaktas då medlen för första halvåret fördelas.
3. Under 2022 ska fritidschefen utreda möjligheten att starta idrottseftermiddagsverksamhet direkt efter skoldagens slut med fritidsförvaltningen som huvudman och i samarbete med föreningarna i Jomala kommun.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: Sommarröris arrangeras under juli månad i samarbete med Jomala församling och Jomala IK. Tre ungdomar i Jomala är anställda för verksamheten.
2. Uppföljning: Nya principer för fritidsförvaltningens medlems- och verksamhetsbidrag är förverkligat och godkänt av kommunstyrelsen den 9.5.2022.
3. Uppföljning: Fritidschefen har under våren haft diskussioner med bland annat Jomala IK att från och med hösten 2022 utreda vilka åtgärder som skulle krävas för att starta eftermiddagsverksamhet direkt efter skoldagens slut. I samband med kartläggningen kan fritidschefen konstatera att det sker en hel del eftermiddagsverksamhet redan, både i kommunalregi (fritidsledarens verksamhet) och föreningarnas regi (främst Jomala IK samt till viss del i KHS regi. Planen är att ha detta klart utrett inför budgetbehandlingen inför 2023.

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 85108 Maskiner och inventarier
   Uppföljning: Fotbollsmålen och innebandymålen är inköpta. För fotbollsmålen beviljade Ålands landskapsregering 50% i bidrag, dock maximalt 3 525 euro. Investeringen för fotbollsmålen blev 9 074,73 euro, genomfört juni 2022. För innebandymålen var summan för låg (800 euro) för att beviljas LR-bidrag, men förvaltningen var tvungen att köpa in två nya tävlingsmål då de gamla inte uppfyller kraven. Därför har förvaltningen valt att inte köpa in två nya pingisbord (2 500 euro). Budgeterat: 10 000 euro. LR-bidrag: 3 525 euro. Nettokostnad: 9 074,73 euro.

2. 85112 Varmförråd
   Uppföljning: Ny upphandling på gång via e-Avrop efter tilläggsanslag på 42 000 euro från fullmäktige. Därmed har förvaltningen 180 000 euro för byggande av kallförråd, men har en buffert på +15% för oförutsedda prisökningar och andra kostnader. Totalt finns 210 000 euro i investeringsbudget. Planerad byggstart november 2022, klart senast 30.5.2023.

RÄDDNINGSFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: RÄDDNINGSCHEFEN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C420	**Räddningsförvaltningen**	**-152 616**	**-182 043**	**83,84%**	**29 427**
42001	Gemensam brandnämnd	-82	0	###########	-82
42002	Kommunens brandväsende	-139 917	-164 596	85,01%	24 679
42003	Gemensamma tjänstemännen	2 838	12 422	22,85%	-9 584
42004	Beredskapsfunktionen	8 629	0	###########	8 629
42005	Befolkningsskyddet	-1 760	-2 614	67,31%	854
42006	Brandstationen drift	-17 118	-19 280	88,79%	2 162
42007	Gottby brandstation	-5 207	-7 975	65,29%	2 768
Totalsumma		**-152 616**	**-182 043**	**83,84%**	**29 427**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: Bfs lagren inventerade, mindre kompletteringar verkställda.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Intäktssidan lägre än budgeterat vilket är en direkt koppling till lägre beviljanden av bygglov.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: Inga.

Målsättningar i budget

1. Revidering av servicenivå.
2. Revidering av beredskapsplan.
3. Övergripande plan över kommunens fastigheter och förslag till plan för avbrottsfri kraft och säkerställning av värmeproduktion.
4. Riskinventering över flerbostadshus med inriktning av brandspridning via krypvind.
5. Fortgå med utvecklandet av materiel för mark- och terrängbrand.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: Verkställd, kommunfullmäktige § 24, 17.5.2022
2. Uppföljning: Pågående, förväntas komma upp för behandling tertial 3.
3. Uppföljning: Pågående, samarbete mellan räddningsförvaltning och tekniska förvaltningen, förväntas komma upp för behandling tertial 3.
4. Uppföljning: Pågående, informationsmaterial i samarbete med försäkringsbolag verkställt.
5. Uppföljning: Pågående, förväntas vara till fullo verkställd under tertial 3.

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 87204 Släckningsbil (utrustning för mark- och terrängbrand)
   Uppföljning: Pågående, släpkärra och slang införskaffat, pump i mellanklass verkställd i september 2022.

TEKNISKA FÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: TEKNISKA CHEFEN

		Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C410	**Tekniska förvaltningen**	**-1 051 239**	**-1 128 693**	**93,14%**	**77 455**
41101	Tekniska förvaltningen	-145 492	-137 415	105,88%	-8 077
41102	Gemensamma och fördelade k	-6 576	-8 048	81,71%	1 472
41103	Byggnadsinspektionen	7			7
41201	Gator	-60 402	-43 185	139,87%	-17 217
41202	Kommunalvägar	-62 278	-51 501	120,93%	-10 777
41203	GC-leder	-22 171	-18 088	122,58%	-4 083
41204	Privatvägars underhåll	-36 240	0		-36 240
41205	Vägbelysning	-53 136	-74 995	70,85%	21 859
41206	Understöd kollektivtrafik		-300		300
41301	Parker och övriga allmänna om	-49 624	-65 281	76,02%	15 657
41302	Arrendetomter	6 569	9 210	71,33%	-2 641
41401	Kommunalgården	-53 314	-76 771	69,44%	23 457
41402	Allegården	13 314	10 605	125,54%	2 709
41403	Gottby daghem	-16 492	-25 155	65,56%	8 663
41404	Björsby skola	-895			-895
41405	Trollsländan daghem	-33 993	-42 780	79,46%	8 787
41406	Diamanten	-10 767	-11 862	90,77%	1 095
41407	Överby daghem	-64 854	-74 379	87,19%	9 525
41408	Rönngården	1 236	-9 059	-13,65%	10 295
41409	Österkulla daghem	-61 519	-76 672	80,24%	15 153
41410	Safiren	-29 546	-41 094	71,90%	11 548
41411	Lyckan fastighet	-5 583	-9 666	57,76%	4 083
41414	Rubinen	-6 714	-12 055	55,70%	5 341
41415	Vikingaåsen fastighetsförvaltn	-168 782	-184 259	91,60%	15 478
41416	Södersunda skola fastighetsför	-77 678	-91 101	85,27%	13 423
41417	Vikingagården	-106 310	-94 841	112,09%	-11 469
Totalsumma		**-1 051 239**	**-1 128 693**	**93,14%**	**77 455**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Under perioden har inte väsentliga händelser skett utöver plan.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Tekniska förvaltningen kommer att äska om kommunstyrelsens dispositionsmedel, med anledning av nedan nämnd prognos.
Prognosen är att driftsbudgeten överskrids med 300 000 euro på grund av

högre underhållskostnader, renhållningskostnader, elpris samt delvis ökade vinterunderhållskostnader av vägar, gator och GC-leder. Kan även på nytt nämnas att budgeterade medel för kommunalvägar, gator och GC-leder redan är förbrukat på grund av omfattande vinterunderhåll första delen av 2022.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Inrättande av tjänsten som serviceman pågår.
Uppföljning underhållsplan: I budget 2022 finns 100 000 euro gällande underhåll av fastigheter, för byggande och underhåll av byggnader, maskiner och områden. Av medlen är ca 91 % förbrukat och planerade projekt under verkställighet.

Målsättningar i budget

1. Tekniska förvaltningen ges i uppdrag att göra en plan för solcellsanläggningar till daghem. Anläggningarna ska gå att räkna hem ekonomiskt och anläggas årligen i de fall de är ekonomiskt försvarbara. Detta är en del av Jomalas utveckling som en hållbar kommun.

Måluppföljning för perioden:

1. Utredning pågår. Årets investeringsmedel för solceller är upphandlat.

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:
Flera investeringsprojekt är upphandlade och under pågående planering.
Investeringsanslaget 86223 Postgårdsvägen avbryts.

1. 86113 Rönngården, fastighetsförbättring
   Uppföljning: Gruppen för planering av ESB boende har pausat sitt uppdrag.

2. 86114 Diamanten, fastighetsförbättring
   Uppföljning: klart dec 2021

3. 86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring
   Uppföljning: klart 25 dec 2021

4. 86117 Södersunda, fastighetsförbättring
   Uppföljning: upphandlat, klart under oktober 2022

5. 86118 Vikingaåsens fastighetsförbättring
   Uppföljning: Detaljplanering pågår och delar av handlingarna granskade. Projektet upphandlas juni 2022 och förväntas påbörjas november 2022

6. 86119 Projektering daghem, Möckelö
   Uppföljning: Skissritningar under framtagande (godkända av KFG 17.5.2022)

7. 86144 Gottby daghem, redskap och inventarier
Uppföljning: klart september 2022

8. 86145 Överby daghem, redskap och inventarier
Uppföljning: Förväntas bli klart november 2022

9. 86146 Trollsländan, redskap och inventarier
Uppföljning: klart augusti 2022

10. 86147 Safiren, redskap och inventarier
Uppföljning: klart oktober 2022

11. 86148 Rubinen, redskap och inventarier
Uppföljning: klart oktober 2022

12. 86151 Solcellspaneler
Uppföljning: klart augusti 2022

13. 86152 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier
Uppföljning: Klart augusti 2022

14. 86217 Torpvägen
Uppföljning: Pågående. Entreprenadtid 15 nov 2022

15. 86222 Mjölkdahlsvägen
Uppföljning: Pågående. Entreprenadtid 15 nov 2022

16. 86223 Postgårdsvägen
Uppföljning: Tekniska har gjort bedömningen att avbryta investeringen gällande Postgårdsvägen då behov inte föreligger för en stabiliseringsfräsning. Projektet skjuts fram i åtgärdsplan. investeringen om 71 000 euro uteblir.

17. 86316 Norra Bergshöjden BPL
Uppföljning: Årligt anslag, pågående

18. 86320 Kasberget Södra, BPL
Uppföljning: Årligt anslag, pågående

19. 86323 Kasberget Norra, BPL
Uppföljning: Årligt anslag, pågående

20. 86407 GC-led Kalmarnäsvägen
Uppföljning: Vägritningar har varit utställda för etapp 1. Projektet kommer inte att kunna upphandlas innan vatten och avloppssituationen är utredd till de pågående detaljplanerna i området Kalmarnäs. En förprojektering pågår inom Tekniska förvaltningen och kommer att vara klar i juni. Budgetmedel gällande VA-Projektet upptas i budget 2023

21. 86601 Servicebil
Uppföljning: Upphandlat under 2022 och leverans förväntas maj 2023

22. 86702 Maskiner och inventarier
Uppföljning: klart juni 2022

23. 86706 Inhägnad av lagertomt, Prestgårdenby
Uppföljning: klart maj 2022

24. 86707 Kommunens allmänna badstränder
Uppföljning: klart juli 2022

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

AFFÄRSVERKSAMHETENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: TEKNISKA CHEFEN

	Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C430 Vattentjänstverket	**-156 109**	**184 324**	**-84,69%**	**-340 433**
43001 Vattenverket	-168 558	104 111	-161,90%	-272 669
43002 Avloppsverket	12 449	80 213	15,52%	-67 764
Totalsumma	**-156 109**	**184 324**	**-84,69%**	**-340 433**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: Under perioden har inte väsentliga händelser skett utöver plan.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Prognosen är att resultatet blir ca 50 000 euro bättre än budgeterat
Orsaken är den torra väderleken som bidragit till mindre in läckage än normalt.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: Uttryckta verksamhetsförändringar i budget finns inte.

Målsättningar i budget

1. Inga specifika målsättningar för budgetåret.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: -

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. 89223 Stamledning, Dalkarby
   Uppföljning: Projekteringen påbörjad och förväntas under november 2022

2. 89224 Stamledning, Sviby – Mariehamn
   Uppföljning: Projektering påbörjad och förväntas bli klar i november 2022

3. 89303 Pumpstation, Jomalaby
   Uppföljning: Pumpstation inköp, men förvaltningen fick inte in några anbud på installation. Projektet upphandlas på nytt under hösten.

4. 89306 Huvudmätare till vattenstamledning
   Uppföljning: Mätarbrunnar inskaffade och en av tre vattenmätare är installerade. Projektet färdigställs under 2023.

BYGGFÖRVALTNINGENS RAPPORT

Rapporteringsansvarig: BYGGNADS- OCH MILJÖINSPEKTÖREN

	Förbrukat totalt	Fastställd budget	Förbrukad %	Kvar av budget
C440 Byggförvaltningen	**-73 462**	**-83 160**	**88,34%**	**9 698**
44101 Byggnämnden	-70 145	-83 588	83,92%	13 444
44102 Byggnadsinspektionen	-4 936	-5 520	89,42%	584
44103 Miljöinpektionen	1 619	5 949	27,21%	-4 330
Totalsumma	**-73 462**	**-83 160**	**88,34%**	**9 698**

DRIFTSDELEN

Viktiga och väsentliga händelser som skett under perioden:
Uppföljning: Bygglovsansökningarna har varit mer sparsamma under perioden vilket medfört lägre intäkter.

Direkta avvikelser från budgetplanen:
Uppföljning: Vi kan konstatera att förvaltningen i ram underskrider beviljade bygglov och andra tillstånd på grund av rådande förhöjda byggkostnader som hänförs till krigskrisen. En viss återhämtning framåt kan skönjas.

Uppföljning av uttryckta verksamhetsförändringar i budget som kräver verkställande:
Uppföljning: Inga.

Målsättningar i budget

1. Inga specifika målsättningar för budgetåret.

Måluppföljning för perioden:

1. Uppföljning: -

INVESTERINGSDELEN

Direkta avvikelser från budgetplanen och/eller väsentliga händelser som skett under perioden:

1. Inga investeringsanslag för budgetåret.
   Uppföljning: -

Prognos

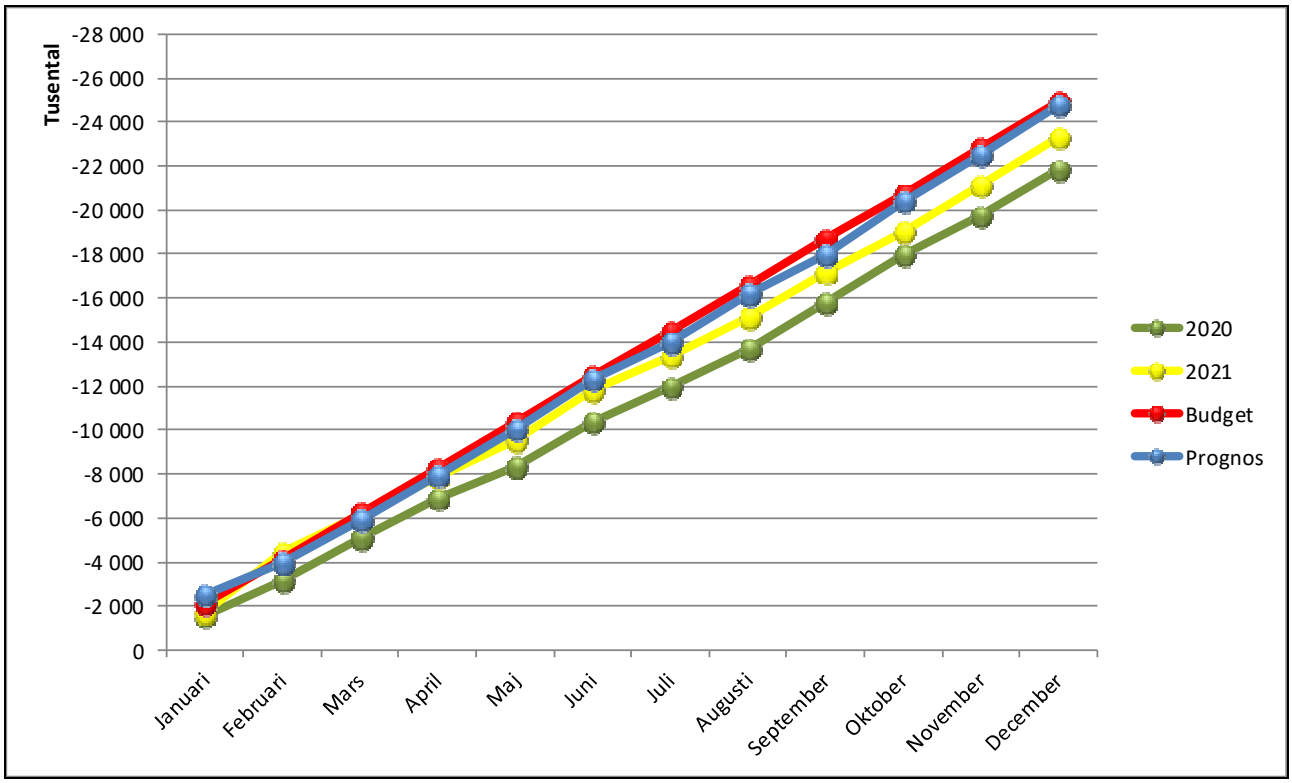
Prognoskalkylerna bygger på historisk förbrukningstrend, d.v.s. tidigare års utfall per månad. En prognos per förvaltning har skickats ut till förvaltningscheferna för att ge ytterligare hjälp i deras ekonomiuppföljning.

Prognosverktyget beaktar inte korrigeringar inom, t.ex. skatteverktyget och andra externa påverkningar ”på egen hand”. Dessa påverkningar läggs till manuellt, om tillförlitlig fakta finns, för att få en så bra prognos som möjligt.

En prognos ska alltid ses som riktgivande och inte som en fastslagen sanning. Prognosen visar vilken riktning vi rör oss mot och kommer att ändra beroende på interna- och externa händelser.

Nettodriftskostnader

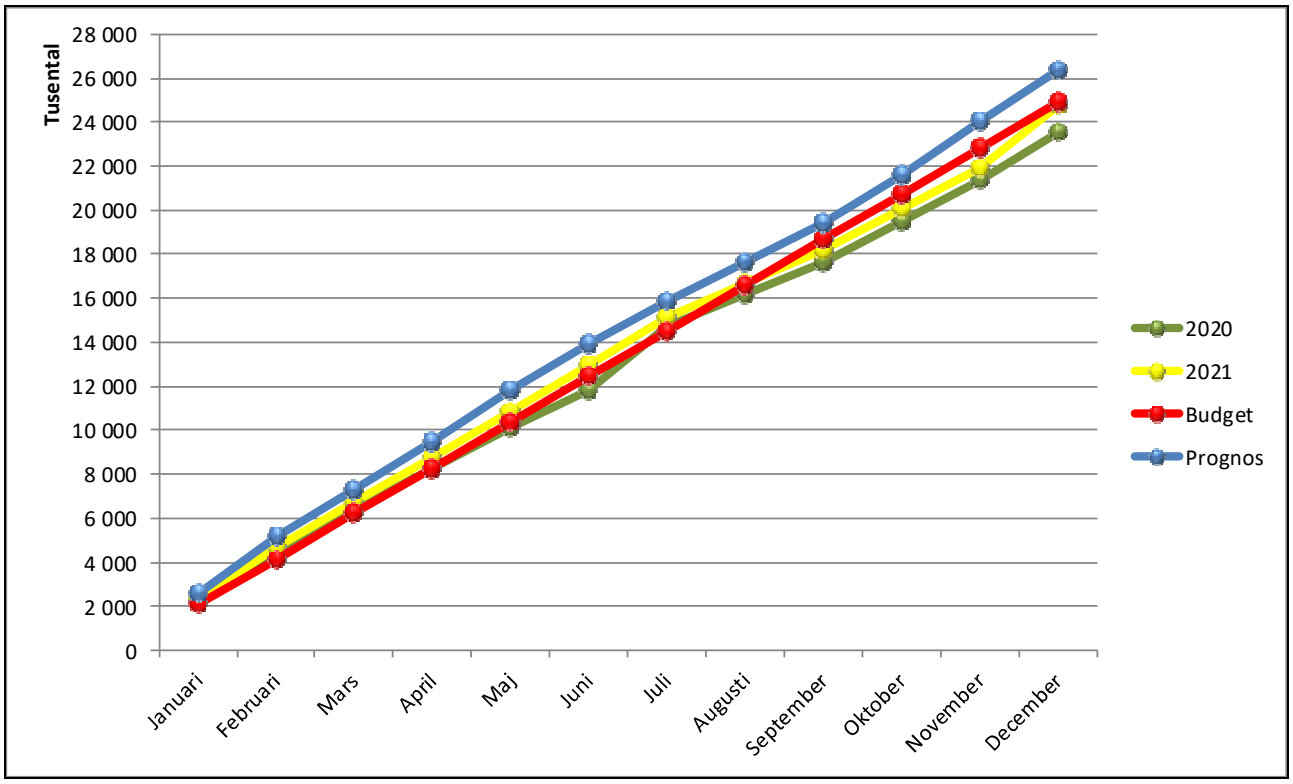
Nettodriftskostnaderna ser ut att landa en bra bit under budgetramen och beräknas resultera i en total nettodriftskostnad om 24 751 484 euro, vilket skulle betyda en underskridning om 129 669 euro. Ett sådant utfall skulle även betyda en nettodriftskostnadsökning från 2021 om 1 586 022 euro.

Finansieringsintäkter

Finansieringsintäkterna håller en stabil utveckling, vilket ses på linjernas följsamhet. Årets två sista månader förväntas följa samma stabila utveckling och resultera i 4 756 000 euro vilket skulle betyda en 6,70 procentig ökning från förra året.

Om de två sista månaderna följer prognos skulle det resultera i finansieringsintäkter om totalt 26 371 384 euro vilket är 1 492 788 euro mer än budgeterat.

Kassamedel

Prognosen för investeringsnettot är högst osäkert då det endast är en uppskattning av vilka projekt som hinner verkställas under 2022.

PROGNOS KASSAMEDEL 2022	
Ingående kassa	12 211 394
Driftkostnadsnetto	-24 751 484
Finansieringsintäkter	26 371 384
Finansiella intäkter och kostnader	-1 063
Investeringsnetto	-292 104
Annan kassapåverkan	0
Utgående kassa	**13 538 127**

Resultat

Prognosens summering skulle betyda ett överskott om 340 742 euro. Det finns en viss osäkerhet kring den slutliga nettodriftskostnaden eftersom den styrs av förvaltningarnas dagliga beslut och av kommunalförbundens slutregleringar. Som det ser ut per oktober kan kommunen förvänta sig ett nettodriftskostnadsutfall mellan 24 700 000 – 24 950 000 euro.

Utgående från intäktsinflödet t.o.m. oktober och utefter de rapporterade prognoserna från Ålands och Finlands kommunförbund kan kommunen förvänta sig att finansieringsintäkterna landar mellan 26 200 000 euro och 26 400 000 euro.

Avskrivningskostnaderna för 2022 kommer att förändras (jämfört med prognos), beroende på hur många och vilka projekt som hinner verkställas innan årsskiftet.

PROGNOS RESULTAT 2022	2020	2021	2022 Prognos	2022 Budget	Differens
Verksamhetsbidrag	-21 787 509	-23 165 462	-24 751 484	-24 881 153	129 669
Finansieringsintäkter	23 565 100	24 715 210	26 371 384	24 878 596	1 492 788
Finansiella intäkter och kostnader	3 988	-300	-1 063	-25 200	24 137
ÅRSBIDRAG	**1 781 579**	**1 549 448**	**1 618 837**	**-27 757**	**1 646 594**
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 282 170	-1 440 473	-1 492 918	-1 722 023	229 105
RESULTAT	**499 409**	**108 975**	**125 919**	**-1 749 780**	**1 875 700**
Förändr. I reserver och fonder	821 576	238 898	214 823		
ÖVERSKOTT	**1 320 985**	**347 873**	**340 742**	**-1 749 780**	**1 875 700**

I verksamhetsbidraget för 2020 och 2021 ingår även försäljningsvinster och -förluster.

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

Jomala kommun - Framtidskommunen!

Med trygg ekonomi, god service och framtidsutsikter

För ett välmående Jomala nu och i framtiden

Kommunkansliet
Godbyvägen 448
Jomala

Postadress
PB 2
AX-22 151 Jomala

Telefon: 018 - 329 10
E-post: info@jomala.ax
FO-nummer: 0205023-9

BEHOVSBEDÖMNING MKB /MILJÖBEDÖMNING

Checklistan utgör en behovsbedömning för MKB/miljöbedömning för att i ett tidigt skede i planprocessen kunna bedöma om betydande miljöpåverkan kan antas i och med planens genomförande. Bedöms planens genomförande innebära betydande miljöpåverkan ska enligt 1 kap. 5§ (PBL 2008:102) en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras, med innehåll och krav enligt 2 kap och 3 kap. (Landskapslag 2018:31 om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning). Checklistan kan användas till att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare, även om inte planens genomförande bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Behovs-/miljöbedömningens omfattning och detaljeringsgrad ska vara rimlig med hänsyn till bedömningsmetoderna, planens innehåll och var i beslutsprocessen detaljplanen befinner sig.

PLANDATA	
Detaljplan för:	Detaljplan för fastigheterna Flygfältshusen 12:1, Framnäs 6:82 och en del av Flygfält 871:1 i Sviby by. Genom detaljplanen bildas de nya kvarteren 42446–42450 samt park- och trafikområden.
Planens huvudsakliga syfte:	Syftet med detaljplanen är möjliggöra nybyggnation för bostäder samt att fastställa markanvändning och tomtindelning inom planområdet.
Detaljplanens innehåll och planområdesbeskrivning:	Detaljplanen fastslår placeringen av nya tomter för boende, vägområden samt parkområden. Samtidigt fastställer planen användningsändamålen för området: bostäder, parker, lekplats samt vägområden. Planområdet finns på en bergsbunden upphöjning mellan Flygfältsvägen och Norra Svibyvägen. Den västra fastigheten 12:1 är bebyggd på 1960-talet med ett radhus och en garagebyggnad. Planområdet har samma höjdläge vid östra och västra gränsen (+5,0) och en upphöjning i mitten av området vars topp når upp till (+15m) över medelvattennivån. Västra delen är lätt sluttande och nästan plan medan den östra gränsen mot Norra Svibyvägen bildar en skarp bergskant. Den västra bebyggda fastigheten 12:0 består mestadels av ett parkliknande gårdsområde med gräsmatta där det är glest mellan stora träd. Smala skogspartier finns vid södra och norra rålinjen. Den östra fastigheten 6:82 är kalhuggen några år tidigare av förra markägaren.
Planens förhållande till andra planer: *(Generalplan, kommunöversikten)*	Fastigheterna hör till Generalplanen för Sviby och Torp byar som är fastställd 2012. Fastighet 12:1 hör till områdesbeteckningen Småhusdominerat bostadsområde (BS) med 13 fastslagna tomter. Fastighet 6:82 hör till största del till områdesbeteckningen Småhusdominerat bostadsområde som skall detaljplanläggas före nya tomter får styckas (BS-1). En liten fastighetsflik i sydöstra hörnet tillhör BS-området.
Handläggare:	Markus Ögren Planerare, Jomala kommun.

MILJÖBEDÖMNING ENLIGT LANDSKAPSLAG (2018:31) OM MILJÖBEDÖMNING 3 kap.				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det inom ramen för detaljplanens syfte och geografiska räckvidd rimliga alternativa planlösningar?			x	Med tanke på detaljplanens syfte och omfattning är någon alternativ planlösning inte nödvändig.
Är det sannolikt att miljöförhållandena vidareutvecklas om detaljplanen inte genomförs?			x	Miljöförhållandena kan antas kunna förbättras i och med att ett nuvarande kalhygge delvis bebyggs och delvis planteras som parkområde.
Kan det antas att miljöförhållandena påverkas negativt i de områden där miljöpåverkan är som störst?			x	Den största negativa miljöpåverkan kan antas bli i områdets nordvästra delar där mindre arealer skog ersätts med bostadsbyggnader. Detta kompenseras dock i andra delar av planområdet.
Finns det befintliga miljöproblem inom detaljplaneområdet? *(Särskilt miljöproblem som rör ett område av särskild betydelse för miljön).*			x	Inga miljöproblem konstateras i detaljplanen eller i den djur- natur och inventering som är genomförd.
Tas det hänsyn till relevanta miljökvalitetsmål och andra miljöhänsynsaspekter?		x		Genom planen så skapas nya parkområden på tidigare kalhuggen mark, detta kan antas vara en positiv miljöhänsynsaspekt.
Är det sannolikt att detaljplanen medför betydande negativa effekter på miljön?			x	Nej några sådana indikationer går inte att konstatera i och med denna detaljplan.

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Antas detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan på grund av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
1. Industriändamål			x	
2. Ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse			x	
3. En hamn för fartyg			x	
4. Ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse			x	
5. En permanent campingplats			x	
6. En nöjespark			x	
7. En flygplats			x	
8. Ett kärnkraftverk			x	
9. Storskaligt jordbruk			x	
10. Storskalig fiskodling			x	
11. Täktverksamhet, över 100.000 m3 bergkross eller minst 50.000 m3 sand eller grus			x	
Anger planen förutsättningar för miljöfarlig verksamhet som:				
a. Kräver tillstånd eller samråd			x	
b. Leder till att miljökvalitets-normer för fisk och mussel-vatten samt luft överskrids			x	

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Berörs detaljplanen av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Särskilda hushållsbestämmelser, natur, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv?			x	
Natur/kulturreservat, biotopskydd, strandskydd eller dylikt?			x	
Internationella konventioner såsom Natura 2000 eller UNESCOS världsarvslista?			x	
Byggnadsminne eller fornminne?		x		En kulturlämning i form av ett betongfundament för en mast finns inom området och bevaras fortsättningsvis.
Påverkar detaljplanens genomförande ett vattenskyddsområde?			x	
Innehåller området höga naturvärden? (ex vis om området är utpekat som ett skyddsområde enligt Ålands landskapsregering)			x	
Är området opåverkat eller har det särskilda värden ur boendesynpunkt? (oexploaterat område, bullerfri zon, närrekreationsområde)		x		Området påverkas av buller från den närliggande flygplatsen, byggnaderna förses med ett ljudisoleringsskal. En viss mängd oexploaterad mark tas även i anspråk i samband med byggnationen av bostäder.
Är området påverkat av skyddsavstånd? (riktvärden för skyddsavstånd till ny och befintlig bebyggelse)		x		Man tar hänsyn till byggnaders avstånd från tomtgränserna och tidigare bebyggelse.
Påverkar planens genomförande				
a. Område som ingår i landskapsregeringens instiftade naturreservat?			x	

b. Område som är utpekat i nyckelbiotopsinventering?			x	
FÖRÄNDRINGAR I SAMBAND MED NY DETALJPLAN				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Strider planen mot gällande Generalplan/Delgeneralplan?			x	Markanvändningen stämmer väl överens med avsikten i delgeneralplanen, dvs park och bostadsområde.
Innebär planen krav på följdändringar av omgivande markanvändning? (Stormarknader, industri eller övriga anläggningar)			x	
Strider planen mot PBL (2008:102) 65§ i fråga om luftföroreningar och buller?			x	Hänsyn tas till det buller som eventuellt kan komma från flygfältet genom kravet på byggnadernas ljudisoleringsskal.
Kräver föreslagna verksamheter eller planens genomförande anmälan eller tillstånd enligt landskapslag (2008:124) om miljöskydd?			x	
Kan ett genomförande av planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?			x	
Strider planen mot uppsatta miljömål nationellt, regionalt eller lokalt?			x	

EFFEKTER PÅ MILJÖN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens negativa inverkan på marken? (instabilitet, sättningar, erosion, rasrisk)					x	
Planens negativa inverkan på luft eller klimat? (föroreningar, luft, lokalklimat, vind)					x	
Planens negativa inverkan på vatten? (förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration, strömningsriktningar)				x		Med större andel hårdgjorda ytor försämras markens infiltrationsförmåga. I detaljplanen har man tagit hänsyn och följt regleringarna i Jomala kommuns dagvattenstrategi.
Planens negativa inverkan på växt- eller djurliv? (påverkas hotade arter, antalet arter, arternas sammansättning)					x	
Planens negativa inverkan på landskapsbilden? (utsikter, utblickar, landmärken)					x	
Planens negativa inverkan på omgivningen i övrigt? (stadsbild, byabild, grannar, verksamheter)				x		De befintliga grannarna påverkas av de nya bostadsområdena. Dessa grannar har hörts under detaljplaneringsprocessen.

STÖRNINGAR OCH EFFEKTER PÅ HÄLSAN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens genomförande ger störningar i form av ljud? (människor exponeras för störande buller)				x		Det kan antas förekomma en viss mängd buller under själva byggtiden.
Planens genomförande ger störningar i form av ljus?				x		Ljusstörningar kan antas öka i samband med byggtiden och i samband med att fler människor bor och färdas till/från området.
Planens genomförande ger störningar i form av vibrationer? (människor exponeras för markvibrationer)				x		Vibrationsstörningar kan förekomma under byggtiden.
Planens genomförande innebär risker? (explosion, brand, strålning, utsläpp, förhöjda risker vid transport av farligt gods)					x	
Innebär planen att en långsiktigt hållbar resursanvändning inte främjas? (uttömmande av ej förnyelsebara resurser såsom dricksvatten, grus- och bergstäkter)					x	
Ger planen negativ inverkan för rekreation och rörligt friluftsliv? (närströvområden, parker, grönstråk, utflyktsmål, vandringsleder, friluft- och idrottsanläggningar)					x	Snarare tvärtom, då nya parkområden anläggs inom planområdet.
Ger planen negativ påverkan på kulturhistoriska värden? (Arkeologi, fornlämningar, jordbruk, skogsbruk eller industrihistoriska värden)					x	

UTVÄRDERING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?		x	
Är det sannolikt att allvarliga negativa effekter uppkommer?		x	
Är osäkerheten av bedömningen av effekter stora?		x	
Är effekterna varaktiga eller irreversibla?		x	
Kan ett genomförande av planen innebära negativ effekt inom enskilda områden på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra naturresurser?		x	
Ger ett genomförande av planen som helhet negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten, eller andra naturresurser? (då den kumulativa effekten av flera mindre effekter kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan)		x	

BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Ett genomförande av planen kan innebära en betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark vatten och andra resurser. En miljökonsekvensbeskrivning enligt Landskapslag (2018:31) 3 kap. 9 § erfordras.		x	Enligt behovs- och miljöbedömningen erfordras inte någon kompletterande MKB då utvärderingen visar att den miljöpåverkan som denna detaljplan medför är lindrig.
En MKB eller konsekvensbeskrivning av planen ska särskilt behandla följande aspekter:		--	

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Planläggningen bedömer att planens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan så som avses i Landskapslag (2018:31) 3 kap. Den miljöpåverkan som planen innebär bedöms vara utredd inom ramen för detaljplaneringens ärendegång. Motiven till ställningstagandet sammanfattas nedan:

- Detaljplanen är förenlig med avsikten för området i delgeneralplanen. Området är avsett för Småhusdominerat bostadsområde (BS) samt småhusdominerat bostadsområde som skall detaljplanläggas före nya tomter får styckas (BS-1). Delgeneralplanen innehåller även ett område för närrekretation (RN), majoriteten av detta område bevaras och blir fortsättningsvis att användas som parkområde (P). Inom planområdet skapas även nya parkområden (PN) som ska bevaras i naturligt tillstånd.
- Trafiksituationen antas öka inom och runt planområdet. Genom detaljplaneringsförfarandet har man tagit höjd för detta genom att beakta dimensioneringen av vägar och parkeringar inom planområdet.
- Detaljplanen innebär att markanvändningen inom planområdet förändras. Oexploaterade områden bebyggs och skövlade områden planteras. Den totala mängden parkområden inom planområdet ökar gentemot hur det ser ut i dagsläget.
- Det finns skyddsavstånd till befintlig bebyggelse samt vägar som beaktats i samband med detaljplanering av området.
- Landskapsbilden bedöms inte bli särskilt påverkad. Området kan genom omsorgsfull gestaltning bilda en bra helhet där byggnader och natur kompletterar varandra.
- Dagvattenhanteringen har beaktats och man uppfyller de krav som Jomala kommun satt upp i sin strategi för dagvattenhantering.

Jomala 04.11.2022

Markus Ögren
Planerare
Jomala kommun

Jomala kommun
Planläggningen

BEHOVSBEDÖMNING MKB /MILJÖBEDÖMNING

Checklistan utgör en behovsbedömning för MKB/miljöbedömning för att i ett tidigt skede i planprocessen kunna bedöma om betydande miljöpåverkan kan antas i och med planens genomförande. Bedöms planens genomförande innebära betydande miljöpåverkan ska enligt 1 kap. 5§ (PBL 2008:102) en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras, med innehåll och krav enligt 2 kap och 3 kap. (Landskapslag 2018:31 om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning). Checklistan kan användas till att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare, även om inte planens genomförande bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningens omfattning och detaljeringsgrad ska vara rimlig med hänsyn till bedömningsmetoderna, planens innehåll och var i beslutsprocessen detaljplanen befinner sig.

PLANDATA	
Detaljplan för:	Detaljplan för fastigheterna 1:4, 1:7, 1:8, 1:13, 1:14, 1:15, 1:29, 1:30, 1:37, 8:3 och 8:50 i Önningeby. Genom detaljplanen bildas de nya kvarteren 4352–4359.
Planens huvudsakliga syfte:	Syftet med detaljplanen är att fastställa markanvändning och tomtindelning inom området.
Detaljplanens innehåll och planområdesbeskrivning:	Detaljplanen strävar efter att bevara befintliga bostadstomter och placera ut nya bostadstomter. Samtliga nya tomter är satt som BE område, småhusbebyggelse för boende, inom planområdet finns också strövområden, åkrar och vägområden. Ambitionen är att området ska bevaras glest och parkliknande. Planområdet ligger norr om Lemströms kanal på ett 300 meter brett näs mellan Önningeby och Lemböte. Området har länge varit bebott, omskött och exploaterat. Planområdet är mestadels låglänt och plant, de högsta punkterna är strax under 10 m över medelhavsnivån. Vegetationen varierar mellan gårdsområden, hagmark och skogspartier i norr. Det finns även några mindre åkrar i bruk centralt i planområdet. Lemlandsvägen, landsväg nr 3 delar området i nord-sydlig riktning.
Planens förhållande till andra planer: *(Generalplan, kommunöversikten)*	Planområdet omfattas inte av någon generalplan. Området finns med i kommunöversikten där stora delar om planområdet benämns som särskilda skydds och bevarandeområden. Skyddsområde S13 består av ”ett mycket vackert hagmarksområde av björk och örnbräken företrädesvis och med klibbal i en kappa mot stränderna”. Skyddsområde S14 består av ett område med vacker landskapsbild med öppen och delvis betad mark men har ingen större zoologisk betydelse.
Handläggare:	Markus Ögren Planerare, Jomala kommun.

Jomala kommun
Planläggningen

MILJÖBEDÖMNING ENLIGT LANDSKAPSLAG (2018:31) OM MILJÖBEDÖMNING 3 kap.				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det inom ramen för detaljplanens syfte och geografiska räckvidd rimliga alternativa planlösningar?			x	Då detaljplanen är av relativt liten skala bedöms det att någon alternativ planlösning inte är nödvändig.
Är det sannolikt att miljöförhållandena vidareutvecklas om detaljplanen inte genomförs?			x	Det område där miljöförhållandena kan tänkas vidareutvecklas är belagda i det nordöstra hörnet och är i plankartan avsatt som område med speciella naturvärden, området bevaras i sitt befintliga skick.
Kan det antas att miljöförhållandena påverkas negativt i de områden där miljöpåverkan är som störst?			x	Det kan inte antas någon stor miljöpåverkan på grund av det som detaljplanen avser.
Finns det befintliga miljöproblem inom detaljplaneområdet? *(Särskilt miljöproblem som rör ett område av särskild betydelse för miljön).*			x	Inga befintliga miljöproblem kan konstateras.
Kan det antas att hänsyn inte tas till relevanta miljökvalitetsmål och andra miljöhänsynsaspekter?			x	Hänsyn tas till de relevanta miljökvalitetsmål och inlämnade bemötandesynpunkter har beaktats i detaljplanearbetet.
Är det sannolikt att detaljplanen medför betydande negativa effekter på miljön?			x	Detaljplanen innebär ingen miljöfarlig verksamhet.

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Antas detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan på grund av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
1. Industriändamål			x	
2. Ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse			x	
3. En hamn för fartyg			x	
4. Ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse			x	
5. En permanent campingplats			x	
6. En nöjespark			x	
7. En flygplats			x	
8. Ett kärnkraftverk			x	
9. Storskaligt jordbruk			x	
10. Storskalig fiskodling			x	
11. Täktverksamhet, över 100.000 m3 bergkross eller minst 50.000 m3 sand eller grus			x	
Anger planen förutsättningar för miljöfarlig verksamhet som:				
a. Kräver tillstånd eller samråd			x	
b. Leder till att miljökvalitets-normer för fisk och mussel-vatten samt luft överskrids			x	

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Berörs detaljplanen av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Särskilda hushållsbestämmelser, natur, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv?		x		Kulturlämningar finns, dessa är placerade utanför tomtgränserna och bevaras.
Natur/kulturreservat, biotopskydd, strandskydd eller dylikt?			x	Inom området finns inga natur/kulturreservat. Strandlinjen är redan exploaterad.
Internationella konventioner såsom Natura 2000 eller UNESCOS världsarvslista?			x	
Byggnadsminne eller fornminne?		x		Fornminnen finns inom planområdet, dessa bevaras och skyddas i befintligt tillstånd.
Påverkar detaljplanens genomförande ett vattenskyddsområde?			x	
Innehåller området höga naturvärden? (ex vis om området är utpekat som ett skyddsområde enligt Ålands landskapsregering)		x		Planområdets nordöstra hörn omfattas av höga naturvärden som bevaras och skyddas. Området är inte utpekat som skyddsområde enligt Ålands landskapsregering. Delar av området är utpekat som särskilda skydds- och bevarandeområden i kommunöversikten.
Är området opåverkat eller har det särskilda värden ur boendesynpunkt? (oexploaterat område, bullerfri zon, närrekreationsområde)			x	Det lämnas oexploaterade områden där rekreation är möjlig inom detaljplaneområdet.
Är området påverkat av skyddsavstånd? (riktvärden för skyddsavstånd till ny och befintlig bebyggelse)		x		Två av de tidigare bebyggda bostadsfastigheterna uppnår inte minimikravet om 20 m från landsvägens mittlinje enligt landskapslag om allmänna vägar eller 40 m enligt kommunens byggnadsordning.

Påverkar planens genomförande				
a. Område som ingår i landskapsregeringens instiftade naturreservat?			x	Området är inte utpekat som ett instiftat naturreservat.
b. Område som är utpekat i nyckelbiotopsinventering?			x	Området är inte utpekat i nyckelbiotopsinventering.
FÖRÄNDRINGAR I SAMBAND MED NY DETALJPLAN				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Strider planen mot gällande Generalplan/Delgeneralplan?			x	Området är belagt utanför Generalplaneområde.
Innebär planen krav på följdändringar av omgivande markanvändning? (Stormarknader, industri eller övriga anläggningar)			x	Nej den omgivande markanvändningen blir inte föremål för någon följdändring.
Strider planen mot PBL (2008:102) 65§ i fråga om luftföroreningar och buller?			x	Bullernivåer inom- och utomhus måste uppfylla de lagstadgade kraven.
Kräver föreslagna verksamheter eller planens genomförande anmälan eller tillstånd enligt landskapslag (2008:124) om miljöskydd?			x	
Kan ett genomförande av planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?			x	
Strider planen mot uppsatta miljömål nationellt, regionalt eller lokalt?			x	

EFFEKTER PÅ MILJÖN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens negativa inverkan på marken? (instabilitet, sättningar, erosion, rasrisk)					x	
Planens negativa inverkan på luft eller klimat? (föroreningar, luft, lokalklimat, vind)					x	
Planens negativa inverkan på vatten? (förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration, strömningsriktningar)				x		Med en större andel hårdgjorda ytor inom planområdet minskar markens infiltrationsförmåga. Man har uppfyllt kraven i Jomala kommuns strategi för dagvattenhantering.
Planens negativa inverkan på växt- eller djurliv? (påverkas hotade arter, antalet arter, arternas sammansättning)					x	Enligt naturinventeringen så konstateras inga skyddsvärda växter, dagfjärilar, biotoper enligt landskapslagen om naturvård.
Planens negativa inverkan på landskapsbilden? (utsikter, utblickar, landmärken)				x		Landskapsbilden blir delvis förändrad genom att oexploaterad mark tas i anspråk för bostadsändamål. Samtidigt är de tilltänkta verksamheterna inte av sådan art som sticker ut och förstör landskapsbilden på något sätt.
Planens negativa inverkan på omgivningen i övrigt? (stadsbild, byabild, grannar, verksamheter)				x		Byabilden förändras, det blir tätare mellan husen och den tidigare glesa byastrukturen kan tänkas bli förändrad.

STÖRNINGAR OCH EFFEKTER PÅ HÄLSAN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens genomförande ger störningar i form av ljud? (människor exponeras för störande buller)				x		Buller kan tänkas förekomma under byggnadsskedet. Gränsvärden för bullernivåer måste beaktas vid byggnation.
Planens genomförande ger störningar i form av ljus?				x		Hur man ska minska ljusstörningar för de boende är något att beakta vid byggnation.
Planens genomförande ger störningar i form av vibrationer? (människor exponeras för markvibrationer)				x		Vibrationer under byggnadsskedet.
Planens genomförande innebär risker? (explosion, brand, strålning, utsläpp, förhöjda risker vid transport av farligt gods)					x	
Innebär planen att en långsiktigt hållbar resursanvändning inte främjas? (uttömmande av ej förnyelsebara resurser såsom dricksvatten, grus- och bergstäkter)					x	
Ger planen negativ inverkan för rekreation och rörligt friluftsliv? (närströvområden, parker, grönstråk, utflyktsmål, vandringsleder, friluftsoch idrottsanläggningar)				x		Vissa arealer skogsmark försvinner, det finns dock fortsatt god möjlighet för rekreation inom området.
Ger planen negativ påverkan på kulturhistoriska värden? (Arkeologi, fornlämningar, jordbruk, skogsbruk eller industrihistoriska värden)				x		Det finns fornlämningar inom området. De fornlämningar som berörs lämnas bevarade och skyddas.

UTVÄRDERING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?		x	Tydliga motsättningar går inte att finna.
Är det sannolikt att allvarliga negativa effekter uppkommer?		x	Några allvarliga negativa effekter kan inte konstateras.
Är osäkerheten av bedömningen av effekter stora?		x	Det går med detaljplanen som bakgrund att göra en ordentlig bedömning.
Är effekterna varaktiga eller irreversibla?		x	
Kan ett genomförande av planen innebära negativ effekt inom enskilda områden på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra naturresurser?		x	Några negativa effekter inom enskilda områden på miljön går inte att konstatera.
Ger ett genomförande av planen som helhet negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten, eller andra naturresurser? (då den kumulativa effekten av flera mindre effekter kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan)		x	Det finns inga kumulativt negativa effekter som tillsammans medför betydande miljöpåverkan.

BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Ett genomförande av planen kan innebära en betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser. En miljökonsekvensbeskrivning enligt Landskapslag (2018:31) 3 kap. 9 § erfordras.		x	Någon kompletterande miljökonsekvensbeskrivning förordas inte.
En MKB eller konsekvensbeskrivning av planen ska särskilt behandla följande aspekter:		--	

Jomala kommun
Planläggningen

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Planläggningen bedömer att planens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan så som avses i Landskapslag (2018:31) 3 kap. Den miljöpåverkan som planen innebär bedöms vara utredd inom ramen för detaljplanering. Motiven till ställningstagandet sammanfattas nedan:

- Det finns ingen delgeneralplan för området. Området finns med i kommunöversikten där delar av området är utpekade som särskilt skydds- och bevarandevärda områden, speciellt den nordöstra delen samt delar centralt i planområdet bedöms särskilt bevarandevärda. I detaljplaneförfarandet har det tagits hänsyn till dessa områden och de ska bevaras i naturtillstånd. Även fast stora delar av planområdet är avlagda med skyddsstatus i kommunöversikten så är markanvändningsanvisningen inte juridiskt bindande, detta då kommunöversikten endast är ett vägledande dokument. Planläggningen bedömer att bevarandegraden inom området är tillräckligt hög.
- Det bedöms att trafikmängden inte påverkas nämnvärt på grund av de tillkommande fastigheterna och den nya väganslutningen. I planeringsstadiet har man försökt göra så få anslutningar till landsvägen som möjligt och resultatet blev en ny infartsväg och en ny körförbindelse österut. Planläggnigningen menar att man fått till en trafiklösning som är minst störande för den befintliga landsvägen.
- Markanvändningen förändras från ett tidigare glest exploaterat område till ett detaljplanelagt område. Exploateringsgraden följer de gränsvärden som är kutym för detaljplanelagda områden där 50% avsätts för egnahemsbebyggelse och resterande 50% innefattas av strövområden, jord- och skogsbruksområden samt trafikområden.
- Byggytorna på de nya tomterna har ett avstånd på mer än 60 m från strandlinjen, detta blir att bevara de obebyggda delarna av strandlinjen. För två av de befintliga bostadsbyggnaderna är minimiavståndet från landsvägens mittlinje mindre än 20 meter, vilket är gränsvärdet enligt landskapslag om allmänna vägar. Kommunens byggnadsordning kräver 40 meter från byggnader till landsvägens mittlinje. Kommunfullmäktige kan bevilja undantag när särskilda skäl föreligger. Inom planområdet finns fornminnen, dessa är belagda utanför den tänkta tomtmarken på jord- och skogsbruksdominerat område (L), fornminnena bevaras och skyddas.
- Landskapsbilden förändras något genom att mark tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Området blir fortsatt glest och med omsorgsfullt ställda krav i byggnadsskedet kan byabilden bevaras. De för landskapsbilden värdefulla naturområdena bevaras och får stärkt skydd.
- All nybyggnation ska anslutas till kommunala nät för vatten och avlopp, mängden hårdgjorda ytor förblir förhållandevis liten trots maximalt tillåten exploatering. Detaljplanen följer de framlagda kraven i Jomala kommuns strategi för dagvattenhantering.

Jomala 28.11.2022

Markus Ögren
Planerare
Jomala kommun

JOMALA KOMMUN

PROTOKOLL

SAMRÅD ENLIGT 30 § PLAN- OCH BYGGLAGEN (ÅFS 2008:102)

Förslag till detaljplan för kvarteren 43152-43159 samt jord- och skogsbruks-, ströv- och trafikområden i Önningeby av den 19 november 2021.

Plats och tid	Kommunkansliet i Jomala kommun den 5 oktober 2022 kl. 17.00-18.00
Närvarande	Tiina Holmberg, extern planläggare Mathias Rösgren, planläggare Markus Ögren, planerare intressenter (se närvarolistan)

1. MÖTETS ÖPPNANDE

Planläggare Mathias Rösgren öppnade mötet och fungerade även som sekreterare för samrådet. Protokollet justeras av Tiina Holmberg.

2. SAMMANKALLNING

Konstaterades att samrådet var lagligen sammankallat genom delgivning på kommunens elektroniska anslagstavla den 15 september 2022 och med annons i en lokaltidning på Åland samma dag.

3. PRESENTATION

Tiina Holmberg presenterade förslaget till detaljplan och detaljplaneändring för för kvarteren 43142-43146 samt jord- och skogsbruks-, ströv- och trafikområden i Västerkalmare by av den 24 augusti 2022.

4. DISKUSSION

Följande synpunkt framfördes:

1. Representanterna för Västerkalmare byalag undrade vad PN beteckningen innebär för användningen av det samfällda området.

2. Fastighetsägare vid Båtmansgränd uttryckte missnöje med att båthus inte är tillåtet att uppföra på tomterna längs Båtmansgränd enligt gällande detaljplan och undrade hur det är möjligt att båthus enligt planeförslaget nu tillåts då det är samma strandlinje det är fråga om.

Antecknas:

Kommunens planläggare redogjord att kommunens princip är att samtliga parkområden PN- och P överlåtas till kommunen i samband med en detaljplanläggning.
Efter diskussion med Västerkalmare byalag framförde byalagets representanter att de vill behålla det samfällda området i deras ägo och även skötseln av området.
Planläggaren meddelade att planeförslaget ändras på basen av detta så att PN området ändras till US område.

Deltagarna gavs tillfälle att diskutera specifika frågor med planläggare Tiina Holmberg och Mathias Rösgren. Meddelades även att skriftliga synpunkter i anslutning till samrådet kan inlämnas till kommunkansliet i Jomala kommun fram till och med den 19 oktober 2022 kl. 15.00.

5. SAMRÅDETS AVSLUTANDE

Då inga övriga ärenden fanns att behandla, avslutade Mathias Rösgren samrådet.

In fidem

Mathias Rösgren
planläggare

Justerat

Tiina Holmberg
Arkitekt SAFA

JOMALA KOMMUN

Bemötanden avseende inkomna synpunkter angående detaljplanförslag för kvarteren 43152-43159 samt jordbruk-, ströv- och trafikområden i Kalmarnäs, Västerkalmare by, daterad den 24 augusti 2022.

Information, kontakter och samråd med markägare, LR och grannar under planeringsprocessen:

- ✓ Detaljplanförslaget har presenterats till alla markägare i två infobrev daterade den 22.04.2022 och den 20.06.2022.
- ✓ Planläggaren har haft diskussion och samarbete med alla markägare som kontaktat enligt uppmaningen i infobreven.
- ✓ Planförslaget har varit föremål för samråd enligt Plan- och bygglagens 30§ den den 5 oktober 2022. Kommunen har besvarat de inlämnade anmärkningar i en samrådsredogörelse.

Bemötanden till de inkomna frågor och förslag:

1. Fråga:

Västerkalmare byalag framförde önskan att behålla det samfällda området i deras ägo.

Bemötande:
Det finns inga hinder eller större konsekvenser för ändring av planbeteckningen.

Förslag:
Planbeteckningen för det samfällda området ändras från PN park i naturtillstånd till US strövområde.

2. Fråga:

Fastighetsägare vd Båtmansgränd uttryckte missnöje att båthus inte är tillåtet att uppföras på tomterna längs Båtmansgränd enligt gällande detaljplan och undrade hur det är möjligt att båthus enligt planförslaget nu tillåts då det är samma strandlinje det är fråga om.

Bemötande:
De senaste detaljplanerna i kommunen har tillåtit uppförandet av båthus vid strandtomter. En detaljplanändring borde vara möjligt för detta ändamål. En planändring ska anhållas av markägare om intresset finns.

Förslag:
Påverkar inte denna detaljplan, inga åtgärder.

3. Utlåtande:

Miljöbyrån har velat påtala kommunens ansvar enligt 3 kap. landskapslag (ÅFS 2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Jomala kommun ankommer att åtminstone, i enlighet med 16§ genom en behovsbedömning undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

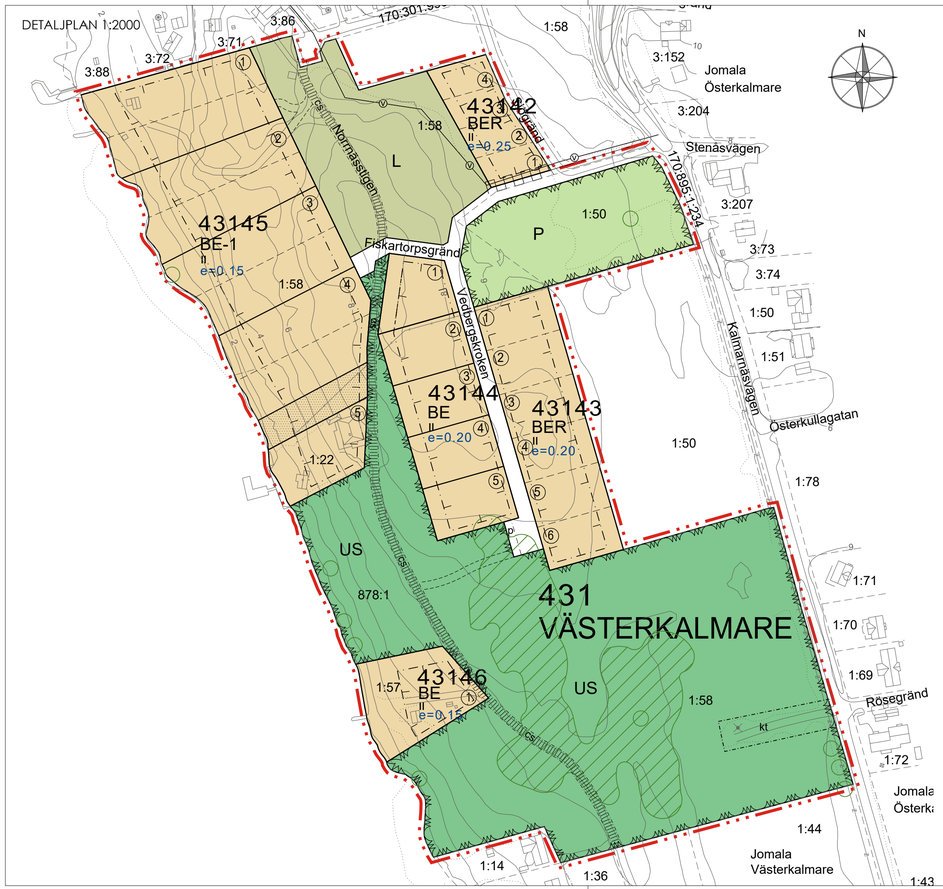
Bemötande:

Detaljplanförslaget baserar sig på den gällande, tämligen färska delgeneralplanen för Kalmarnäs (daterat 2021), där bostadsområdet har beteckning BS-1, bostadsområde som ska detaljplaneras före nya tomter fås styckas. Kommunen har låtit naturinventera hela Kalmarnas i samband av generalplaneringen. LR Miljöbyrån har hörts i samband av generalplaneringen. Mao områdets naturförhållanden och lämplighet som bostadsområde samt miljökonsekvenserna har granskats i förra plan skedet. En ny behovsbedömning kan således inte begäras.

Förslag:

Inga åtgärder till planförslaget eller planprocessen.

Planläggare Tiina Holmberg 2.11.2022

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER:

BE

KVARTERSOMRÅDE FÖR EGNAHEMSBEBYGGELSE
1. På varje tomt får en bostadsbyggnad inrymmande högst två lägenheter samt en separat ekonomibyggnad/garage uppföras. Om tomten är minst 2000 m2 får två ekonomibyggnader uppföras, om tomten är mins 3000 m2 får tre ekonomibyggnader uppföras.
2. Byggnaderna ska förses med sadeltak, bruten sadeltak eller pulpettak. Taklutningen får variera mellan 8 och 32 grader.
3. Fasaderna ska bestå av trä, puts eller en kombination av dem.
4. Tomterna ska inhägnas mot L-, P-, PN-, US- och vägområden.

BE-1

KVARTERSOMRÅDE FÖR EGNAHEMSBEBYGGELSE
1. Tomterna får styckas till två, tomtindelningen är endast riktgivande.
2. Infart till ny styckad tomt ska lösas via körförbindelse på egen tomtmark.
3. På varje tomt får en bostadsbyggnad inrymmande högst två lägenheter samt en separat ekonomibyggnad/garage uppföras. Om tomten är minst 2000 m2 får två ekonomibyggnader uppföras, om tomten är mins 3000 m2 får tre ekonomibyggnader uppföras.
4. Byggnaderna ska förses med sadeltak, bruten sadeltak eller pulpettak. Taklutningen får variera mellan 8 och 32 grader.
5. Fasaderna ska bestå av trä, puts eller en kombination av dem.
6. Tomterna ska inhägnas mot L-, P-, PN-, US- och vägområden.

BER

KVARTERSOMRÅDE FÖR EGNAHEM, RADHUS OCH KOPPLADE BYGGNADER FÖR BOSTADSÄNDAMÅL.
1. På området får uppföras egnahemshus, kopplade småhus samt radhus för bostadsändamål. Förutom bostadshus får på tomten byggas separata ekonomibyggnader, garage och biltak.
2. Byggnaderna ska ha åstak eller en/tvåsidig pulpettak. Taklutningen får variera mellan 8-32 grader.
3. Fasadmaterial ska bestå av trä eller puts eller en kombination av dem.
4. Enhetlig fasad- och takslinje får inte överstiga 25 meter utan ska brytas genom förskjutning eller indragning med minst 1 meter alternativt i höjdriktning med minst 0,5 m.
5. Tomterna ska inhägnas mot L-, P-, PN-, US- och vägområden.

L

JORD- OCH SKOGSBRUKSDOMINERAT OMRÅDE
Inom området får uppföras byggnader eller konstruktioner som betjänar områdets användning för jordbruk, skogsbruk eller rekreation.

P

PARKOMRÅDE
Parkområde som ska iordningsställas och underhållas. Inom området får en områdeslekplats, sittplatser, idrottsutrustning och annat som betjänar friluftsliv ordnas.

US

STRÖVOMRÅDE
På området får anläggas behövliga vägar, gångstigar, ledningar och mindre konstruktioner som betjänar områdets verksamhet. Området får också innehålla konstruktioner och mindre byggnader för samhällsteknisk försörjning.

LINJE 3 m UTANFÖR DET PLANOMRÅDE SOM FASTSTÄLLELSEN GÄLLER

KVARTERS-, KVARTERDELS- OCH OMRÅDESGRÄNS

TOMTGRÄNS

RIKTGIVANDE TOMTGRÄNS

431 BYNUMMER

VÄS BYNAMN

SJÖGRÄND NAMN PÅ GATA

01 KVARTERSNUMMER

① TOMTNUMMER.
Fastighetsnummer i parentes anger fastigheten som tomten får styckas från.

e=0.15 EXPLOATERINGSTAL. DVS FÖRHÅLLANDET MELLAN VÅNINGSYTAN OCH TOMTENS YTA

II ROMERSK SIFFRA ANGER STÖRSTA TILLÅTNA ANTAL VÅNINGAR I BYGGNAD ELLER DEL DÄRAV.

BYGGNADSYTA

P FÖR PARKERING RESERVERAD DEL AV OMRÅDE

tk FÖR TELEKOMMUNIKATION ELLER KOMMUNALTEKNIK RESERVERAD DEL AV OMRÅDE

OMRÅDE SOM KAN ANVÄNDAS SOM TILLSKOTTSMARK TILL TOMTEN BREDVID MEN BILDAR INTE SJÄLV EN TOMT.

GATA

kör INSTRUKTIV KÖRFÖRBINDELSE

cs FÖR GÅNG- OCH CYKELTRAFIK RESERVERAD DEL AV OMRÅDE, DÄR SERVICETRAFIK OCH TRAFIK TILL TOMTERNA ÄR TILLÅTET

DEL AV TOMTGRÄNS, DÄR TOMTANSLUTNING ÄR FÖRBJUDEN.

V VATTENLEDNING

OMRÅDE MED SPECIELLA NATURVÄRDEN.
Hassellund, särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11§ i Landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86).

VÄRDEFULLA ARTER.
Upptäcker vid naturinventeringen: sårbar art gullmåra vid stranden samt hotad art skogsnycklar i hassellunden.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER:

- Byggnadernas avstånd från granntomtens gräns ska vara minst 5 meter om detaljplanekartan inget annat anvisar. Med grannens samtycke får en ekonomibyggnad placeras närmare gränsen.
- Det vinkelräta avståndet från garageport till gatuområdets gräns ska vara minst 6 meter.
- På varje tomt ska minst 2 bilplatser reserveras/bostad.
- Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.
- Hårdgjorda ytor inom planområdet ska undvikas.
- Golvnivån på markplan ska vara minst +2,30 räknat från medelvattennivån.
- Vid tomtgräns ska bredvidliggande tomter ha samma markhöjd. Stänter, murar o.d. får anläggas i samråd med grannen.
- På strandtomt får båthus om högst 120 m2 byggas. Båthuset få uppföras utanför byggytan.

JOMALA Västerkalmare by

Detaljplan för kvarteren 43142-43146 samt jord-och skogsbruks-, ströv- och trafikområden.

DETALJPLANKARTA 1:2000

Mariehamn den 19 oktober 2022 Tiina Holmberg
Antagen av kommunstyrelsen den xx xxxxx 2022, §xx.
Planen har vunnit laga kraft den xx xxxxx 2022.

0 50 100 200m
SKALA 1:2000

JOMALA Västerkalmare by

Detaljplan för kvarteren 43142-43146 samt jord-och skogsbruks-, ströv- och trafikområden.

ILLUSTRATION 1:2000

Mariehamn den 19 oktober 2022 Tiina Holmberg
Antagen av kommunstyrelsen den xx xxxxx 2022, §xx.
Planen har vunnit laga kraft den xx xxxxx 2022.

0 50 100 200m

SKALA 1:2000

JOMALA KOMMUN

VÄSTERKALMARE BY
PLANBESKRIVNING ÖVER DETALJPLAN

Beskrivningen avser detaljplankarta som är daterad den 19 oktober 2022

Detaljplanen omfattar ett 13,8 ha stort område i Kalmarnäs inkluderande fastigheterna 1:22, 1:57, 1:58, 878:1 och en del av 1:50 i Västerkalmare by.

Genom detaljplanen bildas kvarteren 43142-43146 samt jord- och skogsbruks-, ströv-, park- och trafikområden.

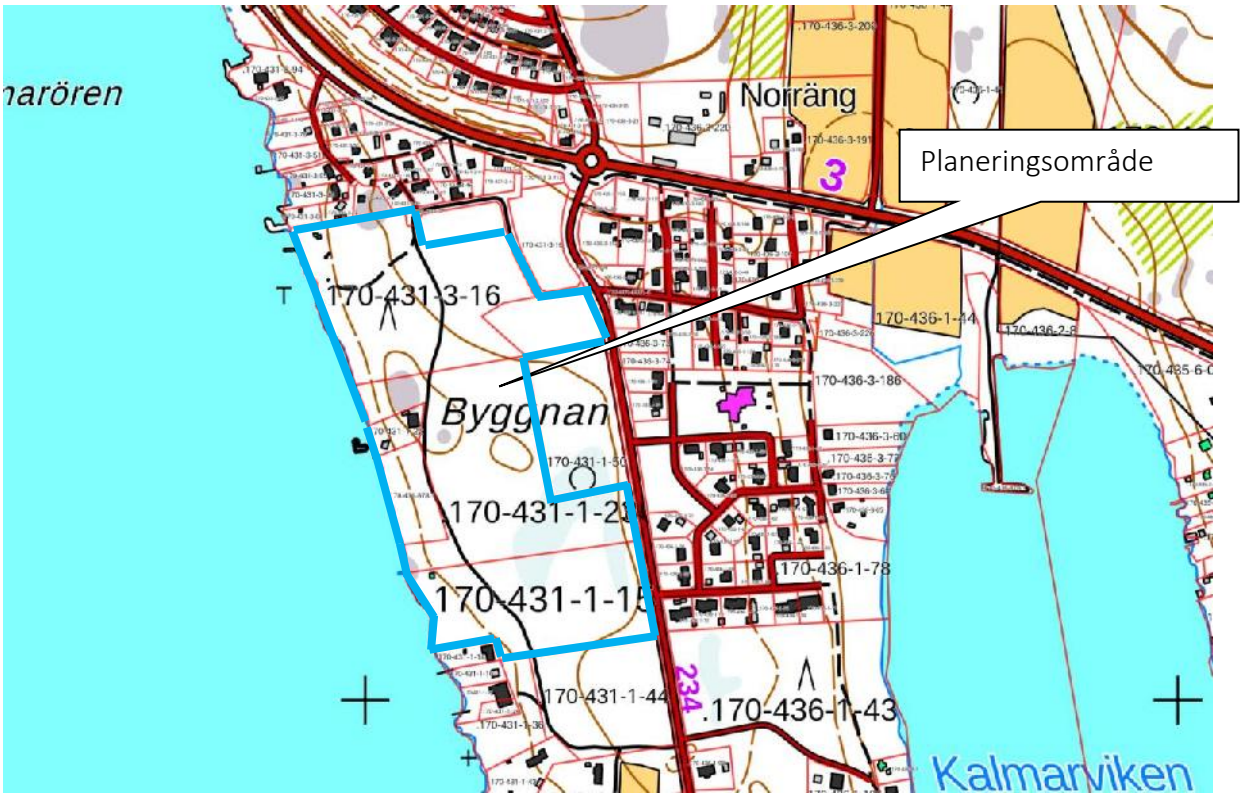

Bild 1. Utdrag ur Lantmäteriets grundkarta med planområdet markerat.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING sida

1. HANDLINGAR 3

2. PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG
2.1 Planens syfte 3
2.2 Planens huvuddrag 3

3. PLANDATA
3.1 Lägesbeskrivning 3
3.2 Areal 3
3.3 Markägoförhållanden 4

4. TIDIGARE BESLUT OCH STÄLLNINGSSTAGANDEN
4.1 Kommunöversikt
4.2 Generalplanering 5
4.3 Detaljplanering 7
4.4 Byggnadsordning 7
4.5 Kommunala beslut 8
4.6 Fastighetsregister och tomtindelning 8
4.7 Byggnadsförbud 8
4.8 Baskarta 8

5. BASFAKTA
5.1 Bebyggelse, befolkning och arbetsplatser 9
5.2 Bebyggt omgivning 10
5.3 Naturmiljö 10
5.4 Fornminnen och kulturmiljö 12
5.5 Störande faktorer 12

6. MÅLSÄTTNINGAR 13

7. DETALJPLAN OCH DESS MOTIVERING
7.1 Markanvändning 13
7.2 Planbestämmelserna och dess beskrivning 13
7.3 Teknisk försörjning 16
7.4 Tomtindelning och byggnadsrätt 16
7.5 Kontakter till markägare och grannar 16

8. GENOMFÖRANDET OCH KONSEKVENSER
8.1 Genomförandet 18
8.2 Miljökonsekvenser 18
8.3 Fornlämningar och kulturlandskap 18
8.4 Konsekvenser till grannar och den bebyggda omgivningen 19

1. HANDLINGAR

Utställningshandlingar till detaljplanen består av följande:

- Detaljplankarta 1:2000 med teckenförklaring
- Illustrationskarta 1:2000
- Denna planbeskrivning

Som bilaga till handlingarna finns:

1. Fastighetsförteckning om grannfastigheter och deras ägare
2. Mätningskarta från Alandia Map
3. Kulturmiljöinventering för Kalmarnäs
4. Djurinventering för Kalmarnäs
5. Vegetations- och biotopinventering för Kalmarnäs

2. PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

2.1 Planens syfte

Planens syfte är att fastställa markanvändning och tomtindelning inom området. Markägaren vill ha möjlighet att stycka tomter och delgeneralplanen förpliktar till detaljplanering före nya tomter får styckas.

2.2 Planens huvuddrag

Detaljplanen fastslår bevarandet av den historiska vägdragningen Norrnässtigen och stora grönområden samt placeringen av nya tomter för boende. Samtidigt fastställer planen användningsändamålet för området: småhusbebyggelse för boende, strövområden, parkområden och vägområden. Området skall bevaras glest och parkliknande med stora grönområden.

3. PLANDATA

3.1 Lägesbeskrivning

Planområdet finns i norra Kalmarnäs väster om Kalmarnäsvägen. Terrängen stiger raskt från Slemmern till högsta punkten i mitten vid 10-meters höjd över medelvattennivån. Området längs Kalmarnäsvägen är plant. Planområdet är skogsbeklätt, kalt berg syns endast vidslänten mot Slemmern. Några mindre åkrar har funnits i norr. Den gamla Norrnässtigen slingrar sig från norr till syd genom blandskog och hassellund och erbjuder en välanvänd promenadsträcka för närområden.

3.2 Areal

Planområdet omfattar ett 13,8 ha stort markområde.

3.3 Markägoförhållanden

Planområdet har 4 markägare:
1:58 ägs av Edgar Kalm, initialtagare till planläggningen
1:22 ägs av Dan Engblom
1:57 ägs av Carina Jonsson och
1:50 ägs av Jomala kommun.

Initiativtagarna för detaljplanen är Edgar Kalm. Kommunstyrelsen har i sitt beslut rekommenderat att den samfällda stranden 878:1, den bebyggda fastigheten Westwind 1:22 samt norra delen av kommunens fastighet 1:50 tas med i detaljplanen samt att det redan planlagda kvarteret 4316 (se bild 4) lämnas utanför. Den nya anhållan följer kommunens rekommendationer och är godkänt av fastighetsägaren till Westwind 1:22, Dan Engblom.

4. TIDIGARE BESLUT OCH STÄLLNINGSTAGANDEN

4.1 Kommunöversikt

Jomala kommun har en kommunöversikt som är antagen den 14 april 2015. I kommunöversikten har området endast en markering om delgeneralplanen.

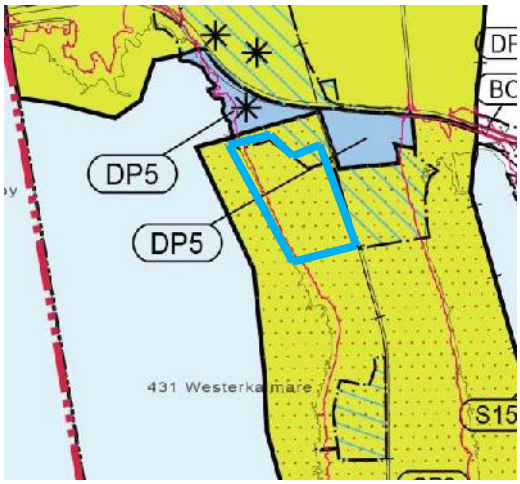

Bild 2. Utdrag ur kommunöversikt, planeringsområde markerat med blått. Grönt område med röd prickraster markerar område med antagen delgeneralplan där besvär lämnats. Röd linje markerar inre gräns för skärgårdsnatur av omistlig karaktär.

4.2 Generalplan

Fastigheterna hör till delgeneralplan för Kalmarnäs, daterat den 15 mars 2021. Norra delarna av planområdet är reserverade för bostadsområden (BS-1 och BS-2) och rekreationsområden (RN), södra delarna som skogsbruksområde med en skyddad naturbiotop.

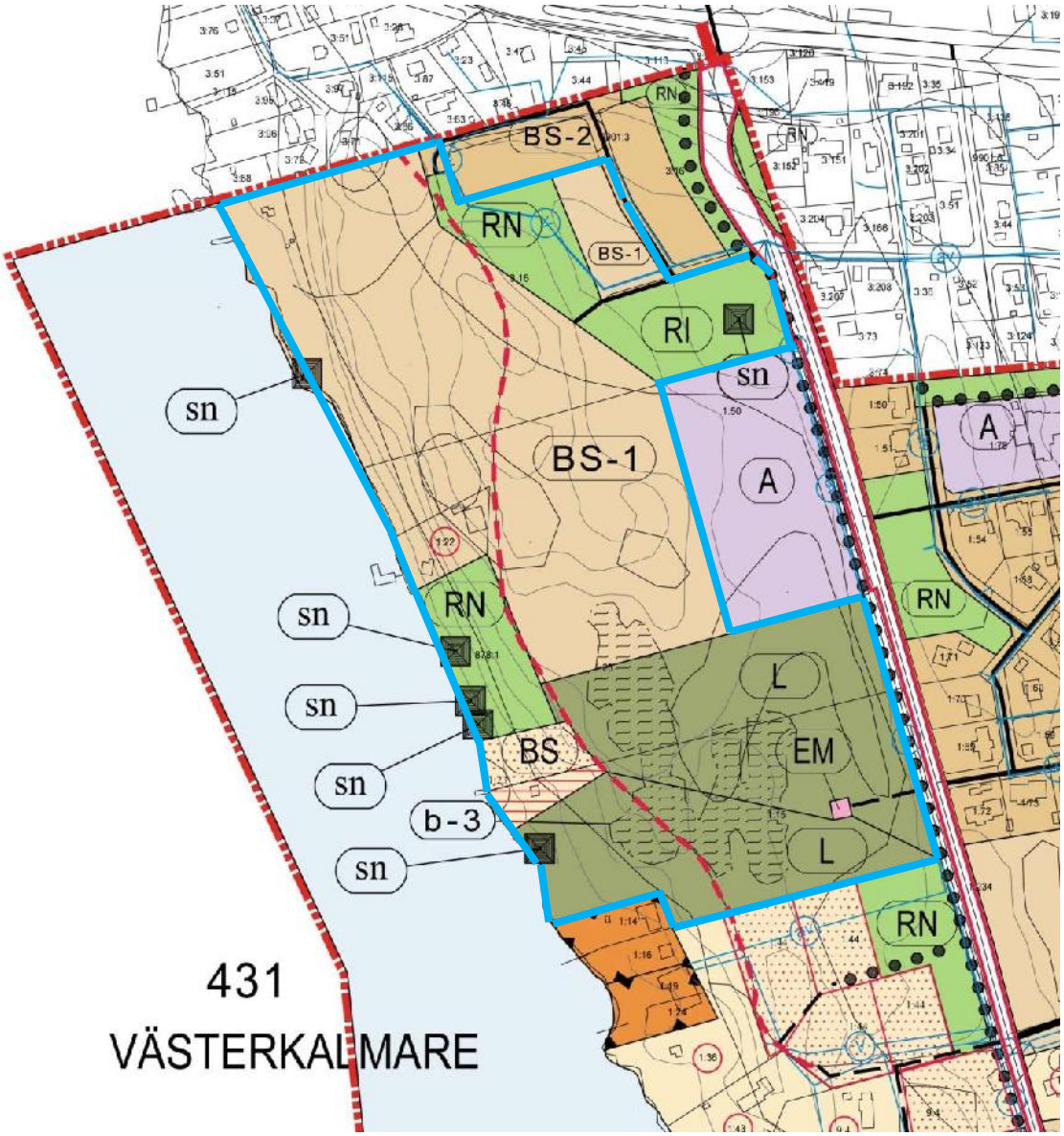

Bild 3. Utdrag ur Delgeneralplan för Kalmarnäs, daterat den 15 mars 2021. Planläggningsområdet markerat med blått.

Bild 4. Utdrag ur planbestämmelserna för delgeneralplanen. markering ”sn” på delgeneralplankartan hänvisar till naturskyddobjekt och ”b-3” till biotop som är skyddat med stöd av Landskapsförordning av naturvård eller skogsvård.

4.3 Detaljplanering

Norra delen av planläggningsområdet är detaljplanerat och hör till Byggnadsplan för norra Kalmarnäs, revideringen är daterat 22 november 1991. Resten av planområdet är inte detaljplanlagt.

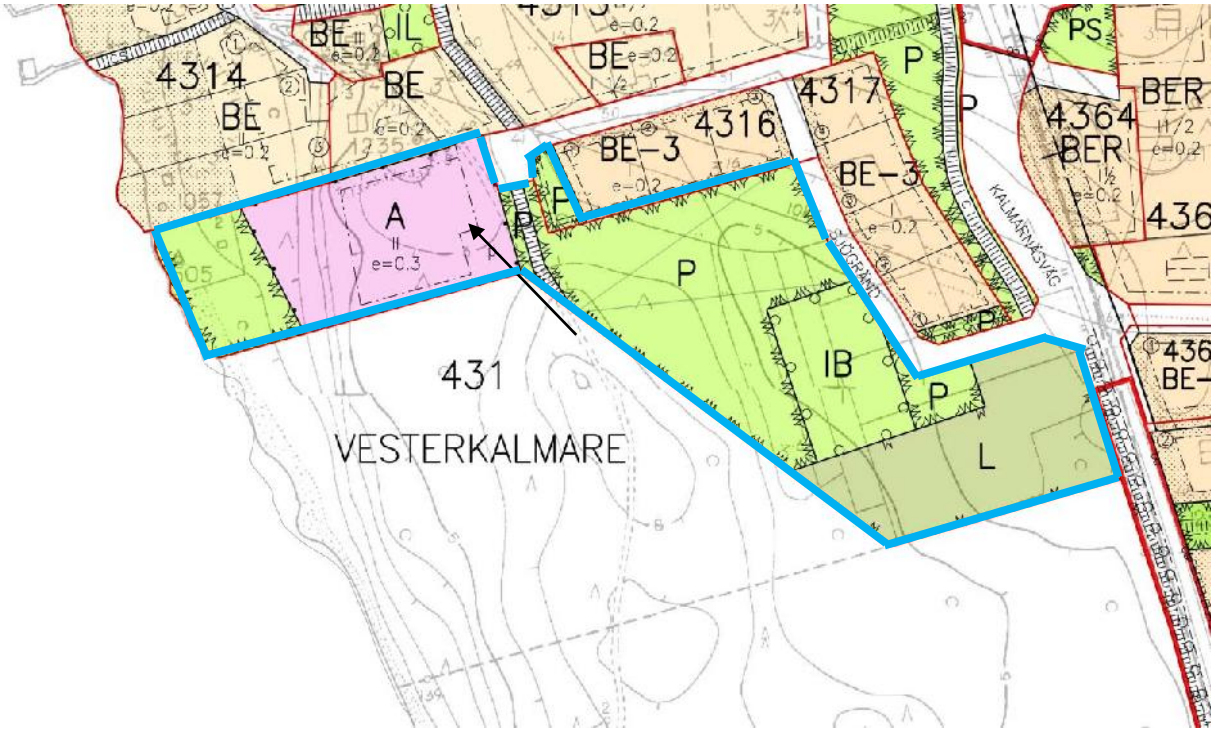

Bild 5. Utdrag från kommunens planöversikt för detaljplaner. Området som hör till anhållan är markerat med blått.

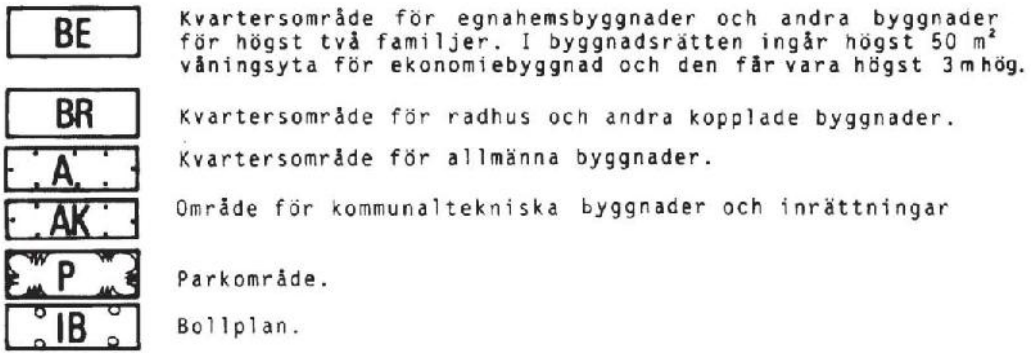

Bild 6. Planbestämmelserna för den gällande byggnadsplanen.

4.4 Byggnadsordning

Enligt Jomala kommunens nya byggnadsordning (antagen den 17.5.2022 KFM§21) har planområdet inga specialbestämmelser.

4.5 Kommunala beslut

Kommunala beslut gällande detaljplanering av fastigheterna 1:22, 1:57, 1:58, 878:1 och en del av 1:50 i Västerkalmare by

- Den 24 januari 2022 Beslöt kommunstyrelsen rekommendera att tre fastigheter 1:22, 878:1 och en del av 1:50 införlivas till planområdet för att få ett enhetligt detaljplanområde.
- Den 14 mars 2022 godkände kommunstyrelsen anhållan för detaljplanering av ovannämnda fastigheter, målsättningarna samt Tiina Holmberg som planläggare. Kommunstyrelsen konstaterade även att eventuella föravtal och markanvändningsavtal ska ingås och godkännas av kommunstyrelsen innan detaljplanen antas.

4.6 Fastighetsregister och tomtindelning

Inom planområdet finns 5 fastigheter. Fastigheternas areal varierar markant och de ägs av 3 markägare och Jomala kommun. En fastighet är ett samfällt område. Fastigheterna är 1:22, 1:57, 1:58, 878:1 och en del av 1:50.

Tomtindelningen regleras i detaljplanen. Kvartersnummer och tomtnummer beskrivs i detaljplanen.

4.7 Byggnadsförbud

Inga byggnads- eller åtgärdsförbud finns på planområdet.

4.8 Baskarta

Baskartan har uppgjorts av Alandia Map / Benny Blomster i februari 2022.

5. BASFAKTA

5.1 Bebyggelse, miljö, befolkning och arbetsplatser

Bebyggelse

Bebyggelsen består idag av två äldre byggnader: en sommarstuga och ett torp, samt ett nytt egnahemshus.

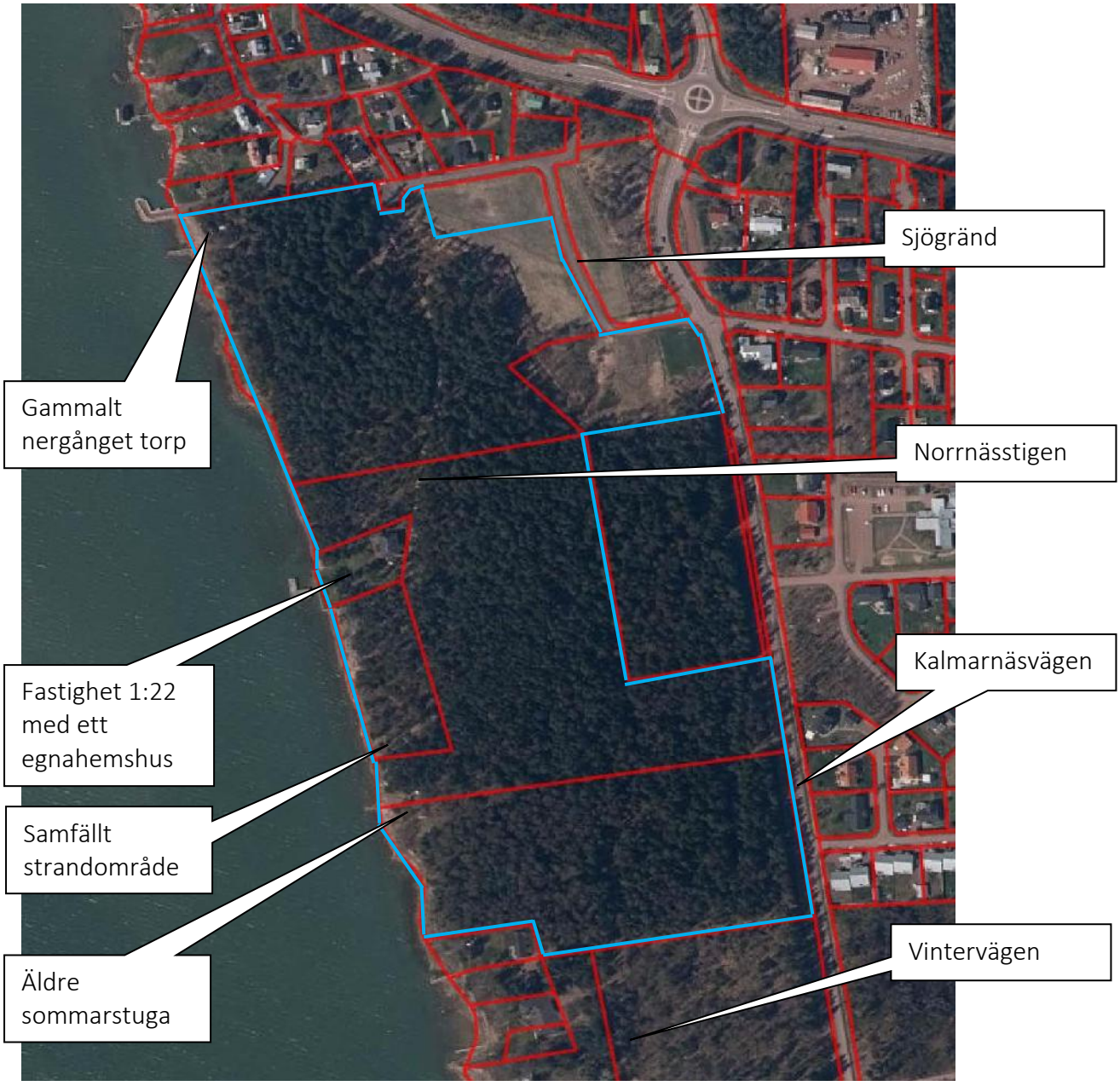

Bild 7. Lantmäteriets flygfoto med fastighetsgränser.

Miljö

Miljön är mestadels skogbevuxen med några mindre åkrar i norr. En gammal väg ”Norrnässtigen” löper från norr till söder och används som friluftsled.

Befolkning
Idag finns 1 egnahemshus med 4 bosatta inom området.

Arbetsplatser
Planområdet har inga arbetsplatser.

5.2 Bebyggt omgivning

Områdena på östra och norra sidan är detaljplanerade med tät egnahemshusbebyggelse. Närheten till Mariehamn gör området ett eftertraktat område för ny bebyggelse.

Närmaste servicen finns i Mariehamns centrum på 2,5 km avstånd.

Bild 8. Lantmäteriets grundkarta med planområdet markerat.

Tolv fastigheter samt kommunens vägområde gränsar till planområdet (se bilaga 2: Mätningskarta)

5.3 Naturmiljö

Landskapsregeringens Miljöbyrån har informerats den 21 april 2022 om kommande planläggning. Miljöbyrån har inte get ett utlåtande.

En vegetations- och biotopinventering har gjorts för delgeneralplanområdet 2016 av Faunatica (bilaga nr 5). I bilden nedanför syns resultatet: de svarta prickarna längs stranden är observationer av den hotade gulmåran (Galium verum), värdefulla biotopen C är hassellund och observationen i hasellunden gäller skogsnycklar (Dactylorhiza fuchsii), som är klassad som nära hotad.

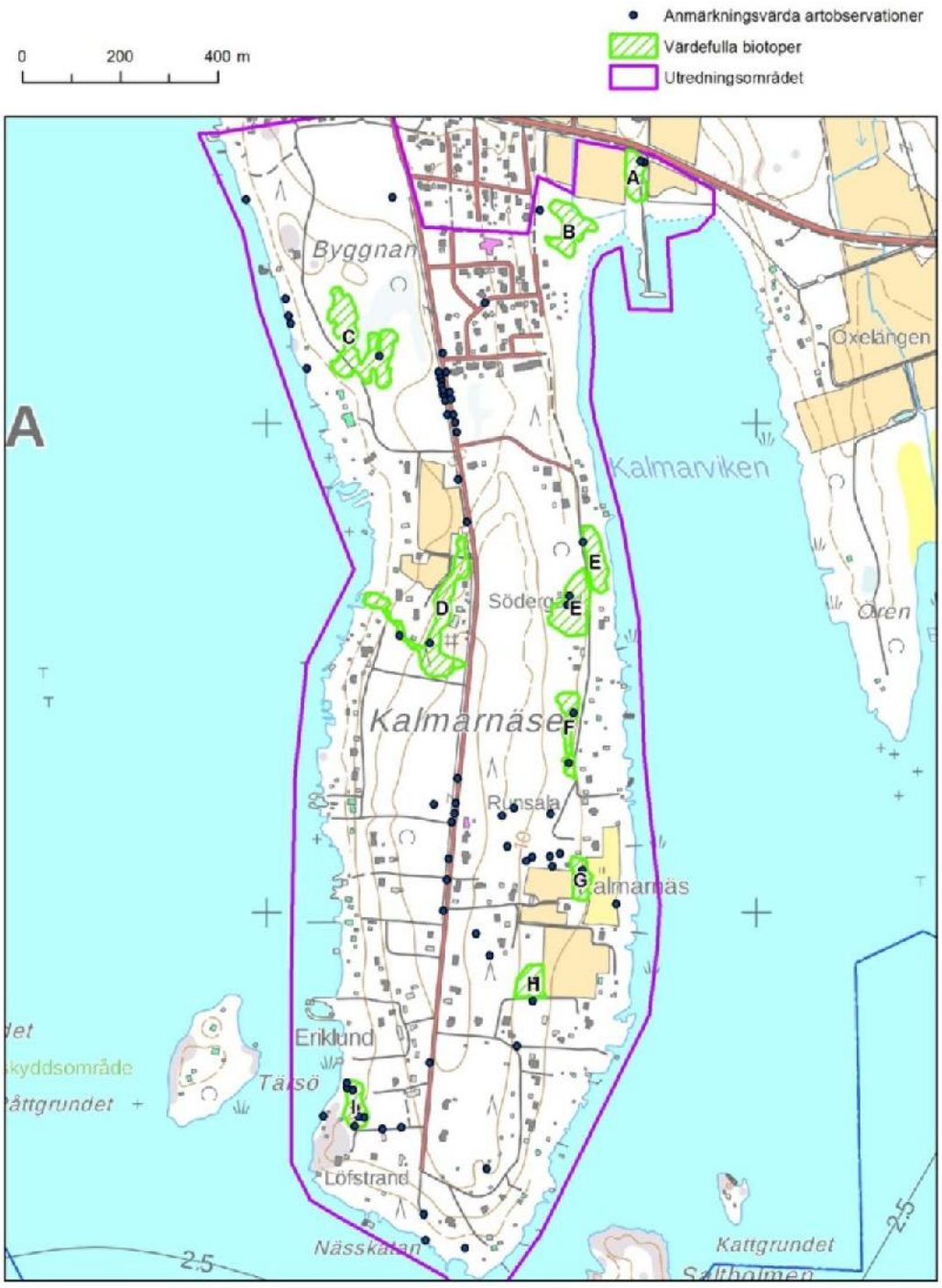

Bild 9. Inventeringskarta från vegetations- och biotopinventering 2016.

En djurinventering genomfördes samtidigt för delgeneralplanering av Kalmarnäs (bilaga 4). Inventering gav som slutsats:

Trots att flera fågelarter som förekommer på Kalmarnäs är upptagna på rödlistan kommer fortsatt planering och byggande på området inte att påverka arterna i någon högre grad.

Som rekommendation för planeringen uttrycktes:
I det stora hela är Kalmarnäs ett sådant område där det finns rätt mycket fågelarter, men just nu inga arter som behöver några speciella åtgärder.

5.4 Fornminnen och kulturmiljö

Landskapsregeringens kulturbyrå har gjort en kulturmiljöinventering och arkeologisk inventering 2016 för uppdatering av delgeneralplanen för Kalmarnäs (Bilaga 3). I dessa utredningar har inga fornminnen påträffats inom planområdet. Den gamla vägsträckningen (Norrnässtigen) har inventerats och rekommenderats att bevaras som kulturhistoriskt värdefull element.

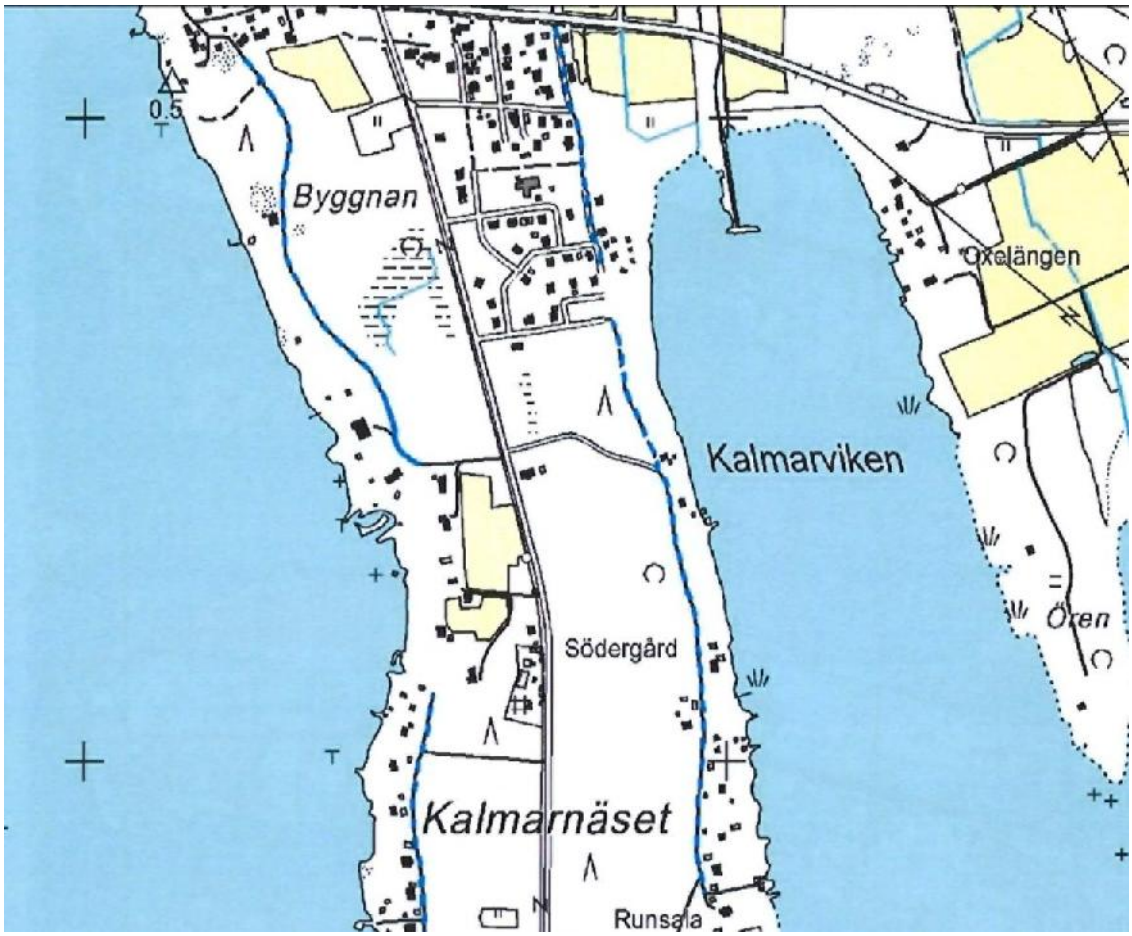

Bild 10. Utdrag ur Kulturbyråns inventeringskarta. Den gamla byvägen är markerat med blått.

5.5 Störande faktorer

Området lämpar sig bra för småskalig boende. Området har inga störande faktorer.

6. MÅLSÄTTNINGAR

Den 14 mars 2022 godkände Kommunstyrelsen i Jomala (KST§45/14.03.2022) målsättningarna för planläggningen. De fastställda målsättningarna är:

- Att området planläggs enligt delgeneralplanens principer och målsättningar,
- Att gällande byggnadsplan uppdateras enligt dagens krav och behov,
- Att en ny baskarta inmäts,
- Att inventeringar och utlåtanden från Landskapets Miljöbyrå, Kulturbyrå och Trafikavdelning beaktas,
- Att ny bebyggelse anpassas till terrängen och omgivningen,
- Att stora ingrepp till terrängen som vägschakt eller massiva påfyllningar undviks,
- Att tillräckligt stora fri/parkområden reserveras för rekreation och lek,
- Att vägnät och hårdgjorda ytor minimeras enligt kommunens principer för dagvattenhantering,
- Att befintlig infrastruktur och service utnyttjas för de boende och
- Att infartsvägen dras så att påverkan och störning för befintliga bostadstomter minimeras.

7. DETALJPLAN OCH DESS MOTIVERING

7.1 Markanvändning

Planlösningen baserar sig på naturförhållanden och landskapsbilden, befintlig byggnation, Kulturbyråns inventeringar och rekommendationer samt naturinventeringarnas rekommendationer.

Den totala markanvändningen i detaljplanförslaget är följande:

	Areal ha	% av pl.omr
Bostadsbebyggelse (BE, BE-1, BER)	5,3	38 %
Strövområden (US)	5,8	42 %
Jord- och skogsbruksområden (L)	1,2	9 %
Parkområden (P)	0,9	6 %
Trafikområden	0,6	5 %
	13,8	100,0

7.2 Planbestämmelserna och dess beskrivning

Kvartersområde för egnahemsbebyggelse (BE, BE-1)
Egnahemskvarteren 43144, 43145 och 43146 är placerade längs tomtvägarna och vid stranden. Arealen för egnahemshustomter varierar mellan 1919 och 6082 m2, där de största tomterna finns vid stranden. De stora strandtomterna med planbestämmelse BE-1 får delas till två, vilket är markerat med riktgivande tomtindelning. I fall en tomt delas till två, ska infarten till den nya tomten lösas

via en intern körförbindelse på egen tomtmark. Tomtantalet är totalt 11, varav 2 är bebyggda idag. På varje tomt får en bostadsbyggnad inrymmande högst två lägenheter uppföras. Mängden ekonomibyggnader som få uppföras är bunden till tomtens areal. Tomter under 2000 kvm få ha en ekonomibyggnad, tomter 2000-3000 kvm två och tomterna större än 3000 kvm tre ekonomibyggnader. Byggrätt är 15 % av tomtens areal och framgår i tabell i kapitel 7.4 ”Tomtindelning och byggnadsrätt”. Till byggrätten räknas bostadsbyggnad och alla ekonomibyggnader båthus inkluderat. Båthusets maximiyta är 120 m2 och den får uppföras utanför byggytan.

Byggnadernas avstånd från granntomtens gräns ska vara minst 5 meter om detaljplanen inget annat anvisar. Med grannens samtycke får en ekonomibyggnad placeras närmare gränsen. Det vinkelräta avståndet från garageport till gatuområdets gräns ska vara minst 6 meter.

På varje tomt ska minst 2 bilplatser reserveras per bostad. Vid tomtgränserna får inte finnas höjdskillnader mellan tomterna. Om grannen ger sitt skriftliga tillstånd kan dock stödmurar, slänter osv. byggas. De obebyggda delarna av tomtområde som inte används som gångbanor eller bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick. Tomterna ska inhägnas mot L-, P-, PN-, US – och vägområden. Hårdgjorda ytor ska undvikas.

Byggnaderna ska förses med sadeltak, brutet sadeltak eller pulpettak. Taklutningen ska variera mellan 8 och 32 grader. Fasaderna ska bestå av trä, puts eller en kombination av dessa.

Det högsta tillåtna våningstalet är två. Golvnivån på markplan ska vara minst 2,3 meter från medelvattennivån.

Kvartersområde för egnahem, radhus och kopplade byggnader för bostadsändamål (BER)

Kvarteren 43142 och 43143 för egnahem, kopplade småhus eller radhus finns mot ost. Arealen enligt de riktgivande tomtgränserna varierar mellan 788 och 1500 m2 för de 11 tomterna. Tomtgränserna får justeras samt tomterna sammanslås. Förutom bostadshus får på tomten byggas separata ekonomibyggnad, garage och biltak.

Byggnadernas avstånd från granntomtens gräns ska vara minst 5 meter om detaljplanen inget annat anvisar. Med grannens samtycke får en ekonomibyggnad placeras närmare gränsen. Det vinkelräta avståndet från garageport till gatuområdets gräns ska vara minst 6 meter. Enhetlig fasad- och takåslinje får inte överstiga 25 meter utan ska brytas genom förskjutning eller indragning med minst 1 meter alternativt i höjdriktning med minst 0,5 meter.

På varje tomt ska minst 2 bilplatser reserveras per bostad. Vid tomtgränserna får inte finnas höjdskillnader mellan tomterna. Om grannen ger sitt skriftliga tillstånd kan dock stödmurar, slänter osv. byggas. De obebyggda delarna av tomtområde som inte används som gångbanor eller bilparkering ska planteras

eller på annat sätt bringas i vårdat skick. Tomterna ska inhägnas mot L-, P-, PN-, US – och vägområden. Hårdgjorda ytor ska undvikas.

Byggnaderna ska förses med sadeltak, brutet sadeltak eller pulpettak. Taklutningen ska variera mellan 8 och 32 grader. Fasaderna ska bestå av trä, puts eller en kombination av dessa. Det högsta tillåtna våningstalet är två.

Jord- och skogsbruksdominerat område (L)

Jord- och skogsbruksdominerat område finns i norr och har en areal på 1,2 ha. Östra delen av L-området består idag av gammal åker, resten är blandskog och är ett viktigt grönområde för lokal rekreation och djurliv. Den kulturhistorisk viktiga Norrnässtigen löper genom L-området.

Inom området får uppföras byggnader eller konstruktioner som betjänar områdets användning för jordbruk, skogsbruk eller rekreation.

Strövområde US)

Strövområdet finns som ett större enhetligt skifte i södra delen av planområdet. Arealen för strövområdet är 5,8 ha. Området innehåller det i biotopinventeringen upplyfta hassellunden samt förekomsten av den hotade arten skogsnycklar.

Områden får underhållas och huggas varsamt så att rekreationsvärden inte försämras, tex kalhuggning är inte tillåten. På området får anläggas vägar, gångstigar, ledningar och mindre konstruktioner som betjänar områdets verksamhet. Inom området får också konstruktioner och mindre byggnader uppföras för samhällsteknisk försörjning. Strövområdet innehåller en byggyta för telekommunikation. Inom området finns en 5G-telemast och körförbindelsen till den.

Parkområde (P)

Parkområdet finns söder om infarten vid Sjögränd. Området har en areal på 8797 m2 och innehåller en liten fotbollsplan med gräsyta idag. Området ska iordningsställas och underhållas. Inom området får en områdeslekplats, sittplatser, idrottsutrustning och annat som betjänar friluftsliv ordnas.

Vägområden

En ny tomtväg byggs som fortsättning för Sjögränd, inga nya korsningar till Kalmarnäsvägen behövs. Vägområdets bredd är 10m. En liten infartsväg till tomterna 3 och 4 i kvarter 45 vid stranden korsar Norrnässtigen, som bevaras som cykel- och gångbana där servicetrafik och trafik till tomterna är tillåtet. Svängplanen i ändan av tomtvägen får byggas så att kortvarig parkering för den allmänna simstranden kan tillåtas.

Trafikområdenas totalareal är 0,6 ha, endast 5 % av planområdets yta. Det låga procenttalet möjliggörs av Norrnässtigen, som kan användas som infartsväg för 3 privata tomter såsom i dagsläget.

7.3 Teknisk försörjning

Vatten- och avloppsledning finns vid Kalmarnäsvägen. Kommunen utreder som bäst möjligheter att utöka kapaciteten för kommunalteknik.

7.4 Tomtindelning och byggrätt

Kvarter	Tomt	Planbeteckning	Areal	e-tal	Byggrätt	Tot.b-rätt
43142	1	BER	832	0,25	208	
	2	BER	810	0,25	202,5	
	3	BER	788	0,25	197	
	4	BER	821	0,25	205,25	
43143	1	BER	1469	0,2	293,8	
	2	BER	1500	0,2	300	
	3	BER	1494	0,2	298,8	
	4	BER	1500	0,2	300	
	5	BER	1500	0,2	300	
	6	BER	1463	0,2	292,6	
43144	1	BE	1919	0,2	383,8	
	2	BE	1925	0,2	385	
	3	BE	1925	0,2	385	
	4	BE	1925	0,2	385	
	5	BE	1925	0,2	385	
43145	1	BE-1	6203	0,15	930,45	
	2	BE-1	6039	0,15	905,85	
	3	BE-1	6082	0,15	912,3	
	4	BE-1	5677	0,15	851,55	
	5	BE-1	1987	0,15	298,05	526,95
	tilläggsområde		1526	0,15	228,9	
43146	1	BE	3818	0,15	572,7	
			53128		**9221,55**	

Bild 11. Tabell om tomtarealer och byggrätt.

7.5 Kontakter till markägare och grannar

Planläggaren har haft aktiv kontakt med markägarna under planeringsprocessen. Varje markägare har kunnat diskutera sina önskemål och ställa frågor vid flera tillfällen. Alla markägare har fått planskissen och planförslaget levererat till sig före behandling i kommunen.

Grannar till planområdet har informerats och hörts vid två tillfällen:

- Den 22 april 2022 skickades ett brev med planeringsområdets avgränsning, de fastslagna målsättningarna och uppmuntran att kontakta planläggaren till 11 grannar.
- Den 20 juni 2022 skickades en preliminär detaljplanskiss till alla rågrannar

Av 11 kontaktade grannar har tre kontaktat planeraren och kommenterat detaljplanskissen eller ställt frågor om planläggningsprocessen.

8. GENOMFÖRANDET OCH KONSEKVENSER

8.1 Genomförandet

Området har planlagts på markägarnas initiativ. Eftersom marken är i privat ägo, sker exploateringen i den takten markägaren vill. Vägförbindelserna och kommunaltekniken skall vara ordnade före styckning eller byggandet av nya tomter kan påbörjas.

8.2 Miljökonsekvenser

Delgeneralplanen för Kalmarnäs är uppdaterat 2021 och möjliga tomtområden, grönområden och skyddsområden är definierade då. Inventeringar för biotoper, vegetation och djurliv genomfördes för detta ändamål och miljökonsekvenserna granskades samt placering av nya tomtområden optimerades då. Detaljplanen följer delgeneralplanen.

Inverkan till naturförhållandena blir stora i de nya tomtområden som täcker 38% av planområdet. 57% av planeringsområdet består av strövområden (US), jord- och skogsbruksområden (L) samt parkområden (P, PN) och saknar byggrätt. Byggnation med egnahemshus är anpassat till befintlig bebyggelse, strandlandskap och naturmiljö.

Detaljplanen uppfyller de framlagda kraven i Jomala kommuns Strategi för dagvattenhantering. All nybyggnation ska anslutas till kommunala nät och mängden hårdlagda ytor förblir liten även med tillåten maximal exploatering.

Naturinventeringens rekommendationer följs genom att byggnation vid stränderna består av egnahemshus, stora enhetliga grönytor är besparade, vägområden är minimerade, ingen genomfart tillåts, hassellunden är skyddat och det viktiga trädbeståndet för djurlivet sparas till största delar.

8.3 Fornlämningar och kulturlandskap

Inom planeringsområdet finns inga fasta fornminnen.

Den enda kulturminnen, Norrnässtigen är bevarat i sin helhet som cykel- och gångbana. Körning till några tomter är tillåtet som i dagsläget för att minimera behovet av nya vägar inom området.

Bild 12. Den kulturhistoriskt viktiga Norrnässtigen som löper genom området.

8.4 Konsekvenser till grannar och den bebyggda omgivningen

Trafiken vid Sjöstigen kommer att öka i den takten nya tomter styckas och byggs. Den nya exploateringen kan medföra högst 18 nya tomter. 16 av dessa kommer att använda den nya förlängningen av Sjöstigen, vilket betyder att byggtrafik och framtida tomt-trafik orsakar minimal störning till de boende inom området.

Trafikökningen vid Kalmarnäsvägen kommer att vara så liten jämfört med dagens trafikmängd att den inte kan anses medföra en ändring till dagsläget.

Antalet invånare kan stiga statistisk från befintliga 4 personer till 67 räknat med den genomsnittliga 3,5 personer per hushåll. Även om den procentuella ökningen är stor inom planområdet handlar det ändå om en liten procentuell ökning för hela Kalmarnäs.

Belastningen av grönområden inom planeringsområdet kan förväntas öka. Därför rekommenderas att friluftstigar markeras och arrangeras i de centrala strövområdena för invånarnas eget bruk.

Behov för en allmän lekplats anses vara liten på grund av tomtstorleken. Det allmänna parkområdet vid Sjöstigen är reserverat för detta ändamål och innehåller en fotbollsplan i dag.

I Mariehamn den 19 oktober 2022,
Tiina Holmberg

Ursula Koponen
Arkitekt SAFA

19.09.2022

Bemötande angående anmärkningarna mot detaljplanen för fastigheten 170-424-5-126 och detaljplaneändring för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden (Kantarellen).

Under utställningstiden har två anmärkningar lämnats in mot detaljplaneförslaget.

1. Kommunens tekniska chef: I plankartan ska framkomma att kartersområdet som gränsar till PN- och US- områdena ska inhägnas.
   Bemötande:
   Plankartan kompletteras med texten om inhägnadskrav.

2. Landskapsregering: Landskapsregeringen ser positivt på en fortsatt vidareutveckling av det kluster av näringsidkande som existerar i området kring Sviby/ Maxinge i Jomala. Enligt landskapsregeringen ligger det i linje med fysisk strukturutveckling, där målet är att undvika exploatering av nya markområden och i stället utveckla existerande områden. Det ligger också i linje med de målsättningar och strävanden som finns inom strategiskt utvecklingsmål 5; en strävan efter fortsatt och kontinuerligt ökande attraktionskraft. En vidareutveckling är gynnsamt för handelsområdet, men även för landskapet Åland i sin helhet.

   Bemötande:
   I sitt utlåtande välkomnar landskapsregeringen den utveckling som detaljplanen möjliggör och anser att exploatering på området ligger i linje med fysisk strukturutveckling. Med i utlåtandet har dock bifogats ett utlåtande från Infrastrukturavdelningens allmänna byrå där det förutsätts att områdets lämplighet för ändamålet ska undersökas (”Jomala kommun bör presentera en kompletterande utredning av aktuell markyta och dess lämplighet innan ärendet fortskrider, en analys som innefattar utredningar om området är lämpligt för bebyggelse, och då även bebyggelse för handel, förvaltning och service, och sedan avgöra ärendet på nytt″.)

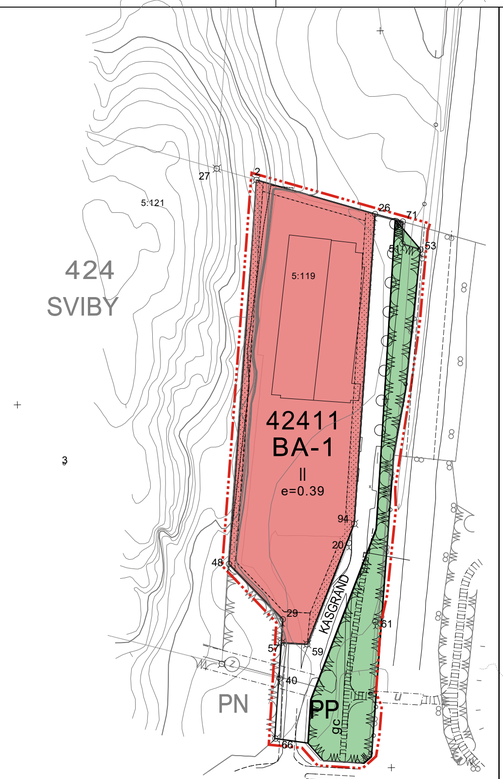
   Fakta som gäller det aktuella utredningsområdet är följande:
   Delgeneralplanen: I kommunens antagna delgeneralplan ingår fastigheten 170-424-5-126 i ett utredningsområde vars lämplighet för byggande ska enligt delgeneralplanens bestämmelser utredas innan markanvändningen definieras. Förutom denna fastighet omfattar utredningsområdet också del av fastigheten 170-424-5-121. Kommunstyrelsen har som basmaterial för detaljplaneringen godkänt en utredning som omfattar endast fastigheten 170-424-5-126 och beslutat att detta räcker. Utredningen för hela området saknas, vilket landskapsregeringen anser strida mot delgeneralplanen och plan- och bygglagens 26§.
   Andra beslut som berör utredningsområdet: Kommunen har ställt sig positivt till detaljplanering av följande fastigheter som gränsar till utredningsområdet: 170-424-8-0, Flygfyrens stållager samt 170-424-166 och 170-424-196, Padelcenter. Något krav på att granska deras påverkan på utredningsområde har inte ställts.

Nuvarande markanvändning på utredningsområdet: Angående det i delgeneralplanen anvisade utredningsområdet tar landskapsregeringens vägunderhållsenhets jordlager ca en tredjedel av arealen. Lagret ligger på ett arrendeområde och har varit på området från början av 1990 talet. För lagrets behov har det branta och ojämna bergsområdet utjämnats med stenblockar och grus med negativ miljöpåverkan. Inga ledningar har dragits över eller under området. Till jordlagret leder en servitutsväg över Flygfyrens ställager. Resten av utredningsområdet består karg hällmark där markhöjderna varierar mellan +47 m - +54m.

Landskapsregeringen förutsätter att kommunen presenterar en kompletterande utredning om områdets lämplighet för byggande. Med tanke på dess läge, markens beskaffenhet, problem att dra en gata till området och de ingrepp som tidigare har gjorts på området, är de alternativa användningsmöjligheterna få: antingen utvidgning av de angränsande verksamheter (HF, FL) som inte förutsätter en ny vägförbindelse samt/eller park/strövområde (PN, US). Ingen skyddsvärd natur har noterats på området. Det är osannolikt att i en kompletterande utredning skulle komma fram andra alternativa markanvändningar än de som har anvisats i detaljplaneförslaget. Byggandet kommer att påverka landskapsbilden, vilket har beaktats i planen. De högsta delarna av berget har anvisats som ströv- och parkområde (US, PN). Ytterligare på det brantaste HF-området gäller följande bestämmelse: ”Del av område som ska bevaras i naturligt tillstånd. Terrängförhållandena på området får inte ändras bortsätt från åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktens säkerhet och förbättra dess anpassning till den omgivande naturmiljön”. Landskapsregeringen menar att kommunens beslut att inte utreda hela utredningsområdets lämplighet för byggande strider mot delgeneralplanen och PBL § 26 men jag anser att detaljplanens bestämmelser i tillräcklig mån säkerställer det att vid beviljandet av byggnadslov både byggnadens och bergschaktens anpassning till terrängen kommer att beaktas.

Sammandrag

På basen av de inkomna anmärkningarna föreslår jag att kommunstyrelsen beslutar att komplettera HF-områdets planbestämmelse med text ” kartersområdet som gränsar till PN- och US- områdena ska inhägnas”.
Angående landskapsregeringens utlåtande torde detaljplanen i tillräcklig mån beakta landskapsbildens krav.

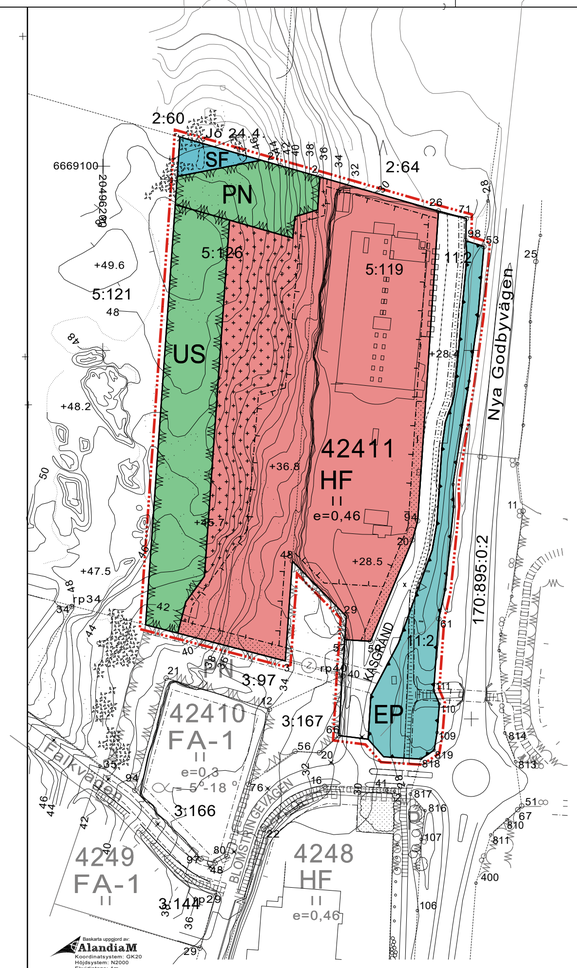

DETALJPLAN OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER SOM UPPHÄVS.

BA-1 Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader. I anslutning till affärs- och får en bostadslägenhet på högst 120 m2 våningsyta byggas för verksamhetens eget behov.
Allmänna bestämmelser för BA-1 -områden:
1. Som huvudsaklig fasadmaterial skall stenmaterial eller släta fasadplattor av metall användas. Byggnader inom samma kvarter skall bilda en enhetlig enhet.
2. Fasad- och taklinje som är längre än 30 m skall brytas på minst en punkt genom förskjutning eller indragning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk vilka stiger minst 60 cm över takfotslinjen.

PP Parkområde som bör planteras.

○ ○ ○ ○ Trädrad som skall planteras. Träden skall vara minst 3 m höga. Avståndet mellan träden får vara högst 10 meter.

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER

HF KVARTERSOMRÅDE FÖR HANDEL, FÖRVALTNING OCH SERVICE.
1. Synlig gatufasad som är längre än 30 m, skall brytas på minst en punkt genom indragning eller förskjutning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk, vars fasadliv i sin helhet stiger minst 60 cm över takfotslinjen
2. Som huvudsakligt fasadmaterial skall stenmaterial, fasadglas eller släta fasadplattor av metall användas.
3. Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering skall planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick. Bilplatsområden som är större än 1000 m2 skall delas i mindre fält med buskar och träd. Planteringarnas areal skall vara minst 5 % av parkeringsområdets areal.
4. Av den i planen anvisade byggnadsytan får högst 50 % asfalteras. Procentandelen beräknas inklusive byggnadens grundareal. Större andel av asfalterad yta kan accepteras om den kompenseras med motsvarande areal av takvegetation (s.k. grönt tak). Byggnads- och planläggningsnämnden kan av särskilda skäl bevilja undantag från bestämmelsen.
6. Berget får schaktas bort endast inom byggnadsytan. Åtgärder som behövs för att säkerställa schaktet samt miljöförbättrande åtgärder är tillåtna utanför byggnadsytan.
7. Utomhuslagring är inte tillåten.
8. I anslutning till affärs- och kontorsbyggnader får en s.k. övervakningsbostad byggas. Bostadens våningsyta får vara högst 120 m2.
9. Kvartersområdet som gränsar till PN- och US -områdena ska inhägnas.

PN PARKOMRÅDE SOM SKALL BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND.

EP SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
Områdets befintliga trädbestånd skall bevaras och kompletteras så, att det bildar en parkartad zon mot nya Godbyvägen.

SF FORNMINNESOMRÅDE. Inom området finns anläggningar som hör till fornminnet Jo24.4 och är skyddade med stöd av LL om fornminnen.

US STRÖVOMRÅDE.

LINJE 3 M UTANFÖR DET PLANOMRÅDE SOM FASTSTÄLLELSEN GÄLLER.

KVARTERS-, KVARTERSDELS- OCH OMRÅDESGRÄNS.

BESTÄMMELSEGRÄNS.

424 SVIBY — BYNUMMER.

BYNAMN.

42411 — KVARTERSNUMMER.

KASGRÄND — NAMN PÅ GATA.

II — ROMERSK SIFFRA ANGER STÖRSTA TILLÅTNA ANTAL VÅNINGAR I BYGGNADER, BYGGNAD ELLER DEL DÄRAV.

e=0,46 — EXPLOATERINGSTAL, DVS. FÖRHÅLLANDET MELLAN VÅNINGSYTAN OCH TOMTENS YTA.

BYGGNADSYTA. Inom området får berget schaktas till samma nivå som det befintliga parkeringsområdet (ca +28,5).

DEL AV OMRÅDE, SOM BÖR PLANTERAS. Genom området får infartsvägar till tomten ordnas.

DEL AV OMRÅDE, SOM SKA BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND. Terrängsförhållandena på området får inte ändras bortsett från åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktets säkerhet och förbättra dess anpassning till den omgivande naturmiljön.

C FÖR GÅNG- OCH CYKELTRAFIK RESERVERAD DEL AV OMRÅDE.

DEL AV GATUOMRÅDES GRÄNS, DÄR TOMTANSLUTNING ÄR FÖRBJUDEN.

GATA.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER:
"Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun" ska tillämpas.
Vid norra och södra gränsen ska avståndet mellan tomtgränsen och schaktat område vara minst 4 m.

Fornminnen Jo 24.4. ska dokumenteras innan sprängningsarbeten påbörjas samt under och efter sprängningsarbeten Om skador uppkommer ska arbeten avbrytas och kulturbyrån kontaktas.

BILPLATSBESTÄMMELSER:
På området skall reserveras minst en bilplats/30 m2 affärsvåningsyta och en bilplats/50 m2 kontorsvåningsyta. Affärernas lagerområden räknas inte med i den våningsyta som bilplatserna baserar sig på.

Jomala den 2 augusti 2021. Reviderad enligt kommunstyrelsens beslut den 9 maj 2022 § 88.

Ursula Koponen
arkitekt SAFA

Antagen av kommunstyrelsen den xx.xx
Kungjord den xx.xx
Beslutet har vunnit laga kraft den xx.xx

JOMALA
SVIBY
KANTARELLEN

Detaljplan för fastigheten 5:126.
Detaljplaneänding för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden.

0 50 100 200m
1 : 2000

JOMALA KOMMUN

BESKRIVNING ÖVER DETALJPLAN

Beskrivningen avser detaljplanekartan som är daterad den 2 augusti 2021.

Områdesbestämning:	Detaljplan för fastigheten 5:126. Detaljplaneändring för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden.
Lägesbestämning:	Området ligger i östra Sviby, väster om nya Godbyvägen. Områdets areal är 4,33 ha.

I BASFAKTA

Beslut

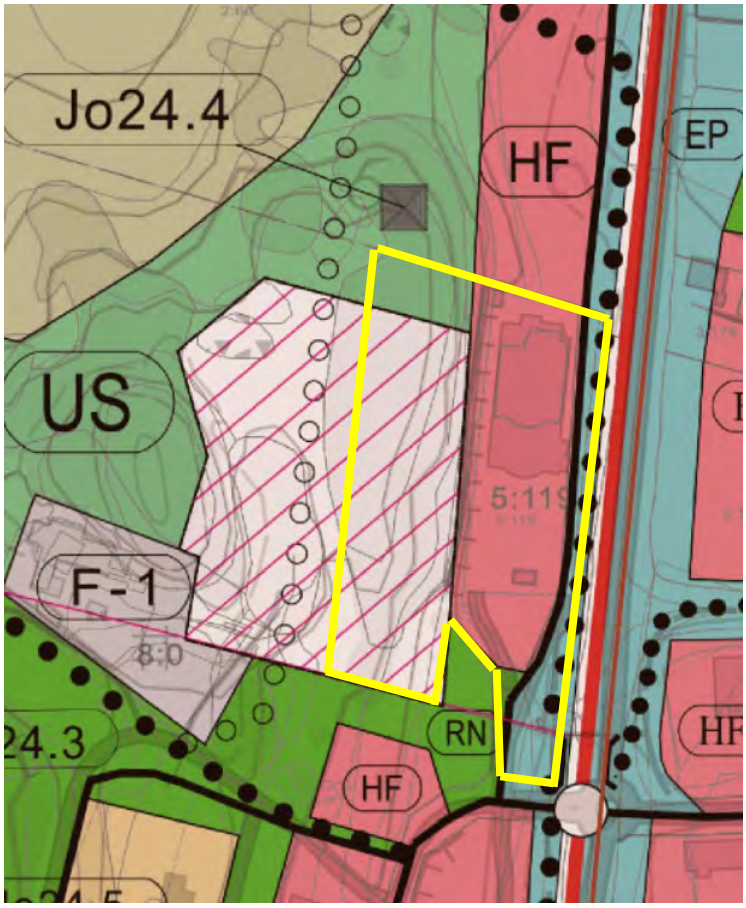
Ab Mathias Eriksson lämnade in den 28.11.2019 anhållan om delgeneralplaneändring för del av Sviby och Torp byar med anledning av att bolaget äger fastigheten Kantarellen 170-420-5-119 sedan tidigare och hade förvärvat del av fastigheten Jakopas 170-420-5-121 (senare 5:126) som angränsar Kantarellen i väst. Syftet med förvärvet är att öppna för en framtida expansion av bolagets verksamhet genom att förena det förvärvade området med Kantarellen. Bolaget önskade planbeteckningen HF (område för handel, förvaltning och service samt e-tal 0,39 för området i sin helhet.
Kommunstyrelsen behandlade anhållan den 22.6.2020 §124 och beslöt följande: ”Kommunstyrelsen ser positivt på att området utvecklas till ett HF-område och eftersom det står i delgeneralplanen att användningsområdet ska utredas uppmanas markägaren att utreda om området är lämpligt för handel, förvaltning och service och därefter föreslå målsättningar för markområdet och anhålla om att få detaljplanera området. I samband med att området utreds ska det även säkerställas att det på området inte finns skyddade växter, djur eller annat. Eftersom någon ändring av delgeneralplanen inte behöver göras avslås anhållan vad som gäller delgeneralplaneändringen”.

Ab Mathias Eriksson lämnade in den 20.8.2020 en utredning om att området är lämpligt för handel, förvaltning och service samt anhållan om detaljplanering av området och målsättningar för detaljplanen (bilaga A).
Kommunstyrelsen behandlade utredningen och målsättningarna den 7.9.2020 § 158 och godkände anhållan om detaljplaneringen i enlighet med de mål som angavs i utredningen.

Planeringssituation

Generalplan eller motsvarande

På området finns en delgeneralplan som är antagen av kommunfullmäktige den 24 juni 2008 §73 och fastställd av landskapsregeringen den 17 april 2012.
I delgeneralplanen har Kantarellens område anvisats enligt dess nuvarande användning för handel, förvaltning och service (HF). Det område som företaget har förvärvat (en del av Jakopas 5:121, efter lantmäteriförrättningen fastigheten 5:126) har i delgeneralplanen anvisats som utredningsområde, vars användning ska definieras efter att dess lämplighet för byggande har utretts. Företaget har lämnat in en utredning som kommunstyrelsen har godkänt. Det kan dock konstateras att den här typen av utredningen borde kommunen göra själv för att objektivt kunna bedöma vilken typ av olika markanvändningsalternativ som lämpar sig bäst på området och hur mycket Kantarellens HF-område kan utan negativa konsekvenser utvidgas västerut.

HF — OMRÅDE FÖR HANDEL, FÖRVALTNING OCH SERVICE.

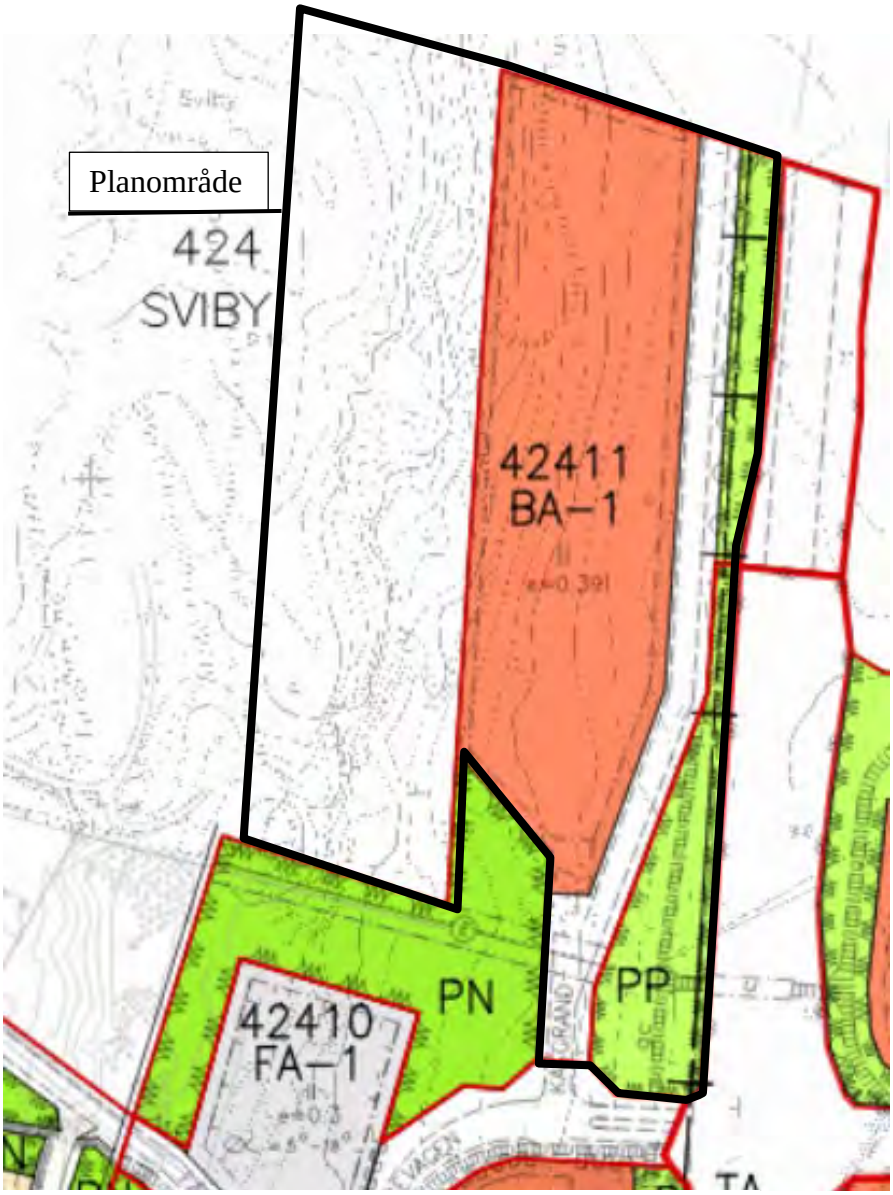
US — STRÖVOMRÅDE
Området sköts som skogsbruksområde. Skogsvårdsåtgärderna skall planeras och genomföras så, att områdets rekreationsvärde inte försämras. På området får endast mindre konstruktioner för friluftsbruk uppföras.

EP — SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
Området bildar en skyddszon mot trafikled eller industri-/ lagerområde. Träd och buskage i området skall bevaras och vid behov planteras.

UTREDNINGSOMRÅDE.
Markanvändningen definieras efter att områdets lämplighet för byggande har utretts. På området skall en grönkorridor lämnas för en friluftsled.

Detaljplan

Fastigheterna 5:119 och 11:2 omfattas av en fastställd detaljplan som har antagits av kommunfullmäktige den 24.8.1999 § 89. I detaljplanen har fastigheten 5:119 anvisats som område för affärs- och kontorsbyggnader. Exploateringstal är 0,39 och våningsantal II. Fastigheten 11:2 omfattas av gatu- och parkområden.

BA-1

Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader. I anslutning till affärs- och kontorsbyggnader får en bostadslägenhet på högst 120 m² våningsyta byggas för verksamhetens eget behov.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR BA-1- OMRÅDEN:

1. Som huvudsakligt fasadmaterial skall stenmaterial eller släta fasadplattor av metall användas. Byggnader inom samma kvarter skall bilda en enhetlig enhet.

2. Fasad- och taklinje som är längre än 30 meter, skall brytas på minst en punkt genom förskjutning eller indragning med minst 2 meter, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk vilka stiger minst 60 cm över takfotslinjen.

PP

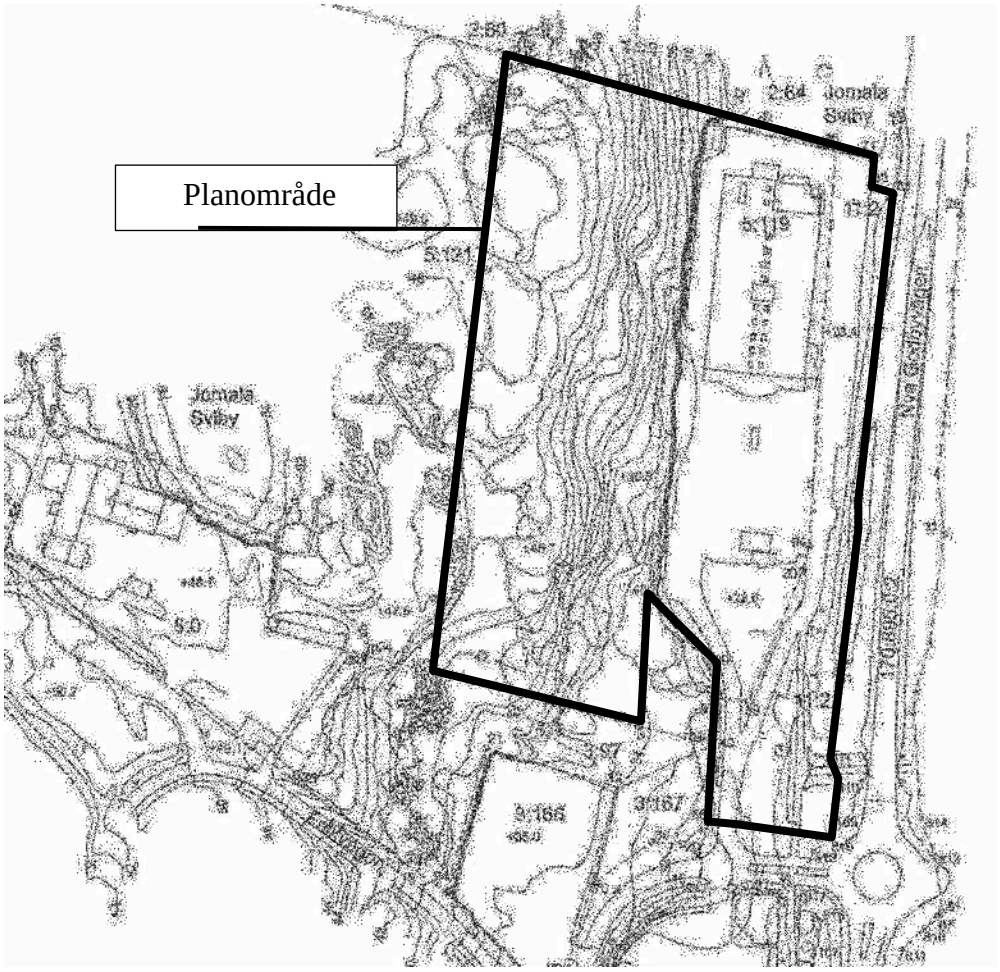
Parkområde som bör planteras.

Byggnadsordning

Kommunens byggnadsordning trädde i kraft den 22 januari 1987. I byggnadsordningen finns inga specialbestämmelser för planområdet. Om detaljplanens bestämmelser avviker från byggnadsordningen är det alltid bestämmelserna i detaljplanen som gäller.

Baskarta

Baskartan med 1 m höjdkurvor samt kontroll av byggnader, ledningar och råstenar har uppgjorts av Alandia Map i september 2020.

Markägande

Fastigheterna 5:119 (detaljplanerad Kantarellens affärstomt) och 5:126 (oplanerat område) ägs av Ab Mathias Eriksson. Fastigheten 11:2 (gatu- och parkområden) ägs av Jomala kommun.

Bebyggd omgivning och landskapsbilden

Kontrasten mellan den bebyggda miljön och naturmiljön på planområdet och i den vidare landskapsbilden är synbar. Gränsen markeras tydligt av den ca 175 m långa bergsskärningen vars höjd varierar från 2 m till 7,5 m. Öster om den är marken schaktad till ca +28 m. På västra sidan stiger berget ända till +49 m. Den bebyggda miljön representeras av fastigheten 5:119 där Kantarellens affärsbyggnad står och fastigheten 11:2 som består av gatuområde och smalt

skyddsgrönområde. De ligger på +28 m höjd och är asfalterade till 80 %. Fastigheten 5:126 på berget representerar naturmiljö. Trots att fastighetens 5:126 areal endast är ca 2 ha har den en stor inverkan i landskapsbilden. Dess värde baserar sig på både det brant stigande berget samt den typiska hällmarksskogen med tall, gran, björk, rönn och en. Undervegetationen består av risväxter, mossor och lav. Delvis är marken helt kal eller består av klappersten. Höjdskillnaden mellan bergets högsta punkt och Kantarellens asfalterade parkeringsområde är 21 m. I bedömningen av planområdets naturvårdsvärden konstaterar inventeraren följande: *Att nivellera bergsområdet med området öster om det kräver omfattande sprängningsarbeten och borttransport av schaktmassor.* Trots det långa bandet av stora affärsbyggnader som sträcker sig från stadsgränsen till Kantarellen dominerar berget fortfarande i landskapsbilden genom att bilda en enhetlig bakgrund för bebyggelsen.

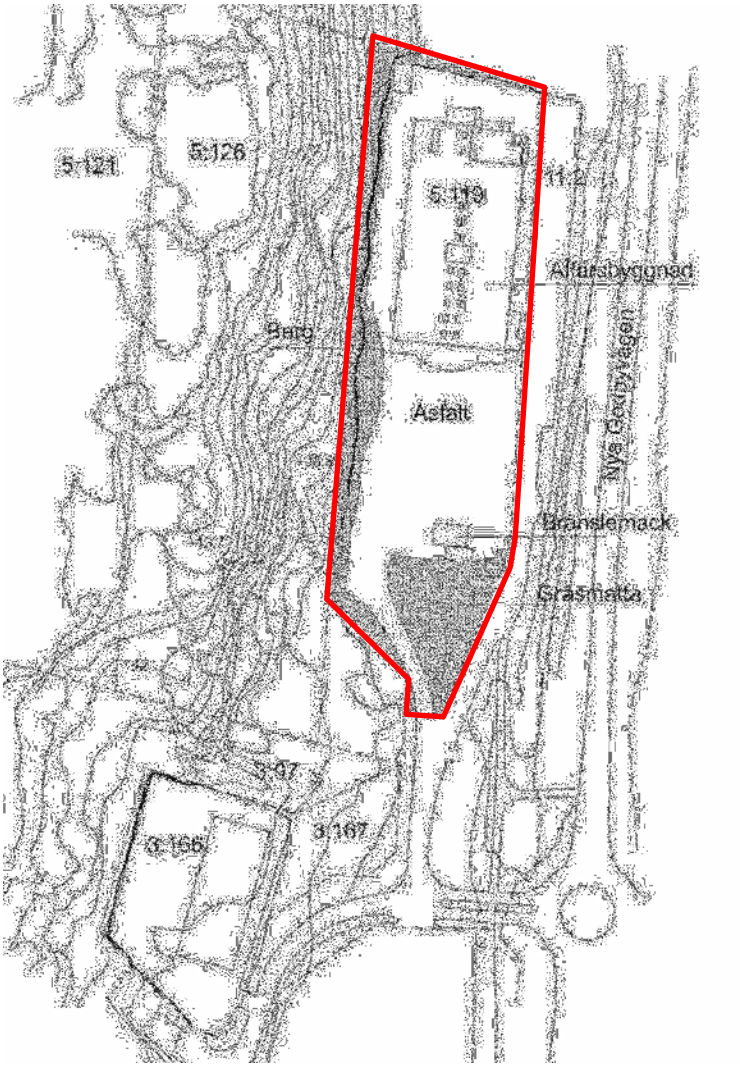

Fastigheten 5:119 (Kantarellens tomt) som gränsar till bergsområdet ligger i norra ändan av östra Sviby affärsområde. För att få en tillräckligt stor och plan affärstomt har berget i fastighetens västra del schaktats bort till höjd +28,5 m. Ett ca 6 – 14 m bred remsa av det ursprungliga berget finns kvar vid fastighetens västra gräns där bergets högsta punkt är +39 m. Mot bergväggen har barrträd planterats för att kamouflera skärningen. Tillväxtförhållandena är dock svåra och det tar lång tid innan träden döljer bergsskärningen. Några av de planterade barrträden har dock växt bra och även i bergssprickorna har små rönnar och björkar börjat växa vilket tyder på att på lång sikt kan någon form av växtligheten klara sig på området och kan användas för miljöförbättring. Affärsbyggnaden tar ca 26 % av tomtens areal. Dess längd är 87 m och bredd 43 m. Den är byggd på 1990-talet och byggd till 2004. Byggnaden är i en våning med beige tegelfasader. Dess våningsyta är ca 3750 m². I tomtens södra del finns ett ca 1420 m² stort område med gräsmatta som separerar in- och utfartstrafiken från varandra. Vid norra sidan av gräsmattan finns en bränslemack. Resten av tomten, ca 49 %, består av asfalt.

Fastigheten 11:2 omfattar ett 12 m brett gatuområdet ”Kasgränd” samt en smal, gräsbevuxen skyddszon mot nya Godbyvägen. Gatan används för tillfället endast av Kantarellen och del av dess bilplatser ligger nu på kommunens gatuområde. Några av byggnadens lastkajer har också byggts så att lastbilarna står på gatuområdet vid varutransporter. Detta stör dock inte trafiken så länge Kantarellen är den enda byggnaden som använder gatan. På gatuområdet finns också flera MISE:s sopsorteringscontainrar. När affärsområdet norr om 5:119 bebyggs, kan gatuområdet inte mera användas för bilparkering och sophantering eller blockeras av varutransporter.

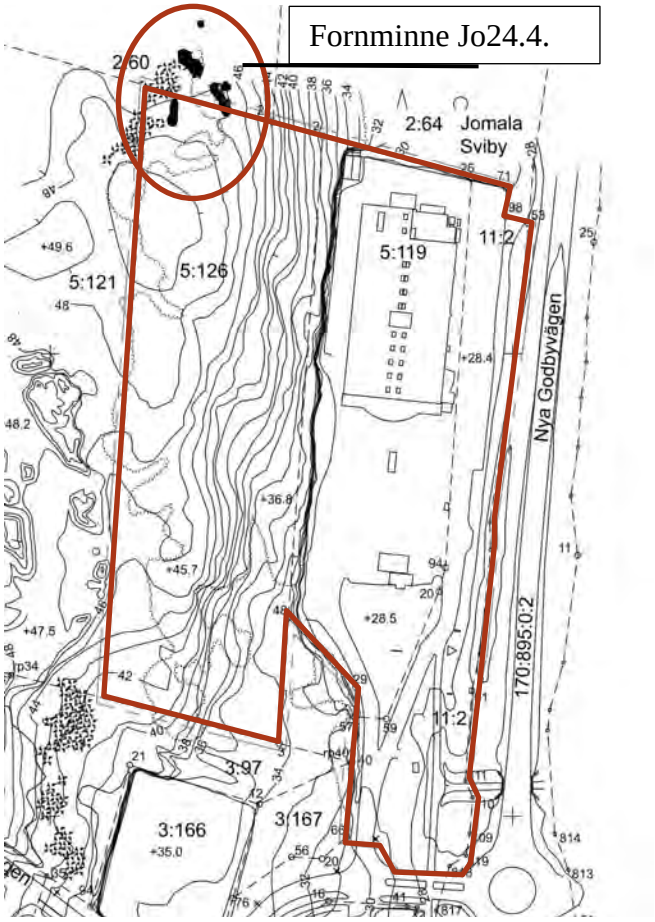

I Kantarellens närområgivning finns för tillfället endast en bebyggd fastighet, en ny padelhall på fastigheten 3:166. Högre uppe på berget finns ett lagerområde (Flygfyrens ställager) som dock inte syns i landskapsbilden från nya Godbyvägen.

Skyddsobjekt

Fornminnen

Landskapets kulturbyrå inventerade områdets fornminnen i september 2019 (bilaga B). På fastigheten 2:60 som ligger norr om fastigheten 5:126 finns ett gravfält som omfattar fem anläggningar. Anläggning nr. 3 ligger helt och nr. 1 delvis på fastighetens 5:126 sida. Dessa är skyddade med stöd av LL om fornminnen.

Skyddade naturobjekt

Planområdets natur inventerades i september 2019 av biolog Jörgen Eriksson (Bilaga C). Inventeringen inriktade sig på förekomsten av skyddade växt-, fågel- och djurarter i området. Enligt inventeringen är det inte sannolikt att några i EU:s habitatdirektiv upptagna växt, djurarter eller livsmiljöer förekommer på området. Bedömningen avser kärlväxter, ormbunkar och ryggradsdjur, dock ej fladdermöss. Angående fladdermöss finns ingen art som enligt åländsk lagstiftning är förklarad som särskilt skyddsvärd. Området torde med stor sannolikhet vara jaktområde för arten nordisk fladdermus.

Kommunalteknik
Fastigheten 5:119 är ansluten till kommunalteknik (vatten- och avloppsledningar, gator, elnät). Kantarellens affärsbyggnad byggdes på 1990-talet och utvidgades 2004 när kommunen inte hade dagvattenstrategi och det var möjligt att asfaltera stora ytor utan att beakta omhändertagandet av dagvatten. Därför finns på tomten inga anläggningar som skulle bromsa avrinningen av dagvatten.
Kommunstyrelsen antog år 2010 dagvattenstrategi som ska följas vid byggande och beaktas också i planläggningen. För arbetsplats-, handels- och industritomter gäller följande bestämmelse:
Husdräneringar leds till det kommunala dagvattensystemet. Vatten från takytor leds ut på tomtmark, vilken anpassas för ändamålet med grusdiken, stenkistor o.d. som bromsar upp avrinningen. På tomten får 50 % av ytan hårdgöras (takytan på byggnader medräknad). I övrigt skall genomsläpplig yta anläggas, som grus, betonghålsten eller motsvarande. Vid överskridning av 50 % hårdgjord yta måste för den överskridande delen magasin anläggas, vilka rymmer vattenmängden från 5 timmars nederbörd enligt 10 års regn i Finland utgörande 21 mm/timme. Flödet ur magasinet skall reduceras med 50 % (regnar det 40 m³/h släpper magasinet 20 m³/h).

2. MÅLSÄTTNINGAR

Kommunstyrelsen godkände den 7 september 2020 § 158 följande målsättningar för detaljplanen:

1. Fastigheten 5:126 som utgör tillskott för Kantarellen 5:119 för att möjliggöra en vidare utveckling av Kantarellens verksamhet samt för att säkerställa en framtida trygg trafik– och parkeringssituation på området förenas med fastigheten 5:119 och detaljplaneras som en helhet för handel, förvaltning och service (HF) med samma bestämmelser och exploateringsförutsättningar som i detaljplanen av den 24.08.1999 anges vad avser områdets framtida exploatering (i detaljplanen var våningsantalet II och e-talet 0,39).
2. Avsikten är att bygga till den befintliga affärsbyggnaden i huvudsak mot väster för att erhålla ett rationellt och fungerande affärshus med positiv tillgänglighet för kunder och med fungerande logistik för varutransporter. På delar av fastigheten 5:126 sprängs bort bergmassor till en marknivå som är överensstämmande med Kantarellens nuvarande byggnads- och parkeringsområden.
3. Parkerings- och trafikområden fylls med sten- och grusmassor, komprimeras och asfalteras. Även grönområden anläggs.
4. Områdena som inte berörs av sprängningsåtgärderna lämnas orörda som strövområden i naturtillstånd.
5. Den framtida trafiksituationen säkerställs genom omläggning av vissa trafikflöden.

3. DETALJPLAN (bilagorna D1, D2)

Den totala markanvändningen i detaljplanen är följande:

	Ha	% av planområdet	Byggrätt m²vy
Område för handel, förvaltning och Service, HF	**2,57**	**59,2**	**11 804**
Parkområdet i naturtillstånd, PN	**0,22**	**5,0**	
Fornminnesområden SF	**0,05**	**1,1**	
Strövområde, US	**0,66**	**15,2**	
Gatuområden	**0,43**	**9,9**	
Skyddsgrönområde, EP	**0,41**	**9,6**	
Planområdet sammanlagt	**4,33**	**100**	**11 804**

Detaljplanens förhållande till målsättningarna

1. I detaljplanen anvisas ett område för handel, förvaltning och service (HF) som bildas av fastigheterna 5:119 och 5:126. Områdets våningsantal är II som det var i den tidigare detaljplanen. Pga. likabehandling har exploateringstalet dock höjts till 0,46 som motsvarar exploateringstalet på Maxinge-området.
2. Byggnadsytan har utvidgats västerut till fastigheten 5:126 så att tillbyggnad på västra sidan av den nuvarande affärsbyggnaden är möjligt. Enligt planbestämmelserna får berget sprängas till samma nivå med den nuvarande tomten.
3. På tomten ska följas kommunens dagvattenstrategi där det stipuleras hur parkeringsområdena ska byggas.
4. Enligt kommunens planläggningsprinciper får ca 50 % av området användas som kvartersområde medan resten utgör park- och gatuområden. Den här principen har i detaljplanen tillämpats endast på kvarterets utvidgningsområde, dvs. på fastigheten 5:126. Ca 45 % av fastigheten har anvisats som ströv-, park- och fornminnesområden. I det område som har anvisats som kvartersområde ingår ett område som ska bevaras i naturligt tillstånd men åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktet är tillåtna.
5. I detaljplanen tas inte ställning till hur kvarterets in- och utfarter byggs. Möjligheter för flera olika lösningar finns beroende på hur parkeringsområdena byggs.

Kvartersområde för handel-, förvaltning och service, HF

Arealen på HF -området är totalt 2,57 ha. Det bildar en tomt varav 1,12 ha kommer från fastigheten 5:126 och resten består av Kantarellens befintliga tomt. Tomtens exploateringstal är 0,46. Det är högre än vad företaget önskade i sin anhållan (0,39) men eftersom Maxinge fick förhöjning av exploateringstalet i den senaste detaljplaneändringen ska samma gälla också på Kantarellens tomt pga. likabehandling av likadana verksamheter på samma område. Byggnadsrätt blir totalt 11 804 m²våningsyta vilket är 6165 m² v-y mera än tidigare. Av byggnadsrätten har redan ca 3750 m² använts för den befintliga byggnaden. Företagets preliminära utvidgningsplaner omfattar 1650 m² i första etapp och 2700 m² i andra etapp, båda i en våning. Totalt skulle 8100 m²v-y användas på tomten, vilket är ca 79 % av byggnadsrätt. Med tanke på behov av stora parkeringsområden är det svårt att utnyttja mera byggnadsrätt i markplan. Resten av byggnadsrätt kan då utnyttjas i andra våningen. Det är inte heller förbjudet att bygga bilplatser på taket vilket skulle frigöra mera områden för affärsutrymmen på markplan.

Affärstomten består av två delar: byggnadsyta om 17 370 m² där berget får sprängas bort och ett område om 5 490 m² där berget ska bevaras men åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktet samt åtgärder vilkas syfte är att förbättra miljön och bergschaktets anpassning till omgivningen är tillåtna. Byggnadsytans gränser har definierats så att de planerade tillbyggnaderna och bilplatserna ryms inom den. Sprängningar som kan komma i fråga utanför byggnadsytan är t.ex. terrassering av berget för att minska bergväggens enhetliga höjd och få den anpassa sig naturligare i omgivningen eller att skapa förutsättningar för växtligheten.

På tomten ska byggas minst en bilplats /30 m² affärsvåningsyta och en bilplats / 50 m² kontorsvåningsyta. Områdena som används för lager räknas inte med i den våningsyta som bilplatsbehovet baserar sig på. På basen av de preliminära utvidgningsplanerna skulle det totala behovet av bilplatserna efter etapp I vara ca 160 st. om lagerutrymmen tar ca 10% av den totala våningsytan. Efter etapp II skulle behovet vara ca 240 bilplatser. Bilplatserna ska delas i mindre fält med planteringar så att störst enhetligt bilplatsfält får vara 1000 m². Efter etapp I behövs ca 3600 m² för bilparkering och efter etapp II skulle behovet växa med 1800 m² till totalt ett ca 5400 m² stort parkeringsfält. Alla bilplatser ska placeras på byggnadsytan. Arealen på byggnadsytan är 17 370 m². Detta innebär att efter etapp II finns det ännu kvar en yta om 3 870 m² att dela mellan lastplatser, körvägar och planteringar. Kommunens dagvattenstrategi ska följas när parkeringsområdet anläggs. Enligt planbestämmelserna får högst 50 % av byggnadsytan asfalteras men större andel accepteras om den kompenseras med motsvarande andel av takvegetation. De stora takytorna lämpar sig bra för ändamålet. Att placera solpaneler på taket är också möjligt. Byggnadsnämnden kan bevilja undantag från bestämmelser som gäller asfaltering.

Parkområde i naturtillstånd, PN
Som park i naturtillstånd har anvisats ett 2200 m² stort område vid norra/västra gränsen. I delgeneralplanen hör detta område till strövområde men pga. fornminnena och den branta terrängen är det mera motiverat att inte anvisa området för aktivt friluftsbruk.

Strövområde, US
Ett 30 m brett område, totalt 6600m² vid planens västra gräns har anvisats som strövområde. I delgeneralplanen hör detta område till ett utredningsområde, vars användning ska definieras efter att områdets lämplighet för byggande har utretts. Enligt delgeneralplanen ska på detta område lämnas utrymme för en grönkorridor för friluftsliv. Området är relativt plant och skulle lämpa sig för byggande bättre än det område som i planen har anvisats för utvidgning av Kantarellens tomt. Eftersom området ligger högt uppe på berget, 21 m högre än Kantarellens parkering, och utanför det område som behövs för Kantarellens utvidgning, är det mest ändamålsenligt att anvisa det som strövområde och grönkorridor än att anvisa det som en separat tomt för någon typ av byggande. Det ska också beaktas att i detaljplanen tillåts massiva nya bergssprängningar i fastighetens 5:126 östra del. Som motvikt är det skäligt att bevara i naturtillstånd den del av berget som syns längst och påverkar landskapsbilden mest.

Fornminnesområde, SF
De fornminnen som i fornminnesinventeringen påträffades på fastigheten 5:126 har fornminnen med en skyddszon om 500 m².

Skyddsgrönområde, EP
Vid planområdets östra gräns mot nya Godbyvägen har lämnats ett smalt skyddsgrönområde. Området är lite mindre än vad det var i den tidigare detaljplanen eftersom ett ca 3 m brett område för gång- och cykelled har tagits ut från dess västra gräns och inkluderats i gatuområdet.

Gatuområde
I den tidigare detaljplanen har ett ca 10 m brett gatuområde från Blomstringevägen till fastigheten Jakos II 2:64 anvisats. Den här gatan har inte ändrats i den nya planen bortsett från att området har breddats ca 3 m för att möjliggöra byggandet av en gång- och cykelled vid gatans östra gräns. Eftersom det inte finns utrymme för en separat gång- och cykelled, ska gc-vägen separeras från körfilen med kantstenar.

Vatten, avlopp, el
Planområdet är anslutet till kommunens vatten- och avloppsnät samt till Ålands Elandelslagets och Ålands Telefonandelslagets nät. Nya ledningskorridorer har inte anvisats.

4. PLANERINSSKEDEN

- 28.11.2019. Ab Mathias Eriksson lämnar in anhållan om delgeneralplaneändring för del av Sviby och Torp byar.
- 22.6.2020 §124. Kommunstyrelsen avslår anhållan om delgeneralplaneändringen och fattar beslut om att markägaren ska utreda om området är lämplig för handel, förvaltning och service, föreslå målsättningar för området och anhålla om att få detaljplanera området.
- 20.8.2020. Ab Mathias Eriksson lämnar in en utredning om att området är lämpligt för handel, förvaltning och service samt målsättningar för detaljplanen och anhåller om detaljplanering av området.
- 7.9.2020 § 158. Kommunstyrelsen godkänner Ab Mathias Erikssons anhållan om detaljplaneringen av området i enlighet med de mål som anges i utredningen.

5. GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER

Genomförandet av detaljplanen verkställs av markägaren Ab Mathias Eriksson.
Enligt kommunens planläggningspraxis står markägarna för både planläggningskostnader och kostnader för anläggandet av kommunalteknik. I detta fall är kommunalteknik till området redan färdig bebyggd och belastar inte markägaren bortsett från tomtledningar. Kommunen ska bekosta gång- och cykelleden vid Kasgränd om parterna inte annat överenskommer i markanvändningsavtal som ska skrivas mellan markägarna och kommunen innan planen antas.
Markägarna har bekostat inventeringen av naturmiljön. Kulturbyrån har bekostat inventeringen av fornminnen. Dessa inventeringar har beaktats i detaljplanen.
Kommunstyrelsen har också ålagt markägaren att själv utreda planområdets lämplighet för affärsverksamhet. Det kan dock konstaterats att den här typen av utredningen borde kommunen göra själv. När markägaren åläggs att göra utredningen själv är det klart att målet då är att bevisa att området lämpar sig för den önskade användningen. Då saknas helt bedömning, om handel, förvaltning och service är det bästa markanvändningsalternativet för området eller om byggandet på området, oberoende av verksamheten typ, skulle förutsätta specialvillkor. Kommunstyrelsen borde också ha

tagit ställning till och övervägt behovet av och villkor för sprängningar av berget, eftersom det tydligt framgår från anhållan att syftet är att förena fastigheten 5:126 till Kantarellens tomt, vilket förutsätter massiva, nya sprängningar som kommer att påverka landskapsbilden. Eventuella fördelar genom markbyten borde ha undersökts. Allt detta hör till den utredning som avses i den antagna delgeneralplanen och som kommunen borde ha gjort själv och inte avslå Ab Mathias Erikssons anhållan om ändring av delgeneralplanen som lämnades in den 28. november 2019.

Konsekvenser för den bebyggda miljön och landskapsbilden:
Förverkligandet av detaljplanen innebär en synlig ändring i landskapsbilden. Med tanke på hurudan inverkan Kantarellens nuvarande bergschakt har haft i landskapsbilden kommer den negativa inverkan sannolikt att växa oberoende av alla de bestämmelser som finns i detaljplanen för att minska detta. Högsta höjd på Kantarellens nuvarande bergschakt är 7,5 m och enligt den nya planen kan berget sprängas ytterligare så att bergschaktets höjd blir 10,5 m. Detta innebär ett stort ingrepp i berget som förlorar en stor del av sin naturliga form och terrängens linjer trots att sprängningens gräns i detaljplanen har ritats så att den följer + 40 m höjdkurva för att få ungefär samma riktning som berget. Det är också möjligt att planera sprängningar så, att den negativa miljöpåverkan minimeras genom att terrassera schakthöjderna, använda stödmurar och skapa platser där trädfrön med tiden kan börja växa. Planbestämmelserna tillåter den här typen av åtgärder också utanför det område som utgör själva byggnadsytan. Företaget själv kan också påverka på slutresultatet genom god och hållbar planering av tillbyggnaderna. Noggrannare bestämmelser angående sprängningen är inte ändamålsenligt att ge i detaljplanen utan det är byggnadsnämnden som i samband med byggnadslov och inom ramen av detaljplanen ska ge närmare instruktioner för bergschaktets miljöanpassning.

.

Samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenser:
Området ligger i anslutning till ett befintligt affärsområde. Utvidgning av Kantarellens tomt innebär möjligheten till ett större och mångsidigare erbjudande på varor och service i östra Sviby affärsområde, vilket är positivt.
Detaljplanen har inte sociala eller kulturella konsekvenser.

Jomala den 2 augusti 2021

Ursula Koponen
Arkitekt SAFA

Bilaga A: Utredning om områdets lämplighet för byggande och målsättningar.
Bilaga B: Fornminnesinventering
Bilaga C: Naturinventering
Bilaga D1: Detaljplan
Bilaga D2: Planbestämmelser
Bilaga E: Samrådsmöte, protokoll (bifogas efter att kst har ordnat mötet)

Utredning angående område från Jakos 5:121 och Kantarellen 5:119, Sviby, Jomala.

Vi, Ab Mathias Eriksson äger Kantarellen lägenhet RNo 5:119, Torp, Jomala.
För lägenheten har antagits detaljplan fastställd den 24.08.1999.
På fastigheten bedriver vi Kantarellen detaljhandelsverksamhet.

Vi har ytterligare förvärvat ett ca 20.000 m2 stort markområde från Jakos lägenhet RNo 5:121, Torp, Jomala vilket är avsett att utgöra tillskott till Kantarellen RNo 5:119.
Avsikten med förvärvet är att möjliggöra en vidare utveckling av Kantarellens verksamhet samt för att säkerställa en framtida trygg trafik- och parkeringssituation för Kantarellens besökande kunder.

Enligt dagens förhållande är Kantarellen lägenhet RNo 5:119 långt nyttjad och fastigheten erbjuder idag inte lämpliga förutsättningar för vidare ut- och tillbyggnader av den befintliga affärsbyggnaden. Dessutom finns behov av ytterligare parkeringsutrymmen och det finns även behov av att säkerställa en beredskap för omläggning av framtida trafikflöden.

Vi avser iordningställa en byggplats för tillbyggnad av den befintliga affärsbyggnaden och för att förstora parkeringsplaner och trafikplatser genom att spränga bort bergmassor på delar av det förvärvade området väster om Kantarellen till en marknivå som är överensstämmande med Kantarellens nuvarande byggnads- och parkeringsområden.
Bergssprängningen sker som en direkt fortsättning på den sprängning som redan skett på Kantarellen lägenhet RNo 5:119.
Överbliven sprängmassa transporteras från området och bergsskärningarna mot väster och norr lämnas öppna men säkerställs för nedfallande stenblock och förses upptill med stängsel för att förhindra fall-olyckor.

Avsikten är att bygga till den befintliga affärsbyggnaden i huvudsak mot väster för att erhålla ett rationellt och fungerande affärshus med positiv tillgänglighet för kunder och med en fungerande logistik för varutransporter.
Parkerings- och trafikområden fylls med sten- och grusmassor, komprimeras och asfalteras.
Även grönområden kommer att anläggas.

Vi ser även ett behov av att säkerställa den framtida trafiksituationen genom omläggning av vissa trafikflöden.
Enligt planförhållandena är området norr om Kantarellen i gällande delgeneralplan avsatt som område för handel och förvaltning vilket innebär att bebyggande och etablering av handelsverksamhet är att förvänta inom en framtid vilket ofrånkomligt bidrar med ett väsentligt ökat trafikflöde.

Trafiken till detta handelsområde kommer enligt delgeneralplanen att ledas genom tillfartsvägen belägen alldeles intill Kantarellen RNo 5:119 östra gräns, i ett dubbelriktat trafikflöde vilket vi befarar att i avsevärd grad förändrar den trafiksituation som Kantarellen nu tillämpar med en långsamgående trafik i ett enkelriktat trafikflöde.
Det blivande trafikområdet används nu delvis som parkeringsområde vilket framöver sannolikt kommer att förändras.

De 2 st fornlämningar i form av långrösen som är kartlagda och belägna i områdets nordvästra del och som närmare beskrivs i Ålands Landskapsregerings arkeologiska rapport av den 18.09.2019 är med god marginal belägna inom det planerade strövområdet och de berörs inte av områdets exploatering.
Övriga områden som inte berörs av sprängningsåtgärderna lämnas orörda som strövområden i naturtillstånd.

Ålands landskapsregering / kulturbyrån, Enheten för kulturarvsförvaltning har genomfört en besiktning av fornminne inom det aktuella området och utredare, biolog Jörgen Eriksson har utfört en bedömning av naturvårdsvärden inom det aktuella området.
Vardera utredning biläggs till kännedom.

Anhållan:

Av ovanstående framgår vår målsättning med områdets användning samt att vi bedömer förutsättningarna ändamålsenliga för att förstora byggplatsområdet för en utbyggnad av den befintliga varuhusbyggnaden och för utvidgande av trafikplatserna i anslutning till varuhusbyggnaden genom att införliva det ca 20.000 m2 stora området från Jakos lägenhet RNo 5:121 med Kantarellen lägenhet RNo 5:119, Torp, Jomala i enlighet med ovan angiven målsättning.

Vi anhåller att området detaljplaneras där det i delgeneralplanen med röd rastrering markerade området i detaljplanen får planbeteckningen HF (område för handel-, förvaltning och service) och att det i detaljplanen förenas med Kantarellen lägenhet RNo 5:119 som ett enhetligt byggnadsplatsområde med samma bestämmelser och exploateringsförutsättningar som i detaljplanen av den 24.08.1999 anges vad avser områdets framtida exploatering

Mariehamn den 19 augusti 2020

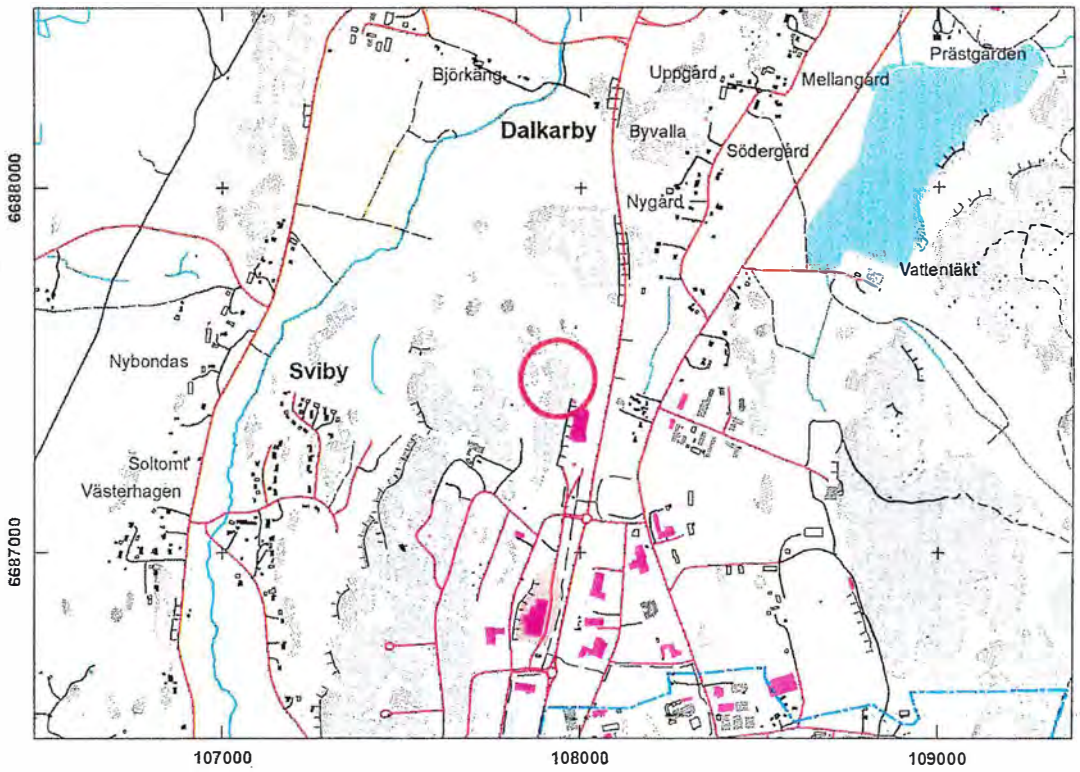
Ab Mathias Eriksson

Niklas Lampi, VD

Ålands landskapsregering
Kulturbyrån, Enheten för kulturarvsförvaltning

Arkeologisk besiktning

Ärende:	Besiktning av fornminne i samband med rådgivning
Kommun:	Jomala
By:	Sviby
Fornl. Nr.	Jo 24.4
Grundkarta:	L2334F4 (ETRS)

Figur 1. Utdrag ur grundkartan över. Skala 1:20 000

OBSERVATIONER

Anläggning 1 – Långröse, Jo 24.4

Läge	Y 6687448	X 107926	Z 48
Antal	1	*Datering*	Bronsålder
Form och storlek		Avlång, konvex form. 16 x 5,2 m i NV-SO riktning, 0,4 m hög	

Beskrivning

Långröse av natursten, 0,2–0,7 m stora. I norra delen av röset är kantkedjan tämligen synlig. Ligger i krönläge i hällbergsbunden skogsmark i sluttning mot NO.

I långrösets SV del finns det en rund del med en stående sten i V kanten. Påminner om detaljer på vissa skeppssättningar.

Kommentar	Ligger delvis inom fgh 170-424-5-121
Förslag till skyddsåtgärder	Fornlämning

Översiktsbild från nordväst. Å190913_03.jpg

Anläggning 2 - Långröse, Jo 24.4

Läge	Y 6687465	X 107914	Z 47
Antal	1	*Datering*	Bronsålder
Form och storlek		Avlång, konvex form. 13,2 x 6 m i NV-SO riktning, 0,7 m hög	

Beskrivning

Långröse av natursten, 0,1–0,7 m stora. Grop i rösets N del. Tydligt kantigt stenblock, ca 0,7 m stort, synligt i N kanten. Ligger i krönläge i hällbergsbunden skogsmark i svag sluttning mot NO

I långrösets S del finns det en rund "tillbyggnad" i form av ett runt röse.

Kommentar	Ligger på fgh 170-424-5-121
Förslag till skyddsåtgärder	Fornlämning

Översiktsbild från nordväst. Å190913_01.jpg

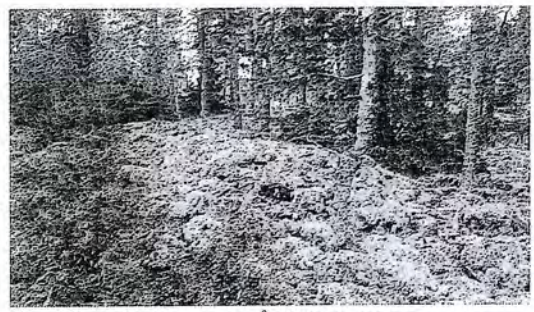
Anläggning 3 – Långröse, Jo 24.4

Läge	Y 6687444	X 107905	Z 49
Antal	1	*Datering*	Bronsålder
Form och storlek		Avlång, konvex form. 12,2 x 4,2 m i NNO-SSV riktning, 0,4 m hög	

Beskrivning

Långröse av mossbevuxen natursten, 0,2–0,7 m stora. Grop i rösets S del. Ligger i skogsbunden stenåker

Kommentar	Ligger på fgh 170-424-2-60
Förslag till skyddsåtgärder	Fornlämning

Översiktsbild från nord. Å190913_04.jpg

Anläggning 4 – Gravröse, Jo 24.4

Läge	Y 6687481	X 107920	Z 45
Antal	1	*Datering*	Bronsålder
Form och storlek	Rund, konvex form. 2,2 m i diameter, 0,4 m hög		
Beskrivning	Tydligt, runt, röse av natursten, 0,3–0,5 m stora. Som mest två skikt. Hällbergsbunden skogsmark, sluttning mot N..		
Kommentar	Ligger ca 10 m N om anläggning 2. Ligger på fgh 170-424-2-60		
Förslag till skyddsåtgärder	Fornlämning		

Översiktsbild från sydost. Å190913_06.jpg

Anläggning 5 – Gravröse, Jo 24.4

Läge	Y 6687481	X 107920	Z 45
Antal	1	*Datering*	Bronsålder
Form och storlek	Rund, konvex form. 4 m i diameter, 0,3 m hög		
Beskrivning	Oregelbundet, runt, lågt, röse av natursten. 0,3–0,5 m stora. Som mest två skikt. Hällbergsbunden skogsmark, sluttning mot V.		
Kommentar	Ligger i direkt anslutning till anläggning 1. Ligger på fgh 170-424-2-60		
Förslag till skyddsåtgärder	Fornlämning		

Översiktsbild från nordost. Å190913_05.jpg

RESULTAT

Den 13.9.2019 genomförde Ålands landskapsregerings kulturbyrå en besiktning av fast fornlämning Jo 24.4 i samband med rådgivning inför möjlig framtida exploatering i närområdet.

Enligt uppgift från 1984 skulle gravfältet bestå av tre gravanläggningar; två långrösen samt en rösegrav. I samband med besiktningen karterades gravfältet om och mättes in med modern gps-utrustning. Vid karteringen påträffades de tre anläggningar som uppgavs 1984 samt ytterligare två gravrösen; ett långröse samt en rösegrav.

Gravanläggningarna följer bergets kurvatur och ligger i krönläge mot väst och norr. Rösena är uppbyggda av natursten i mellan två till tre skikt. Anläggning 3 och delar av anläggning 1 ligger inom fastigheten 170-424-5-121 medan de återstående tre ligger på fastigheten 170-424-2-60.

Från gravarna har man utsikt över Svibyängarna mot norr samt Borgberget och Kasberget mot öst.

Mariehamn den 18.9.2019

_____

Antikvarie Daniel Anderberg

FOTOBILAGA

Filnamn	Rubrik/namn	Tagits ifrån	Fotograf	Anteckningar
Å190913_01	Översikt	NV	Daniel Anderberg	Översikt anläggning 2
Å190913_02	Översikt	NV	Daniel Anderberg	Översikt rest sten i stensamling vid anläggning 1 SV del.
Å190913_03	Översikt	N	Daniel Anderberg	Översikt anläggning 1
Å190913_04	Översikt	N	Daniel Anderberg	Översikt anläggning 3
Å190913_05	Översikt	NO	Daniel Anderberg	Översikt anläggning 5
Å190913_06	Översikt	SO	Daniel Anderberg	Översikt anläggning 4

BAKGRUND OCH SYFTE

Ålands landskapsregerings kulturbyrå genomförde den 13.9.2019 en rådgivning inför möjlig framtida exploatering vid eller intill fast fornlämning Jo 24.4.

I samband med rådgivningen genomfördes en arkeologisk besiktning samt inmätning av fornlämningen med hjälp av GPS av märket Trimble Geo XH.

OBSERVATIONER

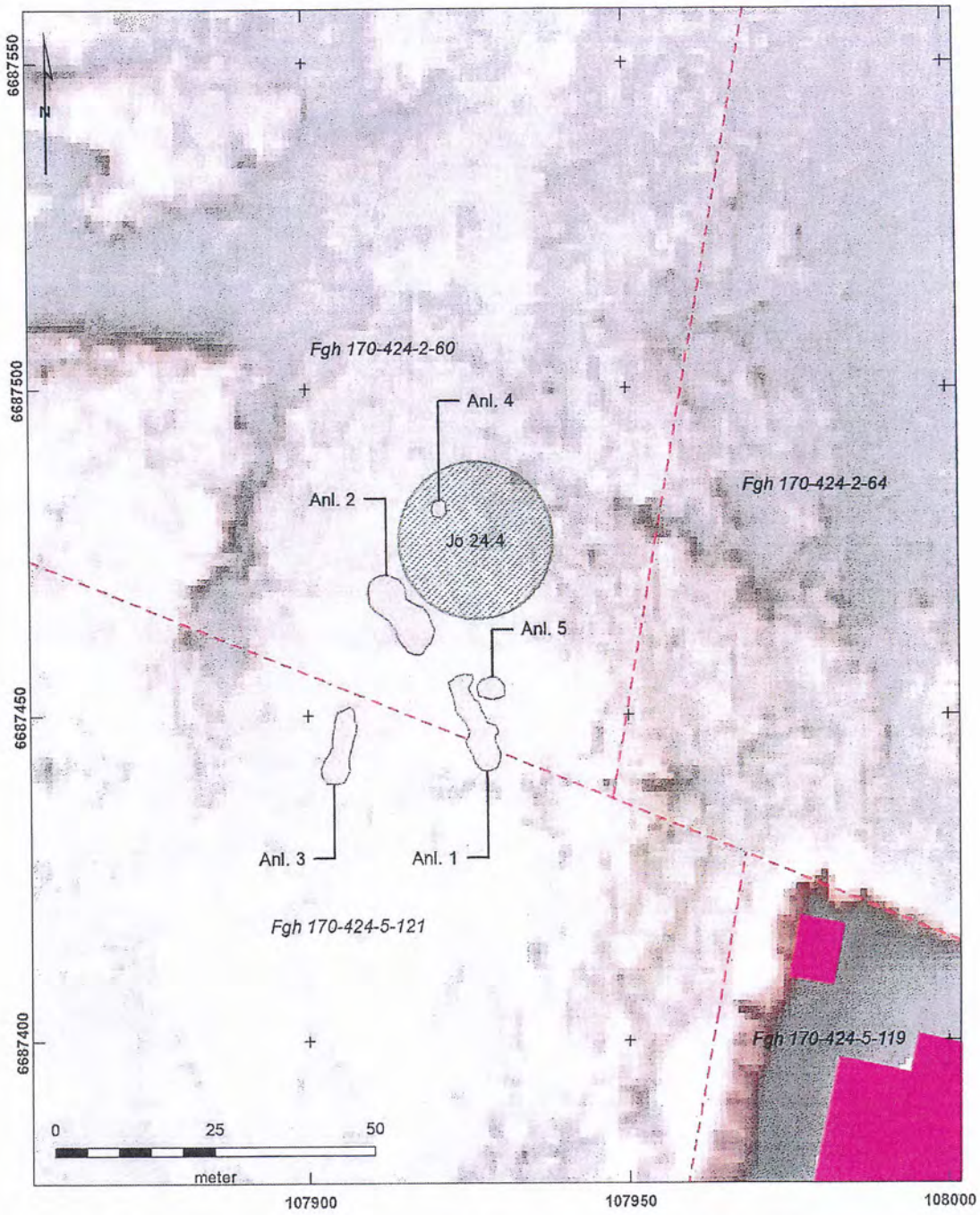
Fornlämning Jo 24.4 ligger på en nordnordost-sydsydväst gående bergsrygg som ligger på den nordligaste utstickaren av Kasberget i Jomala Sviby. Mot sydost sluttar bergsryggen ställvis brant ner mot livsmedelsbutiken Kantarellen Mot nordväst har man utsikt mot Svibyängarna och mot ost en klar utsikt mot Borgberget i Jomala Dalkarby och Kasberget i Jomala Jettböle.

Gravanläggningarna följer bergets kurvatur och ligger i krönläge mot väst och norr. Rösena är uppbyggda av natursten i mellan två till tre skikt. Anläggning 3 och delar av anläggning 1 ligger inom fastigheten 170-424-5-121 medan de återstående tre ligger på fastigheten 170-424-2-60.

När fornlämningen inspekterades första gången 1984 påträffades endast tre av de fem nu inmätta anläggningarna. Det kan mycket möjligt bero på att växtligheten har ändrats så att de då var övervuxna så att de inte var synliga på samma sätt som vid nu genomförda besiktning.

Figur 2. Översikt anläggning 1. Bilden tagen från nordväst. Å190913_03.jpg

Figur 3. Karta över identifierade anläggningar i fornlämning Jo 24.4. Skala 1:1500.

Bedömning av naturvårdsvärden inom delområde av fastigheten Sviby 5:121 enl. bifogad karta.

Områdesbeskrivning:

Området är en del av Kasberget i Jomala, och sträcker sej parallellt längs rågränsen mot 5:119 (Kantarellens tomt), ca. 77m mot väster.

Terrängen utgörs av brant stigande, bergbunden hällmark, genomdragen med sprickor och klyftor. Små fragment av klappersten finns sporadiskt. Vegetationen är typisk hällmarksskog med tall, gran björk, rönn och en. Undervegetation av risväxter, mossor och lavar. Spår av rådjur och hare finns i området, fågellivet är sparsamt.

Området inspekterades den 14.5.2019 resp. den 5.8.2019.

Bedömning:

Sammanfattningsvis kan konstateras på basen av fältstudier och kontroll av tillgängligt arkivmaterial, att några enligt LL om naturvård (1998:82) och LF om naturvård (1998:113) särskilt skyddsvärda arter inom det granskade området *inte* kunnat upptäckas.

I ÅLR:s databas över enl. LL om naturvård särskilt skyddsvärda arter finns inga uppgifter om förekomst av sådana arter inom det berörda området (Uppgift från naturvårdsintendent Maija Häggblom den 2.9.2019).

Bedömt ur EU-perspektiv är det inte sannolikt att några i EU:s habitatdirektiv upptagna växt -eller djurarter förekommer inom området.

Ingen i Habitatdirektivet upptagen livsmiljö förekommer här.

Ingen fågelart upptagen i EU:s fågeldirektiv finns noterad i databasen "Tiira" (Birdlife Finland) eller bedöms förekomma i området.

Ovanstående bedömning avser kärlväxter, ormbunkar och ryggradsdjur - dock ej fladdermöss.

Av de sistnämnda finns ingen art som enligt åländsk lagstiftning är förklarad som särskilt skyddsvärd. Området torde med stor sannolikhet vara jaktområde för arten nordisk fladdermus.

En utredning av detta slag kan enbart betraktas som riktgivande.

Området stiger brant mot väster. Att nivellera med området öster om detta kräver omfattande sprängningsarbeten och borttransport av schaktmasssor.

KARTUTDRAG FRAN FASTIGHETSREGISTRET 5.2.2019 Sida 1 (1)

Registerenhet 170-424-5-119 KANTARELLEN

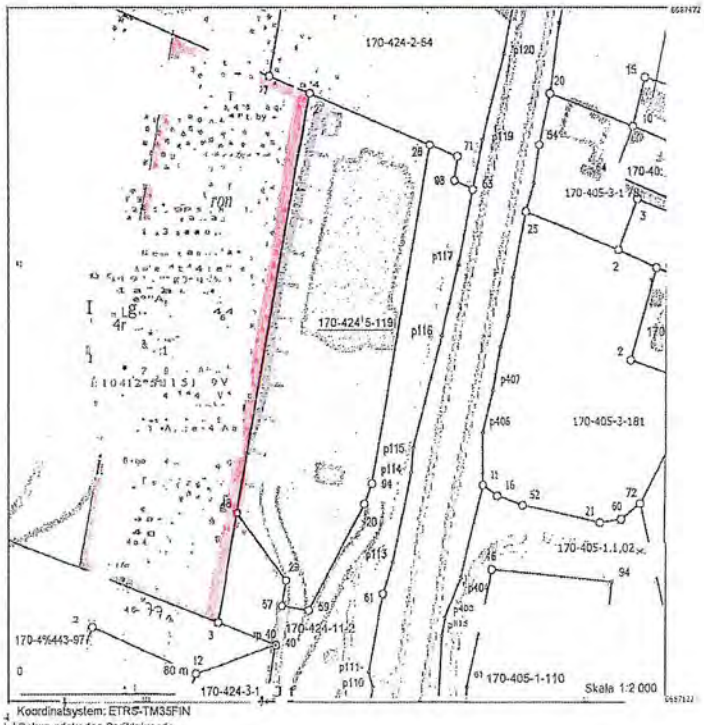

Fastighetsbeteckning:	170-424-5-119
Namn:	KANTARELLEN
Typ av registerenhet:	Lagenhet
Kommun:	Jomala (170)
Antal skiften:	1

Pa registerenhetens omrade finns en detaljplan och en generalplan.

Utskriven fran fastighetsdatasystemet 5.2.2019.

Uppgifterna i fastighetsregistret kan vara bristfalliga och inexakta. FOrrattningshandlingarna och terrangen visar den exakta omfattningen av registerenhetens omrade. Registerdata se narmare www.lantmateriverket.fi/registeruppgifter.

Koordinatsystem: ETRS-TM35FIN

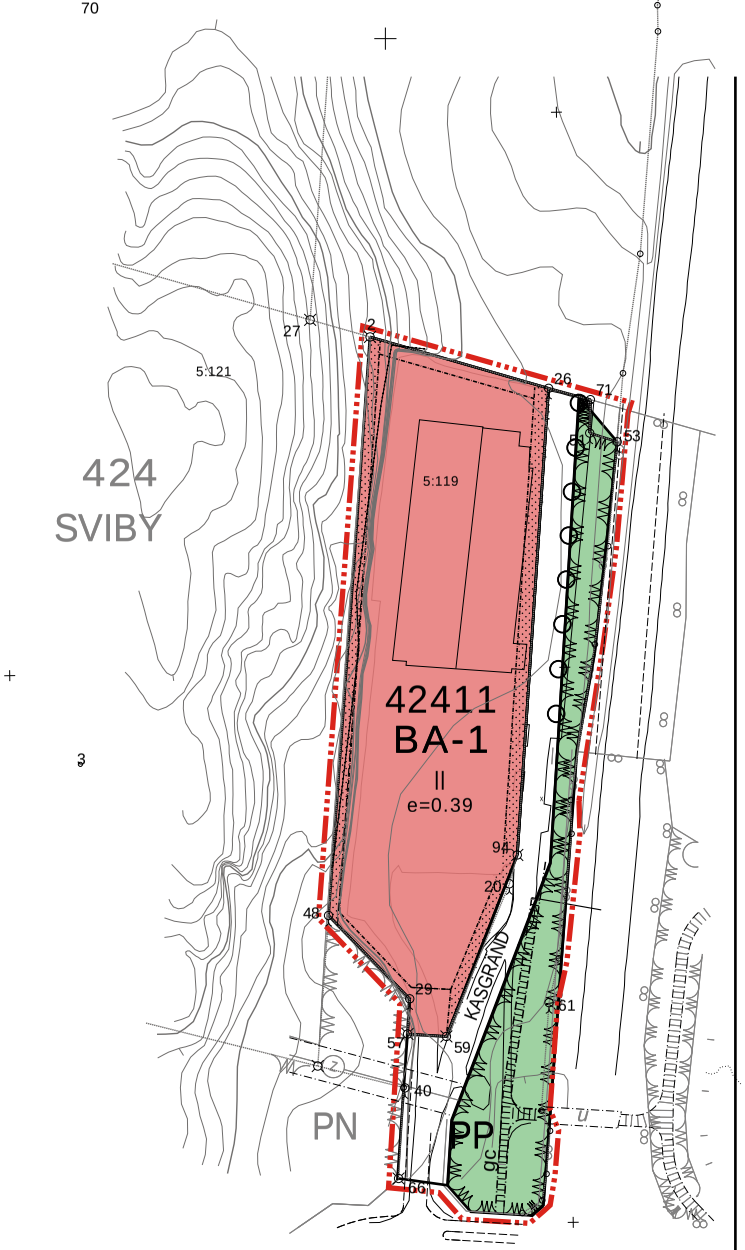
Bakgrundskartan Sr riktgivande.

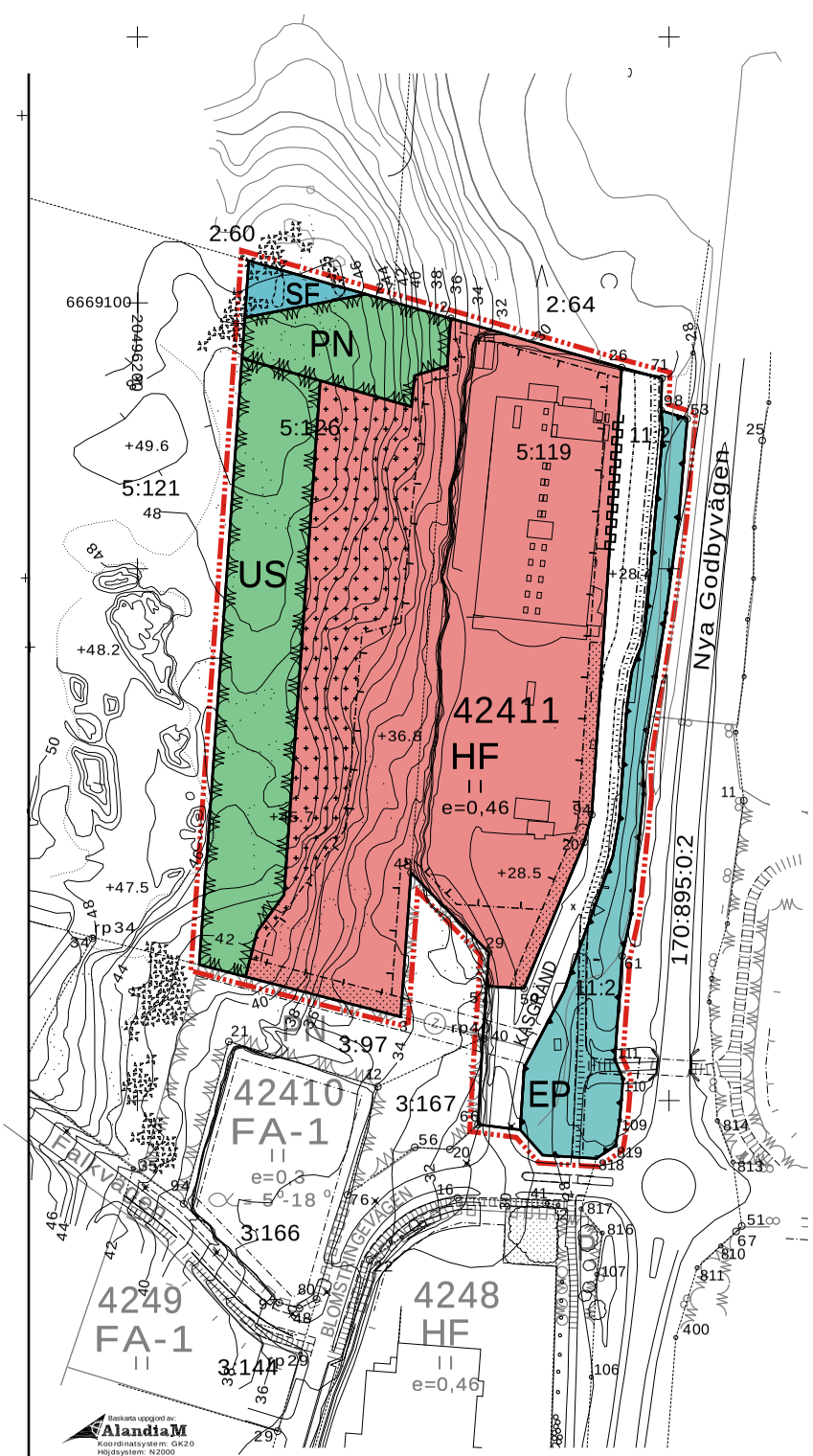
BIL. Bilder

Karta

Ämnäs den 5.9.2019

Utredare/biolog Jörgen Eriksson

DETALJPLAN OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER SOM UPPHÄVS.

BA-1

Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader. I anslutning till affärs- och får en bostadslägenhet på högst 120 m2 våningsyta byggas för verksamhetens eget behov.
Allmänna bestämmelser för BA-1 -områden:
1. Som huvudsaklig fasadmaterial skall stenmaterial eller släta fasadplattor av metall användas. Byggnader inom samma kvarter skall bilda en enhetlig enhet.
2. Fasad- och taklinje som är längre än 30 m skall brytas på minst en punkt genom förskjutning eller indragning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk vilka stiger minst 60 cm över takfotslinjen.

PP

Parkområde som bör planteras.

Trädrad som skall planteras. Träden skall vara minst 3 m höga. Avståndet mellan träden får vara högst 10 meter.

BILAGA D1

NY detaljplan
Detaljplan som upphävs

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER

HF

KVARTERSOMRÅDE FÖR HANDEL, FÖRVALTNING OCH SERVICE.

1. Synlig gatufasad som är längre än 30 m, skall brytas på minst en punkt genom indragning eller förskjutning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk, vars fasadliv i sin helhet stiger minst 60 cm över takfotslinjen
2. Som huvudsakligt fasadmaterial skall stenmaterial, fasadglas eller släta fasadplattor av metall användas.
3. Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering skall planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick. Bilplatsområden som är större än 1000 m2 skall delas i mindre fält med buskar och träd. Planteringarnas areal skall vara minst 5 % av parkeringsområdets areal.
4. Av den i planen anvisade byggnadsytan får högst 50 % asfalteras. Procentandelen beräknas inklusive byggnadens grundareal. Större andel av asfalterad yta kan accepteras om den kompenseras med motsvarande areal av takvegetation (s.k. grönt tak). Byggnads- och planläggningsnämnden kan av särskilda skäl bevilja undantag från bestämmelsen.
6. Berget får schaktas bort endast inom byggnadsytan. Åtgärder som behövs för att säkerställa schaktet samt miljöförbättrande åtgärder är tillåtna utanför byggnadsytan.
7. Utomhuslagring är inte tillåten.
8. I anslutning till affärs- och kontorsbyggnader får en s.k. övervakningsbostad byggas. Bostadens våningsyta får vara högst 120 m2.

PN

PARKOMRÅDE SOM SKALL BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND.

EP

SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
Områdets befintliga trädbestånd skall bevaras och kompletteras så, att det bildar en parkartad zon mot nya Godbyvägen.

SF

FORNMINNESOMRÅDE. Inom området finns anläggningar som hör till fornminnet Jo24.4 och är skyddade med stöd av LL om fornminnen.

US

STRÖVOMRÅDE.

LINJE 3 M UTANFÖR DET PLANOMRÅDE SOM FASTSTÄLLELSEN GÄLLER.

KVARTERS-, KVARTERSDELS- OCH OMRÅDESGRÄNS.

BESTÄMMELSEGRÄNS.

424

BYNUMMER.

SVIBY

BYNAMN.

42411

KVARTERSNUMMER.

KASGRÄND

NAMN PÅ GATA.

II

ROMERSK SIFFRA ANGER STÖRSTA TILLÅTNA ANTAL VÅNINGAR I BYGGNADER, BYGGNAD ELLER DEL DÄRAV.

e=0,46

EXPLOATERINGSTAL, DVS. FÖRHÅLLANDET MELLAN VÅNINGSYTAN OCH TOMTENS YTA.

BYGGNADSYTA. Inom området får berget schaktas till samma nivå som det befintliga parkeringsområdet (ca +28,5).

DEL AV OMRÅDE, SOM BÖR PLANTERAS. Genom området får infartsvägar till tomten ordnas.

DEL AV OMRÅDE, SOM SKA BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND. Terrängsförhållandena på området får inte ändras bortsett från åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktets säkerhet och förbättra dess anpassning till den omgivande naturmiljön.

C

FÖR GÅNG- OCH CYKELTRAFIK RESERVERAD DEL AV OMRÅDE.

DEL AV GATUOMRÅDES GRÄNS, DÄR TOMTANSLUTNING ÄR FÖRBJUDEN.

GATA.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER:

"Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun" ska tillämpas.
Vid norra och södra gränsen ska avståndet mellan tomtgränsen och schaktat område vara minst 4 m.

BILPLATSBESTÄMMELSER:

På området skall reserveras minst en bilplats/30 m2 affärsvåningsyta och en bilplats/50 m2 kontorsvåningsyta. Affärernas lagerområden räknas inte med i den våningsyta som bilplatserna baserar sig på.

Jomala den 2 augusti 2021

Ursula Koponen
arkitekt SAFA

Antagen av kommunfullmäktige den xx.xx
Kungjord den xx.xx
Beslutet har vunnit laga kraft den xx.xx

JOMALA
SVIBY
KANTARELLEN

Detaljplan för fastigheten 5:126.
Detaljplaneänding för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden.

0 50 100 200m
1 : 2000

BILAGA D2

Detaljplanebestämmelserna

FÖRAVTAL

1. PARTER

1. Ab Mathias Eriksson ("Markägaren")
FO-nummer: 0145110-2
Adress: PB 63, 22101 MARIEHAMN

2. Jomala kommun ("Kommunen")
FO-nummer: 0205023-9
Adress: PB 2, 22 151 Jomala

Markägaren och Kommunen benämns nedan gemensamt "**Parterna**".

2. BAKGRUND OCH SYFTE

Parterna har denna dag undertecknat ett avtal om markanvändning ("**Markanvändningsavtal**"). Den i detta föravtal reglerade fastighetsöverlåtelsen är en del av parternas överenskommelse i anslutning till nämnda Markanvändningsavtal. Parterna konstaterar att fastighetsöverlåtelsen som regleras i detta föravtal är en viktig del av verkställigheten av Markanvändningsavtalet.

3. GÅVOOBJEKT

Gåvoobjekten utgörs av nedanstående områden från fastighet 5:126 (170-424-5-126) i Sviby by, Jomala.

Parkområde i naturtillstånd (PN)	areal ca	0,22 ha
Strövområde (US)	areal ca	0,66 ha

Områdena är markerade på bilagda karta (Bilaga 1) och benämns nedan "**Gåvoobjektet**". Området är beläget i Sviby, Jomala kommun.

4. VILLKOR FÖR FÖRAVTALET

Markägaren förbinder sig att utan vederlag överlåta och Kommunen att motta Gåvoobjektet enligt villkoren i punkt 7 nedan. Detta gäller under förutsättning att förslag till detaljplan för fastigheten 5:126 samt detaljplaneändring för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden jämte beskrivning av den 2 augusti 2021 ("**Detaljplanen**") enligt bilaga 2 antas och att beslutet att anta Detaljplanen vinner laga kraft.

För det fall att Detaljplanen vinner laga kraft men med innehållet väsentligt förändrat och någon part i enlighet med Markanvändningsavtalet inom utsatt

tid häver Markanvändningsavtalet ska parterna inte vara förpliktade att överlåta respektive förvärva Gåvoobjektet.

En tilläggsförutsättning för förpliktelsen att överlåta enligt detta avtal är att Markanvändningsavtalet och detta avtal vederbörligen undertecknats och godkänts av Kommunstyrelsen och att detta beslut vunnit laga kraft.

Överlåtelsen av Gåvoobjektet ska fullföljas genom undertecknande av gåvobrev ("**Gåvobrev**") med villkor som framgår av punkt 6 nedan senast tre (3) månader efter det att beslutet om godkännande av Detaljplanen vunnit laga kraft, förutsatt att Markanvändningsavtalet fortfarande är i kraft.

5. VITE

För det fall att Markägaren inte skulle medverka till att följa detta avtal eller annars agera på ett sätt så att detta avtal inte kan fullföljas, ska Markägaren alltid vara skyldig att utge ett vite om 5 000 euro till Kommunen. Nämnda vitesbelopp begränsar inte Kommunens rätt till skadestånd eller rätt till andra rättsliga åtgärder.

6. VILLKOR FÖR ÖVERLÅTELSEN

Nedanstående villkor intas i tillämpliga delar i Gåvobrevet mellan Kommunen och Markägaren:

6.1. Gåvoobjekt

Markägaren överlåter vederlagsfritt till Kommunen följande markområden från fastighet 5:126 Sviby by, Jomala kommun:

Parkområde i naturtillstånd (PN)	areal ca	0,22 ha
Strövområde (US)	areal ca	0,66 ha

Egendomen som överlåts till kommunen visas i bilaga 1.

6.2. Äganderätt och besittningsrätt

Ägande- och besittningsrätten övergår till Kommunen senast den 31 maj 2026 oavsett om Markägaren slutfört åtgärderna i markanvändningsavtalet. Kommunen fakturerar Markägaren för kostnaden av de åtgärder som måste vidtas enligt markanvändningsavtalet och som den 31.5.2026 ej ännu är förverkligade.

6.3. Gravationer

Markägaren försäkrar och ansvarar för att Gåvoobjektet inte belastas av inteckningar och gravationer. Om eventuella inteckningar för gäld inte kan dödas till den del de skulle belasta det område som utgör Gåvoobjekt enligt detta gåvobrev är Markägaren skyldiga att till Kommunen erlägga ett vite om 60 000 euro. Nämnda vitesbelopp begränsar inte Kommunens rätt till skadestånd eller rätt till andra rättsliga åtgärder.

6.4. Övrigt

Kommunen ansvarar för lantmäteri-, lagfarts- och motsvarande kostnader för överlåtelsen.

7. UNDERSKRIFTER

Detta föravtal har uppgjorts i tre likalydande exemplar, ett för varje part och ett för det offentliga köpvittnet.

Jomala den 28.11.2022

AB MATHIAS ERIKSSON	JOMALA KOMMUN
Niklas Lampi VD	Christian Dreyer Kommundirektör

BILAGOR

– Karta över gåvoobjektet (Bilaga 1)
– Förslag till detaljplan för fastigheten 5:126 samt detaljplaneändring för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden jämte beskrivning av den 2 augusti 2021, reviderad 9.5.2022 (Bilaga 2).

I egenskap av offentligt köpvittne intygar jag att Niklas Lampi i egenskap av överlåtare och kommundirektör Christian Dreyer företrädande Jomala kommun, såsom förvärvare, har undertecknat detta föravtal och att de har varit samtidigt närvarande då avtalet bestyrkts. Jag har kontrollerat undertecknarnas identitet och konstaterat att överlåtelsehandlingen har uppgjorts i den form som anges i 2 kap. 1 § jordabalken.

Ort och tid som ovan

Mathias Rösgren
offentligt köpvittne 402000/1606

28.11.2022

A V T A L
OM MARKANVÄNDNING OCH ÖVERLÅTELSE AV FAST EGENDOM

1. PARTER

1. Ab Mathias Eriksson ("Markägaren")
FO-nummer: 0145110-2
Adress: PB 63, 22101 MARIEHAMN

2. Jomala kommun ("Kommunen")
FO-nummer: 0205023-9
Adress: PB 2, 22 151 Jomala

Markägaren och Kommunen benämns nedan gemensamt "**Parterna**".

2. OMRÅDE

Detta avtal omfattar fastighet 5:126, kvarter 42411 och gatu- och parkområden vid Kantarellen och benämns nedan "**Området**". Området framgår av Bilaga 1. Området ingår i ett förslag till detaljplan för fastighet 5:126 samt detaljplaneändring för kvarter 42411 och gatu- och parkområden i Sviby by jämte beskrivning av den 2 augusti 2021 ("**Detaljplanen**") enligt Bilaga 2.

I Området ingår allmänna områden.

3. OMRÅDETS NUVARANDE PLANLÄGGNINGSSITUATION

Området ingår i *Delgeneralplan för Sviby och Torp byar.* Delgeneralplanen är antagen av kommunfullmäktige den 24 juni 2008 § 73 och slutligen fastställd av landskapsregeringen den 17 april 2012. I delgeneralplanen har Kantarellens område anvisats enligt dess nuvarande användning för handel, förvaltning och service (HF). Det område som företaget har förvärvat (en del av Jakopas 5:121, efter lantmäteriförrättningen fastigheten 5:126) har i delgeneralplanen anvisats som utredningsområde, vars användning ska definieras efter att dess lämplighet för byggande har utretts. Företaget har lämnat in en utredning som kommunstyrelsen har godkänt.

Fastigheterna 5:119 och 11:2 omfattas av en fastställd detaljplan som har antagits av kommunfullmäktige den 24.8.1999 § 89. Fastigheten Kantarellen 5:119 är i detaljplanen kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader. När det gäller del av fastighet Jakopas 5:121 är området utan detaljplan.

4. AVTALETS SYFTE

Syftet med detta avtal är att Kommunen och Markägaren ska överenskomma om genomförandet av Detaljplanen på Området förutsatt att Detaljplanen vinner laga kraft. Med genomförandet av Detaljplanen avses byggande och underhåll (punkt 6) samt överlåtelse av egendom (punkt 7).

Markägarens avsikt med det aktuella området är att öppna för en framtida expansion av bolagets verksamhet genom att förena det förvärvade området med Kantarellen.

5. UTGÅNGSPUNKTER

1. Avtalsparterna konstaterar att Detaljplanen förs till kommunstyrelsen i Jomala kommun ("**Kommunstyrelsen**") för godkännande då föreliggande avtal vederbörligen undertecknats. Konstateras att Markägaren har uppgjort och godkänt Detaljplanen som ska föras till Kommunstyrelsen för godkännande.

2. De åtgärder som ansluter sig till genomförandet av Detaljplanen vidtas på Markägarens försorg och bekostnad i enlighet med 33 § 4 mom. plan- och bygglagen (ÅFS 2008:102).

3. Markägaren är införstådd med att Kommunstyrelsens beslut om antagande av Detaljplanen är underkastat besvärsrätt och att Detaljplanen träder i kraft först sedan vederbörligt beslut vunnit laga kraft. Detaljplanens slutliga utformning kan sålunda bli beroende av eventuella besvärsinstansers lagakraftvunna utslag.

6. BYGGANDE OCH UNDERHÅLL

Markägaren bekostar och ansvarar för alla åtgärder som krävs på Området för att förverkliga Detaljplanen om inte något annat nämns i detta avtal.

Ledningar och anordningar
Markägaren ansvarar på egen bekostnad för eventuella flyttningar av ledningar och anordningar som krävs vid förverkligandet av Detaljplanen.

Stamledningar som efter Detaljplanen och Detaljplanen finns inom Markägarens område ska förbli i Kommunens ägo.

Markägaren ansvarar på egen bekostnad för alla anpassningar som föranleds av att parkeringsområdets marknivå eventuellt ändras, till exempel om brunnslock eller ledningsbrunnar behöver höjas eller sänkas.

Inhägnade områden
Kvartersområde som gränsar till US och PN-område skall ingärdas på grund av säkerhetsskäl. Markägaren ansvarar för och bekostar detta. Beskrivning och ritning beträffande åtgärder för den fallhöjd som kan uppstå inom området ska inlämnas i samband med bygglovsansökan och behandlas av Byggnadsnämnden.

Plantering
Planteringar som enligt detaljplanen ska ske i området bekostas och ansvaras för av markägarna. Iordningställandet av respektive område ska utföras enligt en planteringsplan som markägarna ska redovisa för som en del av ansökan om bygglov för nybyggnation.

Planteringarna ska förverkligas inom sex månader efter ibruktagning av nybyggnation skett och kontrolleras vid slutsyn av byggnationen.

Dagvattenstrategi
Vid förverkligandet av Detaljplanen ska *Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun*, antagen av kommunstyrelsen den 10 maj 2010 § 164, iakttas i tillämpliga delar.

Underhåll
Kommunen ansvarar för underhållet på de områden som överlåts till Kommunen när ägande- och besittningsrätten övergått i enlighet med bifogade föravtal (bilaga 3).

Tidsplan
Markägaren ska senast den 31 maj 2026 ha uppfyllt detta markanvändningsavtal. Detta ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i Kommunen. Markägaren kallar till slutsyn.

7. ÖVERLÅTELSE AV FAST EGENDOM

För att genomföra Detaljplanen har parterna för avsikt att genomföra vissa fastighetsöverlåtelser.

Markägarna ska till Kommunen vederlagsfritt överlåta följande områden från fastighet 5:126:

Parkområde i naturtillstånd (PN)	areal ca	0,22 ha
Strövområde (US)	areal ca	0,66 ha

Egendomen som överlåts till kommunen visas i bilaga 1.

Överlåtelsen ska ske i enlighet med bifogat föravtal (bilaga 3) som undertecknas denna dag.

8. AVTALSVITE

Markägaren är skyldig att till Kommunen erlägga vite i följande fall:

a) Om Markägaren överlåter Området eller del av detsamma genom frivilligt avtal till tredje man utan att i överlåtelsehandlingen beakta och uttryckligen nämna Kommunens rätt enligt förevarande avtal;
b) Om Markägaren låter belasta Området med nyttjanderätt eller inteckningar för gäld på ett sätt som inskränker Kommunens rätt;
c) Om Markägaren på återstående områden vidtar åtgärder som kan äventyra Detaljplanens förverkligande; eller
d) Om Markägaren inte inom givna frister och tidsplanen enligt 6 punkten ovan uppfyller åtgärderna i detta avtal.

Vitesbeloppet är 35 000 euro för varje enskild kontraktsöverträdelse, a-d ovan, under förutsättning att kontraktsöverträdelsen är av väsentlig betydelse för Kommunen. Nämnda vitesbelopp begränsar inte Kommunens rätt till skadestånd eller rätt till andra rättsliga åtgärder.

9. AVTALETS IKRAFTTRÄDANDE OCH BINDANDE VERKAN SAMT HÄVNING

Avtalet träder ikraft och har en bindande verkan för både Kommunen och Markägaren efter att avtalet undertecknats och Kommunstyrelsens beslut om att godkänna detta avtal vunnit laga kraft.

För det fall att beslutet att godkänna Detaljplanen förblir utan laga kraft i högsta instans ska detta avtal förfalla.

Om Detaljplanen träder ikraft med innehållet väsentligt förändrat har part rätt att inom två (2) månader från det att Detaljplanen vunnit laga kraft påkalla hävning. Har part inte inom

angiven tid påkallat hävning har rätten till hävning på denna grund gått förlorad. Parterna strävar dock i alla situationer till att genom förhandlingar i första hand ändra avtalet så att det förändrade innehållet beaktas.

Om avtalet, av i föregående stycke nämnd orsak, hävs eller förfaller har parterna inte rätt att framföra krav med stöd av avtalet och parterna är inte skyldiga att betala ersättning till följd av att avtalet hävts eller förfallit.

10. ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Eventuella ändringar eller tillägg till detta avtal ska för att träda i kraft göras skriftligen och bekräftas av Markägaren och Kommunen.

11. TILLÄMPLIG LAG OCH TVISTELÖSNING

På detta avtal tillämpas Finlands lag och åländsk lagstiftning till de delar landskapet Åland har egen lagstiftningsbehörighet.

Alla eventuella tvister som uppstår på grund av detta avtal ska avgöras av Ålands tingsrätt som första instans.

12. ÖVRIGT

Detta avtal förutsätter Kommunstyrelsens godkännande.

Kommunen svarar för kostnaderna för uppgörandet av detta avtal.

13. DATUM OCH UNDERSKRIFTER

Detta avtal är uppgjort i två (2) likalydande exemplar, ett (1) för vardera part.

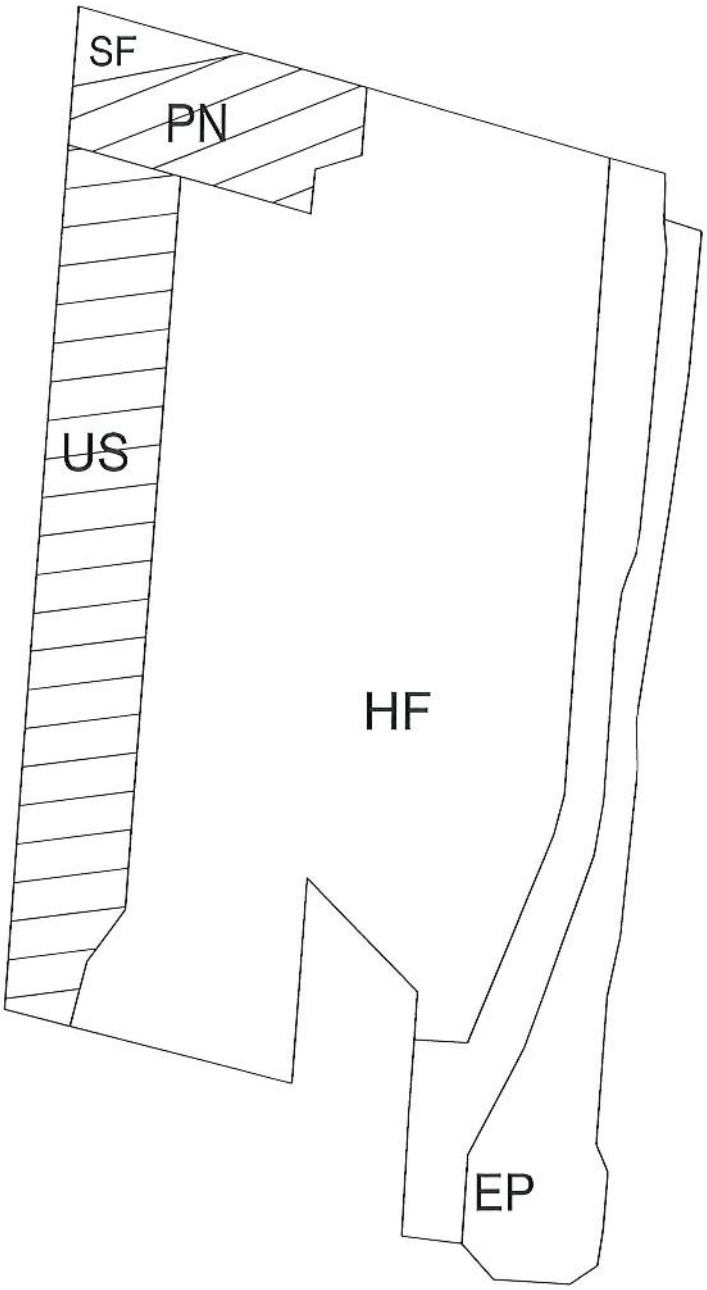
Jomala den 28.11.2022

AB MATHIAS ERIKSSON	JOMALA KOMMUN
Niklas Lampi VD	Christian Dreyer Kommundirektör

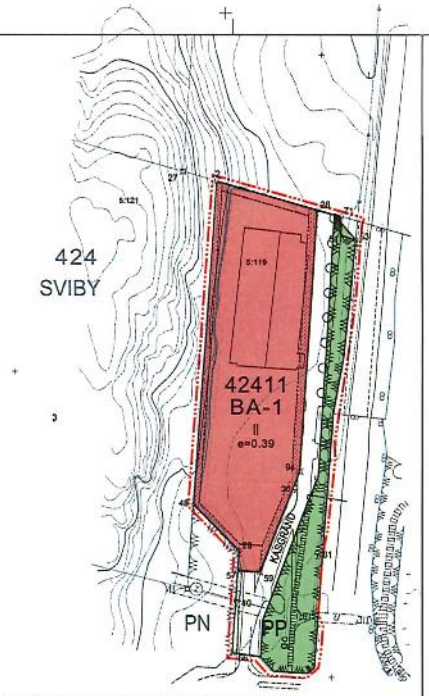
BILAGOR

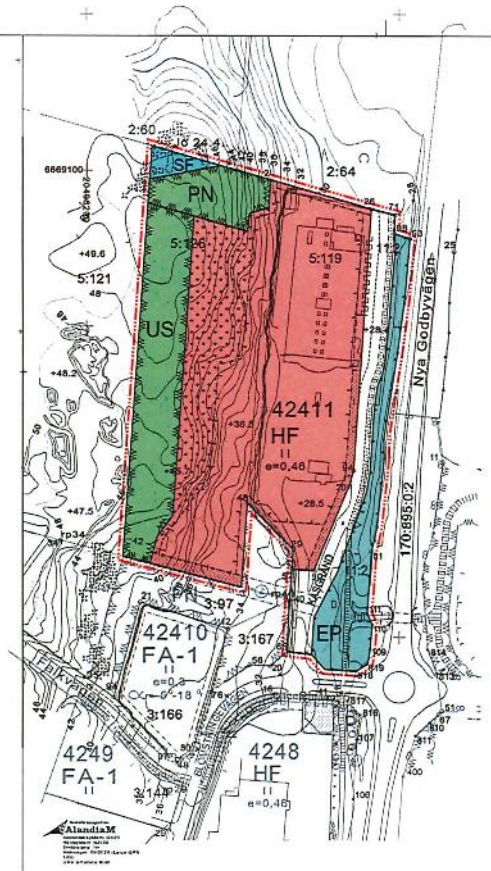
- Karta över mark som överlåts (bilaga 1)
- Förslag till detaljplan för fastighet 5:126 samt kvarter 42411 och gatu- och parkområden vid Kantarellen i Sviby by jämte beskrivning av den 2 augusti 2021, reviderad 9.5.2022 (Bilaga 2)
- Föravtal (Bilaga 3)

AVTALSBILAGA
Markarealer

PN	Parkområde 2180 m2
US	Strövområde 6580 m2

DETALJPLAN OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER SOM UPPHÄVS.

BA-1 Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader. I anslutning till affärs- och för en bostadslägenhet på högst 120 m2 våningsyta byggas för verksamhetens eget behov.

Allmänna bestämmelser för BA-1 -området:
1. Som huvudsakligt fasadmaterial skall slammaterial eller slätt fasadputsor av metall användas. Byggnader inom samma kvarter skall bilda en enhetlig enhet.
2. Fasad- och taklinje som är längre än 30 m skall brytas på minst en punkt genom förskjutning eller indragning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk vilka stiger minst 50 cm över taklutslinjen.

PP Parkområde som bör planteras.

Trädrad som skall planteras. Träden skall vara minst 3 m höga. Avståndet mellan träden får vara högst 10 meter.

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER

HF KVARTERSOMRÅDE FÖR HANDEL, FÖRVALTNING OCH SERVICE.

1. Synlig gatufasad som är längre än 30 m, skall brytas på minst en punkt genom indragning eller förskjutning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk, vara fasadlik i sin helhet stiger minst 50 cm över taklutslinjen.
2. Som huvudsakligt fasadmaterial skall slammaterial, fasadglas eller slätt fasadputsor av metall användas.
3. Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering skall planteras eller på annat sätt bringas i vårdad skick. Tillgängsområden som är större än 1000 m2 skall delas i mindre fält med buskar och träd. Planteringsmarkens areal skall vara minst 5 % av parkeringsområdets areal.
4. Av den i planen anvisade byggnadsytan får högst 50 % exploteras. Procentandelen beräknas inklusive byggnadens grundareal. Större andel av exploteras yta kan accepteras om den kompenseras med motsvarande areal av täckvegetation (s.k. grönt tak). Byggnads- och planläggningsnämnden kan av särskilda skäl bevilja undantag från bestämmelsen.
5. Burget får schaktas bort endast inom byggnadsytan. Åtgärder som behövs för att säkerställa schaktet samt miljöförbättrande åtgärder är tillåtna utanför byggnadsytan.
6. Utomhusanläggning är inte tillåten.
7. I anslutning till affärs- och kontorsbyggnader får en a.k. övervåningsbostad byggas. Bostadens våningsyta får vara högst 120 m2.
8. Kvartersområdet som gränsar till PN- och US -områdena ska inhägnas.

PN PARKOMRÅDE SOM SKALL BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND.

EP SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
Områdets befintliga trädbestånd skall bevaras och kompletteras så, att det bildar en parkartad zon mot nya Godbyvägen.

SF FORNMINNESOMRÅDE. Inom området finns anläggningar som hör till fornminnet Jo24.4 och är skyddade med stöd av LL om fornminnen.

US STRÖVOMRÅDE.

LINJE 3 M UTANFÖR DET PLANOMRÅDE SOM FASTSTÄLLELSEN GÄLLER.

KVARTERS-, KVARTERSDELS- OCH OMRÅDESGRÄNS.

BESTÄMMELSEGRÄNS.

424 BYNUMMER.

SVIBY BYNAMN.

42411 KVARTERSNUMMER.

KASGRÄND NAMN PÅ GATA.

II ROMERSK SIFFRA ANGER STÖRSTA TILLÅTNA ANTAL VÅNINGAR I BYGGNADER, BYGGNAD ELLER DEL DARAV.

e=0,46 EXPLOATERINGSTAL, DVS. FÖRHÅLLANDET MELLAN VÅNINGSYTAN OCH TOMTENS YTA.

BYGGNADSYTA. Inom området får berget schaktas till samma nivå som det befintliga parkeringsområdet (ca +28,5).

DEL AV OMRÅDE, SOM BÖR PLANTERAS. Genom området får infartsvägar till tomten ordnas.

DEL AV OMRÅDE, SOM SKA BEVARAS I NATURLIGT TILLSTÅND. Terrängförhållandena på området får inte ändras bortsett från åtgärder som behövs för att säkerställa bergschaktets säkerhet och förbättra dess anpassning till den omgivande naturmiljön.

C FÖR GÅNG- OCH CYKELTRAFIK RESERVERAD DEL AV OMRÅDE.

DEL AV GATUOMRÅDES GRÄNS, DÄR TOMTANSLUTNING ÄR FÖRBJUDEN.

GATA.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER:

"Strategi för detaljplanläggning i Jomala kommun" ska tillämpas.
Vid norra och södra gränsen ska avståndet mellan tomtgränsen och schaktat område vara minst 4 m.
Fornminnen Jo 24.4. ska dokumenteras innan sprängningsarbeten påbörjas samt under och efter sprängningsarbeten.
Om skador uppkommer ska arbeten avbrytas och kulturbyrån kontaktas.

BILPLATSBESTÄMMELSER:

På området skall reserveras minst en bilplats/30 m2 affärsvåningsyta och en bilplats/50 m2 kontorsvåningsyta.
Affärernas lagerområden räknas inte med i den våningsyta som bilplatserna baserar sig på.

Jomala den 2 augusti 2021. Reviderad enligt kommunstyrelsens beslut den 9 maj 2022 § xx.

Ursula Kronman
arkitekt SAFA

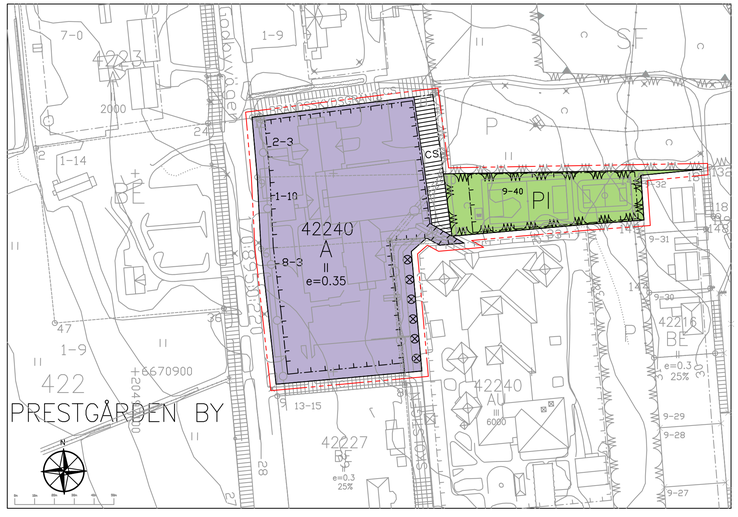
Antagen av kommunstyrelsen den xx.xx
Klungand den xx.xx
Beslutet har vunnit laga kraft den xx.xx

JOMALA
SVIBY
KANTARELLEN

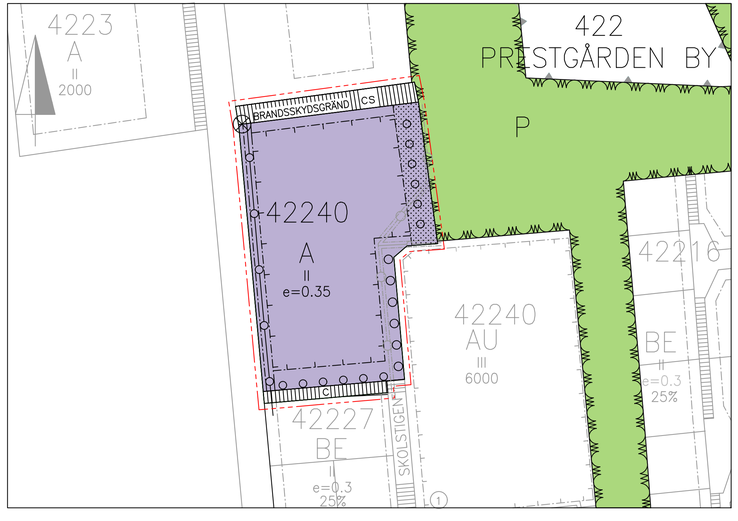
Detaljplan för fastigheten 5:126.
Detaljplaneändring för kvarteret 42411 och gatu- och parkområden.

0 50 100 200m
1 : 2000

NY DETALJPLAN

DETALJPLAN SOM UPPHÄVS

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER.

PI — Idrotts– och rekreationsområde. Inom området får det byggas fotbollsplan, multiarena samt förråd för idrottsredskap. Vegetation såsom stora träd ska i den mån det är möjligt bevaras inom området.

A — Kvartersområde för allmän byggnad.

Linje 3 m utanför det planområde fastställelsen gäller.

Gräns för område, kvarter och del av kvarter.

Bestämmelsegräns.

422 — Byanummer.

PRESTGÅR — Byanamn.

4225 — Kvartersnummer.

Byggnadsyta.

II — Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

e=0.3 — Exploateringstal dvs. förhållandet mellan byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta och tomtens yta.

CS — För gång– och cykeltrafik reserverad gata där servicetrafik är tillåten.

C — För gång– och cykeltrafik reserverad gata.

Träd som ska bevaras.

För ledning reserverad del av området.

Del av område som reserverats för underjordisk ledning.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SOM GÄLLER HELA PLANOMRÅDET.

1. Obebyggda delar av tomtområde som inte används som gångbanor eller för bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.
2. ”Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun” ska tillämpas.
3. Tomtinfartens bredd får vara högst 6 meter.
4. Del av området ligger inom fastställt skyddsområde inklusive tillrinningsområde för Dalkarby träsk. Förutom stadgandena i vattenlagen ska inom skyddsområdet särskilt iakttas vattenskyddsplanens föreskrifter.

BILPLATSBESTÄMMELSER:

A–område: Antalet bilplatser bestäms av kommunen i samband med tomtens fortsatta planering.

BESTÄMMELSER FÖR CYKELPARKERING:

På egen tomt ska reserveras tillräckligt utrymme för parkering och förvaring av cyklar.
Besöksparkering bör placeras i närheten av entréer. Arbetsplatsparkering bör placeras i väderskyddade cykelställ.

Baskarta upprättad av
AlandiaMap
Koordinatsystem: SWEREF 99 TM
Höjdsystem: RH2000
Ekvidistans: 0.5 m
Mätningsår: 07/2016–2022 (LiDAV ortofoto: 2020
©Lantmäteriverkets kartdatabas
©Alandia Map Ab
rev.10-11-2022

DETALJPLANEBESTÄMMELSER SOM UPPHÄVS.

P — Parkområde.

Träd som ska planteras.

Del av område som ska planteras.

rev. enligt beslut från Jomala kommuns byggnadskommité för Vikingaåsens Skola § 7/04.03.2022.

Jomala den 21.11.2022.
Markus Ögren
Planerare

Antagen av kommunstyrelsen den xx.xx.2022 , § xx.
Planen har vunnit laga kraft den xx.xx.2022.

Heidi Eriksson
vik. kommunsekreterare

JOMALA
PRESTGÅRDEN BY

Detaljplaneändring för del av kvarter 42240 samt intillliggande parkområde inom fastighet 9–40.

Genom detaljplaneändringen ändras markanvändningen så att en del av (P) området blir avsatt som idrottsområde (PI) där idrottsanläggningar får byggas. En gång och cykelväg där servicetrafik är tillåten får byggas i anslutning till idrotts– och rekreationsområdet.

0 50 100 200m
1 : 2000

BESKRIVNING ÖVER DETALJPLANEÄNDRING FÖR DEL AV KVARTER 42240 SAMT PARKOMRÅDE I PRESTGÅRDEN BY (422).

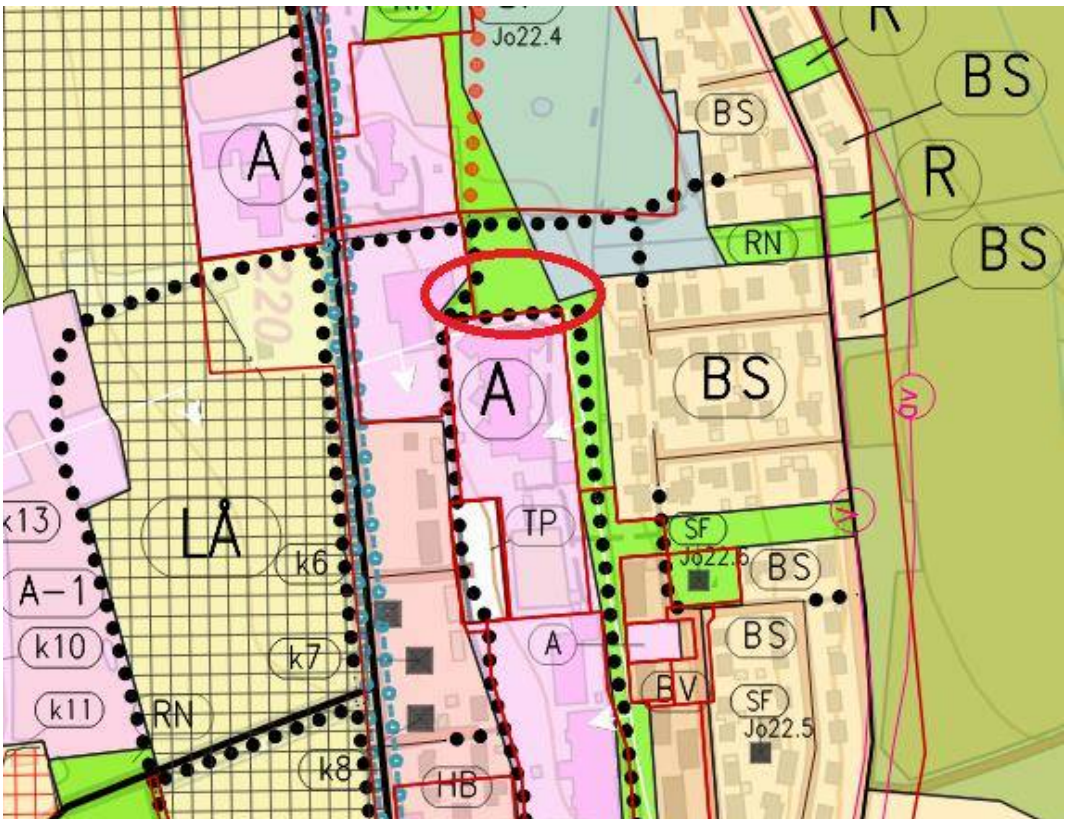
Beskrivningen avser detaljplanekartan som är daterad 21.11.22.

Områdesbestämning: Detaljplaneändring för del av kvarter 42240 samt det angränsande parkområdet i Prestgården by (422).

Genom detaljplaneändringen förändras markanvändningen så att ett ca 2750 m2 stort område bryts ut ur parkområdet och benämns som idrotts- och rekreationsområde (PI). Inom området kan fotbollsplan, multiarena samt förråd för idrottsredskap anläggas. Invid PI-området finns mark reserverad för en gång- och cykelväg där servicetrafik är tillåten. I detaljplaneändringen markeras även den nu redan byggda passagen mellan samlingshuset och skolan ut på detaljplanen.

Lägesbestämning: Området ligger i Prestgården by, mitt i Jomala kommuncentrum. PI-området angränsar samlingshuset i väst, vikingaåsens skola i syd, bostadskvarteret 42216 i öst och fortsatt norrut är det parkområde (P) och delar av fornminnesområde (SF).

Områdets totala areal inom bestämmelsegränsen är ca 1,4 ha.

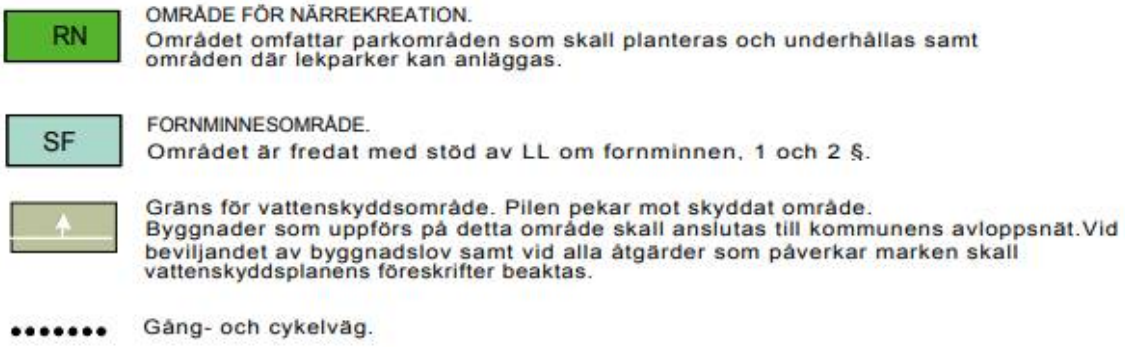
Karta 1: *Utdrag ur gällande delgeneralplan, Delgeneralplan för centralområdet, antagen av kommunfullmäktige § 4/27.1.2015.*

1. BASFAKTA

1.1 Planeringssituation

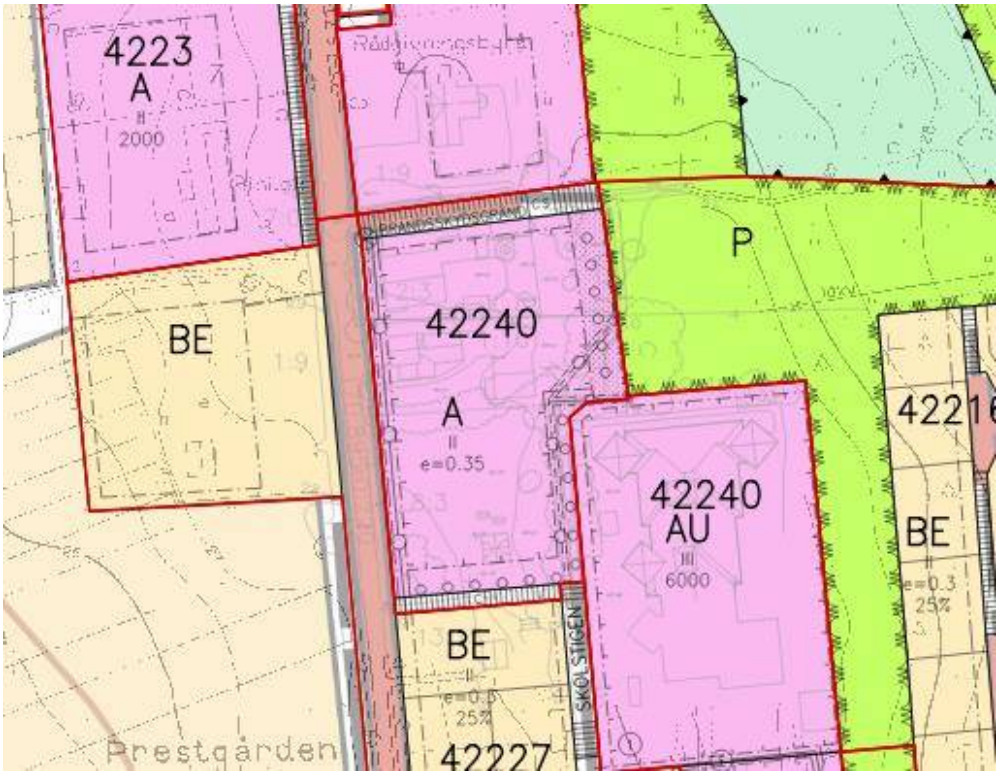
1.1.1 Generalplan (*Karta 1)*

För planområdet finns en delgeneralplan antagen av kommunfullmäktige 27.1.2015, 4 §, beslutet vann laga kraft den 1.5.2015. Planområdet omfattas av följande generalplanebestämmelser:

1.1.2 Detaljplan *(Karta 2)*

För kvarter 42240 finns en detaljplaneändring antagen 15.05.2017 och för P området en detaljplan fastställda av landskapsregeringen 27.06.1971.

Karta 2: Utdrag ur gällande detaljplan antagen 15.5.2017.

Enligt detaljplanerna är P området reserverat för parkområde och berörd del av kvarter 42240 är försedd med prickmark som ska planteras och förses med en trädrad.

1.1.3 Byggnadsordning

I kommunens nya byggnadsordning som trädde i kraft under 2022, finns inga specialbestämmelser som gäller för aktuellt planområde.

1.1.4 Fastighetsregister och tomtindelning

Inom planområdet ligger fastigheterna 9–40 Prästbacka, 1–10 Fritidsgården och 2–3 Sandtorp, samtliga belägna i Prestgården by (422).

1.1.5 Byggnadsförbud

På området råder inte byggnads- och åtgärdsförbud.

1.1.6 Beslut/planer

Jomala kommuns byggnadskommitté för Vikingaåsens skola i Prestgården by beslutade den 4.3.2022 om att anhålla om en detaljplaneändring för parkområdet norr om vikingaåsens skola. Avsikten med detaljplaneändringen var att möjliggöra byggnation av idrottsanläggningar och lekplats inom området.

1.1.7 Baskarta (bilaga 1)

Baskartan är gjord av Alandia Map under oktober 2022.

1.2 Markägande

Planområdet ägs av Jomala kommun.

1.3 Befolkning och arbetsplatser

Detaljplaneområdet innefattar utomhusbyggnader som påverkar de arbetande och studerande vid vikingaåsens skola, fritidsgård och bibliotek.

1.4 Bebyggd omgivning

Planområdet gränsar i väst mot samlingshuset, i syd mot vikingaåsens skola, i öst mot bostadsområdet 42216 och i norr mot fortsatt parkområde och Jomala församlingshem.

1.5 Naturmiljö

Fastigheterna 1–10 Fritidsgården och 2–3 Sandtorp är bebyggda med samlingshuset. Området med prickmark mot samlingshuset är i dagsläget oplanterat och där går idag endast en gång- och cykelväg. Parkområdet består av ett fåtal träd i olika storlekar, klippta gräsmattor samt ett par mindre kullar där en linbana går dem emellan. Det finns ingen orörd natur kvar inom området.

1.6 Särdrag och skyddsobjekt

Enligt delgeneralplanen så angränsar parkområdet i nordöstra hörnet ett fornminnesområde (SF). Antikvarie från kulturbyrån vid Ålands landskapsregering har på planläggningens förfrågan om att avskriva delar av området granskat fornminnesområdet, det har konstaterats att inga i lag fredade fasta fornlämningar enligt Jo 22.4 påträffats inom parkområdet på fastighet 9–40. Anhållan om att avskriva delar av den fasta fornlämningen fick därav bifall.

1.7 Störande faktorer

Inom området finns inga givet störande faktorer. Gamla Godbyvägen medför en bullerfaktor vissa tider på dygnet.

2. DETALJPLAN OCH DESS MOTIVERING

Bestämmelsegränsen för området som detaljplaneändringen avser är totalt ca 1,4 ha. Ca 1000m² av detta område avser den nordöstra delen inom A-området där prickmarken tidigare var placerad samt en byggnadsruta som delvis innesluter passagen mellan Samlingshuset och Vikingaåsens skola. Ca 2800m² inom bestämmelseområdet innefattas av parkområde (P) som genom detaljplaneändringen klassas om till idrotts- och rekreationsområde (PI). Resterande area inom bestämmelsegränsen avser marken där samlingshuset är placerat. De förändringar som berör fastigheten innefattas av att en trädrad jämsmed fastighetens södra gräns tas bort, detta då området redan är använt som parkering och området där trädraden kunde placerats redan är bebyggd med stolpar för områdesbelysning.

<u>För hela planområdet gäller följande allmänna bestämmelser:</u>

1. Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.
2. Strategi dagvattenhantering i Jomala kommun ska tillämpas.
3. Tomtinfartens bredd får vara högst 6 meter.
4. Del av området ligger inom fastställt skyddsområde inklusive tillrinningsområde för Dalkarby träsk. Förutom stadgandena i vattenlagen ska inom skyddsområdet särskilt iakttas vattenskyddsplanens föreskrifter.

<u>Idrotts- och rekreationsområde (PI):</u>

På området får byggas fotbollsplan, multiarena samt förråd för idrottsredskap. Vegetation såsom stora skyddsvärda träd inom PI-området ska i den mån det är möjligt och då dessa inte krockar eller omöjliggör ovan nämnt ändamål bevaras inom området.

<u>För gång- och cykeltrafik reserverad gata där servicetrafik är tillåten:</u>

För transporter till samlingshuset och det intilliggande idrottsområdet får en gång- och cykelväg (cs) där servicetrafik är tillåten anläggas inom det streckade området. Detta område var tidigare märkt med prickmark som skulle planteras, någon plantering längs prickmarken är dock inte gjord utifrån tidigare detaljplan.

Kommunalteknik och ledningar

Området där man får möjlighet att bygga gång- och cykelväg (cs) påverkas av ett område i tidigare detaljplanen där det för ledningar reserverats en 4m bred ledningsgata.

3. GENOMFÖRANDE

Detaljplanen har genomförts på initiativ av Jomala kommuns byggnadskommitté för vikingaåsens skola i Prestgården by som också är markägare på fastigheterna Fritidsgården 1–10, Sandtorp 2–3 och Prästbacka 9–40. Den 4.3.2022 beslutade byggnadskommittén att anhålla om en detaljplaneändring för parkområdet norr om vikingaåsens skola. Förverkligande av detaljplanen sker på kommunens initiativ. Något markanvändningsavtal är inte nödvändigt då kommunen själva äger fastigheterna och fortsätter att förvalta dem.

4. KONSEKVENSER

När detaljplanen har förverkligats kommer antagligen mängden buller i närområdet att öka, detta blir främst att påverka de direkta rågrannarna till PI-området. Parkområdets karaktär förändras från ett öppet parkområde till ett idrotts- och rekreationsområde bebyggt för att främja fysiskt idrottsliga aktiviteter. Detta blir något positivt för de barn som studerar vid skolan och vistas vid fritidsgården som får en bättre anvisad plats för leken samtidigt som översikten tryggas för de som arbetar vid skolan och övervakar denna lek. Det kan tänkas att även grannar och boende i kvarteren runtomkring gynnas positivt av detta område som möjliggör lek även utanför skoltimmarna.

Jomala 21.11.2022

Markus Ögren

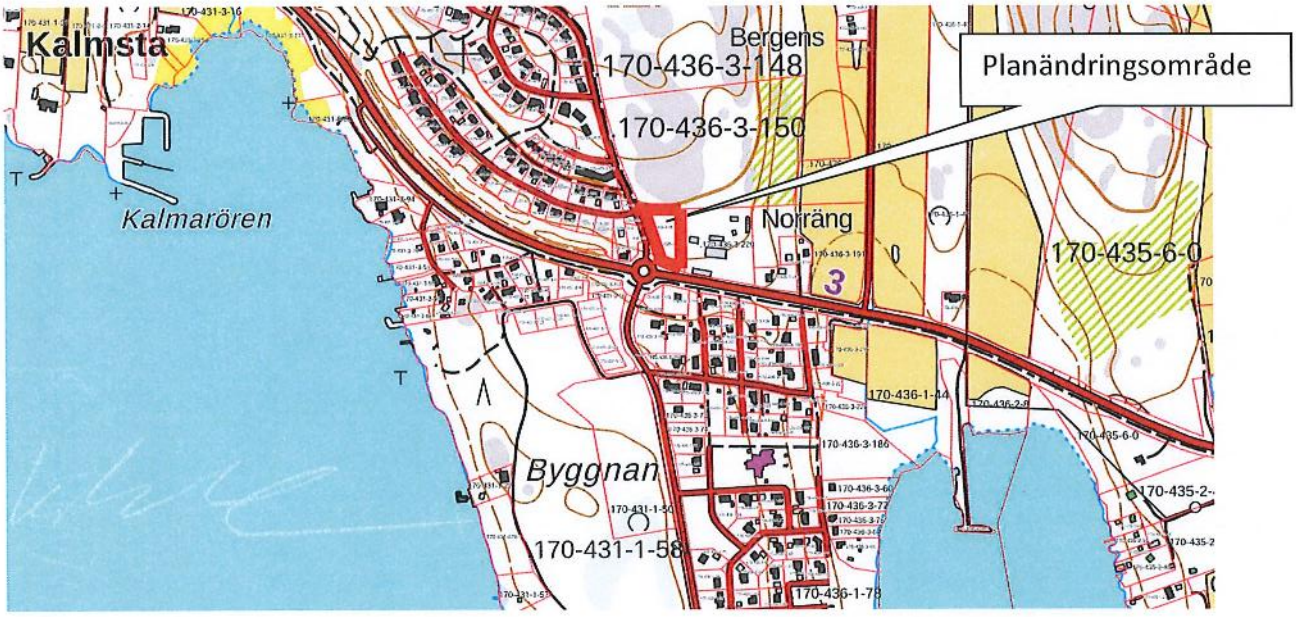
Planerare

Jomala kommun

Kommunstyrelsen
Pb 2
22151 Jomala

Ärende: Anhållan om detaljplanändring

Markägare för fastighet Hagen 170-436-3-217 anhåller om lov att ändra detaljplanen för sin fastighet. Området, som anhållan gäller finns inritad i kartan nedanför. Detaljplanen skall göras av kommunens planläggare.

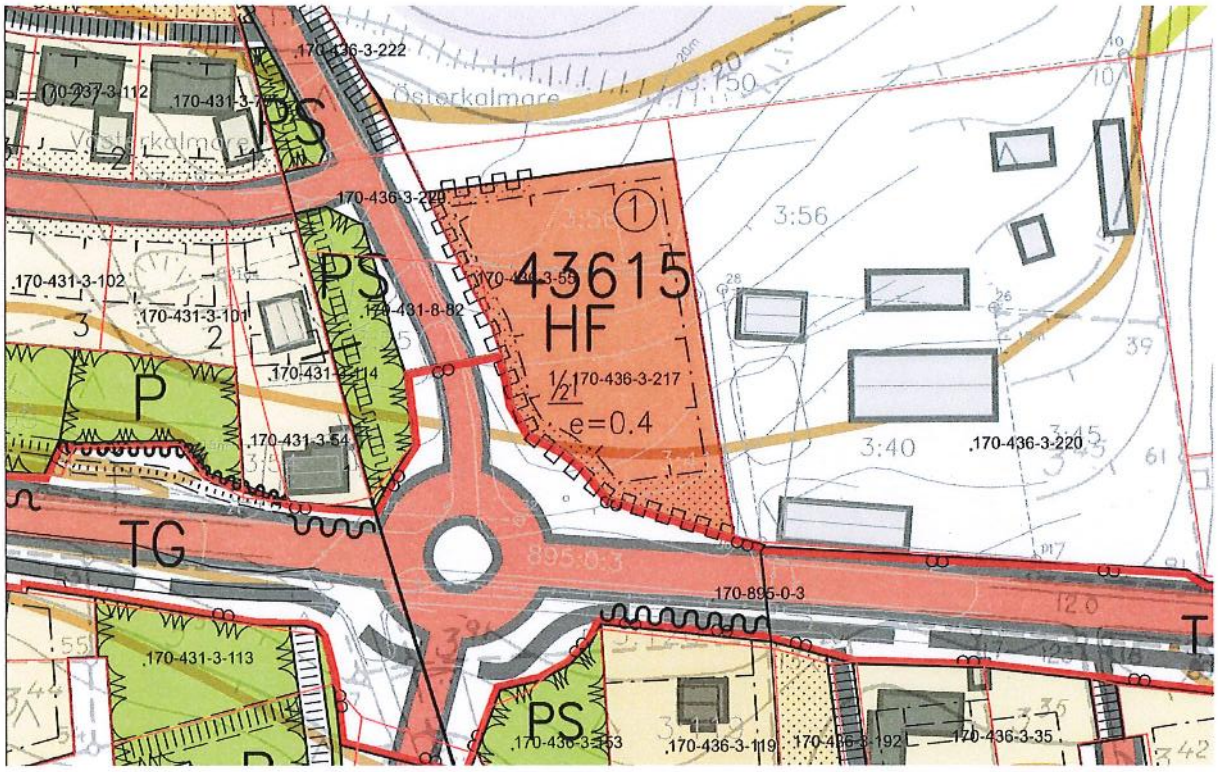

Målsättningarna för planändringen är att ta bort vägområdet i norr. Infarten till tomten behålls på samma plats men vägområdet ändras till tomtmark med byggrätt enligt gällande detaljplan. Bestämmelsen för fasadmaterial breddas så att den möjliggör fasad i metall.

Gällande detaljplan är fastställt 2013 och täcker endast en fastighet. Fastigheten har kvartersnummer 43615 och planbestämmelse HF, kvartersområde för handel, förvaltning och service. Gällande planbestämmelserna är

1. Byggnaderna ska ha åstak eller tvåsidigt pulpettak. Taklutningen ska vara 1:5 ... 1:3 (11...18 grader).
2. Fasadmaterial ska bestå av sten, fasadglas, puts eller trä eller kombination av dessa.
3. Fasad- och taklinje som är över 20 meter ska brytas på minst en punkt genom förskjutning eller indragning men minst 1 meter.
4. Av ytan på tomten får högst 50% asfalteras.
5. Obebyggda delar av tomtområde som inte används som gångbanor eller för bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.
6. Tomtinfartens bredd får vara högst 6 meter. Infart för varutransport kan ordnas skilt.

7. Utomhuslagring bortsett från bilar är inte tillåten.
8. I anslutning till affärsbyggnader får en s.k. övervakningsbostad byggas. Bostadens våningsyta får vara högst 80 m2.

Den 14 November 2022 i Mariehamn,

Kristian Lundström

Till kommunstyrelsen i Jomala

Jomala den 18 november 2021

Utlåtande över anhållan om detaljplanering av fastigheten 170-436-3-217 Hagen i Österkalmare by.

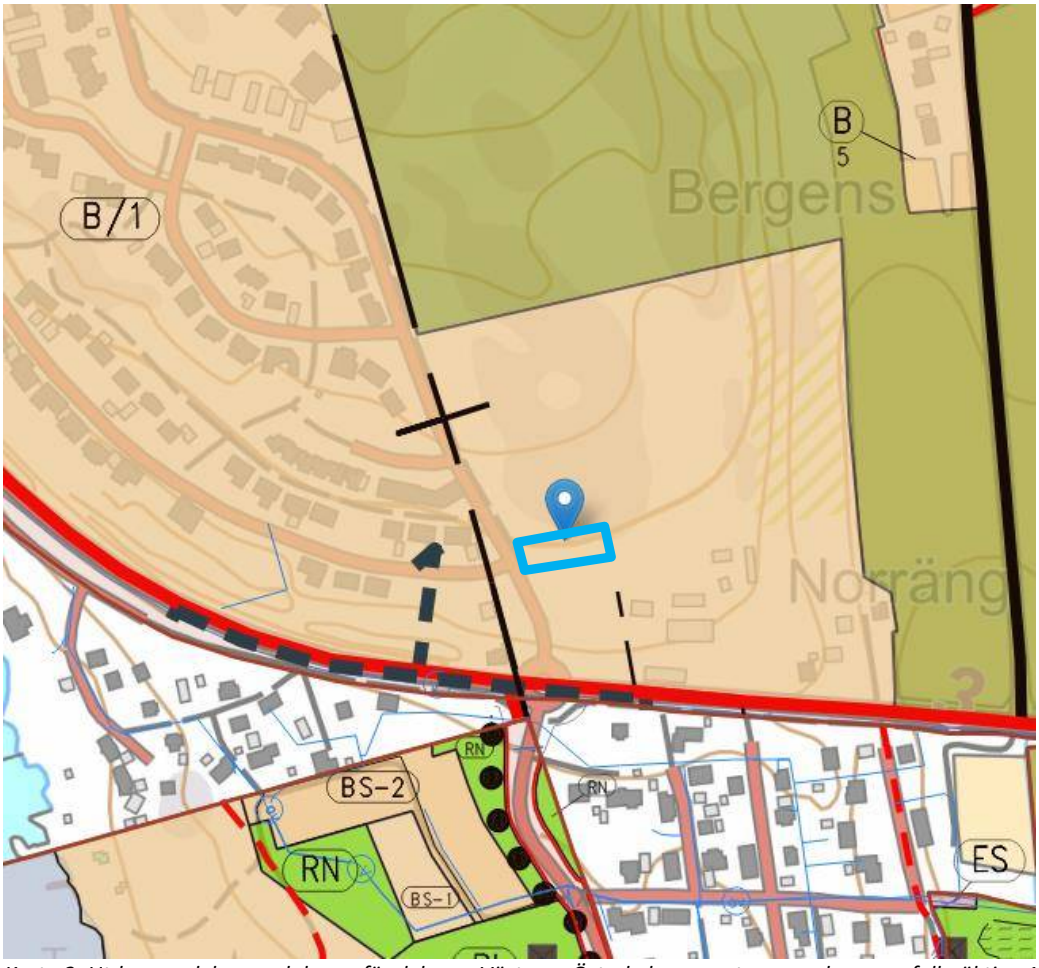
Anhållan
Anhållan gäller ändring av detaljplanen för fastigheterna 170-436-3-217 Hagen (kvarter 43615) i Österkalmare by. Markägarens avsikt är att ta bort gatuområdet i norr samt att ändra bestämmelsen i detaljplanen så att fasadmaterial i metall medges. Infarten i till tomten behålls på samma plats men gatuområdet ändras till tomtmark med byggrätt på samma sätt som i den nuvarande detaljplanen.
Sökanden föreslår att detaljplaneändringen görs av kommunens planläggningskontor.

Karta 1. Utdrag ur fastighetsregisterkartan, fastigheten hagen markerad.

Gällande planer

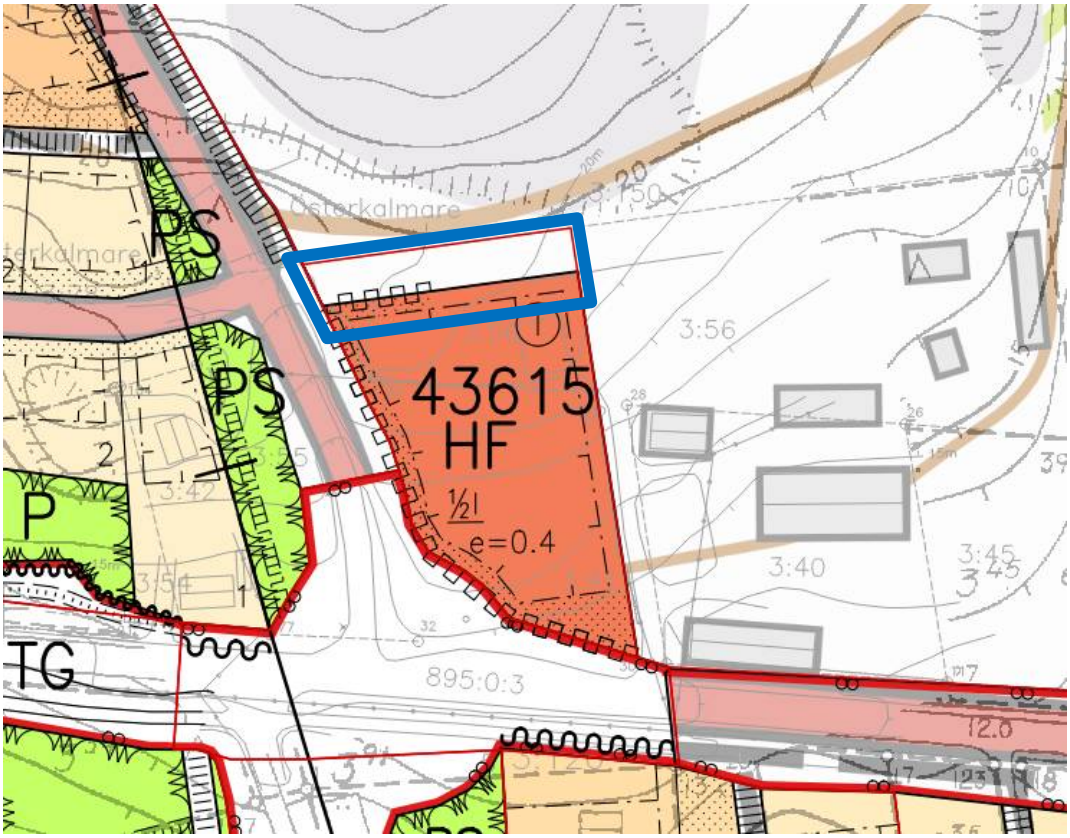
Delgeneralplan
För området finns en fastställd delgeneralplan, Delgeneralplan för delar av Väster- och Österkalmare. Delgeneralplanen är antagen av kommunfullmäktige den 16 maj 2006 § 41. Delgeneralplanen är fastställd av landskapsregeringen den 7 november 2006.
I delgeneralplanen är aktuellt område planerat för bostadsområde som ska detaljplaneras (B/1).

Karta 2. Utdrag ur delgeneralplanen för delar av Väster o. Österkalmare antagen av kommunfullmäktige 16 maj 2006 § 41. Ansökan gäller det med blått avgränsade området.

Detaljplan

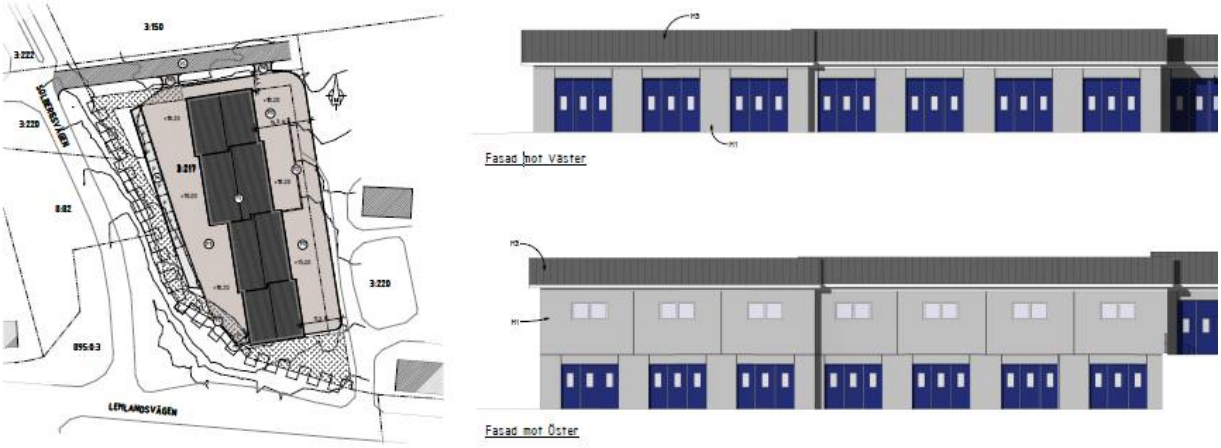
Detaljplanen för området är upprättad 25.01.2013. Fastigheten Hagen är reserverad med HF kvartersområde för handel, förvaltning och service, den nordligaste delen av fastigheten är reserverad för gatuområde. Angränsande fastigheter är inte detaljplanlagda.

Karta 3, sammanställning av gällande detaljplaner, det berörda området avgränsat med blått.

Dagsläget

På fastigheten Hagen är under uppförande en lagerbyggnad i stenmaterial. Angränsande fastigheten i ost används som lager för Mariehamns stads tekniska avdelning, fastigheten norr om området är skogsmark, enligt gällande delgeneralplan är dessa fastigheter reserverad för bostadsområde B/1. Enligt gällande detaljplan tillåts i KV 43615 fasadmaterial av sten, glas, puts eller trä.

Figur 4 Situationsplan och fasadskiss över den lagerbyggnad som är under uppförande i KV 43615

Målsättningar

Följande målsättningar föreslås:

- Den anvisade gatan ändras till kvartersinfart och införlivas med kvarteret 43615 HF.
- Bestämmelsen om fasadmaterial breddas så att fasad i metall också tillåts.

Utlåtande och slutsats

Det finns inget hinder för de angränsande fastigheternas framtida användning fast än gatuområdet i enlighet med ansökan tas bort, infarten till stadens lager från Lemlandsvägen är enligt väghållaren (ÅLR) en permanent anslutning. Höjdskillnaden mellan fastigheten Hagen 3:217 och Bergens 3:120 gör att det krävs omfattande anpassningsåtgärder om infart till Bergens 3:120 ska ske från den i detaljplanen reserverade gatan vilket inte är ändamålsenligt. Vid en framtida detaljplanering av fastigheterna Bergens 3:150 och Sågen 3:220 är det lämpligare att infarten för ett bostadsområde blir högre upp på Solbergsvägen.

Markägarens anhållan om planeändring av området förordas, uppdraget utförs av kommunens planläggningskontor.

Föreslagna målsättningar sättas till grund för detaljplanläggningen.

Markägaren ska stå för samtliga kostnader som planeändringen medför.

Mathias Rösgren
planläggare

Jomala kommunstyrelse
Kommunkansliet
Godbyvägen 448
22151 JOMALA

03.11.2022

Ansökan om ändring av detaljplan

Nora Hus Ab ansöker härmed om ändring av detaljplan för kvarteren 43131 och 43133 på Solberget i Vesterkalmare.

Enligt den gällande detaljplan krävs det byggande av ½ källare på tomterna 1 och 4 i kvarter 43133 samt tomterna 2 – 4 i kvarter 43131.

De gemensamma målsättningarna för nämnda tomter är att ta bort tvånget att bygga ½ källare. Terrängen i kvarter 43133 har inte tillräckligt stora höjdskillnader att det skulle vara motiverat att bygga källare.

I kvarter 43131 är målsättningen med ändringen är att ta bort tvånget att bygga ½ källare för att möjliggöra byggande av sluttningshus med olika golvnivåer men utan avskiljande mellanbjälklag. Samtidigt önskar vi ändra planebeteckningen för tomterna 2 – 4 från BE till BER och exploateringstalet ändras till 0.25 i enlighet med övriga radhustomter på Solberget.

Ändringarna skulle inte påverka tomtgränser vatten-, el- och avloppsnätet eller dess anslutningar.

Vi anhåller om att Tiina Holmberg godkänns som planläggare. Nora-hus Ab står för planläggningskostnaderna enligt kommunens taxa ifall ansökan godkänns.

Henri Kenttä, vd Norahus Ab

POSTADRESS
Norahus Ab
Ålandsvägen 22
22100 MARIEHAMN

TEL.
040-5439802

E-POST
info@norahus.ax

FO-NUMMER
2140521-8

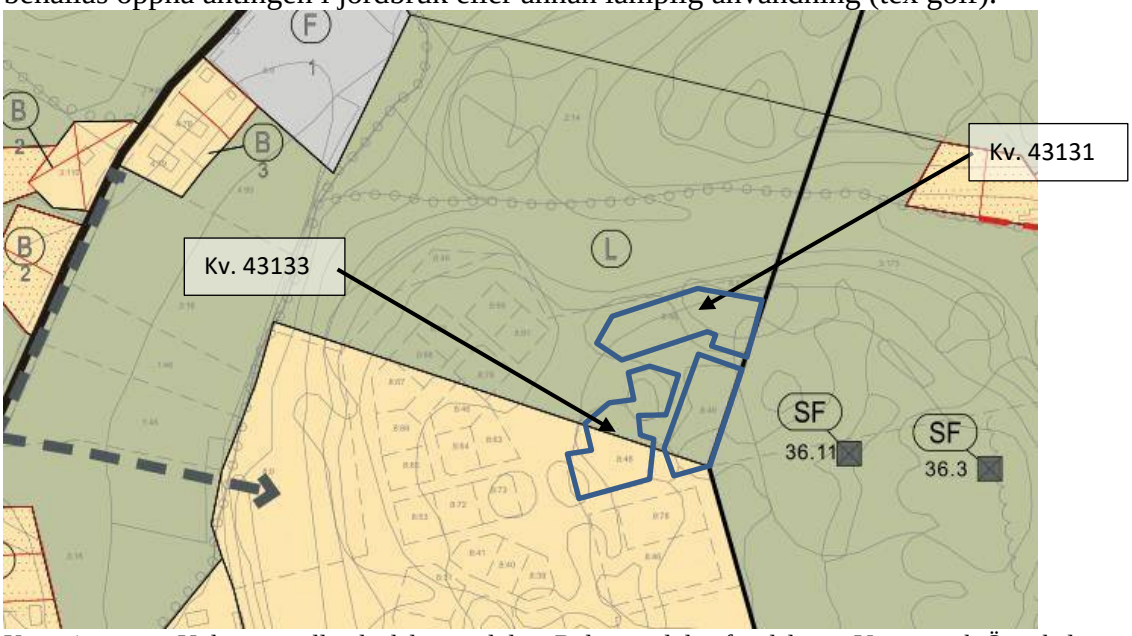
Till kommunstyrelsen i Jomala

Jomala den 15 november 2022

Utlåtande över Norahus Abs anhållan om ändringen av detaljplanen för kvarteren 43131 och 43133 på Solberget i Västerkalmare by.

Anhållan
Avsikten med detaljplaneändringen är att ta bort kravet på att bygga en ½ källarvåning i kvarter 43133 och kvarter 43131 därutöver är avsikten att möjliggöra byggande av radhus på tomterna 2-4 i kvarter 43131. Den sammanlagda tomtarealen ökar inte, gatu- och parkområden påverkas inte.
Sökande anhåller om att Tiina Holmberg godkänns som planläggare.

Gällande planer
Delgeneralplan
För området finns en fastställd delgeneralplan, Delgeneralplan för delar av Vester- och Österkalmare. Delgeneralplanen är antagen av kommunfullmäktige den 16 maj 2006 § 41. Delgeneralplanen är fastställd av landskapsregeringen den 7 november 2006.
I delgeneralplanen är aktuellt område planerat för jord- och skogsbruksområde (L) och bostadsområde som ska detaljplaneras (B/1).
På B/1-området gäller att området ska detaljplaneras före nya tomter får styckas. Området innehåller även med bostadsändamålet sammanhängande offentlig och enskild service, trafikleder, parkeringsområden, parkområden samt områden för samhällsteknisk försörjning.
På L-området tillåts bara sådan bebyggelse, som betjänar jord- och skogsbruk. Åkerområden ska behållas öppna antingen i jordbruk eller annan lämplig användning (tex golf).

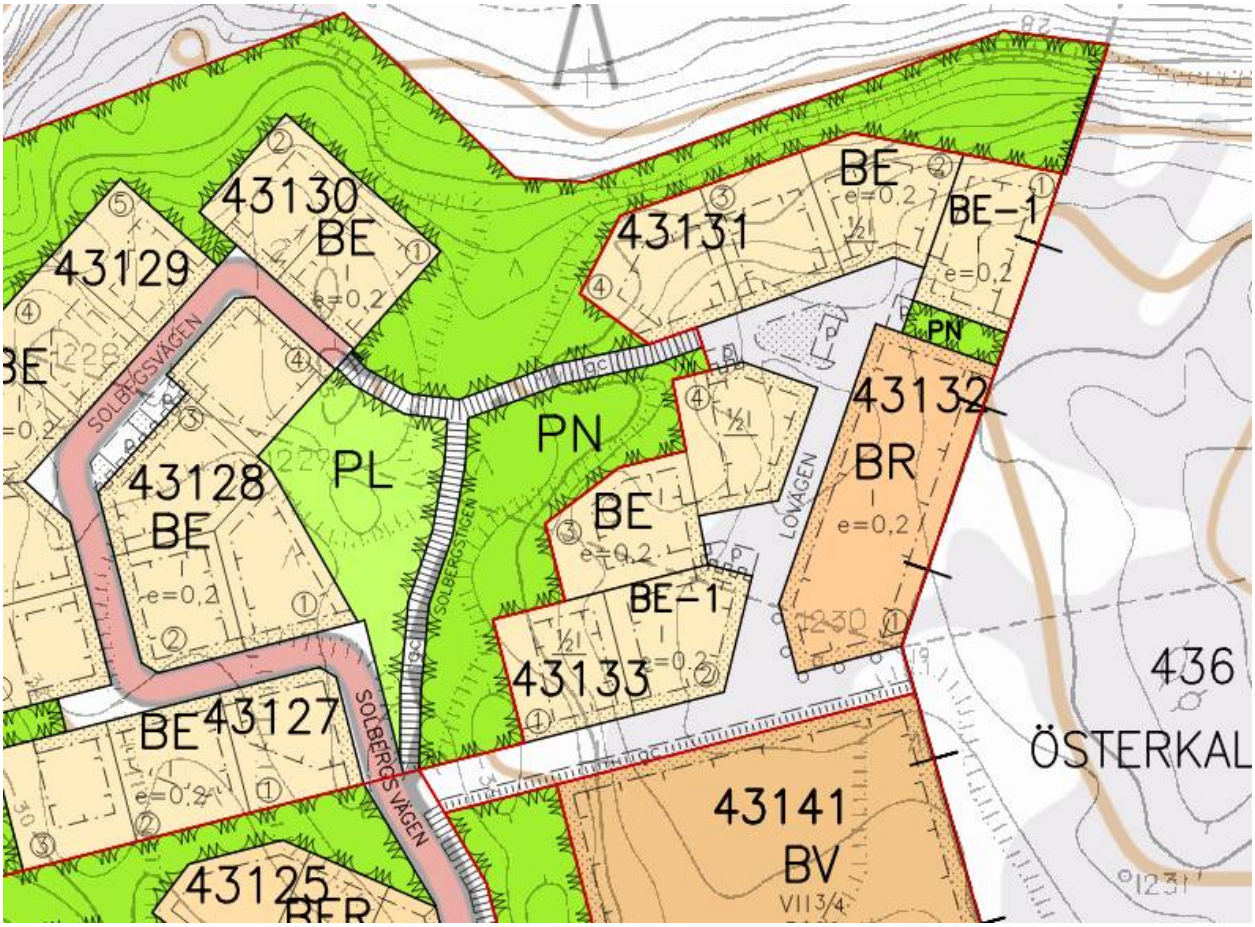
Karta 1: Utdrag ur gällande delgeneralplan, Delgeneralplan för delar av Vester- och Österkalmare, antagen av kommunfullmäktige § 41/16.5.2006.

Detaljplan
Området är detaljplanerat, karta 2. Detaljplanen, Solberget norra, är antagen av kommunstyrelsen 18.5.2020 § 76. Detaljplanen vann laga kraft den 26 juni 2020.
I detaljplanen är kvarteren område för egnahemshus. För samtliga kvarter gäller följande:

- exploateringstalet är 0,2,

- på varje tomt får uppföras ett egnahemshus/ bostadsbyggnad som omfattar en bostad med tillhörande ekonomi- och garageutrymmen samt ett separat gårdsförråd om högst 15 m^2-vy.
- fasadmaterialet ska bestå av puts eller trä eller kombination av dessa.
- tomterna ska inhägnas med staket, mur eller häck mot parkområde. Höjden på häck får vara högst 150 cm.
- det vinkelräta avståndet från garageport till gatuområdets gräns ska vara minst 6 m.
- färdigt golv i våning I ska ligga minst 40 cm och högst 70 cm ovan den höjd som gatan har vid tomtens infart. Tomtområdet mellan gatan och byggnaden ska fyllas till minst den angränsande gatans höjd, om det ligger lägre än gatan.
- byggnaderna på sluttningstomter ska anpassas till terrängen. Källarvåning är tillåten. De källarutrymmen av vilkas höjd minst hälften ligger ovanpå markytan räknas med i tomtens byggnadsrätt.
- bredvidliggande tomter ska ha samma markhöjd vid tomtgräns. Slänter, murar o.d. får dock anläggas, om grannen ger sitt skriftliga tillstånd.

På tomterna 2-4 i kvarter 43131samt på tomterna 1 och 4 i kvarter 43133 är antalet våningar ovillkorligt, dvs antalet våningar ska vara ½I. I kvarter 43132, på tomt 1 i kvarter 43131 samt på tomt 2 och 3 i kvarter 43133 är högsta tillåtna våningstalet I.

Karta 2: Utdrag ur gällande detaljplan, Solberget norra, antagen av kommunstyrelsen 18.5.2020 § 76.

Dagsläget

Fastighet Solkatten 8:84 är totalt 1,391 ha stort fördelat på tre kvarter. Området ligger på den nordöstra delen av Solbergsområdet, kvarteret 43132 är bebyggt med ett radhus, tomt 1 i kvarter 43131 är ett parhus under uppförande. Gatorna och kommunaltekniken är anlagd. Området gränsar till detaljplanerade gatu- och parkområden samt jord- och skogsbruksområden mot öster.

Bild 1, tomt 1 i kvarter 43131, bilden visar utfyllnaden på den minst kuperade tomten i kvarteret, ca 3 m höjdskillnad.

Bild 1 Tomt i 1 kvarter 43133, tomten används för tillfälligt som lager för fyllnadsmassor, tomten har ca 4m höjdskillnad.

Utlåtande
I kvarter 43131 och 43133 är terrängen kuperad. Flera av tomterna har en höjdskillnad på mellan 4 och 6 meter upp till gatunivå, därför har våningstalet villkorats. Att bygga utan källarvåning skulle förfula landskapsbilden med massiva slänter och påverka miljön och naturen på ett negativt sätt. Byggnader ska anpassas till tomterna inte tvärt om. Norra delen av Solberget har jämfört med södra delen lyckats med byggnadssättet så att massiva slänter inte uppkommit, vilket nu inte bör brytas.
Att ändra markanvändningen från kvartersområde för egnahemshus till kvartersområde för radhus i kvarter 43131 är möjligt. Det påverkar invånarantalet, men i övrigt påverkas inte miljön eller helheten så att det skulle finns några hinder för en sådan ändring.

Slutsats
Detaljplanen för området bygger på natur- och terrängförhållandena och hållbart byggande, därför föreslås att en ändring våningstalet inte medges i kvarter 43131. I kvarter 43133 tomt 1 kan tvånget på källare ändras till tvång på sluttningshus med olika golvnivåer som följer terrängen och gatans höjdläge. För tomt 4 i kvarter 43133 kan kravet på källare tas bort, de omringande gatornas höjdläge gör att tomten behöver fyllas ut och höjdskillnaden på tomten är inte tillräckligt stor för att motivera en källarvåning.

Kravet på källarvåning i kvarter 43131 kan underlättas med att om man inte vill bygga källarvåning så kan man bygga en sockel vars höjd motsvarar höjden på en källarvåning.

Viktigt är att i detaljplaneändringen intas en allmän bestämmelse som uttryckligen förbjuder att sluttningarna fylls ut och ändras till plana områden med slänt mot park, utformningen av de färdiga tomterna ska följa formen av höjdkurvorna i detaljplanen och vid tomtgräns mot parkområde ska tomterna ha samma höjd som den orörda terrängen, mellan gata och byggnad är det tillåtet att fylla ut tomten till en maximal höjd 70 cm ovan färdig gata.

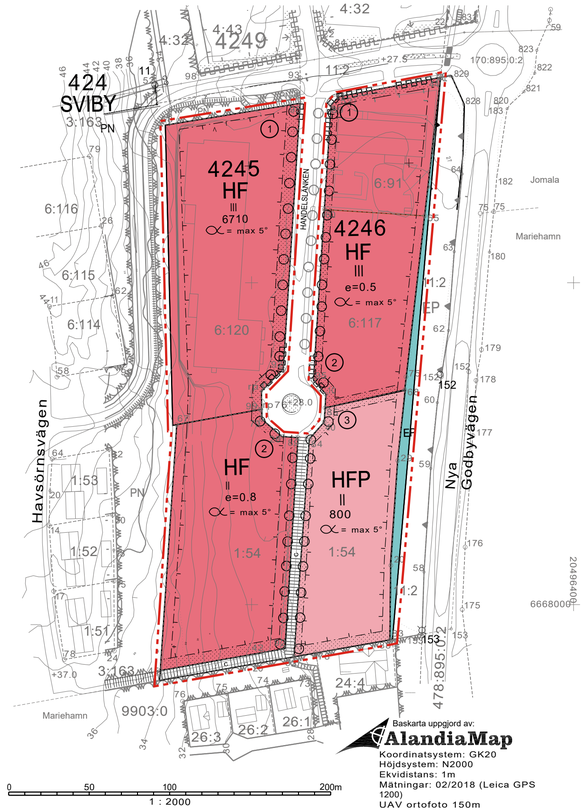
Att höja exploateringstalet från 0,2 till 0,25 är förenligt med andra delar av bostadsområdet och förordas.

Att ändra markanvändningen i kvarter 43131 för att möjliggöra byggande av radhus förordas.

Ändringen av detaljplanen förordas enligt villkoren ovan. Tiina Holmberg kan godkännas som planläggare.

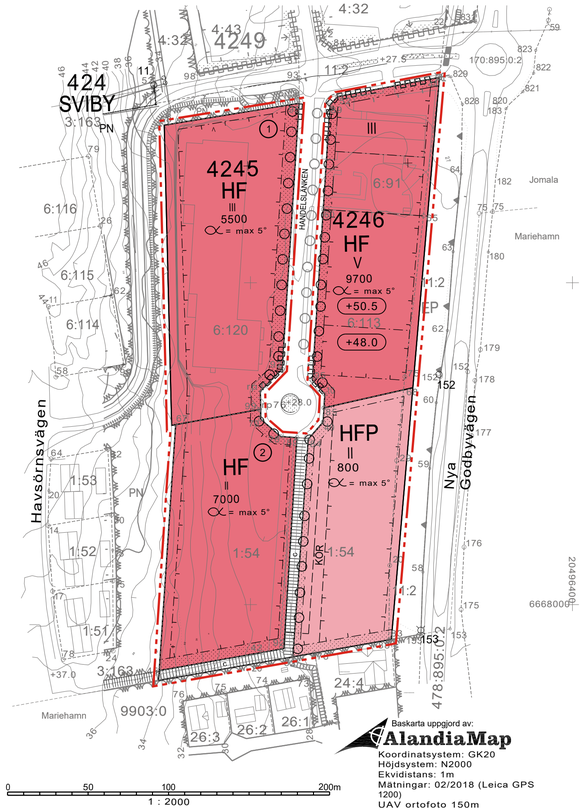
Mathias Rösgren, planläggare

DETALJPLAN SOM UPPHÄVS

Baskarta uppgjord av: AlandiaMap
Koordinatsystem: GK20
Höjdsystem: N2000
Ekvidistans: 1m
Mätningar: 02/2018 (Leica GPS 1200)
UAV ortofoto 150m

NY DETALJPLAN

Baskarta uppgjord av: AlandiaMap
Koordinatsystem: GK20
Höjdsystem: N2000
Ekvidistans: 1m
Mätningar: 02/2018 (Leica GPS 1200)
UAV ortofoto 150m

DETALJPLANEBESTÄMMELSER OCH TECKENFÖRKLARINGAR

HF

KVARTERSOMRÅDE FÖR HANDEL, FÖRVALTNING OCH SERVICE.

1. Fasad- och takfotslinjer, som är längre än 30 m, ska brytas på minst en punkt genom indragning eller förskjutning med minst 2 m, alternativt genom utbyggnad av yttre trapphus eller burspråk, vars fasadliv i sin helhet stiger minst 60 cm över takfotslinjen.
2. Minst 70 % av bygganadens väggyta, fönstren borträknade, ska bestå av antingen betong eller rappat stenmaterial, fasadglas eller slät fasadplåt. Andra material såsom trä får användas som kompletterande material.
3. Obebyggda delar av tomtområde, som inte används som gångbanor eller för bilparkering ska planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.
4. Av ytan på kvartersområdet får högst 50 % asfalteras. Procentandelen beräknas inklusive byggnadens grundareal. Byggnämnden kan av särskilda skäl bevilja undantag från bestämmelsen.
5. Tomtinfarens bredd får vara högst 6 m med undantag av tomt 1 i kvarter 4245 där en infart får vara 9 m bred. Byggnadernas avstånd från tomtgränsen ska vara minst 4 m, om detaljplanekartan inte annat anvisar.
6. Utomhuslagring är inte tillåten.
7. I anslutning till affärs- och kontorsbyggnader får en s.k. övervakningsbostad byggas. Bostadens våningsyta får vara högst 80 m².

HFP

KVARTERSOMRÅDE FÖR BILPLATSER.

1. På området får placeras bilplatser för kvarter 4245 och 4246 behov.
2. Förutom bilplatser får på området byggas mindre byggnader för försäljnings- och hantverksutrymmen. Dessa byggnader får vara högst 250 m²-vy/byggnad.
3. Mellan kvarter 4245 och 4246 får högst två övergångsställen över gång- och cykelväg ordnas. Bredden på övergångsställen får vara högst 5 m.

LINJE 3 M UTANFÖR DET PLANOMRÅDE SOM FASTSTÄLLELSEN GÄLLER.
KVARTERS-, KVARTERSDELS- OCH OMRÅDESGRÄNS.
BESTÄMMELSEGRÄNS.
INSTRUKTIV TOMTGRÄNS.
424 BYNUMMER.
4245 KVARTERSNUMMER.
SVIBY BYNAMN.
HANDELSLÄN NAMN PÅ GATA.
1 TOMTNUMMER.
BYGGNADSYTA
+51.0 BYGGNADENS HÖGSTA TILLÅTNA HÖJD RÄKNAT FRÅN HAVSYTAN. Endast ventilationsskorsten samt en mast för kommunikation får uppföras ovan angiven högsta höjd.
TRÄDRAD SOM SKA PLANTERAS.
DEL AV OMRÅDE, SOM SKA PLANTERAS.
= max 5° TAKLUTNING. BRANTARE LUTNING FÅR ANVÄNDAS I MINDRE TAKPARTIER AV ARKITEKTONISKA SKÄL.
III ROMERSK SIFFRA ANGER STÖRSTA TILLÅTNA ANTAL VÅNINGAR I BYGGNADER, BYGGNAD ELLER DEL DÄRAV.
6000 BYGGNADSRÄTT I KVADRATMETER VÅNINGSYTA
DEL AV VÄGOMRÅDES GRÄNS, DÄR TOMTANSLUTNING ÄR FÖRBJUDEN.
FÖR GÅNG- OCH CYKELTRAFIK RESERVERAD GATA.
KÖR INSTRUKTIV KÖRFÖRBINDELSE INOM OMRÅDET.

BILPLATSBESTÄMMELSER

1. HF- och HFP- områdena:
   På varje tomt ska en bilplats/50 m² bebyggd våningsyta byggas.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Bilplatsområden som är större än 1000 m² ska delas i mindre fält med buskar och träd. Planteringarnas areal ska vara minst 10 % av parkeringsområdets areal. Kommunen ska godkänna parkeringsplanen innan verkställandet av området påbörjas.
2. Hårdgjorda ytor inom planområdet ska undvikas. "Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun" ska tillämpas.
3. På tomt får placeras analog eller digital reklampelare. Landskapets och kommunens avståndsregler från allmän väg ska beaktas.

TECKENFÖRKLARINGAR OCH DETALJPLANEBESTÄMMELSER SOM UPPHÄVS

EP SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
TRÄDRAD SOM SKA PLANTERAS PÅ BÅDA SIDORNA AV GÅNG- OCH CYKELVÄG OCH LÄNGS MED HANDELSLÄNKEN.
e=0.5 EXPLOATERINGSTAL D.V.S. FÖRHÅLLANDET MELLAN BYGGNADSRÄTT I KVADRATMETER VÅNINGSYTA OCH TOMTENS YTA.

Rev. den 14 november 2022
~~Rev. den 24 juni 2022.~~
~~Rev. enl. kommunstyrelsens beslut 11 april 2022.~~
~~Rev. enl. kommunstyrelsens beslut § 173/4.10.2021.~~
Mariehamn ~~den 26 september 2021.~~

Åsa Mattsson
områdesplanerare

Antagen av kommunstyrelsen den xx månad 20xx § xx.
Planen har vunnit laga kraft den xx månad 20xx

Emilia Josefsson
kommunsekreterare

JOMALA
SVIBY

Ändring av detaljplan för kvarter 4246 och del av kvarter 4245 samt skyddsgrönområde i Sviby by.

Genom detaljplanändringen ändras skyddsgrönområde till kvartersmark. I kvarter 4246 ändras tomtindelning och våningstal.

illustration: MIRA Arkitektstudio Ab, Micko Koskinen-Pahlman

JOMALA KOMMUN

SVIBY BY

BESKRIVNING AV DETALJPLANEÄNDRING FÖR KVARTER 4246 OCH DEL AV KVARTER 4245 SAMT SKYDDSGRÖNOMRÅDE I SVIBY BY (424).

Beskrivningen avser detaljplanekartan som är daterad den 26 september 2021, reviderad enligt kommunstyrelsens beslut § 173/4.10.2021, reviderad enligt kommunstyrelsen beslut 11 april 2022, reviderad 24 juni 2022 och reviderad 14 november 2022.

Områdesbestämning:	Detaljplanen omfattar kvarter 4245 och 4246 samt gatu- och skyddsgrönområde i Sviby by. Genom detaljplanändringen ändras skyddsgrönområde till kvartersmark. I kvarter 4246 ändras tomtindelning och våningstal.
Lägesbestämning:	Området ligger i östra Sviby, söder om Maxinge köpcentrum, ca 4 km från kommuncentrum. Områdets areal är ca 4,8 ha.

Foto 1 Ortofoto över planområdet, ungefärlig avgränsningen visas med vit streckad linje.

1. BASFAKTA

11. PLANERINGSSITUATION

11.1 Generalplan eller motsvarande

För området finns en delgeneralplan som har antagits av kommunfullmäktige den 24 juni 2008 § 73. Planen fastställdes av landskapsregeringen den 17 april 2012. I planen är området planerat för handel, förvaltning och service (HF), skyddsgrönområde (EP) samt för närrekreation (RN).
Enligt Plan- och bygglagen (PBL) anger generalplanen huvuddragen för markanvändningen i kommunen. Generalplanens ändamål är att ange principerna för den eftersträvade utvecklingen i det område som planen omfattar. Och en delgeneralplan ska vid en detaljplanering följas. Detaljplaneförslagets innehåll överensstämmer med huvuddragen för markanvändningen i gällande delgeneralplan.

Karta 1 Delgeneralplan för Sviby och Torp byar. Detaljplaneområdet markerat med vit streckad linje.

11.2 Detaljplan

Hela planområdet är detaljplanerat. Följande detaljplaner gäller för området:

- Detaljplaneändring för kvarteren 4245… 4247 och väg- och parkområden. Antagen av kommunfullmäktige den 16 september 2008, § 79. Planen har vunnit laga kraft 23.10.2008.
- Detaljplaneändring för kvarteren 4245 och 4246 samt gatuområde. Planen är antagen av kommunstyrelsen den 14 maj 2018 § 97. Beslutet har vunnit laga kraft 25.6.2018.
- Detaljplaneändring för del av kvarter 4245 och del av parkområde. Planen är antagen av kommunstyrelsen den 29 oktober 2018 § 223. Beslutet har vunnit laga kraft 4.12.2018.

11.3 Byggnadsordning

I kommunens byggnadsordning som fastställdes av landskapsregeringen den 16 januari 1987 finns inga specialbestämmelser som gäller på planområdet.

11.4 Fastighetsregister

Inom detaljplaneområdet finns fem fastigheter, Svibyhöjden 1:54, Kvarter 4246/tomt 1 6:91, Handelsplats öst 6:117, Handelsplats väst 6:120 samt del av Östra Sviby BPL 11:2 samtliga i Sviby by.

11.5 Byggnadsförbud

På området gäller inget byggnadsförbud.

11.6 Beslut, planer

Kommunstyrelsen beslutade den 7 oktober 2019 § 177, under förutsättning att sökanden åtar sig att stå för planläggningskostnaderna och kostnaderna för återställande samt kostnaderna för att förverkliga detaljplaneändringen, godkänna anhållan till alla delar. Kommunstyrelsen konstaterar samtidigt att föravtal och markanvändningsavtal ska ingås och godkännas av kommunstyrelsen innan detaljplaneändringen antas. Det ska även finnas servitut för ledningsdragningar av kommunalteknik. Det får inte finnas byggnationer på det området.
Sökande har inkommit med en förnyad anhållan 11.5.2021. Kommunstyrelsen beslutade den 23 augusti 2021 § 134, att godkänna den ändrade anhållan med tillägget att gatan mellan kvarteren ska planeras för kollektivtrafik fram till kommungränsen mot Mariehamn. Anhållan godkänns vidare under förutsättning att markägarna åtar sig att stå för planläggningskostnaderna inklusive alla kostnader vad gäller att verkställa detaljplaneändringen. Beställaren faktureras för den arbetstid som Jomala kommuns planläggare använder för konsultation. Kommunen beslutar även att godkänna Åsa Mattsson som extern planläggare.
Kommunstyrelsen konstaterar även att föravtal och markanvändningsavtal ska ingås och godkännas av kommunstyrelsen innan detaljplaneändringen antas. Det ska även finnas servitut för ledningsdragningar av kommunalteknik. Det får inte finnas byggnationer på det området.
Kommunstyrelsen beslöt § 173/4.10.2021 att hålla samråd enligt 30 § plan- och bygglagen. Inför samrådet ska planförslagets allmänna bestämmelse om reklampelare kompletteras så att det framgår att landskapets och kommunens avståndsregler från allmän väg ska beaktas.
Kommunstyrelsen beslutade KST § 60/11.4.2022 att göra de föreslagna ändringarna av detaljplaneförslaget som framgår av samrådsredogörelsen. Kommunstyrelsen beslutade även, när dessa ändringar gjorts av förslaget, framlägga förslaget till allmänt påseende under 30 dagar samt begära tekniska chefens utlåtande på förslaget.
Kommunstyrelsen beslutar KST § 149/12.9.2022 att anta detaljplaneändringen med de kompletteringar som inlämnade anmärkningar föranledde. Kommunstyrelsen beslutar även godkänna markanvändnings- och föravtalet.

11.7 Baskarta

Baskartan är gjord av Alandia Map i februari 2018.

12. FASTIGHETSÄGARE

Fastigheten Svibyhöjden 1:54 ägs av Handelsplats Syd Ab. Fastighet Kvarter 4246/tomt 1 6:91 ägs av Fastighets Ab Handelslänken 1, Fastighet Handelsplats öst 6:117 ägs av Handelsplats Öst Ab. Fastighet Handelsplats väst 6:118 ägs av Handelsplats Väst Ab. Fastigheten Östra Sviby BPL 11:2 ägs av Jomala kommun.

13. BEFOLKNING OCH ARBETSPLATSER

Inom planområdet finns arbetsplatser. Jysk och Träningsverket har sina verksamheter inom planområdet.
Inom området finns ingen fast bosättning.

14. BEBYGGD OMGIVNING

Planområdet gränsar i norr, öster, söder och väst till parkområde. I norr också mot gång- och cykelbana. I söder även mot tomtmark. Mellan kvarter 4245 och 4246 ligger gatan Handelslänken. I planområdets närhet finns egnahemsbebyggelse, söder och väster om planområdet, område med handel finns öster och söder om planområdet.

15. NATURMILJÖ

Området är till största delen obebyggt förutom den norra tomten i kvarter 4245 och den norra tomten i kvarter 4246. På kvartersområdet finns ingen egentlig naturmiljö utöver planteringar längs en de bebyggda delarna av planområdet till övriga delar av kvartersområdet är marken bearbetad på olika sätt.
Skyddsgrönområde (EP) är av parkliknande karaktär och består mestadels av tallar.

16. SÄRDRAG OCH SKYDDSOBJEKT

Inom området finns inga skyddade objekt eller speciella särdrag. Planområdet ligger utanför vattenskyddsområdet.
I direkt anslutning till planområdet, på fastighet 11:2 i Sviby by, finns fast fornlämning Jo 24.7, ett gravfält från den äldre järnåldern, enligt karta 2.

Karta 2 Fast fornlämning Jo 24.7, grön markerat område, i direkt anslutning till detaljplaneområdet, rosaskrafferad linje.

17. STÖRANDE FAKTORER

På området finns inte störande faktorer. Området gränsar till Nya Godbyvägen vilket förorsakat olägenhet i form av trafikbuller till planområdet.

2. MÅLSÄTTNINGAR

Kvartersområdets ägare har tagit initiativet till planändring. Målsättningen för ändringen är att utvidga kvartersområdet. Utvidgningen ska möjliggöra uppförande av byggnader som är anpassade till respektive affärsmodell samtidigt som logistiken i området förbättras.

3. DETALJPLAN OCH DESS MOTIVERING

I planförslaget ändras markanvändningen enligt följande:

	Gällande plan	Ny plan
Kvartersområde (HF)	37 000 m^2	37 520 m^2
Kvartersområde (HFP)	8 600 m^2	9 400 m^2
Skyddsgrönområde (EP)	1 320 m^2	0 m^2
Gator	1 400 m^2	1 400 m^2
Totalt	48 320 m^2	48 320 m^2

Av skyddsgrönområdet (EP) som gränsar till Nya Godbyvägen har ca 1 320 m^2 överförts till kvarter 4246 dvs kvartersområde för handel, förvaltning och service (HF) samt kvartersområde för bilplatser (HFP).
Tomtindelningen för HF-området i kvarter 4246 ändras till riktgivande. Samtidigt ändras det högsta tillåtna våningstalet till att vara högst fem förutom på befintlig byggnad. I kvarter 4246, tomt för HF, får en byggnads högsta tillåtna höjd bli högst +50,5 meter över havsytan, på den norra delen av tomten. På den södra delen av HF-tomen får en byggnads högsta tillåtna höjd, räknat från havsytan vara högst +48,0 meter över havsytan. Detta leder tillsammans till att det på kvartersområdet ges en möjlighet att uppföra byggnader som är anpassade till respektive affärsmodell samtidigt som logistiken inom området kan förbättras.
Byggnadsytan på tomt 2 i kvarter 4245 flyttas så att den tangerar gränsen för område som ska planteras.
En ny körförbindelse visas från stadsgränsen fram till Handelslänken, körförbindelsen är riktgivande och ska säkra utrymme för framtida kollektivtrafik mellan kommunerna.
I detaljplaneändringen ändras inte områdets totala byggrätt, byggnadsrätten omfördelas dock mellan tomterna och kvarteren. När det gäller de allmänna bestämmelserna för området tillkommer punkt tre dvs på tomt får placeras analog eller digital reklampelare. Landskapets och kommunens avståndsregler från allmän väg ska beaktas.

4. GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER

Enligt kommunens planläggningspraxis står markägarna för planläggningskostnaderna. Inga planläggningskostnader för anläggandet av kommunalteknik, för kommunen, uppkommer. Kostnader som uppkommer vid eventuell flyttning av kommunalteknik ankommer på exploatören och avtalas om i markanvändningsavtal. Antagande av planändringen förutsätter ett markanvändningsavtal.

Planändringen innebär att skyddsgrönområdets areal minskar. Arealen av skyddsgrönområdet vars markanvändning ändras är knappt 20 % av hela skyddsgrönområdet. Genom planändringen möjliggörs uppförande av byggnader enligt ett bestämt koncept. Planändringen påverkar inte befintligt växt- och djurliv inom eller i närheten av området. Planändringen förväntas därmed inte påverka miljön.

Användningen av området och exploateringsrätten ändras inte genom planändringen.

Gator samt gång- och cykelleder enligt gällande detaljplan ändras inte. För att möjliggöra för kollektivtrafik, fram till kommungränsen mot Mariehamn, har en instruktiv körförbindelse visats dels på tomt 2 i kvarter 4245 och dels på HFP-tomten i kvarter 4246.

Planändringen har inte heller sociala, samhällsekonomiska eller kulturella konsekvenser. Planändringen kan påverka omgivningen samt landskapsbilden kring planområdet. Påverkan kan variera beroende av hur många våningar tänkta byggnader, inom detaljplaneområdet, blir.

När det gäller den allmänna bestämmelsen om reklampelare, leder kommunstyrelsen beslut § 173/4.10.2021 om komplettering, till att planbestämmelser strider mot varandra.

Reviderad den 14 november 2022.
~~Reviderad den 26 oktober 2022.~~
~~Reviderad den 24 juni 2022.~~
~~Reviderad enligt kommunstyrelsens beslut 11.4.2022.~~
~~Reviderad enligt kommunstyrelsens beslut § 173/4.10.2021.~~

Jomala ~~den 26 oktober 2021.~~

Åsa Mattsson
områdesplanerare

Bilaga: Synprotokoll Sviby kvarter 4245, 4246 samt park- och skyddsgrönområde. 27.1.2020.

BEHOVSBEDÖMNING MKB /MILJÖBEDÖMNING

Checklistan utgör en behovsbedömning för MKB/miljöbedömning för att i ett tidigt skede i planprocessen kunna bedöma om betydande miljöpåverkan kan antas i och med planens genomförande. Bedöms planens genomförande innebära betydande miljöpåverkan ska enligt 1 kap. 5§ (PBL 2008:102) en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras, med innehåll och krav enligt 2 kap och 3 kap. (Landskapslag 2018:31 om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning). Checklistan kan användas till att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare, även om inte planens genomförande bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningens omfattning och detaljeringsgrad ska vara rimlig med hänsyn till bedömningsmetoderna, planens innehåll och var i beslutsprocessen detaljplanen befinner sig.

PLANDATA	
Detaljplan för:	Detaljplaneändring för kvarter 4246 och del av kvarter 4245 samt skyddsgrönområde i Sviby by.
Planens huvudsakliga syfte:	Syftet med detaljplaneändringen är att skyddsgrönområdet längs nya Godbyvägen ändras till kvartersmark samt att tomtindelning och våningstal ändras i kvarter 4246.
Detaljplanens innehåll och planområdesbeskrivning:	Detaljplanen innehåller ett ändringsförslag gällande markanvändningen där skyddsgrönområde mot nya Godbyvägen tas bort samt att tomtindelning och våningstal ändras inom kvarter 4246. Hela planområdet är tidigare detaljplanerat där följande detaljplaner gäller för området: Detaljplaneändring för kvarteren 4245–4247 och väg- och parkområden, antagen av KF 16.09.2008. Detaljplaneändring för kvarteren 4245 och 4246 samt gatuområde, antagen av KF 14.05.2018. Detaljplaneändring för del av kvarter 4245 och del av parkområde, antagen av KF 29.10.2018. Området ligger i Östra Sviby, söder om Maxinge köpcentrum, ca 4 km från Jomala kommuncentrum. Planområdet angränsar i söder stadsdelen Norrböle i Mariehamns kommun. Områdets totala areal är ca 4,8 ha.
Planens förhållande till andra planer: *(Generalplan, kommunöversikten)*	För området finns en delgeneralplan som har antagits av kommunfullmäktige den 24 juni 2008 § 73. I planen är området planerat för handel, förvaltning och service (HF), skyddsgrönområde (EP) samt ett mindre stråk för närrekreation (RN). Detaljplaneändringsförslagets innehåll överensstämmer med huvuddragen som anges för markanvändningen i gällande delgeneralplan.
Handläggare:	Markus Ögren Planerare, Jomala kommun.

MILJÖBEDÖMNING ENLIGT LANDSKAPSLAG (2018:31) OM MILJÖBEDÖMNING 3 kap.				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det inom ramen för detaljplanens syfte och geografiska räckvidd rimliga alternativa planlösningar?			x	Detaljplanen är småskalig vilket medför att något alternativt planlösningsförslag inte är nödvändigt.
Är det sannolikt att miljöförhållandena vidareutvecklas om detaljplanen inte genomförs?			x	
Kan det antas att miljöförhållandena påverkas negativt i de områden där miljöpåverkan är som störst?			x	
Finns det befintliga miljöproblem inom detaljplaneområdet? *(Särskilt miljöproblem som rör ett område av särskild betydelse för miljön).*			x	
Kan det antas att hänsyn inte tas till relevanta miljökvalitetsmål eller andra miljöhänsynsaspekter?			x	
Är det sannolikt att detaljplanen medför betydande negativa effekter på miljön?			x	

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Antas detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan på grund av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
1. Industriändamål			x	
2. Ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse			x	
3. En hamn för fartyg			x	
4. Ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse			x	
5. En permanent campingplats			x	
6. En nöjespark			x	
7. En flygplats			x	
8. Ett kärnkraftverk			x	
9. Storskaligt jordbruk			x	
10. Storskalig fiskodling			x	
11. Täktverksamhet, över 100.000 m3 bergkross eller minst 50.000 m3 sand eller grus			x	
Anger planen förutsättningar för miljöfarlig verksamhet som:				
a. Kräver tillstånd eller samråd			x	
b. Leder till att miljökvalitets-normer för fisk och mussel-vatten samt luft överskrids			x	

REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN ENLIGT EU DIREKTIV 2011/92/EU				
Berörs detaljplanen av:	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Särskilda hushållsbestämmelser, natur, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv?			x	
Natur/kulturreservat, biotopskydd, strandskydd eller dylikt?			x	
Internationella konventioner såsom Natura 2000 eller UNESCOS världsarvslista?			x	
Byggnadsminne eller fornminne?			x	Fast fornlämning Jo 24.7 utanför området.
Påverkar detaljplanens genomförande ett vattenskyddsområde?			x	Planområdet ligger utanför vattenskyddsområde.
Innehåller området höga naturvärden? (ex vis om området är utpekat som ett skyddsområde enligt Ålands landskapsregering)			x	
Är området opåverkat eller har det särskilda värden ur boendesynpunkt? (oexploaterat område, bullerfri zon, närrekreationsområde)		x		De södra delarna av området är oexploaterade. Exploateringen är dock förenlig med avsikten i delgeneralplanen.
Är området påverkat av skyddsavstånd? (riktvärden för skyddsavstånd till ny och befintlig bebyggelse)		x		Inom HF-området ska byggnadernas avstånd från tomtgränsen vara minst 4 m. Även skyddsavstånd till vägar beaktas.
Påverkar planens genomförande				
a. Område som ingår i landskapsregeringens instiftade naturreservat?			x	
b. Område som är utpekat i nyckelbiotopsinventering?			x	

FÖRÄNDRINGAR I SAMBAND MED NY DETALJPLAN				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Strider planen mot gällande Generalplan/Delgeneralplan?			x	Detaljplaneändringen är förenlig med avsikten i delgeneralplanen.
Innebär planen krav på följdändringar av omgivande markanvändning? (Stormarknader, industri eller övriga anläggningar)			x	Omgivande markanvändning utanför planområdet bedöms inte bli påverkad av detaljplaneändringen.
Strider planen mot PBL (2008:102) 65§ i fråga om luftföroreningar och buller?			x	Planområdet påverkas av trafikbuller då det angränsar Nya Godbyvägen. Exploateringen medför även ökat buller inom området.
Kräver föreslagna verksamheter eller planens genomförande anmälan eller tillstånd enligt landskapslag (2008:124) om miljöskydd?			x	
Kan ett genomförande av planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?			x	
Strider planen mot uppsatta miljömål nationellt, regionalt eller lokalt?			x	

EFFEKTER PÅ MILJÖN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens negativa inverkan på marken? (instabilitet, sättningar, erosion, rasrisk)				x		I den sydvästra delen av planområdet behöver det sprängas bort en del kuperad terräng, detta anses medföra måttlig ras/erosionsrisk.
Planens negativa inverkan på luft eller klimat? (föroreningar, luft, lokalklimat, vind)				x		Planområdet innefattar med kvartersområde för handel, förvaltning, service samt kvartersområde för bilplatser. Mängden luftföroreningar i form av avgaser ökar.
Planens negativa inverkan på vatten? (förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration, strömningsriktningar)				x		Området bebyggs och asfalteras vilket medför fler hårdgjorda ytor. Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun tillämpas i detaljplaneändringen.
Planens negativa inverkan på växt- eller djurliv? (påverkas hotade arter, antalet arter, arternas sammansättning)					x	Planändringen påverkar inte växt- och djurliv inom eller i närheten av området.
Planens negativa inverkan på landskapsbilden? (utsikter, utblickar, landmärken)				x		Planändringen anses påverka landskapsbilden inom och kring planområdet. Påverkan varierar beroende på antal våningar som tänkta byggnader blir.
Planens negativa inverkan på omgivningen i övrigt? (stadsbild, byabild, grannar, verksamheter)				x		De omkringliggande affärsverksamheterna anses påverkas måttligt av exploateringen.

STÖRNINGAR OCH EFFEKTER PÅ HÄLSAN						
1 = betydande 2 = en hel del 3 = till viss del 4 = ingen						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens genomförande ger störningar i form av ljud? (människor exponeras för störande buller)				x		Buller inom området ökar dels under byggnadsfasen, dels när området är färdigställt då fler människor vistas och färdas inom området.
Planens genomförande ger störningar i form av ljus?				x		Även Ljusstörningar anses öka i liknande omfattning.
Planens genomförande ger störningar i form av vibrationer? (människor exponeras för markvibrationer)				x		Markvibrationer vid sprängningar och anläggning av området. Detta anses inte vara en störande faktor då området är färdigställt.
Planens genomförande innebär risker? (explosion, brand, strålning, utsläpp, förhöjda risker vid transport av farligt gods)				x		Risker finns då det förekommer sprängningar under byggnadsfasen.
Innebär planen att en långsiktigt hållbar resursanvändning inte främjas? (uttömmande av ej förnyelsebara resurser såsom dricksvatten, grus- och bergstäkter)				x		Planen antas medföra att en del bergskross avlägsnas från platsen. Detta är dock endast under byggnadsfasen och inte fråga om någon varaktig täktverksamhet.
Ger planen negativ inverkan för rekreation och rörligt friluftsliv? (närströvområden, parker, grönstråk, utflyktsmål, vandringsleder, friluftsoch idrottsanläggningar)					x	Inom detaljplaneområdet finns inte några rekreations- eller strövområden.
Ger planen negativ påverkan på kulturhistoriska värden? (Arkeologi, fornlämningar, jordbruk, skogsbruk eller industrihistoriska värden)					x	Den fasta fornlämning Jo 24.7 angränsar till planområdet. Fornlämningen bevaras.

UTVÄRDERING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?		x	Några tydliga motsättningar finns inte.
Är det sannolikt att allvarliga negativa effekter uppkommer?		x	Planen medför inte några allvarliga negativa effekter.
Är osäkerheten av bedömningen av effekter stora?		x	Bedömningen kan göras utan några tvetydigheter/svårigheter.
Är effekterna varaktiga eller irreversibla?		x	Eventuella negativa effekter skulle kunna återställas.
Kan ett genomförande av planen innebära negativ effekt inom enskilda områden på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra naturresurser?		x	Bedömningen visar inte några negativa effekter på enskilda områden på miljön.
Ger ett genomförande av planen som helhet negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten, eller andra naturresurser? (då den kumulativa effekten av flera mindre effekter kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan)		x	Den kumulativa effekten av mindre betydande faktorer anses inte medföra någon samlad negativ effekt på miljön.

BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING			
	Ja	Nej	Kommentar och värdering
Ett genomförande av planen kan innebära en betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark vatten och andra resurser. En miljökonsekvensbeskrivning enligt Landskapslag (2018:31) 3 kap. 9 § erfordras.		x	Resultatet från behovsbedömningen visar att någon kompletterande miljökonsekvensbeskrivning inte är nödvändig.
En MKB eller konsekvensbeskrivning av planen ska särskilt behandla följande aspekter:		---	

Jomala kommun
Planläggningen

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Planläggningen bedömer att planens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan så som avses i Landskapslag (2018:31) 3 kap. Den miljöpåverkan som planen innebär bedöms vara utredd inom ramen för detaljplanering. Motiven till ställningstagandet sammanfattas nedan:

- Detaljplaneändringen är förenlig med avsikten för området i delgeneralplanen där området är anvisat för handel, förvaltning och service (HF). Kvartersområde för bilplatser (HFP) är ett kompletterande förtydligande inom (HF) kategorin.
- Trafiksituationen anses öka både inom området och runtomkring det, samtidigt så ökar tillgängligheten inom området då man reserverar mark för en körförbindelse tillägnad kollektivtrafiken.
- Markanvändningen medför att tidigare oexploaterad mark tas i anspråk. En mängd berg anses behöva avlägsnas för att plana ut det sydvästra HF-området. I denna utplaningsprocess är det viktigt att tänka på hur bergsskärningen anpassas så att landskapsbilden gynnas på ett harmoniskt sätt. Hellre att denna bergsskärning sker etappvis än i endast ett rakt snitt.
- Landskapsbilden i form av utsikter anses påverkas. Från fågelberget påverkas utsikten där byggnadernas höjd inom planområdet anses vara avgörande för huruvida utsikten förändras. Detaljplanen har tagit hänsyn till detta och reglerar våningsantalet utefter utsiktsläget. Detta blir även en faktor i motsatt riktning.
- Förutsättningarna för dagvattenhantering medför att hårdgjorda ytor ökar, vilket innebär att man i exploateringsstadiet ska försöka minska antalet hårdgjorda ytor inom planområdet. Genom detaljplanen har man instiftat att ”strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun ska tillämpas”.

Jomala 21.11.2022

Markus Ögren
Planerare
Jomala kommun

Till kommunstyrelsen för Jomala kommun

(skickats per e-post till Mathias Rösgren 21.11.2022
på adressen mathias.rosgren@jomala.ax)

ÄRENDE **ANSÖKAN OM FÖRLÄNGNING AV TIDEN FÖR GENOMFÖRANDET AV BYGGÅTAGANDEN ENLIGT MARKANVÄNDNINGSAVTAL 19.6.2017**

SÖKANDE Fastighets Ab Postvägen i Finström (i likvidation) (FO-nummer 2188311-3, nedan ”**FAB Postvägen**”)
c/o Likvidator Samuel Ståhlberg
Advokatbyrå Astrea Ab
Köpmansgatan 5, 20100 ÅBO
Tel. +358 40 900 4001, e-post: samuel.stahlberg@astrea.fi

ANSÖKAN

Bakgrund

FAB Postvägen och Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab (FO-nummer 1586948-9, nedan ”**BHM**”), som markägare har 19.6.2017 ingått ett avtal om markanvändning och överlåtelse av fast egendom med Jomala kommun (nedan ”**Markanvändningsavtal**”). Markanvändningsavtalet har avsett fastigheterna Slänten RN:r 2:55, numera 2:105 (170-420-2-105) och Byggbacken RN:r 2:61 (170-420-2-61), i Möckelö by i Jomala kommun. Fastigheterna har ingått som områden i för ett förslag till detaljplan för nämnda fastigheter tillsammans med fastigheterna Widmans RN:r 2:62, en del av Södergård-Rosenholm RN:r 4:84 och Möckelövägen (HV1-Trouville 895:1:216) i Möckelö by. Markanvändningsavtalets syfte har varit att träffa en överenskommelse mellan BHM, FAB Postvägen och Jomala kommun om genomförandet av en detaljplan på ovannämnda område under förutsättning att detaljplanen vinner laga kraft. Med genomförande av

detaljplanen har avsetts byggande och underhåll (enligt punkt 6) samt överlåtelse av egendom (enligt punkt 7) i Markanvändningsavtalet.

Enligt undertecknads uppfattning har detaljplanen vunnit laga kraft.

Ifrågavarande detaljplan har uppgjorts på initiativ av BHM och den ursprungliga avsikten har varit att BHM som exploatör utarbetar nya gator och kommunaltekniska planer samt ansvarar för och utför alla åtgärder som krävs på området för att förverkliga detaljplanen. BHM har försatts i konkurs 6.11.2020 kl. 10:05 av Ålands tingsrätt (beslut nr. 20/1213, Diarienr. K 20/585). BHM:s konkursbo har inte tillträtt Markanvändningsavtalet.

FAB Postvägen är ett helägt dotterbolag till BHM och dess verksamhet består numera endast av att äga och besitta fastigheten Slänten RN:r 2:105. Fastigheten Slänten är obebyggd och den har tidigare använts enbart av moderbolaget BHM som lagringsplats. FAB Postvägen har 15.12.2021 försatt i likvidation och undertecknad har utsetts till likvidator (se bilaga 1).

Markanvändningsavtalets vissa bestämmelser

Markägarnas åtaganden avseende genomförandet av åtgärder som krävs på området för att förverkliga detaljplanen har inkluderats i punkt 6 av Markanvändningsavtalet (*Byggande och underhåll*).

I underpunkt *beviljande av bygglov* konstateras som följer:

”*Markägaren är medveten om att bygglov inte kommer att beviljas innan VA-nätet är taget i bruk och gatan är klar för beläggning med asfalt, d.v.s. bärlagret 0-32 ska vara påfört, vad gäller fastigheten Slänten RNr 2:55 (fastighetsbeteckning: 170-420-2-55).*” (understrykning av undertecknad)

I underpunkt *tidsplan* konstateras som följer:

”*Gatan samt vatten och avloppsförsörjningen ska vara färdigställda inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats. Att gatan samt vatten och avloppsförsörjningen är färdigställda innebär att VA-nätet är taget i bruk och gatan är klar för beläggning med asfalt, d.v.s. bärlagret 0-32 ska vara påfört. Gatan ska vara belagd med asfalt 12 månader efter att första bygglovet som beviljats vunnit laga kraft.*” I samma punkt konstateras ytterligare, att *”[m]arkägaren ska även senast den 31 december 2022 ha slutfört byggandet av gatan, vägbelysningsanordningar, gatunamnsskyltar och vatten- och avloppsförsörjningen och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i Kommunen.*” (understrykning av undertecknad)

Enligt punkt 8 av Markanvändningsavtalet är markägaren skyldig att till Jomala kommun erlägga ett vite om 45 000 euro för varje enskild kontraktsöverträdelse bl.a. om markägaren inte inom de ovan angivna tidsfristerna och tidsplanen enligt punkt 6 uppfyller åtgärderna enligt Markanvändningsavtalet (punkt 8 d).

FAB Postvägen konstaterar att inga bygglov har sökts eller beviljats för fastigheten Slänten, ej heller någon som helst byggnation inletts eller uppförts på fastigheten till dagsdato.

FAB Postvägens anhållan

Den andra markägaren enligt Markanvändningsavtalet, BHM, har försatts i konkurs redan 2020. Avsikten har varit att BHM ska utföra alla åtgärder som krävs på området för att förverkliga detaljplanen. Detta har inte skett innan BHM:s konkurs.

FAB Postvägen är i likvidation och har enligt stadgandena i aktiebolagslagen (624/2006, ”**ABL**”) endast begränsade möjligheter att bedriva sin verksamhet. Enligt stadgandet i ABL 20 kap 9 § sköter likvidatorn bolagets angelägenheter under likvidationen och bolagets affärsverksamhet får fortsättas endast i den utsträckning en ändamålsenlig likvidation kräver. Likvidatorn bör enligt ABL så snart som möjligt realisera så mycket av bolagets egendom som behövs för likvidationen samt betala bolagets skulder. FAB Postvägen har inga andra tillgångar än fastigheten Slänten. FAB Postvägen har således inga som helst ekonomiska eller andra möjligheter att själv fullgöra byggnadsåtagandet enligt Markanvändningsavtalet. FAB Postvägens avsikt är av denna anledning att avyttra fastigheten Slänten till utomstående innan bolagets upplösning.

På ovan anförda grunder anhåller FAB Postvägen, att

(i) tidsfristen för slutförandet av byggandet av gatan, vägbelysningsanordningar, gatunamnsskyltar och VA-försörjningen eller vidtagandet av andra åtgärder för genomförandet av detaljplanen enligt Markanvändningsavtalets punkt 6 förlängs med ett (1) år till 31.12.2023; och

(ii) FAB Postvägen inte är skyldig att erlägga avtalsvite till Jomala kommun enligt punkt 8 d) av Markanvändningsavtalet före utgången av en förlängd tidsfrist enligt punkt (i) ovan, dvs. 31.12.2023.

Högaktningsfullt,

Åbo, den 21 november 2022

Fastighets Ab Postvägen i Finström (i likvidation)

Samuel Ståhlberg
advokat, vicehäradshövding, Åbo
Likvidator i Fastighets Ab Postvägen i Finström

BILAGOR

Bilaga 1: FAB Postvägens handelsregisterutdrag 17.11.2022

TJÄNSTEBESKRIVNING FÖR BARNOMSCHEF I JOMALA KOMMUN

Antagen av kommunstyrelsen den 7 december 2022 § xxx

ALLMÄNT:

1. Tjänsten är ordinarie och inrättad av kommunfullmäktige.
2. Tjänsten tillsätts av kommunstyrelsen.
3. Tjänsten utgör tjänst i ledande och självständig ställning.
4. Tjänsten är underställd kommundirektören.

KOMPETENSKRAV:

I enlighet med 4 kap. 14 § i landskapsförordning om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:99) eller motsvarande bestämmelser i senare på Åland gällande lagstiftning.

AVLÖNING:

För tjänsten utgår helhetslön vilken fastställs av behörigt organ i kommunen.

ARBETSUPPGIFTER:

1. Leda kommunens barnomsorg samt övervaka att dess verksamhet bedrivs ekonomiskt och effektivt.
2. Ansvara för barnomsorgens ekonomi, uppgöra budget och verksamhetsberättelse inom verksamhetsområdet samt övervaka att budgeten följs.
3. Ansvara för planeringen och utveckling av kommunens barnomsorg.
4. Leda underställd personal samt handha personalplanering och introducera personalen i sina uppgifter och verka för att dess yrkeskunskap upprätthålls och utvecklas.
5. Ansvara för att de stadganden och bestämmelser som berör barnomsorgen samt de beslut och direktiv vilka landskapsmyndighet, kommunfullmäktige eller kommunstyrelse utfärdar inom gränserna för sina befogenheter iakttas inom barnomsorgen.
6. Ansvara för beredningen av de ärenden som kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige beslutar om inom verksamhetsområdet.
7. Ansvara för statistik inom verksamhetsområdet.
8. I enlighet med givna direktiv besluta om anskaffningar inom ramen för fastställda anslag.
9. Inneha nödvändig kännedom om barnomsorgens avtalsfrågor.
10. Upprätthålla nära kontakt med daghemmen i kommunen.
11. Anordna föreståndarträffar - och familjedagvårdarträffar.
12. Övervaka att kommunstyrelsens beslut inom verksamhetsområdet verkställs.
13. I övrigt bistå kommunstyrelsen och övriga kommunala organ i frågor som berör tjänsteinnehavarens ansvarsområden och på kallelse delta i dessa organs sammanträden.
14. Handa övriga uppgifter eller andra delegerade uppgifter som kan anses höra till tjänsten.

_____

Att denna tjänstebeskrivning överensstämmer med kommunstyrelsens beslut intygas av:

Jomala den x januari 2023

Christian Dreyer
Kommundirektör

Felicia Westerlund

Från: advokat@aland.net
Skickat: måndag 7 november 2022 16:14
Till: Information - Jomala kommun
Ämne: begäran
Bifogade filer: VBÅ Begäran till Jomala Kommun .pdf; Bilaga 1 .pdf; Varuboden ers.pdf_ARKKI_43721641.pdf; karta slutsammantr�de M.pdf_ARKKI_43721636.pdf

Hej

Bifogar anbud avseende markköp med hänvisning till KST § 182 /3.10.2022

Med vänlig hälsning
Johnny Bäck

Advokat
Vicehäradshövding

Bäck Advokatbyrå
Norra Esplanadgatan 4B
PB 1070
AX-22 100 Mariehamn
Finland

Telefon: +358 (0) 18 50 015
Mobil: +358 (0) 40 556 75 16

E-post: advokat@aland.net
Hemsida: www.advokat.ax

bäck
Advokatbyrå

Jomala kommun
Kommunstyrelsen

Mariehamn den 7 november 2022

Anbud avseende pris vid köp av markområde,
Varuboden på Åland Ab (Varuboden) har den 9 mars 2021 via Bäck Advokatbyrå Ab initierat ett ärende där man begärt att få köpa /arrendera ett av kommunen ägt markområde i anslutning till deras affärsfastighet vid S-market Jomala i Möckelö i syfte att anlägga en pylon.

Kommunstyrelsen har i sitt ärende KST § 182/3.10.2022 ställt sig positiv till en försäljning av outbrutet område av 170-420-10-23.

Varuboden ger anbud avseende köp av mark på det aktuella området på följande sätt:

- Varuboden är villig att köpa hela området som sträcker sig söder om butiken från rågränsen fram till vägområdets början avseende Hammarlandsvägen (se alt 1 i bilaga 1) Varuboden erbjuder sig att köpa området för 6,5 euro per kvadratmeter. Varuboden åtar sig att vårda parkområdet väl i egenskap av markägare för hela områdessträckningen. Priset är det som Varuboden erhöll vid inlösen av Varubodens mark till gång- och cyckelbana och avsåg detaljerad mark avsett för handelsområde (se bilaga 2 och 3). Nu aktuell mark är parkområde.

- För det fall kommunen begär ett högre pris än ovan angivna och anser att den nu aktuella marken som är betecknad som parkmark ska försäljas till samma prisnivå som tillämpats vid försäljning mellan kommunen och Varuboden i samband med planeändringen 2021 (då mark avsett för handelsområde såldes) önskar Varuboden enbart köpa sydvästra delen av marken (se bilaga 1 alt 2). Varuboden åtar sig att vårda det outbrutna område som köpes.

VARUBODEN PÅ ÅLAND AB

JOHNNY BÄCK , advokat, vicehäradshövding från Jomala

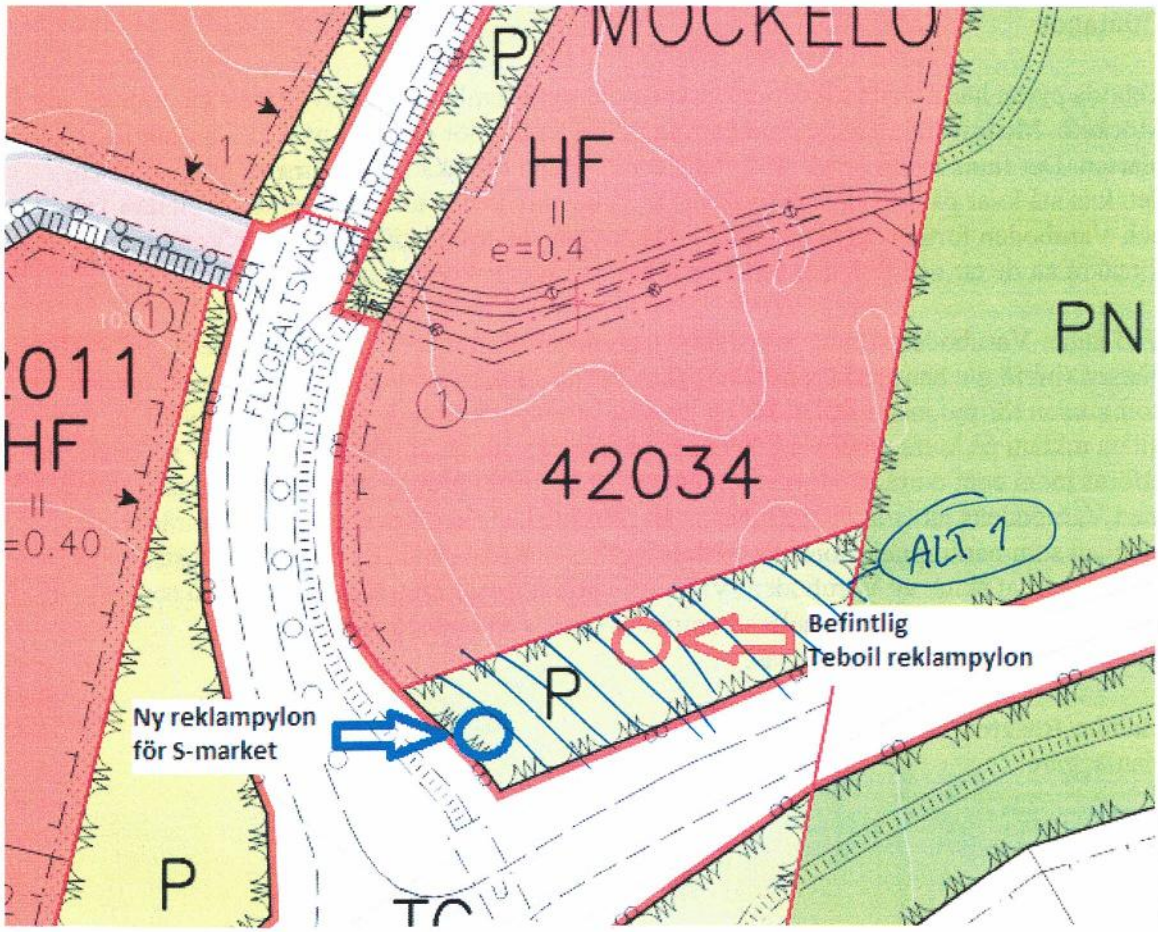
bäck
Advokatbyrå

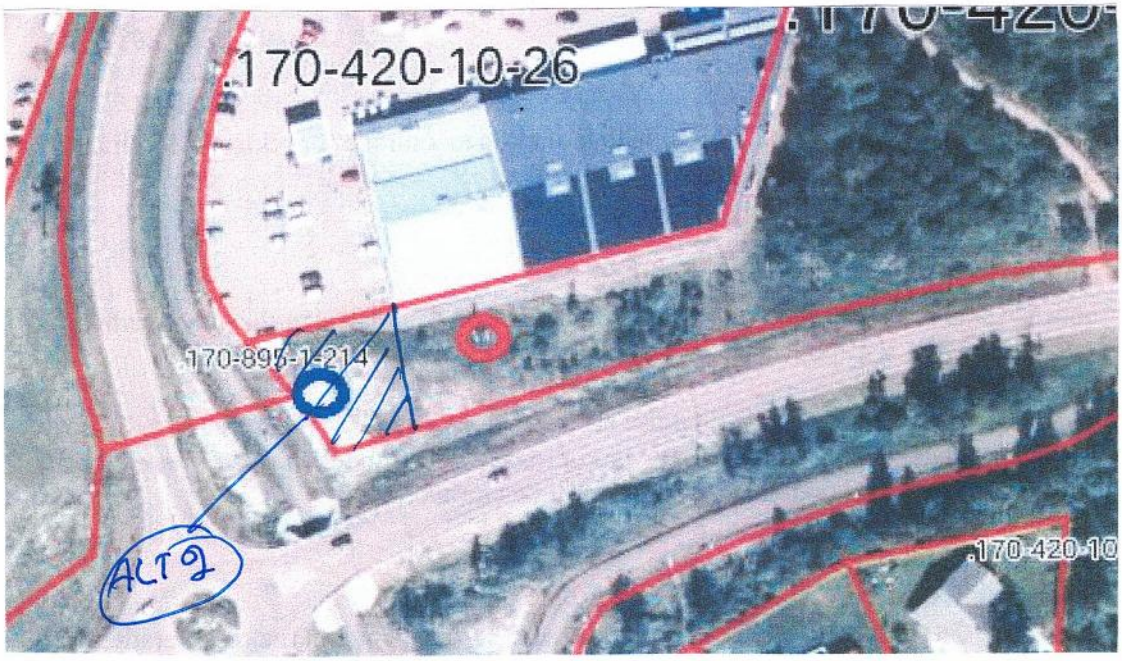
Bäck Advokatbyrå Ab
Norra Esplanadgatan 4B
PB 1070
22111 MARIEHAMN
+ 358 (0)18 50015

Bilagor: 1. Alternativ avseende köp

2. Beräkning ersättning för inlösen på 6,5 e/kvm

3. Karta slutsammanträde vid inlösen gång- och cykelbana

P
MOCKELÖ
HF
II
e=0.4
FLYGFÄLTSVÄGEN
PN
42034
ALT 1
Befintlig
Teboil reklampylon
Ny reklampylon
för S-market
P
P

170-420-10-26
170-895-1-214
ALT 2
170-420-10

170-420-10-26 Varuboden

Kommun: Jomala

Ägare

Varuboden på Åland Ab

Sökande av förrättning	Ålands Landskapsregering
Besittningstagandedatum	2019-07-01

Ersättningar

Kartbeteckning	Beskrivning	Mängd	Enhetspris (€)	Faktor	Ersättning (€)
Landsväg med vägrätt					
	överlåtare: 170-420-10-26 Varuboden				
	mottagare: 170-895-1-214 HV1-SVIBY SKOLA				
Ersättning för föremål					
9	Särskild mark	-45 m²	6,50		292,50
Sammanlagt		**-45 m²**			**292,50**

Ersättningar som skall betalas

	Begynnelsedag för räntan	Totalersättning (€)	Förskott (€)	Obetald del (€)	Ind. fakt.	Slutlig ersättning (€)	Summa (€)
Ersättning för föremål	2019-07-01	292,50	0,00	292,50		292,50	292,50
Sammanlagt		**292,50**	**0,00**	**292,50**		**292,50**	**292,50**

Mottagare av ersättning

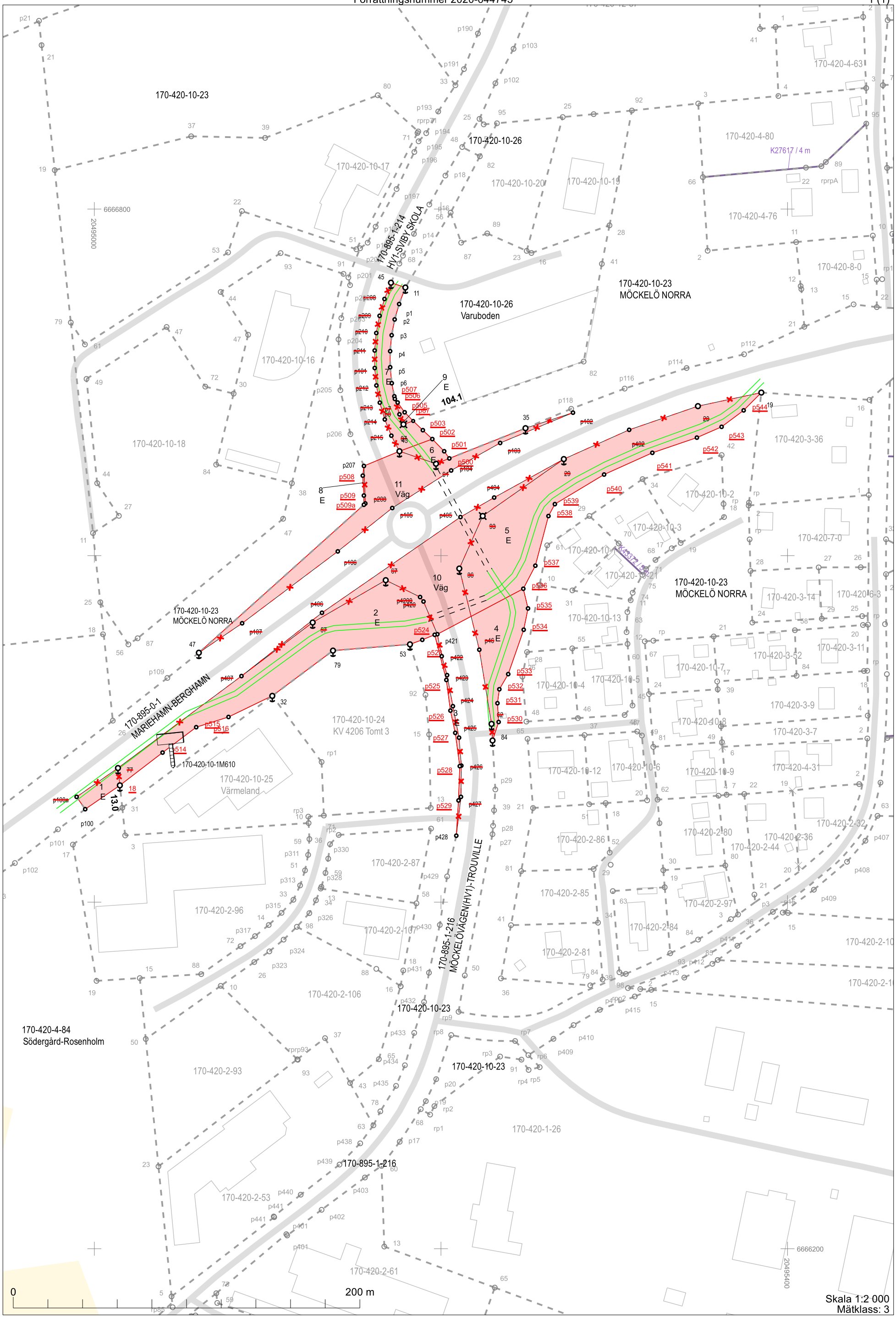
Namn	Ersättnings- andel
Varuboden på Åland Ab	1/1

LMV LANT-MÄTERI-VERKET

Förrättningskarta

Förrättningsnummer 2020-644745

MMLm/20702/33/2020

Koordinatsystem: ETRS-GKn/grundkoordinatsystem

JOMALA KOMMUN

Bilaga A-RN § 50/2022

Beredskapsplan
för
Jomala kommun

2022

Allmän del

Innehåll

Centrala beredskapsbegrepp
Centrala beredskapsbegrepp 0
1. Inledning 1
2. Allmänt om beredskapsplanering 1
2.1 Centrala principer för beredskap i kommunen 2
2.2 Aktörer och ansvar 3
2.2.1 Staten och landskapet 3
2.2.2 Samrådsdelegationen för beredskapsärenden 4
2.2.3 Kommunen 4
3. Kort om kommunen 5
4. Kommunens beredskap 5
4.1 Beredskapsplaneringen i Jomala kommun 5
4.2 Kommunens krisledningsgrupp 6
4.3 Alarmering till krisledningen 7
4.4 Krisledningens uppgifter 8
4.5 Kriskommunikation 9
4.6 Avtalskultur med överkommunala organisationer och privata tjänsteproducenter 9
5. Verksamhet under undantagsförhållanden 10
5.1 Definition av undantagsförhållanden 10
5.2 Kommunens verksamhet under undantagsförhållanden 10
5.3 Kommunens ledning och kontinuitet vid undantagsförhållanden 11
5.4 Försvarstillstånd 11
6. Hotbilder 12
6.1 Allmänt om hotmodeller och hotbilder 12
6.1.1 Störningar i kraftförsörjningen 13
6.1.2 Störningar i datatrafiken och informationssystemen samt cyberhot 13
6.1.3 Kemikalieolycka 14
6.1.4 Störningar i vatten- och avloppsförsörjningen 14
6.1.5 Omfattande epidemier och pandemier 14
7 Handlingsmodeller 15
7.1 Centrala slutsatser från riskbedömningarna 15
7.1.1 Åtgärder och resurser vid störningar i eldistributionen 15
7.1.2 Åtgärder och resurser vid störningar i datatrafiken 15
7.1.3 Åtgärder och resurser vid en kemikalieolycka 16
7.1.4 Åtgärder och resurser vid störningar i vatten- och avloppsförsörjningen 16
7.1.5 Åtgärder och resurser vid omfattande epidemier eller pandemi 16

8. Uppföljning av beredskapsplanen 17
8.1 Ansvaret för uppföljning av beredskapsplanen 17
8.2 Situationer som föranleder utvärdering och uppdatering 17
8.3 Regelbunden uppföljning 18
9 Ansvar för uppgörande av planer 18
10 Bilagor 19
11 Övriga planer och material, ej bilagor 19

Centrala beredskapsbegrepp

I nationella anvisningar eftersträvas en begränsning av antalet begrepp så att helheten ska bli mera hanterlig. Nedan följer några centrala beredskapsbegrepp;

Beredskap	Verksamhet med vilken man säkerställer att uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt i alla situationer.
Normal beredskap	Normalläge, ordinarie verksamhet fortgår, krisledning kan sammankallas efter de behov som uppstår.
Förhöjd beredskap	Förberedelser inför att gå in i full beredskap, personalresurser allokeras, materialresurser allokeras, genomgång av kritisk utrustning. Beredskapslager byggs upp.
Full beredskap	Ledningsgrupp för undantagsförhållanden aktiveras.
Beredskapsplan	Det dokument som upprättats för att garantera de vitala funktionerna i kommunen. Beredskapsplanerna inom olika sektorer ska komplettera varandra.
Hotmodell	En beskrivning av en störning i den säkerhetspolitiska omgivningen. Störningen kan inverka på kommunernas verksamhetsförutsättningar eller på medborgarnas tillvaro och säkerhet.
Störningssituation	Ett konkret hot eller en händelse som äventyrar samhällets säkerhet och befolkningens levnadsmöjligheter. Hanteringen förutsätter en mer omfattande samverkan och kommunikation mellan myndigheterna och övriga aktörer.
Vitala funktioner	En funktionshelhet som är nödvändig för att samhället ska fungera. Genom att garantera de vitala funktionerna upprätthålls samhällets säkerhet och befolkningens levnadsmöjligheter.
Övergripande säkerhet	Tryggande av samhällets vitala funktioner genom samverkan mellan myndigheter, näringsliv och organisationer.
Undantagsförhållanden	Undantagsförhållanden konstateras av statsrådet i samverkan med presidenten och förutsätter kriser som allvarligt hotar nationen. Beredskapslagen (FFS 1552/2011) har tillkommit för att skydda befolkningen i undantagsförhållanden.

1. Inledning

Kommunen ska enligt lag klara av att sköta sina uppgifter och trygga invånarnas välfärd trots störningar, hot och risker i den externa eller interna verksamhetsmiljön. Den övergripande säkerheten i kommunerna tryggas med hjälp av en kontinuerlig beredskapsplanering.

Kommunens beredskapsplan är den övergripande delen av kommunens beredskap och uppgörs till stor del i förebyggande syfte. Att vara förberedd inför oväntade händelser innebär hanteringsmässigt att det blir enklare att komma igång när de väl uppstår. Med förberedelse innebär det att man har en god uppfattning om potentiella hotbilder som kan beröra kommunen och att man har planerat hur verksamheten ska hanteras ifall en kris uppstår. Det är även viktigt att lägesbilden hålls uppdaterad och att man har ett tillräckligt omfattande samarbetsnätverk för hanteringen av olika störningssituationer.

Målsättningen med uppgörandet av beredskapsplanen är att den ska fungera som ett konkret dokument som i händelse av en kris eller undantagsförhållanden ger svar på frågor kring hur verksamheten organiseras, hur ansvaret fördelar sig mellan olika aktörer och hurdana rutiner som tillämpas. Beredskapsplanen klargör hur man bör agera under oväntade situationer, minskar osäkerheten och ger vägledning för beslutsfattande. Kommunens beredskapsplan utarbetas av kommunens tjänstemannaledning och ska beaktas vid uppgörandet av de enskilda sektorernas beredskapsplaner. Ett viktigt förhållningssätt innefattar att var och en är medveten om att den egna verksamheten har betydelse som en del av den övergripande säkerheten.

Kommunens målsättning, då statsrådet besluter verkställa befolkningsskyddsåtgärder, är att utan dröjsmål försätta kommunens befolkningsskyddsorganisation i beredskap samt trygga befolkning och egendom i alla förhållanden. Efter att den akuta krisen är över påbörjas återhämtningsfasen som också bör planeras i förväg.

Det är även viktigt att kommunens förtroendevalda behandlar beredskapsplanen så att befolkningsskyddet blir en del av kommunens verksamhetsstrategi och ledning. Målsättningen är att Jomala kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och verka i.

2. Allmänt om beredskapsplanering

Kommunernas beredskap är lagstadgad verksamhet:

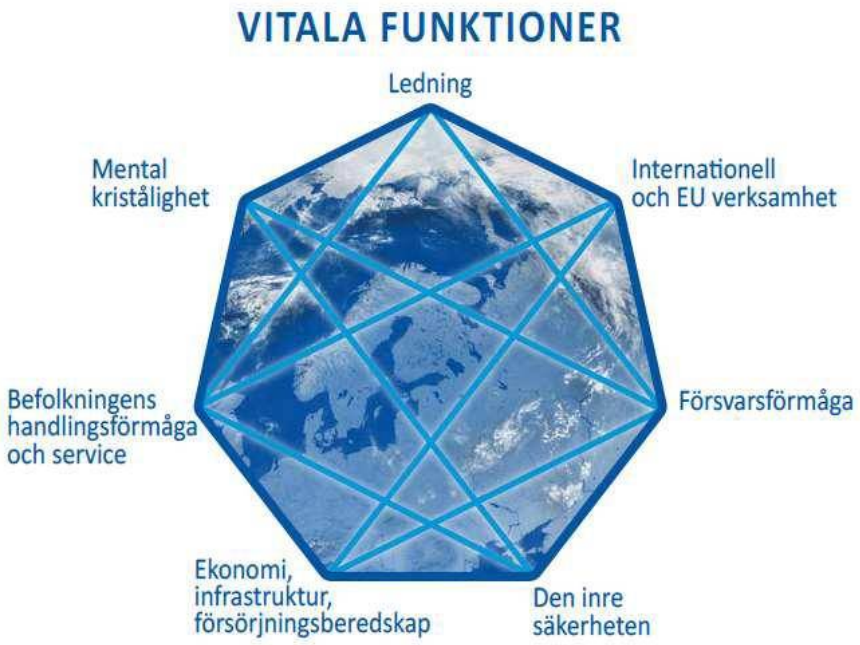
- Enligt beredskapslagen (FFS 1552/2011) ska kommunerna säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden. Endast i undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen kan statsrådet i större omfattning utfärda undantag i iakttagandet av kommunernas lagstadgade skyldigheter.
- Räddningslagen (ÅFS 2006:106) för landskapet Åland förpliktar kommunorganisationens enheter att ha egen beredskap för att skydda människoliv, egendom och miljö.
- Räddningslagen och vissa verksamhetsområdesspecifika bestämmelser fastställer också de kommunala verksamhetsområdenas deltagande i olika insatser för att skydda liv, egendom, miljön och det egna samhället.

Utarbetandet av kommunens beredskapsplan styrs även av statsrådets principbeslut om tryggande av samhällets vitala funktioner 2.11.2017 (TSVF). Med principbeslutet och strategin

i anslutning till det definieras samhällets vitala funktioner samt strategiska uppgifter för tryggande av dem i störnings- och specialsituationer samt i undantagsförhållanden. Strategin utgör en gemensam grund för beredskapsverksamheten och krisledningen för alla aktörer i samhället. Dokumentet koncentrerar sig på tre centrala delområden;

- Att förenhetliga de grundbegrepp som används inom beredskapsplaneringen.
- Att organisera kommunens beredskapsverksamhet mellan kommunledning och dess förvaltningar.
- Att skapa en lägesmedvetenhet som grund för beslutsfattandet och att utveckla samarbetsarrangemang mellan kommunen och det omgivande samhället.

Statsrådets principbeslut, säkerhetsstrategi för samhället 2017;

De vitala funktionerna är tvärsektoriella och nödvändiga för att samhället ska fungera och måste upprätthållas i samtliga situationer.

Ledning är en vital funktion som ligger till grund för tryggandet av andra funktioner. Handlingsförmågan måste kunna tryggas i samtliga situationer och på samtliga verksamhetsnivåer. Effektiv hantering av störningssituationer förutsätter tillräcklig ledning, lägesbild och kommunikation. Varnings- och prognostiseringssystem som distribuerar information i god tid bidrar till att förebygga störningssituationer och minskar de skadliga effekterna (Statsrådets principbeslut 2017).

2.1 Centrala principer för beredskap i kommunen

Utgångspunkten i beredskapsverksamheten ska vara att de kommunala funktionerna även under störningssituationer ska fortgå med minsta möjliga störningar. När man säkerställer de vitala funktionerna inom kommunen bör man följa principer som är allmänt accepterade även i kommunens övriga verksamhet. Nedan följer en genomgång av de mest centrala principerna.

- **Respekt för den kommunala demokratin och rättsstatsprincipen**

Även under störningssituationer ska det säkerställas att den kommunala demokratin fungerar. Här ingår även tryggandet av lagligheten i det offentliga beslutsfattandet och maktutövandet. Individernas fri- och rättigheter ska respekteras i alla situationer. Endast genom lag kan tillfälliga undantag i de grundläggande fri- och rättigheterna föreskrivas.

- **Samverkan med det övriga samhället**

De vitala funktionerna tryggas genom hela samhällets resurser. När en störningssituation inträffar ska samarbetet med övriga lokala aktörer ske på så sätt att alla kapaciteter utnyttjas. Vid samordningen av beredskapsverksamheten kan det även framkomma eventuella överlappningar. Samarbetspartners är andra myndigheter, kommuner, kommunförbund, privata producenter av kommunala tjänster, näringslivet samt tredje sektorn och olika organisationer.

- **Bevarande av ansvarsfördelningen**

Under normala förhållanden ska ledningsförhållanden och ansvarsfördelningen inom kommunen bevaras så oförändrad som möjligt. Kommundirektören och kommunstyrelsen tar fram de strategiska riktlinjerna för beredskapsverksamheten, medan det praktiska ansvaret under störningssituationer förblir de normala i alla situationer.

- **Smidig reglering av beredskapen**

Nivån på beredskapen ska kunna regleras och dimensioneras efter vad situationen kräver. Meningen är att kapaciteterna används på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till det aktuella läget. Kommunen ska i sin beredskapsverksamhet sträva till i förebyggande syfte minimera eventuella icke önskvärda effekter om en händelse uppstår.

- **Kostnadseffektivitet och tryggande av resurser**

De vitala funktionerna tryggas kostnadseffektivt genom att förfarandena och systemen under normala förhållanden utvecklas så att de lämpar sig även för störningssituationer och undantagsförhållanden. För att verksamheten ska kunna fortsätta så friktionsfritt som möjligt i alla situationer bör en tolerans mot störningar byggas in i systemen. Likaså för de resurser som behövs för att trygga de vitala funktionerna samt för att upprätthålla och utveckla beredskapen.

- **Uppföljning och övervakning av beredskapen**

Beredskapen inom kommunen ska regelbundet följas upp och anpassas så att den motsvarar omgivningens krav. Även på sektornivå ska man bevaka hur de kapaciteter man besitter förändras eller utvecklas. Ytterligare information om uppföljning och utvecklande av kommunens beredskapsplanering finns i kapitel 9.

2.2 Aktörer och ansvar

Beredskaps- och säkerhetsarbetet fördelas mellan ett flertal olika aktörer och nivåer.

2.2.1 Staten och landskapet

Till statens uppgifter hör bl.a. tryggande av statens säkerhet, skydds- och säkerhetspolisen, sjö- och lufträddning, befolkningsskyddet, beredskap för undantagsförhållande, försvarsväsendet, gränsbevakningen.

Landskapet Ålands behörigheter är bl.a. allmän ordning och säkerhet, polisväsendet, brand- och räddningsväsendet, hälso- och sjukvård, näringsliv, väg- och sjötrafik, infrastruktur och kommunalförvaltning.

2.2.2 Samrådsdelegationen för beredskapsärenden

Befolkningsskydd och beredskap inför undantagsförhållanden utgör riksbehörighet. För de uppgifter som enligt rikslagstiftningen ankommer på regionförvaltningsverken (Statens ämbetsverk på Åland) och Försörjningsberedskapscentralen finns en samrådsdelegation för beredskapsärenden, vars verksamhet regleras i överenskommelseförordningen om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (FFS 900/2000, (ÅFS 2000:80). Samrådsdelegationen leds av landshövdingen och lantrådet i vilken det ingår centrala tjänstemän från landskaps- och statsförvaltningen på Åland. Samrådsdelegationen sammanträder årligen enligt behov. Förutom de i förordningen nämnda ärendena har delegationen även sammankallats för att följa upp och koordinera olika andra säkerhets- eller olyckssituationer. Samrådsdelegationen följer med beredskapen i landskapet och vidtar åtgärder för att höja beredskapen. Delegationen har tillsatt beredskapsarbetsgrupper för samhällets vitala funktioner, som ska följa med beredskapsläget inom sin sektor. Samrådsdelegationen anordnar årligen seminarier. På initiativ av delegationen utförs årligen strålningsmätningar och ett gemensamt test av varningssignalerna i alla kommuner. Samrådsdelegationen samarbetar med kommunerna, andra myndigheter och samhällsnyttiga företag. Viktiga och nära samarbetspartners utanför landskapet är Försörjningsberedskapscentralen, inrikesministeriet, strålsäkerhetscentralen och länsstyrelsen i Uppsala.

Kommunernas befolkningsskydd är underlydande samrådsdelegationen för beredskapsärenden.

2.2.3 Kommunen

Kommundirektören leder kommunens beredskap tillsammans med kommunstyrelsen på det sätt som föreskrivs i lag. Det praktiska ansvaret för beredskapen fördelar sig däremot mera vidsträckt. Vid störningssituationer som inträffar under normala förhållanden tillämpas kommunens normala ansvarsfördelning. Detta innebär konkret att det ansvar som kommunens ledningsgrupp har samt ansvarsfördelningen inom de enskilda sektorerna kvarstår som tidigare även under störningssituationer. Verksamheten i störningssituationer ska ses som en fortsättning på normala funktioner. Störningssituationer och undantagsförhållanden kan dock medföra förändringar i myndigheternas uppgifter. Uppgifterna ökar för en del och minskar för andra, några uppgifter kan utebli helt och nya uppgifter kan tillkomma. Likaså kan uppgifternas viktighetsordning ändras från det vanliga. Informationsbehovet ökar och kommunerna ansvarar för den lokala informationen.

Alla betydande linje- och resursbeslut i kommunerna fattas alltid i förtroendeorganen. Därför bör beredskapen inför störningssituationer kopplas till budgetprocesserna och även introduceras till de förtroendevalda.

I de fall kommunens lagstadgade service och tjänster produceras av annan part än primärkommunen är det viktigt att på förhand definiera vilka roller och vilket ansvar de överkommunala organisationerna och de privata tjänsteproducenterna har i frågor som anknyter till beredskapen. Kommunen ska ha fungerande samarbetsförfaranden med de aktörer som skötseln av kommunala funktioner har delegerats till. Se kapitel 4.6.

Till kommunens uppgifter hör att leda, bevaka, bistå, skydda, evakuera och i högsta möjliga grad trygga befolkningens säkerhet och försörjning. Kommunen ska även sträva efter att skydda allmän och privat egendom under alla förhållanden såvitt det är möjligt.

Målsättningen är därmed att upprätthålla kommunens uppgifter och serviceformer på så normal nivå som möjligt i både normala, kris- och undantagsförhållanden och åstadkomma detta genom en så snabb och effektiv beslutsprocess som den rådande situationen kräver.

3. Kort om kommunen

Jomala kommun ligger centralt beläget på Åland och har 5 512 invånare (31.12.2021) i 2 176 hushåll. De flesta hushållen är fristående småhus men i kommunen finns även ca 170 rad- och kedjehus samt ca 210 flerbostadshus. Ca 88 procent av befolkningen har svenska som modersmål, 4,7 procent har finska som modersmål och resterande 7,3 procent fördelar sig på andra språk. I Jomala är andelen ungdomar (0-14 år) 21,1 procent medan 15,5 procent utgörs av personer över 65 år. 17-64 åringar utgör ca 63,4 procent av befolkningen.

Landskapsvägarna 1, 2 och 3 går genom kommunen, likaså en farled för bl.a. passagerartrafik in till Mariehamn. I kommunen finns även flygfält med egen brandkår och skyddsplan. För distribution av el, vatten, avlopp, telefon- och dataförbindelser, livsmedel och förnödenheter är kommunen beroende av centrala arrangemang och samarbeten. I kommunen finns det ca 2 240 vattenabonnenter anslutna till Ålands Vatten Ab och ca 1180 avloppsabonnenter anslutna till Lotsbroverkets avloppsanläggning i Mariehamn.

4. Kommunens beredskap

4.1 Beredskapsplaneringen i Jomala kommun

Kommunens beredskapsverksamhet förutsätter att de planer som behövs utarbetas för alla sektorer. I beredskapsplaneringen ska kommunen även beakta sådana aktörer som står utanför kommunen, men som anknyter till den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen fastställer riktlinjerna för beredskapen. I utarbetandet av strukturerna för beredskapen ska även kommunens verksamhetsområdeschefer involveras, för att säkerställa att man har en samsyn kring kommunens hotbilder och hanteringen av dem. I riktlinjerna kan ingå handlingsmodeller med syftet att de sektorsvisa planerna sedan kan utarbetas utgående från dessa modeller, så att beredskapen inom kommunen därmed blir så enhetlig som möjligt.

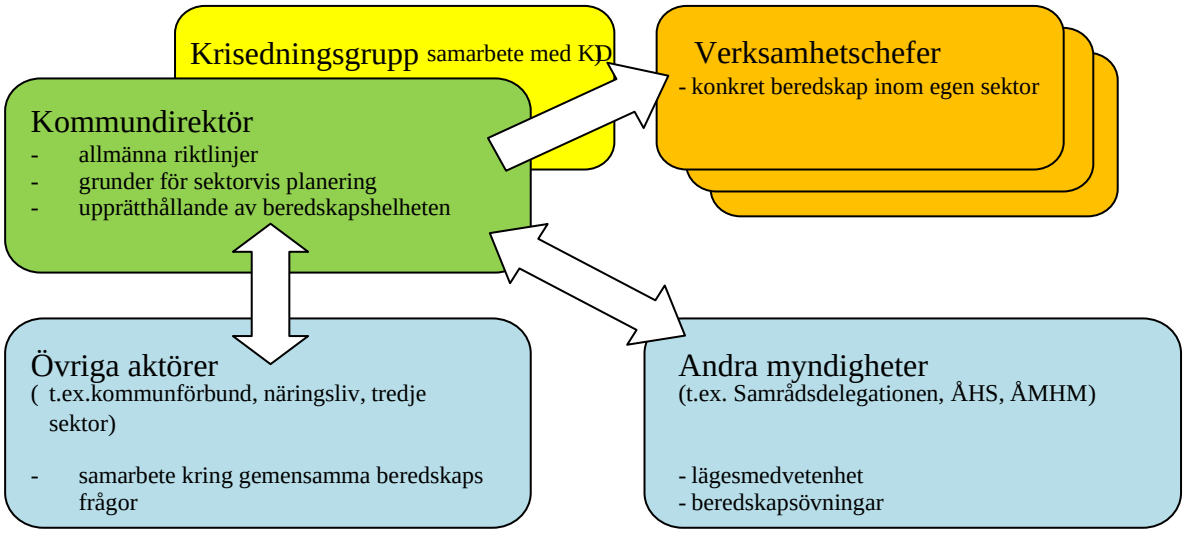
De sektorsvisa planerna konkretiserar hur olika ärenden sköts inom vederbörande sektor. Verksamhetsområdescheferna säkerställer den praktiska handlingsförmågan även i störningssituationer.

När det gäller beredskapen bör man även fastslå vilken roll överkommunala organisationer och externa tjänsteproducenter ska tilldelas. Kommundirektören och ledningsgruppen ser till att man har en fungerande samverkan kring beredskapen med berörda parter utanför

kärnkommunen så som kommunalförbund, affärsverk, privata tjänsteproducenter, näringslivet, övriga myndigheter och organisationer. Läs mer om detta i kapitel 4.6.

Kommunens beredskapsverksamhet är en del av samhällets beredskap och därför är det viktigt att andra myndigheter samarbetar med kommunen i beredskapsfrågor. Genom samarbete myndigheter emellan upprätthålls en övergripande lägesmedvetenhet. Samrådsdelegationen för beredskapsärenden har som uppgift att följa upp kommunernas beredskapsplanering och att ordna beredskapsövningar.

Uppgiftsfördelningen gällande kommunens beredskapsplanering kan illustreras på följande sätt:

4.2 Kommunens krisledningsgrupp

Det övergripande ansvaret för beredskapsplaneringen handhas av kommunstyrelsen och kommundirektören. Huvudprincipen för hanteringen av störningssituationer är att så normala lednings- och ansvarsförhållanden som möjligt ska råda. Kommundirektören leder alltså fortsättningsvis kommunens övergripliga verksamhet och verksamhetscheferna leder verksamheten inom de egna sektorerna även i krissituationer.

Vid omfattande störningssituationer tillkallar kommundirektören krisledningsgruppen (se sammansättning nedan). Vid behov justeras ledningsgruppens sammansättning under det första mötet så att de verksamhetschefer som händelsen omfattar samt övriga aktörer som kan bistå eller avlasta krisledningsgruppen ingår i gruppen. I krisledningsgruppen samordnas och koordineras de åtgärder som situationen kräver för att verksamhetsområdena gemensamt ska kunna hantera och övervinna krissituationen. Utöver krisledningsgruppen kan även andra personer behöva inkallas för att ge sin lägesöverblick eller ställa sin sakkunskap till förfogande.

Jomala kommuns krisledningsgrupp:

Ledningsgrupp	**Roll**	**Telefonnummer**
Kommundirektör	Ordförande	+358 457 3456 124
Räddningschef		+358 457 5221 630
BFS-inspektör/byggnadsinsp.		+358 18 329 128
Teknisk chef	Vice ordförande	+358 18 329 129
Kommunsekreterare	Sekreterare & informationschef	+358 457 3457 702
Ekonomichef		+358 400 9561 81

Ledningsgruppens sammansättning kan avvika från mallen ovan om den aktuella situationen så kräver. Samtliga ovanstående ska dock stå i beredskap vid en krissituation och delta i en första avstämning där det konstateras vilka aktörer som ska ingå i ledningsgruppen. Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ordförande bör fortlöpande informeras om krisarbetet. Även *kommunens servicemän, byråsekreterare/kanslist samt löneräknare* bör vara medvetna om att de fyller en nyckelfunktion vid vissa krisscenarion där t.ex. växelsystemet är vitalt. Dessa personer bör vara redo att rycka in om situationen så kräver.

Exempel på övriga personer som kan ingå i ledningsgruppen vid en störningssituation:

- Olika kombinationer av kommunala verksamhets- och enhetschefer.
- Olika kommunala förtroendevalda. Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ordförande bör fortlöpande informeras om krisarbetet.
- Representanter från RÅL; räddningschef, ledande brandinspektör, brandmästare.
- Representanter från Polisen, ÅMHM, Ålands vatten Ab, Lotsbroverket, Ålands Elandelslag, Ålands Telefonandelslag eller vägjouren.
- Representanter från kommunalförbund.
- Representanter från näringslivet eller tredje sektorn.

Ledningsgruppen kan leda verksamheten från kommunens ledningscentral vid behov. Vid undsättningsverksamhet sköts rapportering från kommunens ledning till samrådsdelegationen för beredskapsärenden (Ålands ledningscentral).

4.3 Alarmering till krisledningen

När en störningssituation inträffar eftersträvas att informera kommundirektören, dess ställföreträdare eller ledningsgruppen. Grundprincipen för alarmeringen är att *var och en som upptäcker en specialsituation meddelar om den till sin förman, som omedelbart kontaktar någon av ovanstående*. Envar i ledningsgruppen som tar emot meddelandet/alarmet kan starta aktiviteterna för hela ledningsgruppens del.

Ledningsgruppen ska vid behov också informera den politiska ledningen samt vid behov de ansvariga myndigheterna inom landskaps- eller statsförvaltningen om situationen. Ledningsgruppen ska även snabbt utreda vilka övriga kontaktpersoner som bör inkallas, så att

alla centrala aktörer som berörs av situationen involveras i ledningsarbetet redan från början. Kontaktscheman finns som bilaga till denna plan.

4.4 Krisledningens uppgifter

Vid en störningssituation finns det vissa uppgifter som alltid måste göras, oavsett vilken händelse det handlar om. Arbetet måste ledas och fördelas, information måste införskaffas och spridas vidare samt kontakten till myndigheter och andra aktörer måste upprätthållas. Uppgifterna kan struktureras enligt i vilken ordning de initieras:

1. **Samla in lägesinformation och sammanställ en lägesbild**
   För att få en tillförlitlig lägesbild är det viktigt att information inhämtas från alla sektorer och även från utomstående organisationer och experter. Målet är att snabbt få en helhetsbild av situationen – vad som har hänt, vilka förändringar som kan förväntas och vilka aktörer som är involverade.

2. **Fatta beslut på grundval av lägesbilden**
   Vilka åtgärder bör vidtas? Vilka resurser används?

3. **Verkställ de fattade besluten**
   Starta verksamheten inom sektorerna. Verksamheten bör dimensioneras så att den är tillräckligt funktionssäker och räcker till också vid långdragna störningar. Existerande system som används i den normala verksamheten ska så långt som möjligt utnyttjas även i specialsituationer.

4. **Informera om den rådande situationen**
   Information om det inträffade ska delges alla berörda parter – myndigheter, förtroendeorgan, massmedia och invånare. Befolkningen ska sakligt och omgående ges anvisningar om vad skyddsåtgärderna innebär samt instruktioner om förändrad service.

5. **Upprätthåll kontakten med de centrala aktörerna, uppdatera lägesbilden**
   Kontakten med myndigheterna, externa tjänsteproducenter, samarbetande kommuner och andra organisationer ska upprätthållas, så att ny lägesinformation kontinuerligt insamlas. Lägesbilden ska alltså hela tiden vara så aktuell som möjligt. När viktiga förändringar sker ska lägesinformationen vidareförmedlas till invånare och andra aktörer.

6. **Efterkontroll**
   När den akuta krisen är över inleds en återuppbyggnadsfas då verksamheten återgår till det normala. I detta läge gäller det att kontrollera att alla parter återhämtar sig från krisens följdverkningar, eventuella efterskador repareras och verksamheterna återupptar sin normala verksamhet. I efterhand ska man även utvärdera hur störningssituationen hanterades och vidta åtgärder på de områden där förbättringar kan göras.

4.5 Kriskommunikation

Särskild uppmärksamhet bör fästas vid *kommunikationen* när en störningssituation inträffar. Medborgarna förväntar sig en snabb och korrekt information. Korrekt information lugnar den stora allmänheten vilket ger service- och räddningspersonal arbetsro. Genom att vid behov förmedla konkreta handlingsanvisningar kan man även förhindra eventuella efterskador.

Vid olyckor och andra störningssituationer innehar polisen och räddningsväsendet den allmänna ledningen när det gäller kommunikationen. Om kommunen har involverats i verksamheten är den dock ansvarig för sin egen kommunikation. Kommunen ska även se till att informera sin egen personal och sina nyckelgrupper om situationen. Man kan samordna kommunikationen med andra aktörer som är involverade i situationen genom gemensamma informationstillfällen.

När man informerar ska man använda sig av kommunikationskanaler som lokalt i vardagen är ledande. Information via webbsidor och mobiltelefon kan övervägas som komplement till de traditionella kanalerna. Information kan även förmedlas genom anordnande av särskilda informationstillfällen eller inrättande av ett särskilt rådgivningsställe dit invånare kan vända sig med frågor. Se även *Jomala kommuns Informationsplan för undantagsförhållanden och för störningar under normala omständigheter.*

4.6 Avtalskultur med överkommunala organisationer och privata tjänsteproducenter

Många kommunala funktioner sköts idag av kommunalförbund eller via avtal med en värdkommun. Andra funktioner tillhandahålls av privata tjänsteproducenter. Exempel på detta:

- Räddningsväsendets myndighetsfunktion i Jomala kommun är ett samarbete med nio landskommuner där Jomala kommun verkar som huvudman. I praktiken omfattar samarbetet kommunens andel i driftskostnaderna för Räddningsområde Ålands landskommuner (RÅL). Praktiskt utför även RÅL en koordinering av befolkningsskyddsfrågor för samarbetskommunerna.
- Inom skolväsendet ingår Jomala kommun i kommunalförbundet Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD) för skolgång i årskurs 7-9.
- För socialvårdens del ingår kommunen i kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst (KST). Kommunen ska tydligt klargöra till vilket verksamhetsområde och vem som är skyldig att uppgöra del eller delar av den tidigare sektorplanen för socialförvaltningen.
- Äldreomsorgen ingår i kommunalförbundet Oasen. Det effektiverade boende- och vårdcenter och hemtjänsten är kvar inom kommunen, likaså barnomsorgen.
- Delar av städfunktioner sköts av privat sektor, likaså vinterunderhållet av kommunala vägar.

För att hantera störningar i en omgivning som innefattar fler aktörer än tidigare krävs en fast samverkan och tydliga behörighetsförhållanden. När Jomala kommun gör upp avtal med utomstående tjänsteproducenter ska man således säkerställa att avtalsvillkoren inbegriper att tjänsterna garanteras även under störningssituationer och undantagsförhållanden.

5. Verksamhet under undantagsförhållanden

5.1 Definition av undantagsförhållanden

Det är viktigt att redan i förberedelseskedet särskilja på kris-/störningssituationer och undantagsförhållanden. Undantagsförhållanden konstateras av statsrådet i samverkan med presidenten och förutsätter kriser som allvarligt hotar nationen. Beredskapslagen (FFS 1552/2011) har tillkommit för att skydda befolkningen i undantagsförhållanden.

Vid undantagsförhållanden måste staten gå in för att trygga befolkningens försörjning samt näringslivet, upprätthålla den allmänna rättsordningen och de mänskliga rättigheterna eller bevara territoriell integritet och självständighet. I lagen föreskrivs bl.a. om myndigheternas *befogenheter* under undantagsförhållanden samt hur myndigheterna bör *förbereda sig*.

I beredskapslagens 3 § stipuleras om hurdana situationer som kan resultera i att statsrådet konstaterar att undantagsförhållanden råder i Finland. Det handlar främst om väpnade angrepp eller situationer som kan likställas med sådana – även hot om väpnat angrepp mot Finland kan innebära att undantagsförhållanden införs. Också vid situationer där befolkningens försörjning eller grunderna för landets näringsliv äventyras kan undantagsförhållanden komma i fråga. Samma sak gäller om Finland utsätts för en omfattande storolycka eller en allvarlig pandemi.

Vid undantagsförhållanden kan myndigheterna få tilläggsbefogenheter och -resurser för att trygga samhällets funktionalitet och befolkningens säkerhet. Undantagsförhållanden inträder genom att statsrådet i samråd med presidenten utfärdar en tillfällig förordning om ibruktagandet av befogenheter. Förordningen kan vara i kraft högst 6 månader och därefter kan statsrådet utfärda en förlängningsförordning som innebär att undantagsförhållandena fortsätter i ytterligare 6 månader. En ny förordning om fortsatta undantagsförhållanden med utökade befogenheter ska alltså stiftas varje halvår. Så fort undantagsförhållandena anses vara över ska den gällande ibruktagnings- eller förlängningsförordningen upphävas.

5.2 Kommunens verksamhet under undantagsförhållanden

För kommunens del kan undantagsförhållanden innebära en ökning av antalet skyldigheter. Kommunen kan t.ex. åläggas verkställande av reglering och övervakningsuppgifter eller ändringar i social- och hälsovårdsenheternas verksamhet. Undantagsförhållanden kan även innebära att kommunens skyldigheter blir färre eller begränsas. Exempelvis kan det bli fråga om avbrott i undervisningen. Undantagsförhållanden kan även inverka på hur kommunens förvaltning ordnas och verksamhetsförutsättningarna kan förändras. Exempelvis kan lönereglering och avvikelser från anställningsvillkoren aktualiseras, arbetskraften kan styras till nya uppgifter och arbetsplikt inom vissa yrkeskategorier kan inträda.

Beslutsfattande i kommunen kan förutsätta specialarrangemang under undantagsförhållanden. I beredskapslagens 108 § föreskrivs om förändrade regler för fullmäktiges beslutsförhet samt om ökade beslutsbefogenheter för kommunstyrelsen även i sådana ärenden som fullmäktige i normala förhållanden ska besluta om. Med bestämmelserna har man försökt skapa utrymme för ett mera flexibelt och effektivt beslutsfattande eftersom hanteringen av olika situationer kan förutsätta tidsansträngda eller omedelbara beslut.

5.3 Kommunens ledning och kontinuitet vid undantagsförhållanden

Enligt beredskapslagens 4 § får myndigheterna under undantagsförhållanden endast befullmäktigas att utöva sådana befogenheter som är *nödvändiga* för att samhällets säkerhet och befolkningens trygghet ska kunna garanteras. De utökade befogenheterna ska alltså stå i proportion till det som eftersträvas och utövas endast om de normala befogenheterna är otillräckliga.

Kommunen följer de direktiv som ges från LR/Statens Ämbetsverk (Samrådsdelegationen för beredskapsärenden). Kommunens krisledningsgrupp har det primära ansvaret inom kommunen även vid undantagsförhållanden och utgår från en likadan sammansättning som vid störningssituationer under normala förhållanden. Även handlingsmodellerna kan utgå från normala förhållanden. Behovet av stödåtgärder och samordnande åtgärder från olika aktörer kan dock uppskattas vara större.

Krisledningsgruppen har vid undantagsförhållanden exklusiv rätt att vid behov förordna kommunens tjänstemän till särskilda beredskapsuppgifter. Detta gäller också tjänstemän som ingår i ledningsgruppen för befolkningsskyddet. Även arbetstagare, exempelvis kommunens servicemän, byråsekreterare/kanslist samt löneräknare bör vara medvetna om att de fyller en nyckelfunktion vid vissa befolkningsskyddsrelaterade scenarion där t.ex. växelsystemet är vitalt. Dessa personer bör vara redo att rycka in om situationen så kräver.

Krisledningsgruppen kan vid behov organisera arbetet från kommunens ledningscentral om omständigheterna så kräver. De personer som kan komma att arbeta ur ledningscentralen förväntas genomgå kontinuerlig utbildning inom sitt område inom befolkningsskyddet.

När beredskapen trappas upp innebär det att personalen informeras (alarmeras) och att extra arbetskraft förbereds eller inkallas. Löneersättningar vid arbete i förhöjd beredskap utgår enligt avtalsenlig jourersättning för respektive arbetstagare. Man bör även se till att man har säkrat tillgången på material och arbetsmaskiner. För allvarliga störningssituationer och undantagsförhållanden bör man se till att ledningscentralen är utrustad med all behövlig utrustning; t.ex. kartor (inkl. kommunens karta, resurskartor, nätkartor) och datanätsförbindelser. Man bör även ha tillgång till viktiga kontaktuppgifter inkl. Mobilnummer, direkta telefonnummer samt e-post. Från ledningscentralen bör man även ha möjlighet att utnyttja lokalradion och att titta på TV. Vid förhöjd beredskap ser man till att ledningsplatsen blir fullt funktionsduglig och planerna kontrolleras. Vid full beredskap bör ledningscentralen vid behov bemannas dygnet runt, vilket även innebär att tillfällig inkvartering och logi behöver ordnas.

5.4 Försvarstillstånd

Åland är enligt internationella avtal demilitariserat. Försvarstillstånd kan införas i Finland enligt de bestämmelser som föreskrivs i lagen om försvarstillstånd (1083/1991). Det handlar då om situationer av krig eller med krig jämförbara störningar som inbegriper våld och som allvarligt påverkar upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet. Försvarstillstånd innebär ytterligare en ökning i myndigheternas befogenheter och tillståndet införs endast om de befogenheter som

anges i beredskapslagen inte anses vara tillräckliga. Försvarstillstånd kan ha stor betydelse för kommunernas verksamhet då militära myndigheter kan ges omfattande befogenheter inom det område som hotas av ett omedelbart angrepp. De militära myndigheterna kan med stöd av lagen t.ex. bestämma att områden, livsmedel, bränslen, arbetsmaskiner, fordon eller andra nyttigheter ska överlåtas för att trygga truppernas verksamhetsförutsättningar.

6. Hotbilder

6.1 Allmänt om hotmodeller och hotbilder

Beredskap grundar sig alltid på riskbedömning. Riskbedömningen ska vara heltäckande och om möjligt beakta alla hotmodeller. Hotbilderna som diskuteras nedan baseras på de hotmodeller som fastställts i statsrådets principbeslut om tryggande av samhällets vitala funktioner (2017). Hotmodellerna preciseras utifrån förändringar i hotbedömningarna, vilket förutsätter kontinuerlig och regelbunden bedömning och uppdatering av riskerna. Hotmodellen är en beskrivning av sådana störningar i säkerheten som eventuellt kan påverka kommuninvånarnas levnadsmöjligheter och trygghet. Med hjälp av hotmodellen förenhetligas myndigheternas och övriga sektorers planering för hur de ska trygga samhällets vitala funktioner.

Samhället är idag globalt och gränsöverskridande och samhällets basfunktioner stöder sig på störningsfria energisystem, transportförbindelser och datakommunikationer. Funktionerna har även blivit mera tekniska och komplicerade till sin karaktär, vilket samtidigt gör dem mera störningskänsliga.

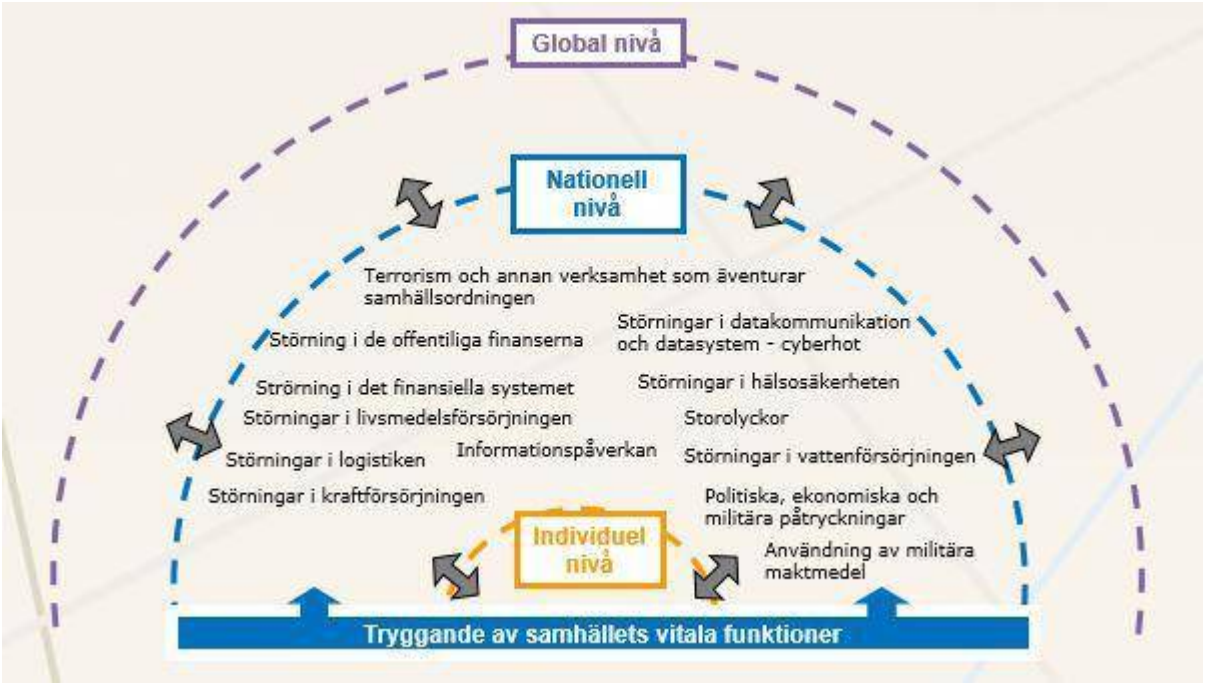

Bild: säkerhetskommittén 2021

Med beaktande av de regionala och lokala särdragen har **fem hotbilder** för Jomala kommun identifierats. Nedan följer en beskrivning av hotbilderna och deras karaktärsdrag.

6.1.1 Störningar i kraftförsörjningen

Störningsfri produktion och distribution av elkraft är en förutsättning för hela samhällets funktion och även för all kritisk verksamhet i samhället. Ett omfattande och långvarigt elavbrott kan därför allvarligt försvaga samhällets funktionsförmåga.

Ett avbrott i elförsörjningen kan få långtgående konsekvenser för kommunens del, eftersom största delen av den kommunala verksamheten är beroende av elektricitet. Störningar i kraftförsörjningen förorsakas mest sannolikt av extrema naturfenomen (mycket sträng kyla, svåra stormar m.m.) eller av interna problem i systemen. Störningarna kan få betydande följder för många områden som är centrala för kommunen och dess invånare; t.ex. uppvärmningen av bostäder, livsmedelsförsörjningen samt verksamhetsbetingelserna för industrin och primärproduktionen. I förlängningen kan ett långt elavbrott innebära att invånarna inte kan bo kvar i sina bostäder, inte kan försörja sig med livsmedel samt att förutsättningarna för att upprätthålla jordbruk och företagsverksamhet upphör.

Störningarna kommer även att orsaka problem i datakommunikationen, vilket i sig är mycket allvarligt då många vitala kommunala funktioner är fast förbundna vid elektronisk kommunikation och en fungerande datatrafik.

6.1.2 Störningar i datatrafiken och informationssystemen samt cyberhot

Dagens samhälle baserar sig långt på dataöverföring och användning av elektroniska dataresurser - detta gäller även till stor del verksamheten inom Jomala kommun. Utvecklingen inom datateknologin är snabb, vilket påverkar beredskapen för hot. Mycket av kommunikationen i dagens samhälle baserar sig på mobila lösningar och internet. Oavsiktliga eller avsiktliga störningar i datatrafiken kan drabba alla som har elektroniska tjänster i användning.

Informations- och kommunikationssystemen är beroende av elenergi, vilket gör att denna hotbild har en direkt koppling till hotbilden med störningar i kraftförsörjningen, som beskrevs ovan. Störningar i data- och informationssystemen kan dels orsaka svårigheter för åtkomsten till nödvändigt material, men även dels att elektronisk kommunikation delvis eller helt slås ut. I händelse av olika störningssituationer bör det finnas funktionella system för att sköta kommunikationen med massmedia och informationsgången direkt till kommunens invånare.

Den ökande användningen av informations- och kommunikationsteknologi har även fört med sig att de informella informationskanalerna i samhället har blivit flera. Människor tyr sig idag allt oftare till sociala medier och andra virtuella plattformar för att få information om aktuella företeelser, detta gäller i synnerhet även lokala händelser. Risken för att även desinformation eller oriktigheter sprids ökar och därmed är det viktigt att myndigheterna kan förbereda sig på vilket sätt de effektivast sprider saklig och trovärdig information när en störningssituation har uppstått.

6.1.3 Kemikalieolycka

I kommunen finns lagring av en större mängd oljeprodukter vid Kraftnät Åland Ab Ringsböle och en större mängd kemikalier vid Ålands Vatten Ab. I kommunen finns även lager för explosiva varor. Övrig hantering och transporter med kemikalier sker i mindre eller i ringa omfattning inom främst små- och livsmedelsindustrin, lantbruk och transporter av farligt gods. Följden av transporter av farligt gods genom kommunen kan vid en händelse innebära en viss påverkan på miljön.

6.1.4 Störningar i vatten- och avloppsförsörjningen

Samhällstekniken såsom vattendistribution, avloppsvattenförsörjning, avfallshantering och fjärrvärme är oerhört viktiga för att samhället ska fungera vilket gör att de särskilt bör beaktas i beredskapsplaneringen.

Vattenförsörjningen kan lamslås genom förorening eller kontaminering av en vattenkälla. Exceptionell torka kan även orsaka störningar i vattendistributionen. Förorenat hushållsvatten kan orsaka epidemier och innebära omfattande lokala problem för sjuk- och hälsovårdssystemet samt befolkningens välbefinnande. Även störningar i avloppsvattensystemet kan leda till att sjukdomar sprids.

Ifall hushållen förlorar vatten- och avloppsförsörjningen under en längre tid uppstår ett omfattande behov av att trygga vattenleveranser på alternativa sätt. Verksamhetsförutsättningarna för jordbruk och industri äventyras även allvarligt och riskerna för t.ex. djurepidemier ökar, vilket i sin tur kan leda till stora extra kostnader och arbete för primärproduktionen.

6.1.5 Omfattande epidemier och pandemier

Befolkningens hälsa och välfärd kan på ett lokalt plan hotas bl.a. smittsamma sjukdomar, strålnings- eller kemikalieolyckor samt av föroreningar i födan och dricksvattnet. Folksjukdomar och epidemier kan således uppstå ifall någon av de tidigare beskrivna hotbilderna och störningssituationerna (främst kemikalieolyckor och störningar i vatten- och avloppsförsörjningen) inte stävjas, utan fortgår under en längre tidsperiod.

Ifall stora delar av befolkningen insjuknar i allvarliga sjukdomar, epidemier eller pandemier leder det högst sannolikt till omfattande belastningar på hälso- och sjukvårdssystemet. Det är därför synnerligen viktigt att inom respektive verksamhetssektor finns en utarbetad beredskap för situationer av omfattande sjukdom hos befolkningen. Även om hälso- och sjukvården är på landskapsnivå, Ålands Hälso- och sjukvård (ÅHS) samt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) kan epidemier hos stora delar av invånarna bli en angelägenhet också för andra sektorer där kommunen själv ansvarar för kontinuiteten.

En smittspridning kan göra att en enskild enhet eller en hel sektor lamslås för en längre tid, vilket kräver särskilda åtgärder för att samordna verksamheten och säkerställa att kommunens lagstadgade uppgifter utförs.

7 Handlingsmodeller

7.1 Centrala slutsatser från riskbedömningarna

Kapitel 6 innehöll en genomgång av de centrala hotbilderna för Jomala kommun. Nedan presenteras en kort analys av hotbilderna.

7.1.1 Åtgärder och resurser vid störningar i eldistributionen

Kraftnät Åland Ab äger och driver stamnätet för elkraft vilket omfattar Ålands ca 300 km långa 110 kV och 45 kV ledningar med stationer, utlandsförbindelser och IT-system. Kraftnät Åland Ab blev i och med elmarknadsreformen systemansvarig för el i landskapet. Kraftnät Åland Ab har ett ansvar för att reservkraft finns tillgängligt i stamnätet.

För distributionen från stamnät lokalt på landsbygden samordnar, strukturerar och ombesörjer Ålands elandelslag elförsörjningen.

Vid ett långvarigt avbrott i den ordinarie elförsörjningen ska man dock samordna resurserna och fördela den el som kan produceras via reservaggregat på ett ändamålsenligt sätt, särskild vikt bör upprättas på t.ex äldreomsorg och vid behov matportionstillverkning. I kommunen finns centraliserat flera viktiga aktörer vilka är nödvändiga driftsmässigt i en krissituation så som Ålands Vatten Ab, Ålands telefonandelslag, Ålands centralandelslag, äldreomsorg samt kommunalkansli och två större skolor. Kommunen ska framföra önskan om möjligt att detta område prioriteras vid ett avbrott av elförsörjning.

Invånarna i de hushåll som står utan elförsörjning en längre tid måste vid behov erbjudas evakuering och placering i alternativ fastighet som försörjs med reservkraft. En evakuering innebär även att befolkningen som omplacerats ska ges en basförsörjning.

En inventering och plan på reservkraftförsörjning i kommunens fastigheter ska framtas.

7.1.2 Åtgärder och resurser vid störningar i datatrafiken

Kommunens datatrafik och informationssystem ombesörjs via privat tjänsteproducent. Beredskapen måste inbegripa utnyttjande av annan kommunikation än den elektroniska, en möjlighet är företrädesvis fast telefoni. Vid långvariga störningar bör uppdrag och verksamheter prioriteras. Det är också viktigt att regelbundet se över rutinerna för manuell hantering och att t.ex. nödvändiga blanketter finns utskrivna.

För att säkra den mobila kommunikationens funktionalitet i alla situationer bör man ha en fast samverkan med operatörerna. Det är även skäl att se över möjligheterna till alternativa och säkrare kommunikationssystem – t.ex. tillgång till fiber.

Alla som använder sig av elektroniska tjänster kan råka ut för attacker mot systemen. Det finns ännu ingen metod för att nå absolut skydd mot störningar, men möjligheterna att avvärja cyberhot blir hela tiden flera. Kommunen ska satsa på förebyggande verksamhet och hålla sig uppdaterad kring de senaste skyddssystemen.

7.1.3 Åtgärder och resurser vid en kemikalieolycka

Vid en olycka där farliga kemikalier läcker ut i omgivningen ska kommunen se till att upprätthålla en god lägesbild. Här är kommunikationen och samverkan med räddningsväsendet och eventuell aktuell verksamhetsidkare av yttersta vikt. Under kemiska riskförhållanden är det räddningsmyndigheterna som ansvarar för den allmänna ledningen och koordineringen av räddnings- och bekämpningsfunktionerna. Avtal om hantering vid kemikalieolycka finns med Mariehamns stad.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) ska vid behov bistå räddningsmyndigheten. Man bör så snabbt som möjligt kunna göra en bedömning av hälsofaran och vid behov sköta om provtagningar. För kommunens del är det också synnerligen viktigt att följa med hur vattenförsörjningen påverkas vid en kemikalieolycka. Råvattenkällan kan förorenas och man ska omgående bedöma om det finns orsak att införa restriktioner alternativt förbjuda att vattnet används som hushållsvatten. Därefter ska det tas vattenprover för att klargöra vattnets kvalitet och tjänlighet. Kommunen och räddningsväsendet har goda kontakter med vattendistributören av dricksvatten.

7.1.4 Åtgärder och resurser vid störningar i vatten- och avloppsförsörjningen

Vattenförsörjningen är ett ytterst prioriterat område inom samhällstekniken och utgångspunkten vid beredskapsplaneringen är att vattendistributionen måste tryggas i alla situationer. För eventuella störningssituationer har i samarbete med Ålands landskapsregering, övriga kommuner och Ålands Vatten Ab 2014 införskaffats en container för portabelt nödvattensystem. Vidare finns i sektorplan för tekniska sektorn kartlagda reservbrunnar.

Vid misstanke om förorening i vattenförsörjningen är det synnerligen viktigt att de som använder vattnet omedelbart informeras om att vattnet kan vara otjänligt. Förbud att använda vattnet eller föreskrifter om att koka upp det före användning bör ges genast, man bör alltså inte vänta på att kontamineringen har bekräftats via laboratorieprover. Ålands Vatten Ab har som rutin att omgående meddela om en sådan situation skulle uppstå. Ålands Vatten Ab involverar även per automatik och samarbete med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Om vattenförsörjningen skulle slås ut har minimimängder beräknats utifrån de mest basala behoven. Ledningsgruppen för befolkningsskydd och berörda verksamhetsområden bör omedelbart sammankallas för att organisera vattenutdelning via mobila enheter samt för att informera drabbade invånare om hur vattenförbrukningen minimeras medan störningssituationen pågår.

Vid störningar i avloppsvattenförsörjningen kan man bli tvungen att leda ut orenat eller endast delvis renat avloppsvatten till vattendragen. Vid dylika situationer ska man noggrant kontrollera hur störningen påverkar utloppsområdet och dess närhet.

7.1.5 Åtgärder och resurser vid omfattande epidemier eller pandemi

I händelse av en omfattande epidemi eller pandemi som breder ut sig bland stora delar av kommunbefolkningen kan hälso- och sjukvården belastas hårt, likaså äldreomsorgen. En god

lägesmedvetenhet är av vikt och erfarenheten av Covid-19 har byggt upp en fungerande informationsorganisation.

Ifall stora delar av personalstyrkan inom någon sektor insjuknar, ska det finnas ett väldefinierat system för hur verksamheten omsköts med begränsade personresurser. Här gäller det att identifiera de mest kritiska uppgifterna inom varje sektor och se till att dessa utförs. Ifall en stor del av personal och brukare (kunder, elever, klienter) på en viss enhet insjuknat i en smittosam sjukdom, ska man även omgående rikta ansträngningarna mot att förhindra fortsatt smittspridning. Vikt ska även fästas vid återhämtningsfasen, d.v.s. det skede när den värsta krisen är över och verksamheten så småningom ska börja återgå till det normala. Kommunbefolkningen kan under lång tid vara försvagad av det sjukdomstillstånd de genomlidit. Ifall epidemin har varit särskilt allvarlig och resulterat i många dödsfall bör det finnas en mental beredskap för hur överlevande och anhöriga tas omhand och återhämtar sig.

8. Uppföljning av beredskapsplanen

För att samhället ska vara säkert och de vitala funktionerna tryggade bör kommunen ha en beredskapsplan som fungerar i alla situationer. Målsättningen är att beredskapsplanen hålls levande, vilket samtidigt gör att den inte faller i glömska.

8.1 Ansvaret för uppföljning av beredskapsplanen

Kommundirektören innehar det övergripande ansvaret för att beredskapshelheten hålls uppdaterad. Det innebär att kommundirektören även ska se till att beredskapen i kommunen utvecklas och att strategierna för planeringen följer tidens krav. Den allmänna delen av kommunens beredskapsplan bör alltså revideras och uppdateras med jämna mellanrum.

Verksamhetscheferna bär det praktiska ansvaret för handlingsförmågan i alla situationer, vilket innebär att de bör utarbeta system för hur de sektorsvisa planerna förblir aktuella.

8.2 Situationer som föranleder utvärdering och uppdatering

Vid vissa givna tillfällen ska man ha som vana att alltid se över beredskapsplanen och revidera den till behövliga delar. Nedan följer en lista på några situationer som bör resultera i att beredskapsplanen granskas.

- **Det sker förändringar i kommunernas verksamhet eller verksamhetsmiljö**
  Kommunstrukturerna lever under ständig förändring, vilket påverkar beredskapen. Vartefter kommunala uppgifter läggs till, tas bort eller förändras bör beredskapsansvaret för dem omdefinieras.

- **Kommunen ingår eller upphäver ett avtal med ett kommunalförbund, värdkommun eller privat tjänsteproducent**
  Vid förändringar i vem eller vilka som tillhandahåller kommunala tjänster bör beredskapsuppgifterna och ansvarsfördelningen fastställas på nytt.

- **Kommunen genomgår en störningssituation**
  Då kommunen har genomlevt en störning eller kris där krisledningen har varit aktiverad bör handlingsmodellerna ses över och utvärderas. Utvärderingen bör ta fasta på om beredskapsplanen följdes, om tagna beslut följdes, om besluten var ändamålsenliga och om kommunikationen fungerade.

- **Lagstiftningen och/eller nationella säkerhetsstrategier och anvisningar förändras**
  Ifall någon lagstiftning som styr beredskapsverksamheten i kommunerna förändras innebär det att de befintliga beredskapsplanerna behöver ses över och revideras så att de överensstämmer med gällande regler då kommunens beredskapsskyldigheter kan förändras.

8.3 Regelbunden uppföljning

Om ingen av de situationer som beskrivits ovan inträffar under kommunfullmäktiges mandatperiod, ska kommunen se till att ändå granska sin beredskapsplanering *en gång varje kommunfullmäktigeperiod*. Sektorsvisa förteckningar med kontaktuppgifter till nyckelpersoner ska däremot gås igenom mer kontinuerligt och uppdateras.

När nya tjänstemän som utgör centrala aktörer inom beredskapen (de ingår t.ex. i krisledningsgruppen) tillträder, ska man se till att de informeras om sina beredskapsuppgifter och beredas möjlighet att delta i utbildning för ändamålet.

9 Ansvar för uppgörande av planer

Utarbetandet, fastställandet och upprätthållandet av planen
Befolkningsskyddschefen eller annan utsedd tjänsteman ska samordna befolkningsskyddsuppgifterna inom de olika verksamhetsområdena i kommunen. För utarbetandet av sektorplaner samt upprätthållandet av dessa ansvarar respektive ansvarig tjänsteman såsom framgår nedan:

- Kommunens beredskapsplan fastställs av kommunfullmäktige.
- Sektorplanen fastställs av respektive nämnd eller kommunstyrelsen.
- Kommunens beredskapsplan uppföljs och uppdateras minst vart fjärde år av den ansvariga tjänstemannen samt följer upp att sektorplanerna blir uppdaterade.
- Sektorplanerna granskas och uppdateras minst vart fjärde år av respektive ansvarig tjänsteman och antas av kommunstyrelsen eller berörd nämnd.
- Planen jämte bilagor finns förutom elektroniskt även fysiskt i fyra exemplar, vilka förvaras enligt följande:
  - Ett exemplar i ledningscentralen.
  - Ett exemplar i kommunkansliets arkiv (kommundirektören).
  - Ett exemplar hos Samrådsdelegationen för beredskapsärenden.
  - Ett exemplar hos räddningschefen.

10 Bilagor

Kontaktuppgifter till;

- Myndigheter
- Kommunförbunden
- Organisationer, tredje sektorn
- Media

11 Övriga planer och material, ej bilagor

- Kontaktlista krisledningsgruppen, upprätthålls på kommunkansliet
- Kontaktlista förtroendevalda, upprätthålls på kommunkansliet
- Kontaktlista köptjänster, upprätthålls på kommunkansliet
- Informationsplan
- Skyddsundanflyttningsplan
- Nödvattenplan
- Inkvarterings- och provianteringskapacitet
- Sektorplan, tekniska
- Sektorplaner, skolväsendet
- Sektorplan, brand- och räddningsväsendet
- Alarmering av befolkningen
- Skyddsrum i kommunen

Övrigt med placering minst i ledningscentralen

- Arbetsordning för personal i kommunens ledningscentral
- Signalblanketter, avgående och utgående
- Husets säkerhetsguide
- Ålands telefonkatalog

Informationsplan för undantagsförhållanden och för störningar under normala omständigheter

Jomala kommun

Godkänd av kommunstyrelsen den 5 september 2011 § 240
Ändrad av kommunstyrelsen den xx xx 2022 § xx

Innehållsförteckning

1. Ledning och organisation 5
Ledning 5
Styrelse och fullmäktige 5
Informationsenheten 5
Upplysningscentral 5
Mediernas granskande roll 6
Efter krisen 6
2. Prioriterad information under undantagsförhållanden 7
Information till personal 7
Information till allmänhet 7
Kanaler för information 8
3. Scheman över informationen 9
Information vid grundberedskap (normala förhållanden) 9
Information vid effektiverad beredskap 10
Information vid full beredskap 11
4. Detaljplan vid ovanlig händelse, större olycka, extraordinär händelse och/eller svår påfrestning 12
5. Myndighetsmeddelanden 13
Utarbetande av meddelanden 13
6. Pressmeddelanden 14
Modell för ett första meddelande 14
7. Krisinformation på kommunens hemsida 15
8. Presskonferens och intervjuer 17
Att generellt tänka på vid planeringen av en presskonferens 17
Tips vid presskonferens 18
Tips vid intervjuer 18
Att hantera en akut situation 19
9. Checklista för informationsansvarig 20
Bilaga 1 22
Kontaktuppgifter, kommunledning uppdaterad oktober 2022 22
Bilaga 2 23
Kontaktuppgifter övriga, uppdaterad oktober 2022 23
Bilaga 3 25
Distributionslista pressmeddelanden, uppdaterad oktober 2022 25

Inledning

Informationsplanens giltighet och delar

Planen gäller kommunledningens och förvaltningarnas/bolagens information under undantagsförhållanden. Planen är även avsedd att tillämpas under extraordinära händelser och kriser.

Under normalförhållanden gäller dokumentet *Kommunikationsplan för Jomala kommun*.

Informationsplanen uppdateras minst vart fjärde år i samband med att beredskapsplanen uppdateras.

Målet med krisinformationen

Det viktigaste målet för krisinformationen är räddning av medborgarna och medborgarnas välbefinnande. Den primära uppgiften för Jomala kommuns intensifierade information eller krisinformation är att förmedla nödvändig information till dem som behöver den och trygga enheternas verksamhetsförutsättningar.

Krisinformationens mål är att

- **säkerställa invånarnas trygghet**
  Tryggande av invånarnas liv och hälsa är en primär uppgift där informationen har en viktig roll. Också minimering och begränsning av skador orsakade av olyckor och andra kriser förutsätter snabb information.

- **trygga kommunens verksamhetsförutsättningar**
  I kriser måste man trygga den verksamhet som är på hela kommunens ansvar. Syftet med krisinformationen är att säkerställa att personalens arbete löper så bra som möjligt.

- **informera om säkerhetsarrangemangen**
  Invånarna behöver information om kontinuiteten i servicen och om eventuella undantagsarrangemang. Kommunen bör besluta och informera om arrangemangen snabbt, och informationen ska upprepas tillräckligt många gånger.

- **säkerställa att den offentliga bilden av det inträffade är sanningsenlig**
  En sanningsenlig bild av det inträffade säkerställs genom egna initiativ och öppenhet. Den första informationen avgör i allmänhet vilken riktning publiciteten tar och vilken ton den får. Är informationen tillförlitlig upprätthålls både förtroendet och anseendet.

- **prognostisera eventuella kriser och förbereda sig för dem i god tid**
  Bästa sättet att förutse och hindra kriser är att om möjligt identifiera dem i god tid. Information kan förmedla förhandsuppgifter och undanröja onödiga missförstånd.

1. Ledning och organisation

Ledning

Ordförande för krisledningsgruppen (kommundirektören) är ytterst ansvarig för informationsverksamheten. Sekreteraren för ledningsgruppen för befolkningsskyddet (kommunsekreteraren) leder det operativa informationsarbetet. Kommundirektören och kommunsekreteraren utgör informationsenheten tillsammans med andra inkallade.

För ledning och information vad gäller räddningstjänst svarar räddningsledaren.

Styrelse och fullmäktige

Kommundirektören informerar de ledande förtroendevalda såsom fullmäktigeordförande och styrelseordförande. Ordförandena hålls kontinuerligt informerade om krisens utveckling och de deltar vid behov vid möten.

Vid behov informeras även övriga förtroendevalda om krisutvecklingen.

Informationsenheten

Enheten svarar för all informationsverksamhet, utom den räddningstjänstrelaterade.

Uppgifter som informationsenheten ska utföra är:

- Att analysera informationsbehov och utbudet av information
- Att producera och förmedla budskap

Anordna/förmedla:

- Myndighetsmeddelanden (beslut)
- Pressmeddelanden
- Presskonferenser
- Presscentrum
- Pressvisningar
- Förbereda informationsmaterial

Upplysningscentral

- Besvara telefonförfrågningar från allmänheten
- Förmedla frekventa frågor till informationsenheten

Vid krissituationer och större olyckor bör en upplysningscentral så snabbt som möjligt träda i funktion. Man måste vara förberedd på ett stort informationstryck och även vidta åtgärder så att ordinarie växelfunktion inte går förlorad.

Efter samråd med samverkande myndigheter samordnas myndighetsinformationen till upplysningscentralen. Samordningen kan ske genom att företrädare för i första hand räddningstjänst, polis, sjukvård och trossamfund grupperas i upplysningscentralen.

Mediernas granskande roll

Vid sidan av ansvaret för samhällsinformation har alla medier till uppgift att kritiskt granska myndigheters och företags agerande vid krissituationer. Det innebär att alla aktörer måste ha beredskap för att informera massmedia (radio, TV och tidningar) på ett snabbt och korrekt sätt om händelseutveckling, vidtagna och planerade åtgärder m.m. Genom att på ett korrekt sätt bemöta massmedia ges möjlighet att även här få ut sin information till allmänheten.

Under krisen eller den extraordinära händelsen är det viktigt att:

- det förs protokoll över vidtagna åtgärder
- telefonlogguppgifter och e-postmeddelanden inte förstörs
- eventuella informationsfel ska korrigeras snabbt och i ett senare skede är det bra att dessutom gå igenom publiciteten i medierna
- spara kopior på webbsidorna allt eftersom situationen utvecklas

Det är också nyttigt med tanke på kommande kriser att utvärdera krishanteringen efteråt. Dokumenteringen underlättar även uppdateringen av anvisningar.

Efter krisen

- Avveckla informationskapaciteten med eftertanke
- Utvärdera och dra slutsatser
- Omsätt erfarenheter i nya planer, rutiner eller övningar

2. Prioriterad information under undantagsförhållanden

Genom den externa informationen informeras:

- Kommuninvånare
- Personer som vistas i kommunen
- ~~Kommunens verksamhetsorganisation~~
- Berörda myndigheter
- I kommunen verkande offentliga samfund
- Hälso- och sjukvården i landskapet

Informationsverksamheten informerar särskilt om följande:

- Fakta om kommunens befolkningsskyddsarrangemang
- Direktiv angående iståndsättande av skyddsutrymmen och övriga myndighetsbeslut samt åtgärder
- Uppgifter om skador, befolkningsskyddets verksamhet och det allmänna läget (eventuell kompletterande lokal information till riksomfattande information)
- Skador som kan uppstå (till exempel strålning, gas, rök)

Information till personal

Interninformation till personalen lämnas regelbundet utifrån ledningsgruppen för befolkningsskyddet. Även de anställdas familjer bör uppmärksammas i informationsarbetet särskilt om en familjemedlem påtagligt berörs av krisen. Den interna informationen måste vara ~~blixtrande~~ snabb. Annars hamnar de anställda i en situation som de avskyr, nämligen att få reda på nyheter via medier, bekanta eller rykten. En situation som dessutom skadar ledningens trovärdighet.

De anställda kan befinna sig på många olika platser, under olika tider av dygnet och med varierande tillgång till kommunikationsteknisk utrustning. De behöver dessutom information av skilda slag. Informationsenheten måste därför skapa en lista som visar vilken information som ska förmedlas till olika personalkategorier via olika kanaler.

Om en kris inträffar bör personalen ges tillfälle att kontakta sina anhöriga.

Information till allmänhet

Kommunens information ska, om inte annat sägs, lämnas via den informationsenhet som är knuten till kommunens ledningsgrupp för befolkningsskydd. Extern information ska inte lämnas ut från de enskilda förvaltningarna eller de kommunala bolagen då informationen kan riskera att bli missvisande eller motsägelsefull.

Informationen ska samordnas så långt som möjligt mellan kommunen och samverkande myndigheter som räddningstjänst, polis, sjukvård, landskapsregering och Statens ämbetsverk på Åland.

Informationen ska vara lättbegriplig och upprepas. Informationen ska vid behov riktas direkt till grupper med särskilda behov, till exempel personer med annat modersmål än svenska, äldre, hörselskadade, synskadade, rörelsehindrade eller kognitivt funktionsnedsatta.

Informationsgivningen ska prioriteras och lämnas utan dröjsmål samt regelbundet.

Nedan listas information som riktas i första hand till kommuninvånarna. Målsättningen är att förbättra den mentala kriståligheten, bevara det allmänna lugnet och dementera osanna rykten.

- Information från landskapets ledningscentral vidareförmedlas inom kommunens område
- Barnomsorg och skola
- Social- och hälsovård
- Sanitets- och livsmedelshygien
- Trafikledning och övervakning
- Beredskapslagstiftning
- Evakuering
- Folkförsörjning
- Befolkningsskydd, räddningsväsende
- Bränsleförsörjning
- Beställning av förnödenheter och arbetskraft
- Befolkningens rättigheter och skyldigheter vid undantagsförhållanden, särskilt vid krigsförhållanden
- Begränsningar som rör individens verksamhetsfrihet
- Allmän ordning och säkerhet
- Expropriation av egendom

Med den interna informationen säkras att kommunens egen befolkningsskyddsorganisation erhåller information om läget.

Kanaler för information

- Larmanordningar
- Massmedia
- Internet
- Högtalaranläggning på fasta anläggningar och kommunens räddningsfordon
- Informationsblad
- Anslagstavlor
- Telefonnätet

3. Scheman över informationen

Information vid grundberedskap (normala förhållanden)

Ärende	Målgrupp	Kanal	Ansvar	Anmärkning
Beredskapsplan	Kommuninvånarna och personer som vistas i kommunen. Kommunens egen organisation.	Internet Media Informationsblad Broschyrer Personalutbildning	KST Resp. nämnd	Hålles ajour
BFS-organisation	Kommuninvånarna Organisationen	Intern distribution Intern utbildning Handledning	Räddningschef BFS-inspektör	Hålles ajour
Självskydd	Kommuninvånarna	Internet Media Broschyrer Informationsblad	BFS-inspektör	
Alarmsystem och åtgärder vid alarm	Kommuninvånarna	Internet Media Broschyrer Informationsblad Testfunktioner	Räddningschef BFS-inspektör	Kontinuerliga tester

Information vid effektiverad beredskap

Ärende	Målgrupp	Kanal	Ansvar
Beredskapsplan	Egna organisationen	Intern information	Resp. förvaltning
BFS-organisation	Kommuninvånarna	Internet, media, infoblad, infomöten	Kommundirektör
Alarmsystem	Kommuninvånarna Egna organisationen	Internet, infoblad, broschyrer, skyddschefer	BFS-inspektör Kommundirektör
Förändringar i service	Kommuninvånarna Egna organisationen	Internet, media, infoblad, infomöten	BFS-inspektör Räddningschef
Ledningscentralen	Organisationen	Infoblad, infomöten	Kommundirektör Kommunsekr.
Evakuering	Kommuninvånarna	Internet, press, infoblad, högtalarbilar	BFS-inspektör Kommundirektör

Information vid full beredskap

Ärende	Målgrupp	Kanal	Ansvar
LR och Statens ämbetsverk	Kommuninvånarna Personer som vistas i kommunen	Media, infoblad, anslagstavlor, budbärare	Kommundirektör
Alarmsystem	Kommuninvånarna Personer som vistas i kommunen	Media, infoblad, ordonnans, anslagstavlor	BFS-inspektör
BFS	Kommuninvånarna Personer som vistas i kommunen	Media, infoblad, ordonnans, anslagstavlor	BFS-inspektör
Ändringar i myndighets-verksamhet	Kommuninvånarna Personer som vistas i kommunen	Media, infoblad, ordonnans, anslagstavlor	Kommundirektör
Evakuering	Kommuninvånarna Personer som vistas i kommunen	Media, infoblad, ordonnans, anslagstavlor	BFS-inspektör

4. Detaljplan vid ovanlig händelse, större olycka, extraordinär händelse och/eller svår påfrestning

1. Olycka inträffar - larm till landskapets larmcentral, som larmar kommunala räddningstjänsten och/eller polisen.
2. Räddningstjänsten och/eller polisen rycker ut.
3. Ansvaret för akut information till allmänheten ligger på räddningsledaren eller motsvarande polisbefäl.
4. Räddningsledaren kontaktar kommundirektören som tillsammans med räddningsledaren och/eller ansvarigt polisbefäl avgör om ledningsgruppen för befolkningsskyddet ska tillkallas.
5. Ledningsgruppen kontaktas därefter via kommundirektören.
6. Kommundirektören och ledningsgruppen samråder med räddningsledaren och/eller ansvarigt polisbefäl om behovet av informationsinsats och eventuell omfattning.
7. Kommunsekreteraren sammankallar den personal som behövs till informationsenheten, inklusive telefonväxeln och upplysningscentralen.
8. Informationsenheten sammanställer information till personalen, till media samt till allmänheten.

Övrigt att tänka på

Informationen ska stämmas av med ledningsgruppen för befolkningsskyddet innan den skickas ut. I förekommande fall görs detta även med samverkande myndigheter. Ledningsgruppen beslutar om inkallande av extern expertis/samverkande myndigheter. Vid behov kallar kommundirektören in ytterligare bemanning till informationsenheten. Det är viktigt att det redan från början görs en personalplanering för att fördela och hushålla med personalresurserna så långt som möjligt.

5. Myndighetsmeddelanden

Myndighetsmeddelanden indelas i nödmeddelanden och övriga myndighetsmeddelanden. Enligt landskapslag (2011:95) om radio- och televisionsverksamhet är den som har erhållit tillstånd av landskapsregeringen skyldig att på begäran av myndighet sända meddelande till allmänheten, om därom är särskilt föreskrivet eller om det annars är av synnerligen viktigt allmänt intresse.

Utarbetande av meddelanden

Ett meddelande ska framförallt vara enkelt. Det ska alltid ge svar på följande frågor:

1. Vad har hänt?
2. Varför är det som har hänt viktigt?
3. Vad baserar sig informationen på?
4. Vad har det inträffade för följder?
5. Vilken bakgrundsinformation finns att tillgå?

I ett meddelande ska man använda direkt ordföljd, korta huvudsatser och ett begripligt språk. Svåra termer bör undvikas. Berörda verksamhetsenheter och adresser och delaktigas namn och titlar ska anges korrekt och entydigt.

Det ska framgå av meddelandet vilken tidpunkt informationen gäller. I slutet av meddelandet ska kontaktpersonernas namn, telefonnummer och ansvarsområden finnas, och personerna ska vara anträffbara.

6. Pressmeddelanden

Modell för ett första meddelande

Kommunen informerar 1.6.2022
Får publiceras genast

Kommunkansliet brinner, kommuninvånarna uppmanas hålla sig inomhus

Kommunkansliet brinner i centrum av kommunen. I centrumområdet uppmanas alla hålla sig inomhus på grund av eventuella giftiga gaser i luften.

Branden upptäcktes tidigt på morgonen och släckningsarbetena pågår. Branden är nu under kontroll, men myndigheterna uppmanar kommuninvånarna att tillsvidare hålla sig inomhus. De plaster som använts i byggnaden avsöndrar giftiga gaser vid brand.

Orsaken till branden utreds för närvarande.

Myndigheterna informerar om utvecklingen av släckningsarbetena. Invånvarna uppmanas lyssna på Ålands radio.

Närmare upplysningar:
K K, kommundirektör, tfn 050 555555
R R, räddningschef, tfn 040 444444

Att tänka på:

- Språket
  - Rak och enkel svenska.
  - Undvik facktermer och förkortningar.
  - Korta meningar i aktiv form.
- Rubriken
  - Kort och belysande.
- Ingressen
  - Sammanfattning av huvudpunkterna.
- Texten
  - Högst 1-2 A4.
  - Mellanrubriker.
  - Definitioner och förklaringar i fotnoter.
  - Djupare information i bilagor.
- Använd direktcitat.
- Hänvisning
  - Till personer som kan ge ytterligare information.
- FÖLJ UPP!

7. Krisinformation på kommunens hemsida

Följande rubriker kan finnas med på krissidan:

Aktuellt läge
Här kan finnas den senaste informationen med uppgift om tidpunkt och källa. Här kan finnas hänvisningar till riskområde.

Riskområde
Under denna rubrik kan finnas en karta som visar berörda områden. I anslutning till denna kan finnas meteorologiska upplysningar om temperatur, vindriktning, vindstyrka osv. Det kan vara bra att lägga in en förstoring av kartan.

Krishjälp
Under denna rubrik kan finnas viktiga telefonnummer för alla målgrupper. Det kan vara telefonnummer till kommunens upplysningscentral, sjukhus, organisationer med sakkunskap, räddningstjänst osv. Vid upplägg av telefonlista är det bra att inventera målgrupperna.
Vilka ska ha information och varifrån:

- Drabbade och anhöriga
- Övrig allmänhet
- Media
- Andra myndigheter
- Frivilliga organisationer och föreningar
- Trossamfund

Praktiska råd
Här finns information av praktisk karaktär; vad invånaren kan göra för att hjälpa sig själv vid till exempel ett strömavbrott, olycka med förorenat vatten, gasutsläpp i området osv. Det är viktigt att det framgår när (datum och klockslag) informationen lades ut samt vem som är avsändare. Om informationen uppdateras är det viktigt att detta markeras eller att de gamla upplysningarna tas bort helt och hållet.

Frågor och svar
Frågor som kommer till främst upplysningscentralen kan läggas ut på hemsidan som ”vanliga frågor”.

Bilder
Bilder från olycksplatsen eller drabbade områden kan tjäna många syften. Media kan använda dem i sin rapportering. För medborgarna kan bilderna skingra viss oro och kan hindra att många nyfikna besöker platsen vilket kan störa räddningstjänstarbetet.

Länkar till massmedia
Rubriken massmedier är en service till allmänheten med uppgifter om telefonnummer och länkningar till tidningars, radios och TV:s hemsidor.

Länkar till andra instanser

Sidan kan länka till andra sidor hos organisationer, förvaltningar osv. Detta är en service så att invånarna kan få fakta och information utifrån andra aspekter och vinklar, än de upplysningar kommunen ger.

Pressmeddelanden

Under rubriken pressmeddelanden kan pressinfo och releaser som gått ut finnas med i kronologisk ordning.

Språk

Det kan vara bra att hänvisa med hjälp av bilder på flaggor som symboliserar de olika språken, om olika språk används.

8. Presskonferens och intervjuer

Att generellt tänka på vid planeringen av en presskonferens

- Är nyheten som ska offentliggöras tillräckligt stor och viktig för att sammankalla en presskonferens?
- Överväg noga tidpunkten med tanke på att:
    - Tidpunkten bör vara lämplig och anpassas till mediernas önskemål. Rent generellt bör presskonferenser helst förläggas relativt tidigt på dagen.
    - De som ska agera (chefer eller andra) verkligen ska kunna finnas på plats.
    - Det inte tidsmässigt kolliderar med någon annan stor aktivitet.
- Bjud in till pressträff i rimligt god tid och skicka gärna ut en påminnelse någon dag innan. Försök skicka inbjudan till redaktörer/redaktioner som bevakar området och inte endast till mediaföretaget i största allmänhet. Tänk också på samverkan med andra myndigheter eller organisationer.
- Ange alltid vem som är kontaktperson hos din organisation och se till att denna person verkligen är nåbar fram till presskonferensen.
- Välj lämplig lokal i god tid och ange för de inbjudna hur man tar sig till denna lokal.
- Börja alltid inbjudan med en aptitretare om vad presskonferensen handlar om.
- Överväg och bestäm hur många som ska föra talan och svara på frågor under presskonferensen. Generellt bör det inte vara fler än tre personer. De måste vidtalas i god tid och förberedas för sina uppgifter (Power Point, manus osv.).
- Kontrollera noggrant att nödvändig teknisk utrustning finns och fungerar.
- Överväg om det finns behov av särskilda säkerhetsåtgärder. Undvik att bjuda in åskådare.
- Om TV eller radio önskar göra ett direktsänt inslag behöver de tekniska förutsättningarna för detta diskuteras igenom i god tid.
- En god service är att dela ut en lista över alla inbjudna, med en kort presentation av varje huvudaktör. Dessutom underlättar det den egna uppföljningen genom att du kan bocka av de närvarande.
- Styr tidschemat noga. Börja och avsluta i rätt tid eftersom journalister regelmässigt har ont om tid. Principen är att inledningar ska vara korta och att informationen ska finnas tillgänglig för journalisterna samtidigt som de presenteras.
- Avsätt gott om tid för frågor och eventuellt enskilda intervjuer. Varje journalist vill oftast försöka sätta sin egen profil på sin artikel eller sitt programinslag.
- Utse någon som fördelar ordet till de som ställer frågor.
- Förklara under inledningen att presentatörerna står till förfogande för enskilda intervjuer efter konferensen.
- Följ upp presskonferensen genom att samla pressklipp och andra inslag.
- Analysera materialet och begär snabbt rättelser om det förekommer klart felaktiga uppgifter.
- Delge snarast resultatet av presskonferensen till alla berörda i din organisation.

Tips vid presskonferens

- Ta initiativet.
- Först helheten/det viktigaste, sedan detaljer.
- Svara kortfattat – upprepa budskapet.
- Svara på frågan även om du tycker den verkar oviktig.
- Var konkret - ge realistiska exempel.
- Undvik ironi, djupsinnighet och skämt.
- Låt dig inte provoceras!
- Allt du säger kan publiceras.
- TALA SANNING, anta inte, spekulera inte!

Tips vid intervjuer

Krisinformationsgruppen beslutar vem som ansvarar för journalisternas frågor och vem som ger intervjuer om olika ämnesområden.

I samband med kriser ställer redaktörerna oftast grundläggande frågor:

1. Vad har hänt?
2. Varför har det hänt? (Hänvisa till kommande utredningar)
3. Vem gjorde fel?
4. Hur kan situationen korrigeras?
5. Inom vilken tid korrigeras den?

Den som svarar på frågorna förbereder sig på intervjun genom att formulera sitt budskap så tydligt som möjligt:

1. Vem vill jag rikta mitt budskap till?
2. Vad vill och kan jag säga?
3. Hurdan lägesbild vill jag ge?

Bestäm dig på förhand för ett par tre saker som du tar upp oavsett vilka frågor du får. Journalisterna har bråttom och behöver sina kommentarer. Du bestämmer vad du ger ut för uppgifter.

Kom ihåg att vara vänlig, bestämd och helst också kortfattad. Säg aldrig ”inga kommentarer” eller ”det där svarar jag inte på”. Om du inte kan svara på frågan, upprepa det grundläggande budskap som ansvariga kommit överens om.

Exempel
En redaktör ringer kommundirektören och säger sig ha hört att det förekommit matförgiftningar i en av skolornas matsal. Vad svarar du?

1. ”Jag vet inte.” Det kan leda till följande slags nyhet: ”Kommundirektören vet inte att kommunens mat har orsakat förgiftningar.”
2. ”Ingen kommentar.” Det kan i sin tur leda till följande slags nyhet: ”Kommundirektören vill inte kommentera matförgiftningarna i kommunen.”

3. ”Jag tar reda på saken och återkommer.” Redaktören väntar på ditt samtal i tio minuter och om du inte ringer inom avtalad tid kan det leda till följande nyhet: ”Kommundirektören gömmer sig och vill inte kommentera matförgiftningarna i kommunen.”
4. ”Vi håller på att utarbeta ett meddelande om frågan.” Redaktören skriver att det misstänks ha förekommit matförgiftningar i kommunens matsal och att kommunen meddelar om saken så fort som möjligt. Meddelandet skrivs och publiceras omgående – vare sig ryktet stämmer eller inte.

Att hantera en akut situation

Tips om ett framträdande måste göras inför medier innan någon planering har skett, bygg på följande mall:

- Sammanfatta snabbt allt du säkert vet.
- Spekulera inte!
- Ljug aldrig.
- Visa ett mänskligt engagemang och medkänsla.
- Glöm allt prestigetänkande.
- Ge förtröstan och hopp utan överdrifter.
- Berätta konkret om vad som görs och vad som ska göras.
- Utlova löpande information.

9. Checklista för informationsansvarig

(Baserad på Esbo stads checklista för krisinformationsansvariga)

Behärska situationen

- Säkerställ tillsammans med krisledningen att alla har tillgång till en gemensam, uppdaterad lägesbild som uppfattas på samma sätt i hela krisorganisationen.
- Ta reda på vilka som berörs av krisen och organisera informationen därefter.
- Ta reda på vem som informerar medierna och ger dem närmare upplysningar.

Förmedla genast all ny information av betydelse

- Använd samma informationspraxis som under normala förhållanden.
- Informera telefonväxeln.
- Dokumentera meddelandena och informationsåtgärderna.

Samarbeta med myndigheterna

- Kom överens med övriga myndigheter om gemensamma informationsåtgärder.
- Sänd meddelanden för kännedom till alla de myndigheter som deltar i verksamheten.
- Räddningsområdet informerar om räddningsverksamheten.
- Polisen informerar om sin utredning och ev. offers identitet (saknade personer alltid polisiärt ärendet).
- Via Räddningsområde Ålands landskommuner nås medierna och befolkningen effektivt.

Organisera medietjänsten

- Krisledningen sköter kontakterna till medierna, utarbetar meddelanden och organiserar presskonferenser vid behov också under kvällar och veckoslut.
- Krisens omfattning påverkar medieinformationen: är det fråga om en lokal, nationell eller rentav internationell nyhet?
- Vid mycket omfattande kriser kan man öppna ett informationsställe för medietjänst.
- Bestäm på förhand vem som ger intervjuer.
- Försäkra dig om att den färskaste informationen finns tillgänglig.
- Ordna service för medier och fotografer.
- Följ nyheterna i de olika medierna och korrigera eventuella fel.

Informera personalen

- Distribution till förvaltnings- och enhetschefer, intranät, ev. e-postlistor.
- Vid behov kan textmeddelanden skickas till nyckelpersonernas mobiltelefoner.
- Personal- och arbetsplatsmöten hålls vid behov.

Meddelande till allmänheten

- Vid behov införs telefonnummer som förmedlar information om vad som hänt.
- Kommunens webbplats ska användas för krisinformation.
- Beakta olika språkgruppers informationsbehov.
- Försäkra dig om att informationen når också funktionshindrade eller personer i dåligt skick.
- Enheterna ger sina klienter instruktioner.
- Krisledningen ansvarar för informationen till befolkningen på kommunnivå. Enhetsansvariga ska vid behov medverka i informationen.

- Kom överens om informationssamarbete med församlingarna, Röda Korset och övriga aktörer inom tredje sektorn samt landskapsregeringen.

Stöd för krisoffer och anhöriga

- Social- och krisjour ansvarar för det psykosociala stödet.
- En telefonjour kan öppnas för anhöriga och de som drabbats av olyckan.
- Vid behov ger en krisgrupp för storolyckor mentalt stöd vid olycksplatsen.
- Kontakta trossamfund – vid behov kan de ordna sammankomster.

Kom ihåg intressentgrupperna

- Informera förtroendevalda om situationen.
- Informera också den övriga offentliga förvaltningen, organisationer, företag, övriga sammanslutningar osv.

Bilaga 1

Kontaktuppgifter, kommunledning uppdaterad oktober 2022

Kommundirektör, centralkansliet
Christian Dreyer
Tel. arb: 018-329 126
Mobil: 0457 34 56 124

Kommunstyrelsens ordförande
Jörgen Strand
Mobil: 0457 526 7472

Vik. kommunsekreterare, centralkansliet
Heidi Eriksson
Tel. arb: 018-329 120
Mobil: 0457 3457 702

Kommunfullmäktiges ordförande
Tage Eriksson
Mobil: 0457 5243 743

Räddningschef
Lennart Johansson
Tel. arb: 018-329 132
Fax: 018-329 112
Mobil: 0457 522 1630

Teknisk chef, tekniska avdelningen
Magnus Nordin
Tel. arb: 018-329 129
Mobil: 0457 3749 881

Socialförvaltning
Kommunernas socialtjänst k.f.
Skarpansvägen 30, 22100 Mariehamn
Tel.: 018-532 800
Fax: 018-532 801

Ekonomichef
Dan Lindblom
Tel. arb: 018-329 131
Mobil: 0400 9561 81

Barnomsorgsledare
Michaela Tuominen-Gällros
Tel. arb: 018-329 137
Mobil: 040 587 6505

Äldreomsorgschef
Sanna Lindroos
Tel. arb: 018-329 141
Mobil: 040 9660 831

Rektor, Kyrkby högstadieskola
Kristian Granberg
Tel. arb: 018-328 711
Mobil: 0457 5910 377

Bitr. skolföreståndare, Vikingaåsens skola
Tel. arb: 018-329 711

Bitr. skolföreståndare, Södersunda skola
Tel. arb: 018-329 740

Biblioteks- och kulturchef, biblioteket
Mervi Appel
Tel. arb: 018-329 771
Mobil: 0457 345 6212

Fritidschef, Vikingahallen
Christer ”Krille” Mattsson
Tel. arb: 018-329 791
Mobil: 0457 5267 230

Bilaga 2

Kontaktuppgifter övriga, uppdaterad oktober 2022

Ålands landskapsregering	Tel.: 018-25 000 (växel) Fax: 018-19 155 registrator@regeringen.ax
Statens ämbetsverk på Åland	Tel: 018-635 270 (växel) Fax: 018-635 268 info@ambetsverket.fi, registratur@ambetsverket.fi
FBK	**Jomala FBK** Tel/fax: 018-31 132 jfbk@aland.net Kårchef 0405635830 **Gottby FBK** Branddepån: 32 599 Kårchef 04573452377
Polisen	Tel. 018 527 100 Fax 018 17 244
Alarmcentralen på Åland	Tel.: 018-19 000 (växel) info@alarmcentralen.ax
ÅHS	Tel: 018-18 5355 (växel)
Finlands RK Ålands distrikt	Tel: 040 516 3537 verksamhetsledare tomas.urvas@redcross.fi Tel: 040 675 84 55 beredskapschef olof.collin@redcross.fi
Ålands kommunförbund	Tel: 018-22 582 info@kommun.ax
Jomala församling	Tel: 328 30 jomala@evl.fi
Posten Åland Ab	Tel: 018-6360 info@alandpost.com
ÅCA	Tel: 018-32 800 info@alandsmejeriet.ax
Ålands näringsliv	Tel. 018 – 29 029 info@naringsliv.ax
Grannkommuner	**Finströms kommun** Tel.: 018-43150

Fax: 018-431 519
kommungarden@finstrom.ax

Hammarlands kommun
Tel.: 018-36 450
Fax: 018-364 530
info@hammarland.ax

Lemlands kommun
Tel.: 018-34 940
info@lemland.ax

Mariehamns stad
Tel.: 018-5310
info@mariehamn.ax

Bilaga 3

Distributionslista pressmeddelanden, uppdaterad oktober 2022

Använd e-post i första hand.

Ålands radio och TV Ab
Ålandsvägen 24, PB 140
22101 Mariehamn
Tel. 018-26 060
info@alandsradio.ax

Steel FM
Blomstringevägen 12
22150 Jomala
Tel. 018-16 200
mail@steelfm.ax

Ålandstidningen
Strandgatan 16
22100 Mariehamn
Tel. 018-26026
kundtjanst@alandstidningen.ax

Nya Åland
Norra Esplanadgatan 10
22100 Mariehamn
Tel. 018-23 444
redaktion@nyan.ax

WALDORF ÅLAND

ARBETSPLAN 2022-2023

ARBETSPLAN I BARNOMSORGEN- DAGHEMMET REGNBÅGEN

Innehåll

Förord 2

Inledning 2

1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund 2

1.1 Målsättningar för verksamhetsåret 3

2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster 4

2.1 Barnantal och avdelningar 4

2.2 Ledning och personal 4

2.3 Verksamhetens rytmer och hålltider 5

3 Jämlikhet och jämställdhet 6

4 Hållbar utveckling 6

5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande 7

6 Välbefinnande 7

7 Leken 9

8 Arbetssätt och lärmiljöer 10

8.1 Mångsidiga arbetssätt 10

8.2 Lärmiljö 10

8.3 Språkutvecklande arbetssätt 11

8.4 Pedagogisk dokumentation och planering 13

8.5 Digitala arbetssätt och digital kompetens 13

9 Omsorg, kost och vila 14

9.1 Omsorg 14

9.2 Kost 14

9.3 Vila 15

10 Arbetet med förverkligande av lärområdena inom barnomsorgen 16

11 Förundervisningen 18

12 Stöd för utveckling och lärande 19

12.1 Allmänpedagogiskt stöd 20

12.2 Specialbarnomsorg 20

13 Samarbete med vårdnadshavare 21

14 Rutiner för övergångar inom barnomsorgen 23

15 Arbetet med utvärdering av verksamheten 23

16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning 24

Förord

”I centrum för waldorfpedagogiken står människan som kroppsligt, själsligt och andligt väsen. Det är förskolans och barnträdgårdens uppgift att i samarbete med hemmet efter bästa förmåga kärleksfullt befordra den växande människans utveckling till fri och ansvarstagande individ i ett demokratiskt samhälle.

Härvid används utvecklandet av barnets och den unga människans kunskaper och färdigheter som pedagogisk metod.

För att kunna förverkliga detta skall pedagogen ständigt sträva efter fördjupad kunskap om den växande människan. Det är pedagogens och övrig personals uppgift att etiskt och förebildligt utgöra en fostrande omgivning för barnen och ungdomarna i skolan.

Målet för denna fostran är individens frihet.”

(Citat från den gemensamma kursplanen för Sveriges Waldorfförskolor och-skolor)

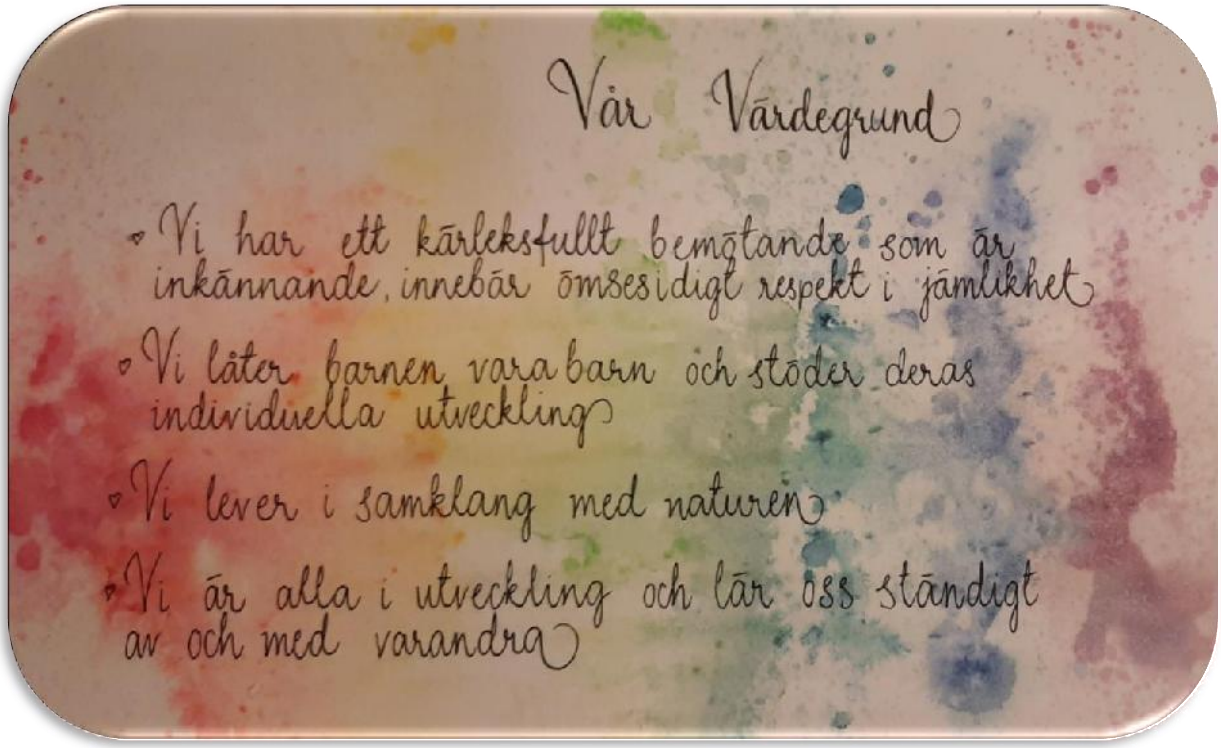
Inledning

I enlighet 2 § del II i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem upp en arbetsplan som beskriver hur verksamheten ska genomföras. I arbetsplanen ska beskrivas hur verksamheten genomför barnomsorgens målsättning och enhetens ska precisera och tydliggöra de metoder enheten använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen och läroplanen. Daghemsföreståndaren ansvarar över att arbetsplanen sammanställs i samråd med personalen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. För privat barnomsorg skall arbetsplanen godkännas av förläggningskommunen som i vårt fall är Jomala kommun.

1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund

Barnomsorgen bygger på uppfattningen om barndomens egenvärde. Varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i sin grupp. Barnets bästa ska komma i första hand, att barnet har rätt att må bra, få omvårdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras. Verksamheten ska vara inkluderande och ordnas i samarbete med vårdnadshavarna. Varje barn har rätt till lärande som kännetecknas av uppmuntrande respons och öppet bemötande. God omsorg är grunden för barnets välmående och lärande och är en viktig del i den dagliga verksamheten. Barnet ska bemötas utifrån sin egen identitet, sina egna förutsättningar, erfarenheter, upplevelser och tankar.

Det ligger i varje personals uppdrag att aktivt arbeta för att den gemensamma värdegrunden i verksamheten förverkligas. Alla som arbetar i verksamheten behöver reflektera över sin egen del som påverkare och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för barnomsorgen på Åland.

1.1 Målsättningar för verksamhetsåret

Alla enheter ska inför varje nytt verksamhetsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i enhetens hela verksamhet under läsåret. Enhetens specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i enhetens interna utvärdering (t.ex. att utveckla det språkutvecklande arbetssättet för att främja barnens språkutveckling) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen) verksamheten.

Vi har under hösten 2022 fokuserat extra på det kollegiala lärandet eftersom vi har ett nytt arbetslag och varit i en mentorstödd process med målet att förnya vår rätt att kalla oss waldorfverksamhet. Arbetslaget har fokuserat på att jobba ihop sig och att lära oss av och med varandra hur vi ska jobba waldorfpedagogiskt och för barnens bästa i verksamheten. Under våren 2023 kommer vi att ha extra fokus på hur vi kan göra för att uppfylla den nya läroplanens ökade krav på dokumentation och uppföljning av barnens lärprocesser på ett waldorfpedagogiskt sätt. Detta ska göras utan att vi förlorar den värdefulla närvaron med barnen i barngruppen som alltid ska vara vårt kärnfokus tillsammans med att vara goda förebilder för barnen.

2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster

2.1 Barnantal och avdelningar

Vi har för tillfället 1 barngrupp. Vi har 10 barn i åldern 2-6 år varav 2 är i skolförberedande verksamhet. Vi har tre lärare i barnomsorg.

2.2 Ledning och personal

Vi har sammanlagt 4 i personalen:
Föreståndare-/lärare i barnomsorg: Lotta Jakobsson. Lotta ansvarar specifikt som lärare för de äldre barnen.
Kontaktuppgifter: kansli@waldorf.ax tel. 0457 3448 299

Därutöver har vi 2 lärare i barnomsorg. En på heltid som ansvarar för de yngre barnen och även gör vissa administrativa sysslor och en som jobbar deltid och är ansvarig för barnen i skolförberedande verksamhet.

1 kock- och barnskötare (matpedagog) som jobbar i en kombinerad tjänst där ca 60 % är köksarbete och ca 40 % jobb i barngruppen.

2.3 Verksamhetens rytmer och hålltider

Årsrytmen på Regnbågen:

Årstidens växling kan sägas vara ett fast tema som genomsyrar verksamhetens pedagogik. Det återspeglas i de sysslor vi vuxna gör och i de mer planerade pedagogiska verksamheterna vi gör med barnen så som i det vi skapar, i hantverk, sagor, i sånger vi sjunger och i ringlekar. Vi har även årstidsbord som följer årstidens växlingar i både färg och material. Året går i en växling mellan mer lugna vardagsperioder och festliga tider kring de årstidsfester vi firar.

Årstidsfester:

Vändagsmaskerad	-	februari
Påsk lunch	-	inför påsken
Blomsterfest	-	maj
Midsommarfest	-	slutet av juni
Skördefest/Mikaelifest	-	kring månadsskiftet september/oktober
Lyktfest	-	kring Martindagen den 11 november
Adventsträdgård	-	kring första advent
Luciamorgon	-	kring den 13 december
Jullunch	-	inför julledigheten

Veckorytmen:

Dagarna i veckan har sina egna teman som skapar en veckorytm.

Måndagar	-	kreativt arbete med händerna tex målning, ritande och hantverk
Tisdagar	-	utflykt
Onsdagar	-	bakning
Torsdagar	-	musik, dans och teater
Fredag	-	Husliga sysslor

Hålltider under dagarna:

7.30 daghemmet öppnar
9.00 halvtidsbarnen börjar (måndag-torsdag)
9.15 samling/ utflyktsstart/ annan verksamhet börjar
9.30 litet mellanmål
11.00 lunch
12.00 sov-vila för dom små och vila/nedvarvande aktiviteter för de större barnen
13.30 mellanmål
15.00 halvtidsbarnen slutar (måndag-torsdag)
16.15 daghemmet stänger

3 Jämlikhet och jämställdhet

Inom barnomsorgen ska personalen aktivt arbeta för att möjliggöra delaktighet för alla på lika villkor och alla barn ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnomsorgen ska främja förståelse för andra människor och stödja utvecklingen av empatisk förmåga. Barnet ska ges möjligheter att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av förväntningar baserade till exempel på kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person. Personalen ska skapa en atmosfär som värderar mångfald och förhålla sig professionellt, öppet och respektfullt också till mångfalden av familjer och familjers olika språk, kulturer, åskådningar och religioner, traditioner samt syn på fostran. Detta ger också goda förutsättningar för ett bra samarbete kring barnets vårdnadshavare.

Vi har en likabehandlingsplan och handlingsplan mot mobbning. Vi arbetar aktivt och handleder barnen dagligen i bemötande och konflikthantering.

Vi tar regelbundet upp målsättningar i jämställdhet för observation och diskussion i kollegiet.

Till våra värdegrunder hör kärleksfullt bemötande, vilket är en grundförutsättning för jämlikhet.

4 Hållbar utveckling

Barnomsorgen ska bidra till att bygga upp barnets positiva framtidstro och fästa uppmärksamhet vid vikten av en hållbar livsstil. Hållbarhet ska utifrån barnets utvecklingsnivå genomsyra hela barnomsorgens verksamhet. Barnet ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val som människor gör bidrar till eller hindrar en hållbar utveckling så att personalen vägleder barnet att tillägna sig hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

Vi gör på ett naturligt sätt praktiskt barnen delaktiga i miljöarbetet genom att vara goda förebilder och genom att hela verksamheten genomsyras av ett hållbarhetstänk. Vi visar omsorg om materialen vi använder, i hur vi tar hand om naturen, hur vi förhåller oss till djuren och hur vi tar hand om vårt avfall.

Vi strävar hela tiden efter att utveckla vårt miljömässiga arbete.

Den pedagogiska verksamheten i barnträdgården följer årstiden. Det hjälper barnet att få en praktisk och naturlig relation och känsla för kretsloppet i naturen som vi ser som viktigt för förståelsen för varför vi skall värna miljön omkring oss. Vi är i stort sätt varje vecka på utflykt i vår närliggande skog. Vi förundras över livet och fenomenen i naturen, visar omsorg om de som lever där och ger barnen en varm känsla för naturen som de kan bära med sig genom livet.

Vår kökträdgård och odling där som barnen deltar aktivt i, från jord till bord är ett exempel på vårt pedagogiska arbete med årstidloppet och känslan för naturens kretslopp.

5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande

Varje barn har rätt till delaktighet och inflytande och barnet i barnomsorgen ska ges möjlighet att påverka verksamhetsinnehållet utifrån sin mognadsgrad. Barnet ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla. Verksamheten inom barnomsorgen ska lägga grunden för förståelse av demokratibegreppet och förbereda barnet för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Detta förutsätter att man medvetet utvecklar arbetssätt och strukturer som främjar delaktighet.

> Vi vuxna är lyhörda och närvarande i barnens värld och fångar på så sätt upp deras idéer och önskemål. Vi lär barnen om demokrati på många olika sätt. Bland annat genom att vi vuxna är goda förebilder både i hur vi är med de andra vuxna i verksamheten samt att vi lyssnar och respekterar alla barnens åsikter. Vi tränar i olika sammanhang barnen i att vänta på sin tur och lyssna på de andra barnens åsikter. Vi låter barnen få möjlighet att påverka sina dagar på dagis genom att lyssna och vara lyhörda för deras behov och önskemål. Vi låter även barnen vara med och bestämma genom omröstning.

6 Välbefinnande

I all barnomsorg ska barnets behov av lek, trygga människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan tillgodoses. Verksamheten i barnomsorgen ska fokusera på att stärka det positiva, ta tillvara barnets styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. På detta sätt stöds och utvecklas den psykiska hälsan och välbefinnandet hos både barn och vuxna i verksamheten. Att i verksamheten skapa strukturer som uppmuntrar till mod, mångfald och nytänkande skapar barn och vuxna som är trygga i sig själva och mår bra.

Barnomsorgen ska fokusera på att mångsidigt stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både barn och personal. Att stärka resiliens sker bland annat genom ett systematiskt arbete med att stärka relationskompetens och de socioemotionella färdigheterna. Barnet ska ges möjligheter till att utveckla sin medkänsla med andra och sin självmedkänsla. Ledord inom verksamheten är vänlighet och omtanke mot sig själv och andra, att skapa positiva relationer och skapa engagemang. Ett lösningsfokuserat förhållningssätt där personalen fokuserar på tidigare framgångar och det som fungerar, barnets styrkor, lösningar i samarbete med barnet och vårdnadshavarna samt de dolda resurser barnet har ger förutsättningar till att skapa trygga vuxna och barn.

Det är viktigt att barnen lär sig att fungera i samspel med andra barn och vuxna. Vistelsen i barnträdgården är den första platsen utanför hemmet där barnet helt på egen hand ska samspela med andra. Det är vår uppgift är att ge barnet en lustfylld upplevelse av gruppgemenskap, en god självbild, samt att visa på vägar att lösa problem och konflikter. Hos oss strävar vi efter att tillsammans med föräldrarna se, stöda och följa upp varje barns individuella utveckling ur olika aspekter. Varje barn har sina gåvor och förmågor och varje barn har sina trösklar att stiga över. Att främja en allsidig utveckling hos barnet handlar för oss om att vara vakna inför barnet egna steg vidare i livet och att stöda dem så mångsidigt som möjligt i vardagen. Verksamheten erbjuder en mångfald av situationer där barnets olika sidor kommer till uttryck både enskilt och i grupp. Vi vuxna speglar barnet genom kollegiala samtal, föräldrasamtal och i observationer av barnets egen interaktion med sin omgivning. Vid behov och i samråd med föräldrar tar vi hjälp av specialkompetens utifrån.

Vi strävar mot:

- Att barnen utvecklar en positiv självbild.
- Att barnet uttrycker känslor, t.ex. glädje, sorg och nyfikenhet.
- Att genom sånger, lekar, rim och ramsor väcka glädje och upptäckariver hos barnet samt uppleva den sociala gemenskap som uppstår när man gör saker tillsammans i grupp.
- Att barnet utvecklar förmåga att lyssna till andra.
- Att barnet utvecklar respekt för andra människor.
- Att barnet utvecklar självkänsla, kreativitet, idérikedom och uppfinningsförmåga.
- Att barnet utvecklar en respekt för allt levande och omsorg för sin närmiljö.
- Att barnet utvecklar öppenhet, solidaritet och ansvarsförmåga.

7 Leken

Leken har ett egenvärde inom barnomsorgen och goda lekmöjligheter är en del av barnomsorgens målsättning. Lekens betydelse för barnets välbefinnande, utveckling och lärande ska beaktas i all planering av verksamheten. Leken har fysisk, psykologisk, pedagogisk och social betydelse för barnets utveckling. Personalens rutiner och uppsikt är avgörande för att skapar utomhusområden och lekmiljöer där barnet känner sig tryggt.

En av pedagogens viktigaste uppgifter är att gestalta barnets omgivning, både mänskligt och materiellt, på ett sådant sätt att barnen får impulser till fri lek. I leken har barnet de allra bästa möjligheterna att utveckla grundläggande egenskaper och kunskaper som är nödvändiga för att stärka sin identitet och utveckla sin sociala förmåga. Leken är en aktivitet där barnets inre dominerar över yttervärlden. Det som barnet upplever och erfar i omgivningen, prövas och övas i leken och blir på så sätt till kunskap för barnet. Leken är av stor vikt för barnen.

Hos oss erbjuder vi en rikedom av lekmöjligheter. Leken anser vi vara barnens ”kungsväg” in i livet och ett viktigt arbete under barnets sju första år för att lära känna
sig själv, andra och livets förutsättningar. Vi erbjuder fri lek både ute och inne, rollekar och ensamlekar, bygglekar, vuxenledda ringlekar samt sång- och danslekar.
Eurytmi är en särskilt utvecklad rörelsekonst som finns som ett eget ämne i waldorfskolan. Den pedagogiska eurytmin följer barnets sensomotoriska och psykologiska utveckling genom waldorfpedagogikens tolvåriga läroplan, dvs. från barnets tandömsning till artonårsåldern. Det finns även pedagogisk eurytmi för yngre barn som närmast kan beskrivas som en rörelselek. Vi erbjuder i mån av möjlighet eurytmi för de äldre barnen med en skolad eurytmist.

Vi strävar mot:

- Att vi ger barnen tid och förutsättningar till långvarig lek utan avbrott.
- Att barnen i utomhusleken får uppleva de fyra elementen jord, vind, vatten och eld.
- Att leken blir variationsrik genom att barnen själva styr sin lek.
- Att leken aldrig får bli fastlåst utan måste vara barnens egen lek utan att vara styrd av de vuxnas föreställningar. Det är viktigt att låta barnens fantasi flöda fritt och inte förneka eller begränsa deras värld.
- Att materialet vi använder är av naturmaterial och mycket enkelt.
- Att materialet ska stimulera till fritt skapande och gå att förvandla till det man behöver för stunden, detta är mycket viktigt.
- Att vi värnar om leken så att den får den allra bästa grogrunden.
- Att visa på processer i vardagen, samt utförandet av vardagliga sysslor och genom det stimulera till efterhärmning och lek.

8 Arbetssätt och lärmiljöer

Läroplanen har utarbetats utifrån en pedagogisk grundsyn där barnet har en aktiv roll. I barnomsorgen ska finnas sådana lärmiljöer där barnet ges möjlighet att själva göra aktiva val och barnets egna idéer kan tas tillvara. Personalen ska använda sig av varierande metoder och arbetssätt för att stöda barnets personliga växande, utveckling och lärande. Verksamheten fokuserar på att stärka det positiva, ta tillvara barnens styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. Pedagogisk dokumentation och planering hör ihop med ett utforskande arbetssätt som bygger på ett gemensamt experimenterande och undersökande som inkluderar både barn och personal. Ett språkutvecklande arbetssätt gynnar alla barn och deras språkutveckling, trots att det är särskilt viktigt för ett barn med utmaningar inom språkområdet eller de barnen med annat modersmål än svenska.

8.1 Mångsidiga arbetssätt

Ett barn lär med alla sinnen och därför är det viktigt att lärandet i barnomsorgen sker genom att barnet ges möjlighet att bearbeta på flera olika sätt, att lärandet bygger på dialog och relationer, liksom att barnet är medskapare i de verksamheter och miljöer som de tillhör. Verksamheterna bör därför präglas av variation och bidra till barnets möjligheter att skapa kunskap på många, olika sätt. Några viktiga strategier för verksamhetens arbetssätt är, förutom variation, betydelsen av lärandesituationen, att utmana och stötta barnet i sitt lärande och att vidareutveckla sitt eget kunnande inom en mångfald av områden med syfte att stödja barnets idéer och utveckling. Pedagogiska arbetssätt såsom upplevelsepedagogik, autentiska lärmiljöer kombinerat med möjlighet till fysisk aktivitet och interaktion skapar positiva upplevelser av lärande och motiverar barnet.

Mångsidiga arbetssätt förutsätter mångsidiga lärmiljöer som beaktar barns behov av att röra på sig. Fysisk aktivitet inom barnomsorgen handlar oftast om fysiskt aktiva lekar. Fysisk aktivitet spelar en viktig roll i barnets utveckling och har kopplingar till barnets fysiska tillväxt, utveckling och lärande. Barnomsorgen spelar en viktig roll i främjandet av varje barns rätt till en hälsosam utveckling och det behöver därför finnas gott om tillfällen för fysisk aktivitet inom barnomsorgen.

> Vi arbetar mångsidigt i verksamheten på så sätt att vi väver in upplevelser för alla barnens sinnen. Barnen lär sig på ett mångsidigt sätt genom den fria leken och genom mer handledda pedagogstyrda verksamheter så som i samlingar och genom skapande verksamhet. I waldorfpedagogiken ser vi också att barn i denna ålder lär sig genom härmning i en process där alla sinnen är närvarande.

8.2 Lärmiljö

I begreppet lärmiljö innefattas lokaler, platser, gemenskaper och personer, metoder, redskap och tillbehör som stödjer barnens utveckling, lärande och kommunikation. Lärmiljöerna ska utvecklas så att de mål som fastställs för barnomsorgen kan uppnås och så att de stödjer barnens sunda självkänsla och utvecklingen av sociala färdigheter och förmågan att lära sig. Barnets tankar, idéer, egna erfarenheter, kunskaper, intresse, förslag och individuella behov ska beaktas, tas tillvara och synliggöras i lärmiljöerna. Barnet ska ha möjlighet att utforska världen med alla sina sinnen och med hela kroppen. Lärmiljöerna

ska erbjuda barnet olika möjligheter till meningsfull sysselsättning, mångsidiga och fysiska aktiviteter, lekar och spel, men också till vila samt lugn och ro.

De vuxna i lärmiljön är viktiga för att ta tillvara möjligheter för lärande utifrån barnets intresse. Barnet får möjligheter att utforska, upptäcka och erfara världen omkring sig genom kompetent personal som kan urskilja, bekräfta och utmana barnets lärandeprocess. Personalens goda relation till barnet är också centralt för att skapa en bra lärmiljö.

Våra lärmiljöer utvecklas och omformas utifrån de aktuella barngruppernas behov. Kollegiet i samarbete med föräldrarna skapar en ombonad och trygg miljö där barnen kan både leka och vila. Pedagogerna ser till att det pedagogiska materialet och lekmaterialet samt barnens inomhus- och utomhus miljö är anpassat till den aktuella barngruppens behov. Det tas även hänsyn till enskilda barns individuella behov. Så som tex behov av bildstöd. Barnens omgivning på barnträdgård skall stimulera till kreativa och trygga lekar. Pedagogerna i verksamheten förhåller sig kreativt till barnens lärmiljö. Utifrån det förhållningssättet är lärmiljön i barnträdgården levande och omformas kontinuerligt utifrån barnens önskemål och behov.

8.3 Språkutvecklande arbetssätt

Småbarnsåren är avgörande för språkutvecklingen och därför är ett språkutvecklande arbetssätt en av grundstenarna i barnomsorgens verksamhet. Genom att fokusera på barnets språkutveckling kan barnomsorgen bidra till att stärka deras självförtroende, trygghet, inkludering och flerspråkighet, såväl som litteracitet och kreativitet. Att stimulera barnets språkliga medvetenhet och språkutveckling är två viktiga delar i det språkutvecklande arbetssättet i barnomsorgen. Tidiga insatser på att utveckla barnets språkliga medvetenhet genom fonologiska övningar som genomförs på ett systematisk, strukturerat och kontinuerligt sätt ger en god grund för barnets fortsatta utveckling mot litteracitet.

Barnens process mot att bli läsande individer påbörjas i högläsningen. Barn kan redan från tidig ålder förstå att tecknen och bilderna på pappret berättar något som sedan kan läsas upp eller berättas om och om igen. I barnomsorgen ska barnet möta en stimulerande läsmiljö. För att skapa en sådan behövs miljö, där barnet läses för och det finns tid för läsning, där barnet ser att vuxna läser och där de uppmuntras att interagera med text som finns i de miljöer där barnet vistas. För en god språkutveckling hos barnet behövs en gemensam förståelse med hemmet för hur man som förebild påverkar barns utveckling till läsare. Här är också vårdnadshavarna och andra vuxna runt barnet en viktig resurs som läsande förebilder eftersom barn som ser vuxna och äldre barn läsa eller använda texter på olika utvecklar en uppskattning för använda tryckt material och kan komma att använda tryckt material själv i större utsträckning.

Under de första sju åren grundlägger barnet sin förmåga att kommunicera med hjälp av språket. Barnet övar på att sätta ord på sin inre värld så att yttervärlden kan förstå och ta emot upplevelsen. Vi pedagoger arbetar medvetet med att ge varje barn ett rikt och nyanserat språk samt mod till att uttrycka sig. Pedagogernas roll som förebild för barnet är central. Vi vuxna strävar efter att vårda vårt språk i samtal med både barn och andra vuxna. Genom det rika sagoberättandet i barnträdgården kommer barnen i daglig kontakt med ett rytmiskt, musikaliskt och bildrikt språk. Eftersom sagan berättas under flera dagar i följd, kan barnet ta språket till sig samtidigt som det skapar sina egna inre bilder. Barnets starka inlevelse i sagans språk visar sig när de själva leker, gör egna dockspel eller berättar egna små sagor. Inlevelsen kommer också tydligt fram när barnen ibland är med och agerar i sagan. Det kan ske i form av en enkel ”dramatisering” av en saga som är välkänd för barnen. Pedagog och barn ”gör” sagan tillsammans som en gemensam upplevelse, som en gemensam rollek.

I sagorna finns ofta upprepningar, ordlekar och ramsor som väcker glädje och språklig nyfikenhet hos barnet. Denna språkkvalitet kommer också fram under den gemensamma samlingen med rim, ramsor och sånger. Språket förbinds med rörelser och rytm och lärs på så sätt in även genom kroppen och alla de sinnen som är delaktiga.

Vi strävar mot:

- Att barnet utvecklar förmåga och vilja att uttrycka sina egna tankar och känslor genom talet.
- Att barnet utvecklar förmåga att lyssna på andra.
- Att barnet utvecklar förmåga att förstå andras känslor, tankar och uttryckssätt.
- Att barnet utvecklar en nyfikenhet på språket.
- Att barnet får en grund för att utveckla ett rikt och nyanserat språk.

Vi kan bidra genom:

- Det rikliga sagoberättandet, där barnen kommer i daglig kontakt med ett rytmiskt, musikaliskt och bildrikt språk.
- Eurytmi där språket förbinds med rörelser och rytm, går in i hela kroppen.
- Drama.
- Rim, ramsor, sång och sånglekar.
- Pedagogens centrala roll som förebild. Pedagogen strävar efter att vårda sitt språk i samtal både med barn och vuxna.
- Fri lek.

8.4 Pedagogisk dokumentation och planering

Pedagogisk dokumentation är ett arbetssätt för att planera, genomföra, utvärdera och utveckla barnomsorgens verksamhet. Den information och förståelse som dokumentationen bidrar till ska användas till exempel för att arbetssätten, lärmiljöerna, verksamhetens mål, metoderna och innehållet kontinuerligt ska kunna anpassas enligt barnens intressen och behov.

För att kunna följa varje barns utveckling och lärande behöver det finnas dokumentation för alla barn i daghemsverksamhet inom barnomsorgen och dokumentationen behöver analyseras utifrån vilka möjligheter det enskilda barnet får för att kunna utvecklas och lära. När dokumentationen sker kontinuerligt och systematiskt är det möjligt att följa och analysera hur verksamheten stimulerar och utmanar barnet i deras utveckling och lärande. Det är först när varje barns möjligheter till utveckling synliggörs som det går att utvärdera hur man i verksamheten arbetar mot målen i läroplanen. Barnet själv skall kunna gå tillbaka och se över sin lärandeprocess, hen behöver själva få se att hen lärt sig och utvecklats.

Vi kommer under 2023 undersöka och testa sätt att jobba med pedagogisk dokumentation på ett sätt som går i linje med waldorfpedagogiken och så att det inte blir på bekostnad av närvaron med barnen och barnens fria leken.

Vi kommer även att sätta oss in i och börja använda den digitala lärlogg som landskapsregeringen tagit fram för att följa och dokumentera barnens utveckling och lärandeprocesser.

8.5 Digitala arbetssätt och digital kompetens

Betydelsen av digitala färdigheter i samhället ökar och personalen inom barnomsorgen behöver förhålla sig till detta. En av barnomsorgens uppgifter är att främja jämlikheten i utbildningen och det är därför viktigt att varje barn får tillräckliga digitala färdigheter för framtiden. Digitala färdigheter är också i sig ett betydande verktyg för lärande. För att möjliggör kvalitativ inlärning i digitala miljöer behövs utöver digitala verktyg och behövs också digitalpedagogiskt kunniga lärare i kombination med högklassiga digitala tjänster. Vilka digitala färdigheter som behövs, den digitala kompetensen, förändras över tid i takt med att samhället, tekniken och olika digitala tjänster förändras. Det varierar också med barnets ålder. Digitala arbetssätt och digitala verktyg ska användas på ett medvetet sätt som gynnas barns lärande.

Vi kommer under vårterminen 2023 undersöka hur vi på ett waldorfpedagogiskt sätt stärker barnens framtida digitala kompetens. Både att synliggöra vad vi redan nu ger barnen för förutsättningar och färdigheter samt om det finns ytterligare färdigheter som vi behöver stöda och ge barnen förutsättningar att träna på i detta fält.

9 Omsorg, kost och vila

Barnomsorgen ska främja allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. Förutom den pedagogiska verksamheten är det därför också viktigt att se till barnets behov av tid för återhämtning och vila, trygga relationer, att stärka barnets möjligheter till att tillägna sig en positiv hållbar inställning till mat och goda matvanor.

9.1 Omsorg

Verksamheten i barnomsorgen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Omsorg innebär att tillgodose barnets fysiska grundbehov, men också den emotionella omsorgen om barnet. Vardagsrutiner som innefattar barnets grundbehov och andra dagligen återkommande situationer, till exempel måltider, att klä på och av sig, vila och att sköta sin hygien, är en viktig del av barnets dag. För den emotionella omsorgen och för barnets utveckling är samspelet mellan barn och personal viktigt. Ömsesidiga och respektfulla relationer och närhet utgör grunden för god omsorg. Barn mår bra av att knyta kontakter med andra människor och har ett behov av både trygga vuxna relationer och relationer med jämnåriga.

God omvårdnad innebär att barnet känner sig välkomnat och omhändertaget hos oss. I omvårdnaden lägger vi stor vikt vid en lugn och trygg rytm. Vi har i början av varje dag en samlingsstund då vi hälsar alla välkomna, äter frukt, leker ringlekar, ramsor och sjunger. Varje dag har sitt välkända innehåll, varierat efter årstid och barnens behov. Maten är av högsta kvalité. Den är alltid nylagad på plats och vi använder ekologiska produkter och även biodynamiska när det är möjligt. Vi anpassar kosten efter barnets individuella behov o även så långt det är möjligt efter föräldrars ideologi och önskemål. Vi lägger också stor vikt vid trevnaden runt matbordet. Efter maten har alla barnen vilostund. Barnen sover eller vilar på sina fällar inne eller ute under tak. De äldsta barnen kan efter behov även ha en massagestund eller lyssna till en saga. Vi är måna om att barnen knyter väl an till de vuxna i verksamheten och vi strävar efter att våra vikarier skall vara återkommande så att de känner barnen och våra rutiner väl.

9.2 Kost

Barn i barnomsorgen ska erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. Närproducerade råvaror används i så stor utsträckning som möjligt och matsvinn undviks. Hälsosamma och allsidiga huvudmål och mellanmål av hög kvalitet främjar barnens välbefinnande och hälsa. Maten ska erbjudas tillräckligt ofta under dagen. Maten som barnet behöver påverkas både av barnets individuella behov och längden på barnets närvaro under dagen i barnomsorgsverksamheten. De gemensamma måltiderna fungerar som en social och pedagogisk situation för barngruppen där barnen bland annat lär sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra.

Maten är av högsta kvalité och i stort sätt lakto-ovo-vegetarisk med inslag av kött och fisk emellanåt. Den är alltid nylagad på plats och vi använder ekologiska produkter och även biodynamiska när det är möjligt. Vi anpassar kosten efter barnets individuella behov o även så långt det är möjligt efter föräldrars ideologi och önskemål. Vi lägger också stor vikt vid trevnaden runt matbordet. Vi kopplar maten till kretsloppet genom att använda det vi själva odlar tillsammans med barnen i maten som serveras, genom att barnen deltar i att föra matresterna till komposten och genom den måltidsramsa vi dagligen läser inför måltiden.

9.3 Vila

Barn har rätt till lek, vila och fritid. Balansen mellan aktiviteter och vila återhämtning är viktigt inom barnsomsorgens verksamhet. Det är också viktigt att tänka på att många barn, också lite äldre barn, kan bli trötta och uppleva en ökad stress under eftermiddagarna, vilket man behöver beakta då dagens planeras för balans mellan aktivitet och vila. Vilan i barnomsorgens verksamhet behöver därför utgå från det enskilda barnets behov, som kan komma att variera. Under vilan behöver särskilt beaktas barnets integritet och personalens lyhördhet inför barnets signaler och behov är viktigt

Vilan anpassas efter barnens individuella behov. Vi anpassar oss även efter familjens önskemål och arbetar med att skapa en förståelse hos föräldrarna att det är viktigt för barnets utveckling att barnen får tillräcklig vila och även för de yngsta barnen dagsömn. Vi erbjuder våra yngsta barn möjlighet att sova i en lugn och stilla miljö. De äldre barnen har också vila där de vid behov kan få sova. Vi skapar en lugn stund även för de äldre barnen där de får ligga och vila på ett fårskinn. Stunden anpassas efter barnens dagsform och behov. De erbjuds ofta massage och får oftast lyssna till en saga.

10 Arbetet med förverkligande av lärområdena inom barnomsorgen

För att planera en kvalitativ barnomsorg och för att stöda barnets utveckling och lärande är det viktigt att det råder balans mellan social, emotionell, fysisk och kognitiv utveckling. Därför är det viktigt att i planeringen av verksamheten beakta och känna till betydelsen av lek, kontakt med naturen, musik, konst och fysisk aktivitet. Det är också centralt att man i verksamheten främjar barnets deltagande, initiativ, och självständighet, att problemlösning och kreativitet får ta plats och att uppmuntra sådant lärande som omfattar resonemang, undersökning och samarbete. Utifrån detta ska lärarna i barnomsorg tillsammans med barnet planera och genomföra en mångsidig och helhetsskapande pedagogisk verksamhet med utgångspunkt i fem lärområden.

Dessa fem lärområden är likvärdiga och barnet har rätt att få mångsidiga upplevelser inom de olika lärområdena. Personalen ska se till att den pedagogiska verksamheten, som planeras av lärare i barnomsorg, men förverkligas av hela arbetslaget tillsammans, främjar utvecklingen och lärandet hos barn i olika åldrar.

Lärområden inom barnomsorgen:

- Språk och kommunikation
- Skapande, kultur och estetiska uttrycksformer
- Mångfald, gemenskap och samhälle
- Kropp, hälsa och utveckling
- Matematiskt tänkande, hållbarhet och utforskande

Det är viktigt att alla barn har möjlighet att lära sig och få arbeta i egen takt och utveckla sina färdigheter i mångsidiga lärmiljöer i växelverkan med andra barn, läraren och den övriga personalen. Syftet med lärområdena är att erbjuda barnet nya och inspirerande lärandeupplevelser och möjligheter att arbeta med uppgifter som innehåller lämpliga utmaningar i lärandet. Barnets olika behov av stöd ska beaktas i verksamheten och barnet ska ges tillräckligt stöd genast när behov uppstår.

Språk och kommunikation

Vi beskriver våra arbetssätt i detta område i kapitel 8.3. Barnens förmåga till kommunikation, delande, lyssnande och turtagning tränas både i handledda situationer så som samlingar och i den fria leken. Pedagogerna handleder och stöder barnen i den fria leken så att de utvecklar sin samarbetsförmåga och kommunikationsförmåga.

Skapande, kultur och estetiska uttrycksformer

Vi erbjuder barnen varierade möjligheter att uttrycka och utveckla sin kreativitet. Både i den fria leken och i konstnärligt skapande så som att rita, måla akvarell, skapa med naturmaterial, tova ull etc. Vi tillverkar även tillsammans med barnen föremål som behövs till våra årstidsfester så som tillexempel lövkronor och lyktor. Vi firar årstidsfester som är sammankopplade med den kultur vi lever i så som lucia, jul, påsk och midsommarfest. Vi brukar även uppmärksamma andra för vårt samhälle viktiga högtider så som tex pridefesten, Ålands 100 årsfirande etc.

Mångfald, gemenskap och samhälle

Vår verksamhet bygger på den gemenskap vi skapar tillsammans mellan föräldrarna, pedagogerna och barnen. Det är den grund vi vilar på. Gemenskapen mellan familjerna byggs genom att de hjälps åt och lär känna varandra genom att delta i arbetet med att driva barnträdgården. Starka band bildas mellan många av familjerna som också gör att många familjer även blir vänner och hjälps åt i det privata. Barnen lär sig genom att de är med och upplever detta.

Matematiskt tänkande, hållbarhet och utforskande

Genom leken och i de vardagliga situationerna och göromålen uppstår otaliga möjligheter till naturvetenskapligt och matematiskt utforskande. Barnens initiativ till räknande och funderingar om fysiska och kemiska naturfenomen fångas upp i stunden och pedagogen kan medvetet vara med i utforskandet och på ett naturligt sätt berika funderingarna och ta vara på de lärsituationer som uppstår av sig själv. Så som då barnen spontant börjar räkna då de är med och dukar borden eller att man fundera vidare kring var vattnet i kranen kommer ifrån och vart tar det vägen då det rinner ut ur handfatet. Eller förundras över varför kommer det rök ur munnen då det är kallt ute. Vad gäller hållbarhet kan ni läsa mer i kapitel 4.

Kropp, hälsa och utveckling

Vi är ute en stor del av dagen och genom den fria leken, ledda lekar och samlingar både inne och ute utforskar barnen sin kropps förmågor till rörelse och tränar sig i det motoriska, lär känna sin kropp, dess förmågor och begränsningar. Barnen får genom att dagen löper i en rytm av aktivitet och återhämtning med regelbundna måltider och möjlighet till vila och återhämtning. Vi fokuserar på att ha rofyllda och trevliga matsituationer där barnen får lära sig smaka på olika maträtter, efter förmåga träna sig i att ta för sig själv av maten och uppmuntras känna av sin mättnadsgrad. Vi serverar en hälsosam kost fri från vitt vetemjöl och socker och samtalar i matsituationerna med de större barnen om kostens betydelse för att vi ska orka med det vi vill göra. Vi lär barnen om hygien i samband med handtvätt då man kommer till dagis och i samband med måltiderna. Barnets emotionella utveckling stöds genom att pedagogerna handleder i samtal och konfliktsituationer.

11 Förundervisningen

Syftet med förundervisningen är att förbereda barnet för livet och fortsatt lärande och utbildning. Förundervisningen kan bedrivas ihop med övrig barnomsorgsverksamhet och /eller separat för de barn som ingår i förundervisningen. Under förundervisningsåret arbetar man utifrån samma lärområden som berör hela barnomsorgen, men med förstärkt fokus på skolförberedande centralt innehåll. Även om innehållet är skolförberedande skall det bearbetas med leken som utgångspunkt och genom mångsidiga arbetssätt, med konkret och visuellt material och genom ett gemensamt utforskande.

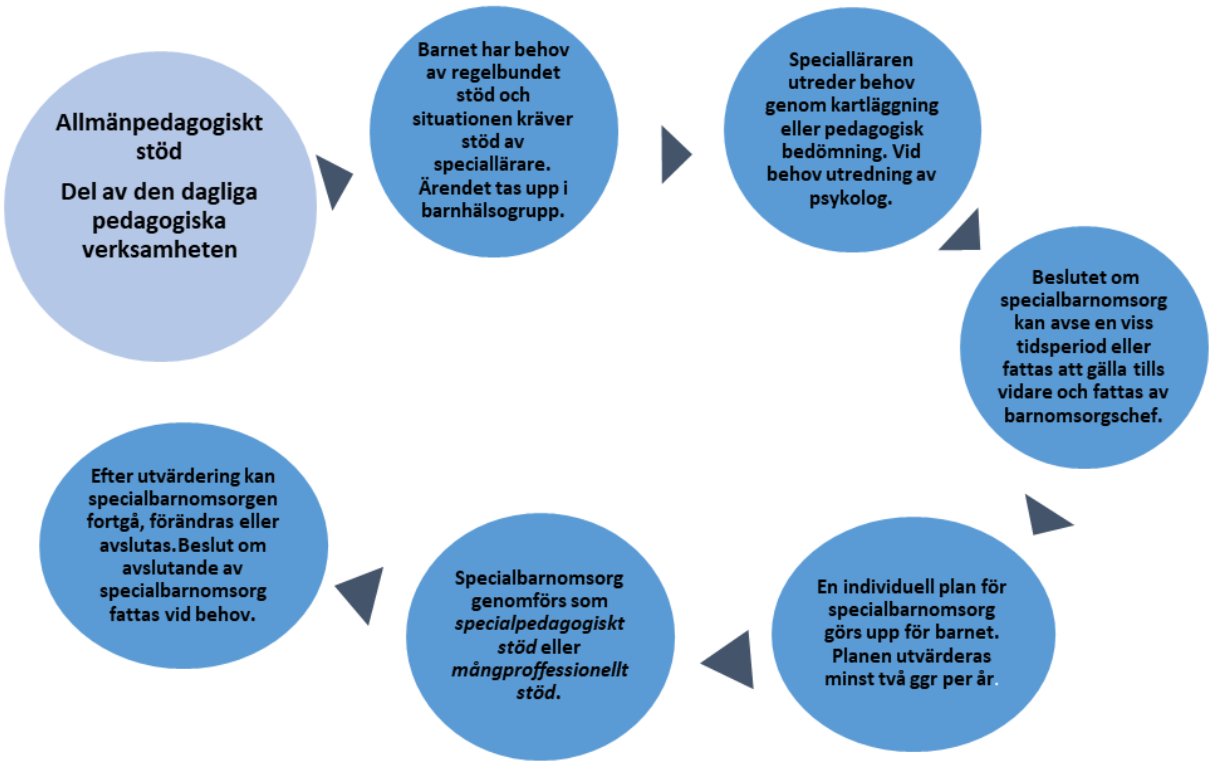
Förundervisningen sker integrerat i den dagliga verksamheten då förskolebarnen t.ex. får mer ansvarsfulla uppgifter i att hjälpa med vardagssysslor eller hjälpa andra barn. Förskolebarnen erbjuds även under en dag i veckan mer specifika förskoleuppgifter tillsammans med en pedagog. Så som att, sy, tillverka en egen bok där de utför olika uppgifter så som tex. formteckning, lär sig tälja, spela pentatonisk flöjt, går på längre utflykter i naturen etc.

12 Stöd för utveckling och lärande

Varje barn inom barnomsorgen har enligt sitt behov rätt till stöd för sin utveckling och sitt lärande. Barnomsorgen ska bereda gynnsamma förutsättningar för barnets allsidiga utveckling genom att på olika sätt arbeta förebyggande och genom att erbjuda olika stödåtgärder. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att tidigt identifiera hinder för utveckling och lärande och att sätta in stödfunktioner i förebyggande syfte. Genom tidigt och rätt riktat stöd kan man främja barnets utveckling, lärande och välbefinnande. Barnets behov av stöd, förverkligande av stöd och utvärdering av stöd sker i samråd med barnet och barnets vårdnadshavare.

För att kunna upptäcka stödbehovet ska barnets möjlighet till utveckling och lärande utvärderas kontinuerligt i den dagliga verksamheten. Barnets möjligheter till utveckling och lärande följs upp i samarbete med barnet och vårdnadshavarna och dokumenteras i loggen för barnets utveckling och lärandeprocess vid loggens uppföljning. Uppmärksamhet fästs vid att i ett tidigt skede känna igen möjliga hinder eller svårigheter för barnets växande och lärande. Det stöd som barnet får ska vara flexibelt, långsiktigt planerat och ska ändra enligt barnets behov. För att trygga barnets utveckling och lärande är det viktigt att stödet ges i rätt tid och på rätt nivå så länge som barnet har behov av stödet.

I bilden beskrivs arbetsgången för stör för barnets utveckling och lärande:

12.1 Allmänpedagogiskt stöd

Det allmänpedagogiska stödet är en del av den dagliga pedagogiska verksamheten och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling. Allmänpedagogiskt stöd innebär att alla barn ska få ett individanpassat bemötande inom ramen för det allmänpedagogiska arbetet. I verksamheten innebär detta exempelvis att:

- utgå från barnets intressen behov och styrkor
- beakta barns olika sätt att lära sig
- arbetssätten varierar
- smågruppers sammansättning varierar vid behov
- den pedagogiska miljön är ändamålsenlig
- verksamheten åskådliggörs med bilder
- samspelet mellan barn och vuxna är fungerande och att de dagliga rutinerna stödjer barnet.
- barnet får kortvarigt tillfälligt stöd av kurator

Vi bemöter och stöder barnen i deras individuella behov utifrån deras utvecklingsstadie och personliga utvecklingsnivå. Vi anpassar verksamheten och aktiviteterna så att de enskilda barnens så väl som gruppens behov och intressen tillgodoses på ett tillfredställande sätt.

Vi anlitar vid behov hemkommunens speciallärare, privat speciallärare eller vår kurator för stöd.

Lärarna i barngruppen ansvarar för planering och utvärdering av det allmänpedagogiska stödet men genomförandet utföres av alla pedagoger som är i kontakt med barnet. Tillfällig utökning av personal eller assistent ombesörjes vid behov. Ärendet diskuteras i vår lilla barnhälsogrupp senast innan externa resurser anlitas.

Vårdnadshavarna informeras om stödinsatserna i synnerhet då externa resurser anlitas.

12.2 Specialbarnomsorg

Specialbarnomsorg ges då barnets behov av stöd är regelbundet och då situationen kräver stöd av speciallärare i barnomsorgen. Specialbarnomsorg ska ges av kommunen i den omfattning som barnet har behov av det som specialpedagogiskt stöd eller mångprofessionellt stöd.

För varje barn inom barnomsorgen som beviljats specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd ska de särskilda stödinsatserna utformas och sammanfattas i en individuell plan för stöd för utveckling och lärande, SUL, som dokumenteras i lärloggen för barnets utveckling och lärandeprocess

Specialpedagogiskt stöd kan innebära att:

- speciallärare inom barnomsorg träffar barnet för systematisk handledning och träning
- speciallärare inom barnomsorg handleder personal och vårdnadshavare
- bildkommunikation på individnivå, individuell bildstruktur
- stödtecken används
- personaltäthet ökas
- assistent/resursperson kan bistå barnet

Mångprofessionellt stöd kan innebära att

- Barnet får stöd av talterapeut, logoped, ergoterapeut eller fysioterapeut
- Barnet får kontinuerligt, planerat stöd av psykolog och kuratorstjänster

Arbetsgången är likt den allmänna beskrivningen i inledningen av kapitlet med den ändring att hos oss tas beslut om specialpedagogiskt stöd av föreståndaren i samråd med styrelsen så att de kan säkerställa de ekonomiska förutsättningarna.

Styrelsen ansvarar för att det finns ekonomiska förutsättningar för att erbjuda det specialpedagogiska stöd och det mångprofessionella stöd som barnen i verksamheten behöver. Det vill säga det stöd som ankommer på verksamheten att ordna som inte erbjuds inom den allmänna sjukvården eller rådgivningsverksamheterna.

Den närmast ansvariga läraren i barnomsorg tar i samarbete med föreståndaren och en speciallärare fram en individuell plan (SUL) för barn i behov av specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd. Speciallärarен gör en utvärdering av barnets utveckling och stödbehov som skall ligga till grund för SUL:en tillsammans med övriga utredningar som behövs. Så som tex psykologutredning, talterapeututredning. Föräldrarna informeras så tidigt som möjligt och senast i samband med att ärendet tas upp i barnhälsogruppen eller externa resurser anlitas.

SUL:en och stödet utvärderas och uppdateras minst två gånger per år. Läraren i barnomsorg är i första hand ansvarig för att uppföljningen sker och föreståndaren samt barnhälsogruppen hålls informerad om hur stödet fungerar.

13 Samarbete med vårdnadshavare

Barnomsorgen ska främja olika former av samarbete för att gynna barnets utveckling, lärande och delaktighet. Barnomsorgens verksamhet bedrivs i nära samverkan med hemmet och barnomsorgen ska skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare som bär huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling. Vårdnadshavarens kännedom om det egna barnet ska, tillsammans med personalens yrkesmässiga kunskaper och erfarenheter, ligga till grund för en respektfylld dialog med fokus på barnets bästa. Barnomsorgen ansvarar över att skapa förutsättningar för samarbetet med vårdnadshavare bland annat genom en aktiv kontakt med hemmen. Familjers olika språkbakgrund behöver beaktas i kontakten så att kommunikationen kan ske smidigt. olika behov av stöd i kommunikationen möts. Barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska också beaktas i planeringen av barnomsorgsverksamheten.

För att kunna uppfylla sin fostrande uppgift måste vårdnadshavarna få information om hur deras barns lärande och utveckling fortskrider. Vårdnadshavarna ska informeras om centrala frågor som gäller verksamheten, till exempel läroplan, arbetsplan och olika evenemang. Genom att kontinuerligt bli informerade om barnets utveckling, mående och lärande kan vårdnadshavarna bättre stöda sina barn. Särskilt viktigt är samarbetet med vårdnadshavarna

vid övergångar; till barnomsorg, mellan barnomsorgsenheter, vid övergång till grundskola samt vid planering och genomförande av stöd för lärande och utveckling. Barnets utveckling och lärandeprocesser ska sedan med hjälp av materialet i lärloggen följas upp minst en gång per år i samband med ett utvecklingssamtal tillsammans med vårdnadshavare.

Samarbetet med vårdnadshavare förutsätter också vårdnadshavares engagemang genom exempelvis att ta del av information från barnomsorgsenheten, delta i möten och i sin tur delge personalen viktig information, för att barnets tid i barnomsorgen blir så bra som möjligt.

Pedagogerna strävar efter ett nära samarbete med barnens föräldrar och att även andra för barnet viktiga vuxna som skall ha möjlighet att känna sig delaktiga i barnets dagliga liv.

Tillsammans väver vi ett nät som bär barnet och ger trygghet. Samarbetet med hemmet vill vi främja och stöda med en god dialog, hembesök, regelbundna föräldraträffar, tydlig information, talkotillfällen, föräldrautbildning, enskilda samtal och, inte minst, entusiasm och uppmuntran. Föräldrarna ger ett viktigt bidrag till barnets dagliga miljö på barnträdgården genom den omsorgsfulla veckostädningen. Hela familjen har också möjlighet att delta i flera av årstidsfesterna som hålls under året. Flera gånger i året håller vi utbildningstillfällen för föräldrarna om waldorfpedagogiken så de får en större kunskap om pedagogiken och pröva på det vi gör med barnen på dagarna.

Mål vi strävar mot:

- Att barnträdgården blir en mötesplats där gemenskap uppstår mellan barnen, mellan barn och föräldrar och mellan familjerna i verksamheten. Vi vill skapa en känsla av att alla barn är ”våra” barn.
- Att föräldrarna lär känna waldorfpedagogikens grunder, så att en helhet skapas kring barnen.
- Att föräldrarna får veta på vilka sätt de har möjlighet till inflytande i verksamheten,

  såsom genom olika aktivitetsgrupper och styrelsearbete
- Att det förekommer regelbundna föräldramöten varje termin och föräldrasamtal minst en gång per år men fler gånger vid behov.

14 Rutiner för övergångar inom barnomsorgen

Övergången från hemmet, från den tidigare barnomsorgen till förundervisningen och från förundervisning till skolan är viktiga skeden i barnets liv. En smidig övergång främjar barnens känsla av trygghet och välbefinnande samt deras förutsättningar för tillväxt och för att lära sig. Det är viktigt att personalen lyssnar, är lyhörd, öppen och ärlig i kommunikationen med vårdnadshavarna för att skapa goda förutsättningar för trygga övergångar för barnet. I lärloggen för utveckling och lärande kan övergångarna dokumenteras, diskuteras och utvärderas. Information som är nödvändig för anordnande av stöd för lärande och utveckling överförs när barnet övergår från en enhet till en annan eller från ett utbildningsstadium till följande.

Vi erbjuder familjerna hembesök så att barnet som skall börja på barnträdgården knyter en första kontakt i den trygga hemmiljön med den pedagog som skall ha hand om barnets inskolning och blir den barnet först skall knyta an till hos oss. Vi arrangerar inskolningen efter barnets behov men ca två veckor är den tid som brukar behövas för att barnet i sin egen takt skall känna sig trygg och få bekanta sig med barnen och oss vuxna på barnträdgården.

15 Arbetet med utvärdering av verksamheten

Ett bra kvalitetsarbete bygger på att barnomsorgen planerar, följer upp och utvärderar sitt eget arbete, tar tillvara resultaten och omsätter dem i olika åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är kommunens ansvar att se till att enheten har förutsättningar att göra detta. Genom utvärdering kan enheten fånga upp vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra. Det är viktigt att alla parter, barnen, vårdnadshavarna, ledningen och personalen, utvärderar verksamheten.

Inom barnomsorgen bör man kontinuerligt utvärdera hur läroplanen har förverkligats i verksamheten. Utvärderingen kan fokusera på bland annat personalens kommunikation med barnen, stämningen i gruppen, pedagogiska arbetssätt, verksamhetens innehåll, samarbetet med hemmen, barnhälsan, personalresurserna, utrymmena eller lärmiljöerna. I ett daghem ansvarar daghemsföreståndaren för att möjliggöra och följa upp utvärderingen medan det i ett fritidshem ansvaras över av rektor eller daghemsföreståndare. Resultaten av utvärderingen ska fungera som ett instrument för verksamhetens interna utveckling och vid behov leda till justeringar av verksamhetsidé och arbetsrutiner. Uppföljningen och utvärderingen syftar alltså till att synliggöra resultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte bara fråga om att kontrollera hur ansvaret fullföljts utan en fråga om hur arbetet ska fortsätta och utvecklas.

Vi utvärderar kontinuerligt vår verksamhet och följer upp våra aktiviteter och verksamheten under våra kollegiemöten som vi har en gång i veckan med all personal. På våra föräldramöten en gång per termin finns möjlighet för föräldrarnas feedback och utvärdering. Eftersom vi är en så liten verksamhet med nära kontakt till föräldrarna så sker mycket feedback och respons direkt i möten oss emellan. Men vi kommer under 2023 undersöka om det finns behov att göra en enkät för att få mer feedback av föräldrarna och göra föräldrarna ännu mera delaktiga i verksamheten.

16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning

Landskapslag om barnomsorg och grundskola slår fast att verksamheten inom barnomsorgen är ickekonfessionell och barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska beaktas och respekteras i planeringen av verksamheten. Vidare styrs verksamheten också av bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i Finlands grundlag (FFS 731/1999. Landskapsregeringen har tagit fram anvisningar (ÅLR 2021/3409) gällande högtider och religiösa evenemang i den allmänna verksamheten inom barnomsorg och grundskola vars syfte är trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas inom barnomsorgen och grundskolan, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Kommunen kan besluta om religiösa evenemang ska ingå i barnomsorgens och grundskolans verksamhet eller om det inte ska göra det. Religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster och religiösa morgonsamlingar) är religionsutövning. Om kommunen väljer att religiösa evenemang ska ingå i verksamheterna ska de beskrivas i arbetsplanen. Vid religiösa evenemang och förrättningar ska man ordna alternativ och meningsfull sysselsättning. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I barnomsorgen ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemang och förrättningar som innehåller religiösa inslag. Religiösa evenemang och förrättningar ska ordnas separat från den övriga verksamheten. Enheten ska se till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken, till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom enheten ska man i det praktiska genomförandet försäkra sig om att likabehandlingen av barnen inte äventyras och att inga barn stämplas. Daghemmet ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.

Vi är en konfessionsfri verksamhet och barn från familjer med alla olika trosriktningar och andliga åskådningssätt skall känna sig inkluderade och respekterade i vår verksamhet.

Vi firar i verksamheten årstidsfester som har sin bakgrund i dels de waldorfpedagogiska traditionerna och i vårt lokalsamhälle. De har sin bakgrund delvis i festligheter och sägner som hör ihop med den kristna traditionen. Så som Mikaelifesten som är en fest som genom sägnen om St. Mikael och draken förmedlar vikten av att hitta sin inre styrka och mod för att ta itu med svårigheter och utmaningar i livet.

Vi påför inte barnen någon specifik trosuppfattning men förmedlar nog indirekt ett andligt perspektiv på livet. Att det finns ett djupare perspektiv bortom det fysiska och det tankemässiga där vi människor och andra varelser på jorden är förbundna med varandra på en andlig nivå.

Kärleksbudskapet, vår förmåga att sprida vårt eget inre ljus till andra uppmärksammas genom två av våra högtidliga årstidsfester; lyktfesten och adventsträdgården som vi firar tillsammans med barnen och deras familjer under den mörka tiden i mitten av november och början av december.

Bilaga A-BN § 84

B Y G G N A D S T I L L S Y N S M Y N D I G H E T E N S A V G I F T E R 2023 f ö r J o m a l a k o m m u n

Antagna av kommunfullmäktige den xx november 2022, § xx
Ikraftträdande den 1 januari 2023

1 Allmänt

Denna taxa är uppgjord med stöd av Kommunallagens 13 § och Plan- och bygglagens 99 §. Avgiften bestäms enligt de avgifter som är gällande den dag tillståndsbeslutet fattas eller myndighetsuppgiften utförs. Avgifter som bestäms utgående från dessa avgiftsgrunder omfattas inte av mervärdesskatten.
Avgiften bestäms av en byggnads totalyta för varje våning, beräknade enligt ytterväggarnas utsida. Till totalytan räknas inte utrymmen som är lägre än 160 cm och balkonger. Även totalytan av en del av en byggnad, en cistern, ett skyddstak eller motsvarande konstruktion uträknas med tillämpning av ovanstående definition.
Avgifterna utgör en fast handläggningsavgift och en tillsynsavgift som antingen baserar sig på den totala ytan och/eller antal syner.
Observera att för ett byggprojekt kan det ingå flera avgifter från denna taxa. Om det bygglov som beviljas består av flera etapper höjs bygglovsavgiften med 30% per etapp.

2 Avgifter för byggnader

2.1 Bostadsbyggnad

Bostadshus, parhus, radhus, flerbostadshus, fritidshus, gästhus

Per byggnad	233 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	3,00 €/m²

2.2 Bastu- och ekonomibyggnad

Ekonomibyggnad är bl.a. garage, carport, skärmtak, förråd, lider, uthus och båthus

Per byggnad	130 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	2,00 €/m²

2.3 Väsentlig ändring av byggnads fasad, tak eller konstruktion

Per projekt	130 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

2.4 Ändring av användningssätt

Per projekt	130 €
därtill projektets totala yta	2,00 €/syn

2.5 Hallar av lätta konstruktioner

Oisolerade hallar med tygfasad eller dylikt

Per byggnad	230 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	2,00 €/syn

2.6 Övriga byggnader

Affärsbyggnad, kontorsbyggnad, hallbyggnad, industribyggnad, ladugård

Per byggnad	233 €
därtill projektets totala yta	3,00 €/m²

2.7 Underjordiska byggprojekt

Bergrum, tunnel

Per projekt	233 €
därtill projektets totala yta	3,00 €/m²

3 Avgifter för konstruktioner och anläggningar

3.1 Uppförande av eldstad, rökkanal eller hiss i byggnad

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.2 Nöjespark, idrottsplats eller campingplats

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.3 Skjutbana eller motorbana

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.4 Småbåtshamn samt andra konstruktioner som väsentligt ändrar strandlinjen

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.5 Fast cistern, pool eller liknande anordning mer än 10 m³

Per objekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.6 Mast över 25 meter

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.7 Utsiktstorn

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.8 Vindkraftverk

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.9 Plank, staket eller mur

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

4 Samlingslokal och samlingsområde

För samlingslokal är handläggningsavgiften 130 € + 1,20 €/m².
Överstiger ytan 1.000 m² utgör bygglovsavgiften 0,60 €/m² för den överstigande delen.

För utlåtande om personsäkerheten i ett samlingsområdes konstruktioner är avgiften 85 € per påbörjad timme. Avgift för granskning av planen är 85 € per timme.

5 Byggnader med skyddsrum

Genomgång av ritningar	130 €
enligt skyddsrummets våningsyta	3,00 €/m²
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

6 Anmälan

Avgift för projekt i enlighet med Plan- och bygglagens 67a §

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

7 Ansvarig arbetsledare

Avgiften som anknyter till arbetsledarna är en tillståndsspecifik engångsavgift.

Vid uppförande av egnahemshus eller större, gäller även tillbyggnad	100 €
Vid uppförande av mindre byggnad, mindre tillbyggnad, utökning av våningsytan, Ändringsarbete	50 €
Vid åtgärdstillstånd, rivningsanmälan och tillstånd för miljöåtgärder	85 €

För godkännande av ny arbetsledare, där en arbetsledare redan tidigare godkänts debiteras avgiften förhöjd med 50%.

8 Förlängning av bygglovets och tillståndets giltighet

Avgiften för förlängning av bygglovets eller tillståndets giltighet för inledandet och slutförandet är 50 % av bygglovssavgiften, dock totalt högst 1350 €.

9 Avgifter för rätt att påbörja byggarbete innan tillstånd vunnit laga kraft

En bankgaranti eller motsvarande ska inlämnas till byggnadsinspektionen. Garantin ska gälla kostnader motsvarande ett eventuellt återställande. Behandlingsavgiften är 130 €.

10 Utmärkning och kontroll av plats och höjdläge

I bygglovet ingår utmärkning och kontroll av plats och höjdläge för ny byggnad av högst 4 punkter. Avgift för varje tillkommande punkt 22 €.

Om utmärkningen och lägessynen på grund av orsaker som beror på byggherren måste förrättas i flera omgångar eller göras på nytt, är tilläggsavgiften för den andra gången och varje därpå följande gång 85 €.

11 Avvikelser och prövning av särskilda förutsättningar

Avgiften för behandling av en avvikelse är 85 €. Tilläggsavgiften för varje därpå följande avvikelse är 45 €.

Avgiften för byggnadsnämndens beslut beträffande prövning av särskilda förutsättningar är 170 €.

12 Hörande av grannar

Avgiften är 14 €/granne.

Vid platssyn i samband med hörandet tillkommer en avgift om 85 €.

Vid delgivning genom annonsering faktureras sakägaren för de verkliga annonskostnaderna.

13 Extrainsatt sammanträde

Om sökanden yrkar på att byggnadstekniska nämnden håller ett extra sammanträde enbart för dennes räkning debiteras en avgift om 1350 €.

14 Extra tillsyn under byggnadsarbetet

Avgift för avvikelse från gällande tillstånd är 170 €.

Avgift för syn som förrättas efter att tillståndets giltighet löpt ut är 85 €.

Avgift för extra syn eller utredning som beror på byggherren eller den som vidtar en åtgärd som inte ingår i bygglovsavgiften är 85 €/syn.

15 Rivningsanmälan

15.1 Rivningsanmälan

Per byggnad	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

15.2 Rivning av en byggnad i samband med bygglovsansökan

Per byggnad	85 €

16 Avgifter för brandsynsverksamhet

Genomgång och godkännande av ritningar	0,74 €/m²
Eldstad/rökkanalssyn	85 €/syn
Brandsektioneringssyn	85 €/syn
Ibruktagningssyn	85 €
Slutsyn	85 €
Tilläggsavgift för extra syner är	85 €

17 Enskild avloppsanläggning

Avgift för godkännande av enskild avloppsanläggning för max 5 personekvivalenter (pe) är 165 €.

Avgift för godkännande av enskild avloppsanläggning för fler än 5 pe är 165 € + 17 €/pe räknat från den 6:e pe.

Avgift för godkännande av ombyggnad/ändring av anläggning är 110 €

Tilläggsavgift för extra syner är 85 €.

18 Tillstånd för miljöåtgärder och rivningstillstånd för byggnadsförbud

Miljöåtgärder är bl.a. sprängning, avverkning och dylikt. Avgiften är 254 €.

19 Återtagande eller förkastande av ansökan

Om den sökande återtar sin ansökan innan beslut fattats och beredningen av ansökan redan inletts är behandlingsavgiften 50 % av den totala avgiften enligt avgiftsgrunderna.

Om ansökan förkastas motsvaras avgiften av handläggningsavgiften.

20 Utlåtande

Avgift för ett utlåtande är 85 €/påbörjad timme.

21 Tvångsmedel och byggbrott

Avgift för skriftlig föreskrift av byggnadstillsynsmyndigheten är 85 €/st.

Avgift för ett beslut av byggnämnden som ålägger en skyldighet och/eller verkställer hotet beträffande en skyldighet som redan fastställts och ett beslut enligt vilket arbetet ska avbrytas är 170 €.

Om inspektions- eller tillsynsåtgärder vidtagits till följd av byggande som saknar tillstånd eller strider mot tillståndet eller till följd av försummelse, och ärendet därefter tas till byggnadstillsynsmyndigheten för behandling som ett tillståndsärende, fördubblas tillståndsavgiften.

Om delgivning av beslut verkställs genom offentlig delgivning ska sakägaren betala kostnaderna för delgivningen till fullt belopp.

22 Sänkning av avgift

Om en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder i enskilda fall är väsentligt större än kommunens kostnader för behandlingen av ärendet, kan avgiften sänkas med 25 %.

23 Höjning av avgift

Om en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder i enskilda fall är väsentligt mindre än kommunens kostnader för behandlingen av ärendet, kan avgiften höjas med 25 %.

24 Betalning av avgift

När tillståndsbeslutet har fattats eller när någon annan myndighetsuppgift utförts, ska en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder betalas. Tillståndsbeslut skickas mot postförskott och betalas vid avhämtning från postkontor eller postombud.

Om tillståndshandlingar inte avhämtas från postkontor/postombud inom utsatt tid, överlämnas ärendet till en indrivningsbyrå.

25 Beviljande av befrielse eller uppskov från avgift

Den behöriga instansen i kommunen kan på ansökan helt eller delvis bevilja befrielse från betalning av en avgift som bestämts enligt dessa avgiftsgrunder, om det finns särskilda skäl eller är uppenbart oskäligt att ta ut avgiften.

26 Återbetalning av avgift

Vid ändringsansökan till ett befintligt tillstånd, gottskrivs på ansökan 50 % av den gamla tillståndsavgiften vid bestämningen av avgiften för det nya tillståndet.

Om förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen till följd av besvär som anförts mot tillståndsbeslutet konstaterar att den sökande inte behöver det tillstånd som sökts, betalas den avgift som tagits ut för tillståndet tillbaka till fullt belopp.

27 Kopiering/scanning av arkivhandlingar t.o.m. 31.12 2021

A3 12,20 €/st.
A4 6,10 €/st.

28 Kopiering av ofullständiga ansökningshandlingar och arkivhandlingar fr.o.m. 1.1 2022 och senare

A3 2,50 €/st.
A4 1,25 €/st.

29 Anmärkningar och rättelse beträffande avgift

Anmärkningar beträffande en avgift ska göras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

En felaktig avgift ersätts till följd av en befogad anmärkning.

Om anmärkning gjorts men byggnadstillsynsmyndigheten inte ändrat avgiften, kan den som gör anmärkningen yrka på rättelse av avgiften hos byggnämnden.

SAMARBETSKOMMITTÉN
JOMALA KOMMUN - SÖDRA ÅLANDS UTBILDNINGSDISTRIKT

PROTOKOLL 1/2022

Föredragningslista:

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare
3. Föredragningslistan
4. Protokolljustering
5. Matportioner; kostnadsfördelning och slutreglering 2021
6. Matportioner; förskott för 2022
7. Matportioner; reglering av förskott 2022
8. Statistik över lunchkostnader för Vikingaåsen
9. Pris på försäljning av överbliven mat 2022
10. Hyra för Vikingahallenområdet 2022
11. Bibliotekstjänster 2022
12. Övriga avräkningar 2022
13. Dietkock-avlöning 40 %
14. Övriga ärenden
15. Protokollets godkännande

Tidpunkt: 27.9.2022 kl. 09:30-10:30

Plats: Kommunkansliet, Prästgården by

Närvarande: Christian Dreyer, kommundirektör, Jomala kommun,
Mathias Eriksson, utbildningschef, SÅUD,
Jesper Strandvik, personalchef, Jomala kommun,
Monica Koskinen, ekonomichef, SÅUD,
Heidi Eriksson, kommunsekreterare, Jomala kommun.

1 § Mötets öppnande

Mötet öppnades och förklarades beslutfört.

2 § Val av ordförande och sekreterare

Till ordförande valdes Jesper Strandvik och till sekreterare Christian Dreyer.

3 § Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes.

4 § Protokolljustering

Protokollet justeras genom att samtliga närvarande undertecknar det.

5 § Matportioner; kostnadsfördelning och slutreglering 2021

Årets totalkostnad och antal matportioner framställdes. Kostnadsfördelningen för perioden godkändes enligt uträkningen som framgår av bilaga 1 och 2. Konstateras att portionskostnaden har minskat från 3,48 euro (2020) till 3,19 euro (2021). Samarbetskommittén vill rikta ett tack till kökspersonalen i Vikingaåsens skola för deras hårda arbete med att förse elever, lärare och övriga matgäster med god och näringsrik mat.

Total återbetalning till SÅUD för perioden 1.1.-31.12.2021 blir således:

SLUTREGLERING 2021		
	KHS	**Träningsundervisningen**
Antal matportioner	77 769	9 339
Andel av kostnaderna	247 766,94	29 753,44
Inbetalt förskott	265 953,24	33 758,88
(+)Tilläggs-/(-)återbetalning	**-18 186,30**	**-4 005,44**
Moms	-2 546,08	-560,76
Totalt	**-20 732,39**	**-4 566,20**

6 § Matportioner; förskottet för 2022

Konstaterades att de totala kostnaderna 2021 uppgick till 496 986,66 euro och det totala antalet matportioner till 155 994 stycken vilket ger ett matportionspris om 3,19 euro (uträkningen framgår av bilaga 1 och 2).

För 2022 fastställs den preliminära relativa andelen för de olika parterna till:

KHS	48,73 %	eller	77 971 portioner
Träningsundervisningen	7,10 %	eller	11 359 portioner
Vikingaåsen	44,17 %	eller	70 663 portioner

Som kostnadsunderlag används den totala kostnaden för 2021 utan förhöjning, vilket ger ett bibehållet portionspris om 3,19 euro.

Förskottsbetalningarna fastställdes således till följande belopp:

	netto	moms	totalt	
KHS	20 700,87	2 898,12	**23 599,00**	euro/månad
Träningsundervisningen	3 015,75	422,21	**3 437,96**	euro/månad

7 § Matportioner; reglering av förskott för 2022

Det inbetalade förskottet för perioden 1.1.–31.7.2022 regleras utefter det nya förskottet. Utredningar av portioner och andelar, se bilaga 3.

Regleringen för perioden enligt nedan:

Reglering av förskottsbetalningar 1.1-31.7.2022			
(+)Tilläggs-/(-)återbetalning	**Netto**	**14 % moms**	**Totalt**
KHS	-8 771,37	-1 227,99	**-9 999,36**
Träningsundervisningen	1 215,07	170,11	**1 385,19**

8 § Statistik över lunchkostnader för Vikingaåsen 2000-2021

Ekonomichef Monica Koskinen på SÅUD har sammanställt statistik över antalet matportioner och råvarukostnader för matportioner serverade under 2000-2021. Diagram över portionskostnader framgår av bilaga 4.

9 § Pris på försäljning av överbliven mat 2022

Kommittén beslutar att priset för överbliven mat ska fastställas till 3,19 euro/liter exkl. moms fr.o.m. 1.10.2022. Matpriset inklusive moms om 14 % uppgår till 3,63 euro/liter.

10 § Hyra för Vikingahallenområdet 2022

Enligt avtal regleras hyresbeloppet enligt den per den 1 juni senaste publicerade levnadskostnadsindex (bilaga 5). Hyresbeloppen fastställs enligt följande:

HYRA AV VIKINGAHALLENOMRÅDET	
	2021
Pris per månad	5 412,94
index	5,73 %
Nytt pris per månad	5 723,25

11 § Bibliotekstjänster 2022

Priset för tjänsterna justeras årligen enligt den per den 1 juni senaste publicerade levnadskostnadsindex (bilaga 5).

KHS nyttjar tjänsten 2,5 h/vecka fast utlåning samt 1,5 h/vecka klassvis utlåning. TRA nyttjar tjänsten 3 h/vecka. TRA har, enligt överenskommelse mellan parterna, ett rabatterat pris på 50 %. Nytt pris per timme enligt nedan:

KÖP AV BIBLIOTEKSTJÄNSTER	
KHS	2021
Pris per timme	104,82
index	5,73 %
Nytt pris per timme	**110,83**
Antal köpta timmar per år	152,00
Träningsundervisningen	2021
Pris per timme	52,41
index	5,73 %
Nytt pris per timme	**55,41**
Antal köpta timmar per år	114,00

12 § Övriga avräkningar 2022

Hyra av utrymmen i Vikingaåsens skola
Hyran för användandet av salar/rum i Vikingaåsens skola ska justeras årligen enligt Jomala kommuns årligen fastställda hyrestaxor. Hyran fastställs av kommunfullmäktige i november 2022.

13 § Dietkock-avlöning 40 %

SÅUD köper separat dietkockstjänster motsvarande tre (3) timmar per arbetsdag. Med anledning av detta erlägger SÅUD en ersättning till Jomala kommun motsvarande 40 % av kostnaderna för dietkocken.

Ersättningsbeloppet för dietkockstjänsterna blir således:

Dietkock-avlöning	**1.1-31.12.2021**
Lönekostnad	31 900,30 euro
Sociala kostnader	7 062,67 euro
Totalt	**38 962,97 euro**
Ersättning 40 %	15 585,19 euro
Ersättning till Jomala kommun (12 mån)	**15 585,19 euro**

Denna ersättning faktureras årligen i samband med övriga avräkningar gentemot SÅUD. Faktureringen följer kalenderår.

14 § Övriga ärenden

a) Vikingagårdens idrottshall

Samarbetskommittén talade om att se över avtalet till 2022 så att nyttjande av idrottshallen i Vikingagården kan ingå i samarbetsavtalet till en timprisdebitering. Under hösten 2022 kommer ett sådant upplägg att diskuteras och eventuellt tas in i samarbetsavtalet.

b) Mat under skollov för Tranan (specialfritidshemmet)

SÅUD uppger att man är intresserad av att kunna köpa mat under skollov till Tranan. Jomala utreder möjligheten för det.

15 § Godkännande av protokoll

Protokollet underställs respektive styrelser för godkännande.

Ordföranden förklarade sammanträdet avslutat kl. 10:00.

Jomala den 27 september 2022.

För Jomala kommun:

Christian Dreyer
Kommundirektör (sekr.)

För Södra Ålands Utbildnings-distrikt:

Mathias Eriksson
Utbildningschef

Jesper Strandvik
Personalchef (ordf.)

Monica Koskinen
Ekonomichef

Heidi Eriksson
Kommunsekreterare

Bilaga 4

VIKINGAÅSENS SKOLA

LUNCHKOSTNADER STATISTIK

ÅR 2000-2021

2022-09-27

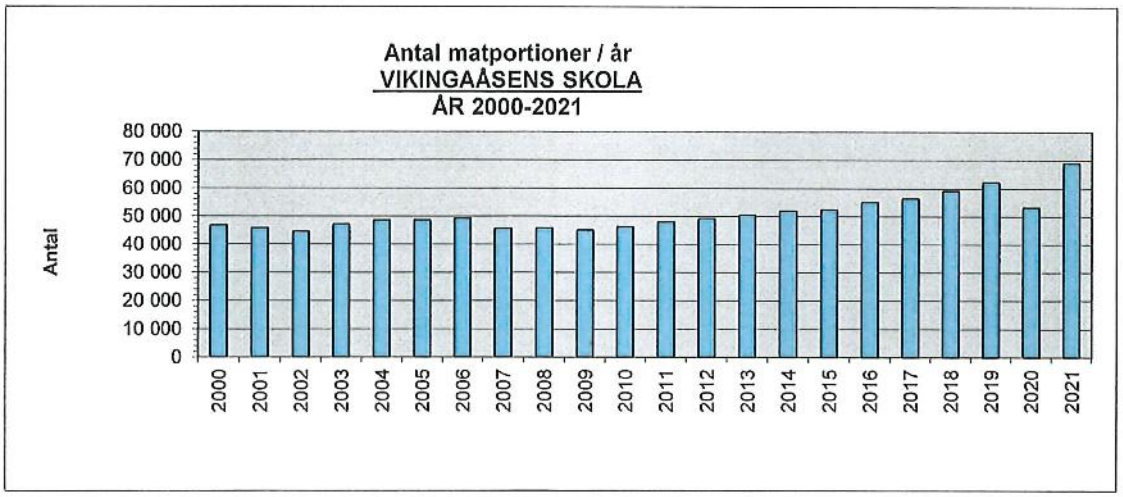
Statistik över serverade matportioner/luncher vid Vikingaåsens skola ÅR 2000-2021

Vikingaåsens kök - serverade matportioner totalt per år

	Totalt antal:	portioner/dag	Förhöjning
år 2017	132 316	696	1,93%
år 2018	138 517	729	4,69%
år 2019	149 451	787	7,89%
år 2020	123 564	650	-10,80%
år 2021	155 994	821	4,38%

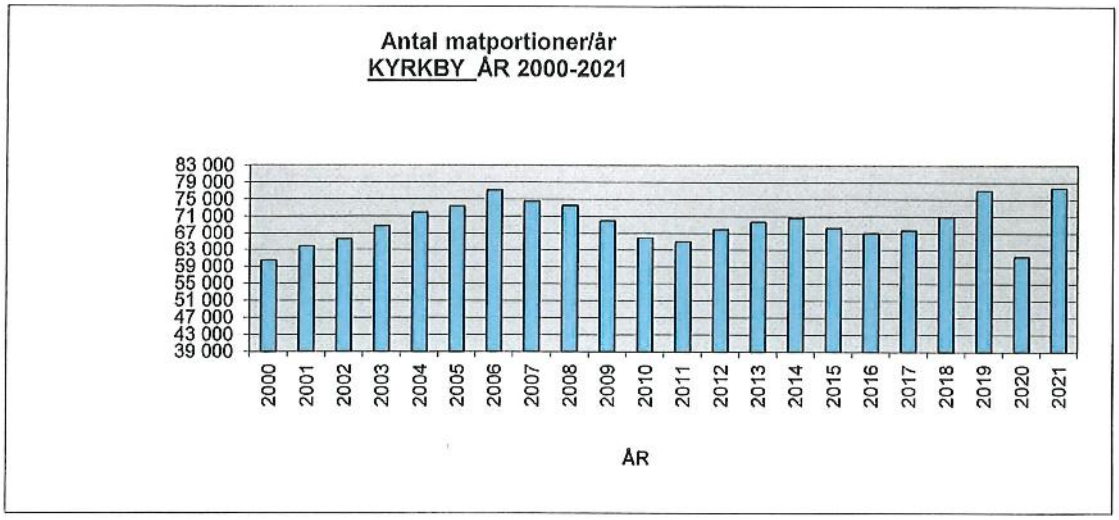
FÖRDELNING PER SKOLA:

Vikingaåsens Skola hade 271 elever i medeltal år 2021
Serverade matportioner totalt 68.886 (ingår Vikingen daghem, personal,sålda portioner)

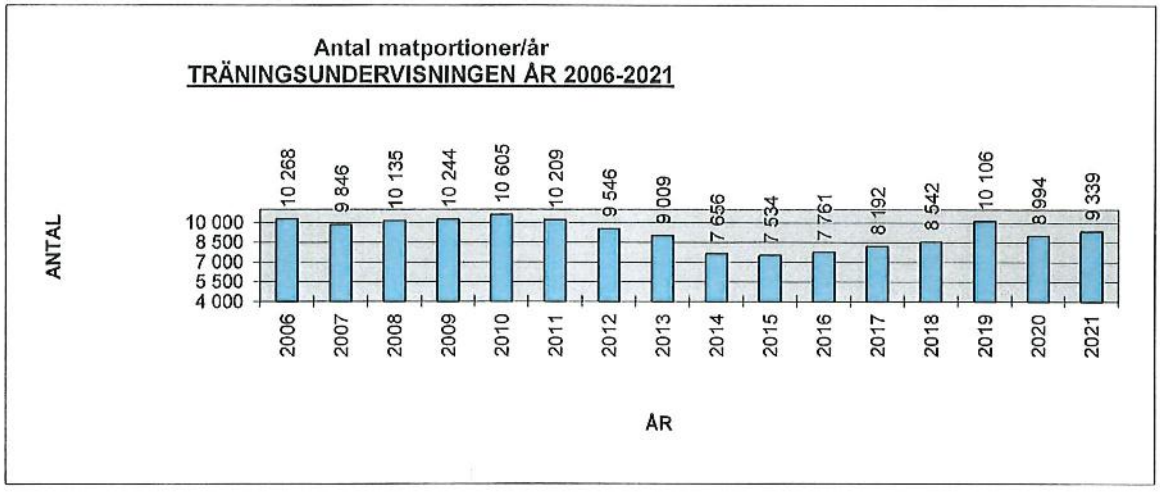
FÖRDELNING PER SKOLA:

KYRKBY högstadieskola:

Kyrkby högstadieskola hade 348,5 elever i medeltal år 2021
Serverade matportioner totalt 77.769 (ingår personal, avdrag prao, resor)

TRÄNINGSUNDERVISNINGEN:

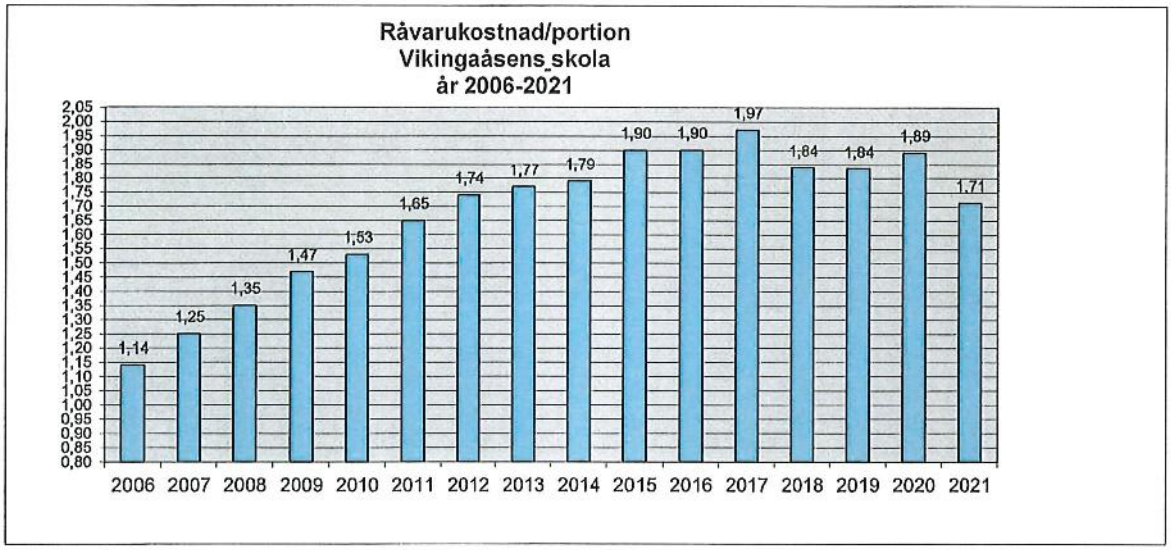
Träningsundervisningen hade 25,5 elever i medeltal år 2021
Serverade matportioner totalt 9.339 (ingår personal, avdrag utfärd mm)

TOTALA KOSTNADER:

Total kostnader; ingår lönekostnader råvaror, fastighetskostnader, tvätt, lokalhyra

RÅVARUKOSTNAD:

F:\Kansli\SÖKANDE FÖRTECKNINGAR\2022\Vikingaåsen\Rektor tillsvidare Vi o Sö fr o m 1.1.2023Förteckning

INRÄTTNING: Jomala kommun

Sökt befattning: Rektor i Vikingaåsen och Södersunda, tillsvidare fr o m 1.1.2023

Förnamn	Efternamn	Utbildning	Behörig	Obehörig	Arbetserfarenhet	Övrigt
Michael	Taevs	Magisterexamen Sustainability & Environmental Management, USA, kandidatexamen Psychology &Neuroscience, Canada		X	Konsult hållbar utveckling, Chief Sustainability Officer PAF	
Susanne	Hellström	Pedagogie Magister, Utbildningsledarskap 25 sp, Avlagt prov i åländsk barnomsorgs- och grundskolelagstiftning, Hälsokunskap 60 sp	X		Klasslärare Föglö Grundskola med undervisningsskyldighet åk 1-9 2001-	

JOMALA KOMMUN

BUDGET
ÅR 2023

Ekonomiplan 2024-2025

Behandlad av kommunstyrelsen den 7 november 2022 § 201
Föreslagen av kommunstyrelsen den 7 december 2022 § XXX
Antagen av kommunfullmäktige den 20 december 2022 § XX

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Allmänna motiveringar

Kommundirektörens översikt 1
Allmänna budgetdirektiv och detaljmotiveringar 2
Sammandrag av budgetförslaget 2
Sammandrag av investeringsbudget 4
Kommunens verksamhetsidé och mål 4
Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och förvaltningar 5
Befolkning 6
Ekonomi 7
Personal 8
Miljönyckeltal 10

Detaljmotiveringarna, driftshushållningen 11
Sammandrag av driftsramarna 12-18
Ramen för centralförvaltningen 19
Ramen för socialvården 24
Ramen för äldreförvaltningen 26
Ramen för lågstadieskolorna 33
Ramen för högstadieundervisningen inkl. träningsundervisningen 39
Ramen för fritidshemsverksamheten 41
Ramen för barnomsorgen 44
Ramen för biblioteksförvaltningen 53
Ramen för fritidsförvaltningen 55
Ramen för räddningsförvaltningen 59
Ramen för tekniska förvaltningen 63
Ramen för affärsverksamheten 71
Ramen för byggnämnden 74

Detaljmotiveringarna, investeringarna 75
Sammandrag över investeringarna 76-123

Detaljmotiveringarna, finansieringsdelen 124
Skatteinkomster och landskapsandelar 125-129
Resultaträkning 130
Finansieringskalkyl 131
Balansräkning 132

BUDGET 2023

Kommundirektörens översikt

Läget inför 2023 är splittrat. I vår omvärld pågår krig som på olika sätt leder till inflation och prisökningar. Samtidigt ser skatteintäkterna ut att öka och kommunen har fortsatt stor inflyttning. Ökande inflationen och priser betyder förutom ökande direkta kostnader för kommunen även att lönekostnaderna ökar. På sikt kommer ökade lönekostnader att återspeglas i inkomstskatteintäkterna, under förutsättning att inte bara kommunalanställdas löner ökar i takt med inflation.

Den föreliggande budgeten uppnår det politiska målet för mandatperioden som var positivt årsbidrag. Den kan betecknas som varken en inbesparings- eller satsningsbudget. De utökningar som finns är förutom utökat föreningsbidrag kopplade till lagstadgade skyldigheter. Det har utifrån dessa parametrar inte funnits något behov av att höja kommunens inkomstskatteprocent.

Christian Dreyer
Kommundirektör

Allmänna budgetdirektiv och detaljmotiveringar

Budgetdirektiven som godkändes av kommunstyrelsen den 13 juni 2022 § 126 sattes till en kostnad på +8,5% mot bokslut 2021. Föreliggande budget avviker från budgetdirektivets kostnadsnivå men resultat är positivt.

Budgetdirektiv

Budgeteringsarbetet utgick från den lagstadgade verksamheten för att därefter se på möjligheten att bibehålla icke lagstadgad service på nuvarande nivå. Nya anslag och volymförändringar motiveras och beskrivs under respektive ram. Äskanden om anslag för nya verksamheter, tjänster och/eller arbetsavtal motiveras särskilt.

Förvaltningarna beslutar själva om fördelning av ansvar och befogenheter inom respektive förvaltning och om vem som ska vara anslagsansvarig. Den budgetansvariga har rätt att överlåta attesteringen av fakturorna till annan person inom verksamheten. Det är dock alltid den budgetansvariga som ansvarar för enhetens alla kostnader respektive intäkter.

Löner och arvoden samt sociala kostnader

Till 2023 förväntas inga förändringar i arvodesbeloppen till förtroendevalda jämfört med föregående år. Även i år budgeteras det för möjlighet att tillsätta tillfälliga kommittéer under kommunstyrelsen. Utöver sammanträdesarvodet erläggs ersättning till de förtroendevalda för resekostnader eller andra direkta utgifter i samband med skötseln av förtroendeuppdraget. Grunderna för arvode fastställs i särskild arvodesstadga.

Avgiftsprocenten för de sociala kostnaderna och pensionskostnaderna beräknas enligt följande:

	2021	2022	2023
KomPL-avgift	16,15 %	16,85 %	17,10 %
ArPL-avgift	16,15 %	16,85 %	16,94 %
STPL (lärarnas pensionsavgift)	18,20 %	18,20 %	18,20 %
Socialförsäkringsavgifter	3,35 %	4,08 %	3,84 %
Kilometerersättning/km	0,43 €	0,44 €	0,44 €

Kostnaden för den pensionsutgiftsbaserade avgiften budgeteras på de enskilda anslagsområdena enligt utfall. Denna har genomgått en förändring som innebär en kostnadsökning om ca 130 000 euro. Jomala kommun har utgått från beräknade kostnader för 2023 och budgeterat kostnaderna på respektive enhet.

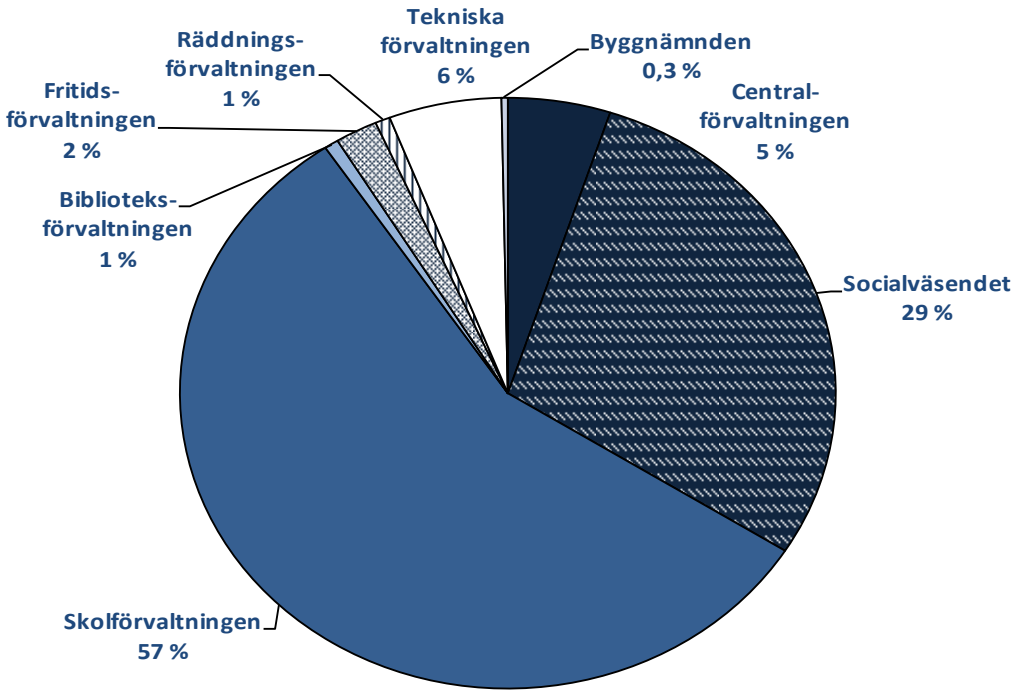
Sammandrag av budgetförslaget

Föreliggande budget bygger liksom senaste budgetar på en långt driven rambudgetering för driften, där förvaltningarna ges stora befogenheter att omdisponera anslag inom sitt verksamhetsområde. I budgeten beräknas driftskostnaderna öka med 1 313 501 euro eller 5,28 % jämfört med budget för 2022. Ökningen på utgiftssidan beror främst på ökade behov inom lagstadgad verksamhet samt inflation. För att undvika ofinansierad tilläggsbudget under 2023 finns 90 000 euro budgeterat för kommunstyrelsens dispositionsmedel och 10 000 som kommundirektörens dispositionsmedel.

Tabell 1. Sammandrag av 2023 års budget

	BOKSLUT 2021 netto	BUDGET 2022 netto	Förändr. i % 2021-2022	BUDGET 2023	Förändr. i % 2022-2023	Rel. andel i % 2023	Andel/ skattesats
Centralförvaltningen	-1 170	-1 276	9,0 %	-1 429	12,0 %	5 %	0,90
Socialväsendet	-6 895	-7 734	12,2 %	-7 602	-1,7 %	29 %	4,79
Skolförvaltningen	-13 306	-14 000	5,2 %	-14 891	6,4 %	57 %	9,38
Biblioteksförvaltningen	-174	-184	5,9 %	-187	1,4 %	1 %	0,12
Fritidsförvaltningen	-432	-478	10,7 %	-547	14,5 %	2 %	0,34
Räddningsförvaltningen	-164	-182	10,8 %	-206	13,2 %	1 %	0,13
Tekniska förvaltningen	-1 386	-1 129	-18,6 %	-1 459	29,2 %	6 %	0,92
Byggnämnden	-34	-83	143,1 %	-83	0,3 %	0 %	0,05
Affärsverksamheten	299	184	-38,4 %	209	13,5 %	-1 %	-0,13
Driftshushållning netto	**-23 262**	**-24 881**	**7,0 %**	**-26 195**	**5,3 %**	**100 %**	**16,50**

Diagram 1. Procentuell fördelning av driftsramar 2023

Budgeten bygger på en inkomstskattesats om 16,50 procent och en oförändrad allmän fastighetsskatt om 0,30 % samt bibehållen nivå på övriga fastighetsskatter. Prognosen för den beskattningsbara förvärvsinkomsten har tagits fram utifrån uppgifter som erlagts från ÅSUB tillsammans med kalkyler från Finlands kommunförbund. I jämförelse med budget för 2022 beräknas kommunalskatten öka med 1 966 928 euro eller 10,53 %. Totalsumman av de övriga skatteintäkterna samt landskapsandelarna beräknas öka med 1 619 528 euro eller 26,16 %. Årsbidraget är beräknat till ett plus om 2 290 398 euro och räkenskapsperiodens resultat uppvisar ett plus om 341 915 euro. Resultatet för 2023 förväntas bli betydligt bättre jämfört med prognosen i VEP 2023-2024 tack vare ett positivt intäktsflöde.

Sammandrag av investeringsbudget

Nya investeringar medför ökade avskrivningar och ibland även ökade driftskostnader. En framflyttning av investeringsprojekt innebär alltså en viss inbesparing samtidigt som en framflyttning delvis innebär att man ”rullar snöbollen framför sig”.

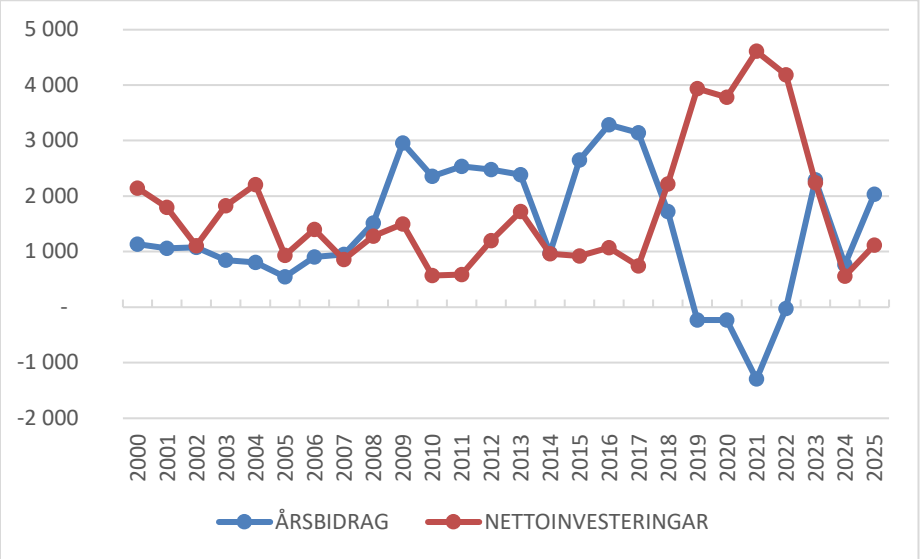
Budgeten bör utgå från att investeringarna inte ska förverkligas innan de verkligen är nödvändiga och enligt budgetdirektiven ska de följa den senaste verksamhets- och ekonomiplanen, såväl projekt- som beloppsmässigt.

Nettobeloppet för investeringarna i budget 2023 utgör 2 241 300 euro, att jämföra med 4 182 230 euro i budget 2022.

Årsbidragets utveckling i förhållande till nettoinvesteringarna

Av nedanstående diagram framgår hur årsbidraget utvecklats i förhållande till nettoinvesteringarna. Under 2023 förväntas nettoinvesteringarna täckas till fullo av årsbidraget.

Diagram 2. Årsbidragets utveckling i jämförelse med nettoinvesteringar

Kommunen planerar inte några lån för 2023 och ser ut att klara sig utan tidigare budgeterade lån under planperioden.

Kommunens verksamhetsidé och mål

Kommunen ska i enlighet med kommunallagen (ÅFS 1997:73) i all sin verksamhet sträva efter att främja kommuninvånarnas välfärd och en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling inom kommunen. Kommunens verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

> *Kommunen ska i samråd med invånarna skapa och upprätthålla förutsättningar för att, inom ramen för befintliga resurser, på ett möjligast rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekologisk, ekonomisk, kulturell och socialt hållbar utveckling med ett särskilt ansvar för kommande generationer. Kommunen ska i sin verksamhet eftersträva en god och frisk miljö, där det är hälsosamt och trivsamt att bo och vistas.*

Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och förvaltningar

Övergripande uppdrag

Alla förvaltningar inom kommunen ska om ändamålsenligt upphandla externa tjänster. Förvaltningarna skall också samarbeta för att koordinera inköp av tjänster, material o dyl. för att uppnå inbesparingar.

Kommunstyrelsen

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 bereda en försäljning av Fastighetsaktiebolag Jomalabostäder.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté se över Jomala kommuns förvaltningsorganisation samt digitaliseringsprocess.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 upphandla internetabonnemang.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté ta fram ett förslag om hur äldreomsorgen konkret skall arrangeras i Jomala avseende boendeservice, institutionsvård och demensvård från och med 2024. Det ska anställas en projektledare som tar fram underlag och kostnader för såväl nödvändiga investeringar som driftskostnader för äldreomsorg i egen regi.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 utreda försäljning av det färdigplanerade Gölbyområdet som består av cirka sex hektar med femton planerade bostadstomter.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta en kommitté som ska utreda barnomsorgens servicenivå i kommunen.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 kartlägga assistentsituationen i kommunen.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta politisk kommitté som tar fram en klimatstrategi för kommunen.

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Befolkning

Kommunens befolkningstal har periodvis ökat kraftigt under senare år. Den 31 december 2021 uppgick befolkningstalet till 5 512 personer. I nedanstående tabell finns befolkningstalets utveckling redogjord för åren 2011 - 2021.

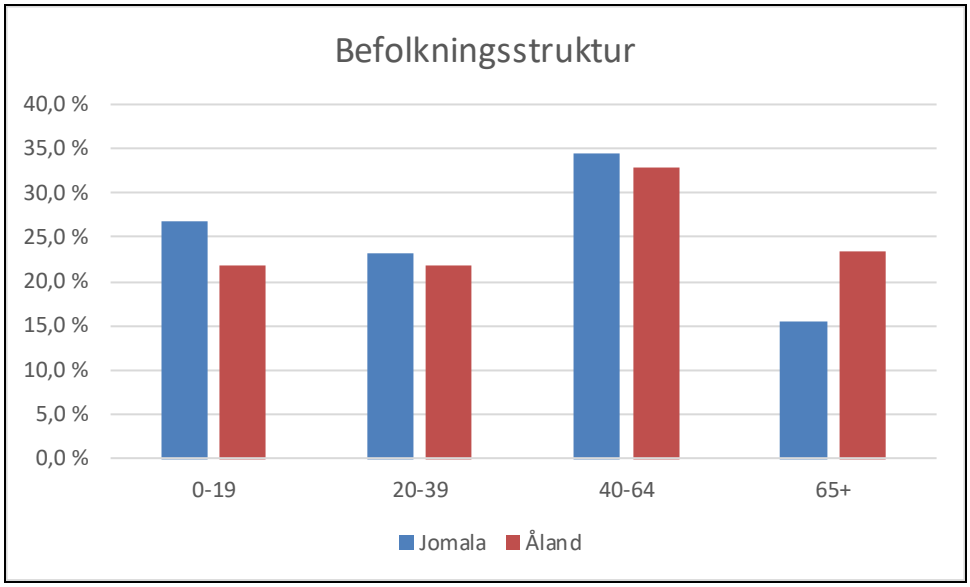
Tabell 2. Befolkningstalets utveckling sedan 2011

Årtal	Befolkningstal	Förändring i antal	Förändring i %
2011	4 249	151	3,68 %
2012	4 355	106	2,49 %
2013	4 424	69	1,58 %
2014	4 560	136	3,07 %
2015	4 648	88	1,93 %
2016	4 757	109	2,35 %
2017	4 859	102	2,14 %
2018	5 032	173	3,56 %
2019	5 233	201	3,99 %
2020	5 383	150	2,87 %
2021	5 512	129	2,40 %

Jomala hade vid utgången av september 5 588 invånare. Om kommunen fortsatt planlägger attraktiva tomter i samarbete med den privata marknaden och levererar god service kan befolkningen antas fortsätta växa med mellan 100 och 200 invånare per år. Med denna befolkningstillväxt följer både ökade kostnader i form av serviceutbyggnad och nya intäkter i form av skatter.

Kommunen har en högre andel befolkning i åldersgrupperna 0-19 år, 20-39 år och 40-64 år än övriga Åland. Antal äldre (65+) är däremot färre än genomsnittet på Åland.

Diagram 3. Åldersstruktur per 31.12.2021

Barnomsorg
Befolkningsprognosen visar på en ökning av antalet barnfamiljer i kommunen. Under 2023 utökas antalet platser avsevärt. Förutom att antalet barnfamiljer ökar så har ny lagstiftning också ökat antalet barn som har rätt till barnomsorg.

Skola
Behovet av skolplatser är förhållandevis stabilt under de kommande åren. Däremot sker en förskjutning av *var* platser behövs.

Äldreomsorg
Kommunen behöver, trots en relativt ung befolkning, räkna med ett ökat tryck inom äldreomsorgen. Den stigande livslängden ställer även nya typer av krav på äldreomsorgen. Kommunen arbetar med att ta fram lösningar för sitt framtida servicebehov.

Ekonomi

Driftshushållning

Kommunen strävar efter att inte utöka resurserna mer än absolut nödvändigt för att producera lagstadgad service av god kvalitet. Det finns dock en driftsskuld i bemärkelsen att de investeringar som gjorts också innebär ett framtida åtagande i form av skötsel och underhåll. Löneutvecklingen är naturligtvis också en avgörande del av kommunens driftskostnader. Den beräknade löne- och övriga kostnadsutvecklingen för 2024 och 2025 är 2,88 procent respektive 3,73 % och baserar sig på den uppskattade befolkningsökningen och den medföljande kostnadspåverkan.

Skatteintäkter
Inkomstskattesatsen är 16,50 procent. Om utvecklingen av skatte- och andra inkomster understiger eller överstiger planens prognos måste givetvis alltid omvärderingar göras i samband med antagande av respektive års budget.

Förändringspåverkan av inkomstskattesats		
1	procentenheter	1 154 928 euro
0,5	procentenheter	577 464 euro
0,25	procentenheter	288 732 euro

Den allmänna fastighetsskatten är för närvarande 0,30 procent, fastighetsskatten för fritidsbostäder 0,90 procent och för fastigheter som används som stadigvarande bostäder 0,00 procent.

Samfundsskatten är svår att förutse på grund av osäkerheten om den framtida samhällsekonomin. Vårdreformen i Finland medför en förflyttning av samfundsskattens utdelningsandelar från kommunerna till de nya välfärdsområdena. Detta betyder att kommunernas utdelningsandel minskar från 34 % till 22 % vilket även inbegriper Åland.

Landskapsandelar
Basbeloppen i landskapsandelssystemet räknas upp för 2023. Landskapsregeringen har meddelat att de åländska resekostnad- och grundavdraget ska kompenseras till 70 procent.

Investeringar
Kommunen har en tämligen offensiv inställning till investeringar eftersom det kan konstateras att med en stark befolkningstillväxt uppstår behov av att investera för serviceproduktion.

Kommunens lån och skuldsättning
Utvecklingen av kommunens lån och skuldsättning framgår i finansieringsdelen. Kommunen är sedan 2013 skuldfri.

Personal
Jomala kommuns viktigaste styrdokument för skapandet av ett gott arbetsklimat är det personalpolitiska programmet som grundar sig i kommunens vision och målsättningar. Det personalpolitiska programmet anger de gemensamma ramarna för kommunens personalpolitik och ligger till grund för våra ställningstaganden och handlingar. I kommunen eftersträvas ett ledarskap som är väl förankrat i verksamheternas förutsättningar och tydliga villkor för medarbetare.

Lönepolitik
Kommunernas tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft till 31 mars 2022. I nuläget är inte villkoren för kommande avtalsperiod färdigförhandlade.
Kommunens lönesättningssystem är uppbyggt i enlighet med kollektivavtalen AKTA, UTKA samt TS. Lönesättningen ska göras på ett konsekvent sätt och ha sin grund i klara och tydliga lönesättningsprinciper.

Arbetshälsa
I den lagstadgade företagshälsovården ingår bland annat arbetsplatsbesök och hälsoundersökningar. Det förebyggande arbetshälsoarbetet är viktigt för att skapa förutsättningar en god arbetsplatsmiljö och produktivitet men också för att undvika sjukfrånvaro och tidiga pensionsavgångar. Därutöver erbjuder kommunen de anställda möjlighet att vid behov snabbt kunna uppsöka läkare genom allmänläkartjänster. Arbetarskydds-kommissionen upprätthåller samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Rekrytering
Kommunen har en relativt ung arbetsstyrka, men ett flertal pensionsavgångar är på kommande. Detta gör att det blir allt viktigare för kommunen att konkurrera om arbetskraften både då det gäller nyrekrytering och då det gäller att behålla nuvarande personal. Därmed är det viktigt att kommunen är känd som en attraktiv arbetsgivare som satsar på sina medarbetare, är en jämställd organisation, utvecklar medarbetarnas kompetens samt uppmuntrar och stöder medarbetarnas friskvård. Som hjälp och stöd vid rekrytering finns kommunens introduktionsprogram med checklista.

Personalutveckling

Ändringar beskrivna nedan utgår från de detaljmotiveringar och förslag till budgeterade personaländringar som finns beskrivna under förvaltningarnas respektive resultatområden.

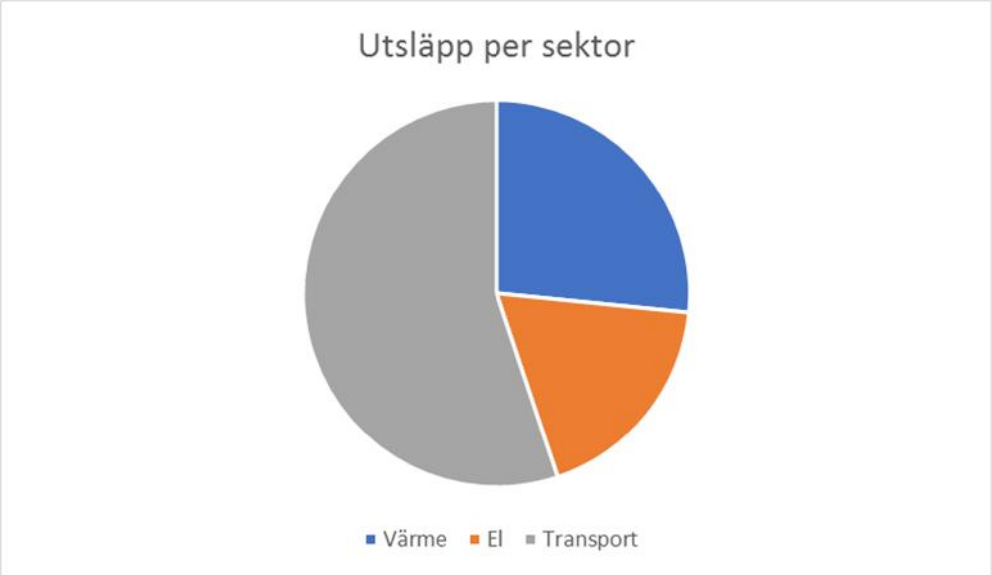
Årsverken, förändring budgetåret			
		Befattning	Område
+	0,15	Hemserviceledare	Äldreförvaltningen
+	1,43	Klasslärare/timlärare	Vikingaåsens skola
+	1,70	Elevassistenter	Vikingaåsens skola
+	1,00	Kökspersonal	Vikingaåsens skola
+	0,18	Klasslärare/timlärare	Södersunda skola
+	0,36	Elevassistenter	Södersunda skola
+	0,10	Barnskötare	Fritidshemsverksamheten
+	0,09	Assistent	Fritidshemsverksamheten
+	1,00	Lärare i barnomsorg	Barnomsorgen
+	2,99	Barnskötare	Barnomsorgen
+	2,26	Assistent	Barnomsorgen
+	0,78	Köksbiträde/städare	Barnomsorgen
+	0,06	Ungdomsledare	Fritidsförvaltningen
-	0,58	Byråsekreterare*	Centralförvaltningen
-	0,07	Närvårdare	Äldreförvaltningen
-	1,00	Koordinator för äldreomsorg på distans	Äldreförvaltningen
-	0,39	Språkstöd svenska 2	Södersunda skola
-	-0,05	Brandmästare	Räddningsförvaltningen
	10,11	**Förändring årsverken**	

Miljönyckeltal

Jomala kommun hade 2021 en total elenergiförbrukning om 2 723,56 MWh (2 458 MWh 2020) och då kommunen har ”grön el” har energin producerats med förnyelsebar energi. Solcellerna vid kommunkansliet och Rönngården producerade tillsammans 50,49 MWh varav 42,63 MWh kunde förbrukas av fastigheterna. Under juni månad stod solcellerna vid kansliet för 59,5% av fastighetens elförsörjning och vid Rönngården för 45,9%.

Oljeförbrukningen 2021 var 2,6m3 (0,4m3 2020) och CO2 utsläppen för uppvärmning av fastigheter resulterade i 14,51 ton och för elförbrukningen 9,96 ton.
Förbrukningen av fjärrvärme var 2021 totalt 1 679 MWh, varav Jomala Energi Ab levererade 1 389 MWh och Mariehamns Energi Ab 290 MWh. Antalet körda kilometrar inom förvaltningen var 2021 totalt 187 276 km (188 787 km 2020) och utsläppet av CO2 uppskattats till 30,1 ton.

Totalt hade kommunen under 2021 ett CO2 utsläpp om 54,56 ton där uppvärmning av fastigheter stod för 27 %, transporter för 55 % och elförbrukningen för 18%.

Målsättningen för 2023 är att Jomala kommun fortsättningsvis skall försöka hålla ner CO^2 utsläppet per kommuninvånare genom att:

- Minska energiförbrukningen i fastigheter genom att systematiskt byta ut befintlig belysning till bättre anpassade belysningsarmaturer som förbrukar mindre ström.
- Förse flera fastigheter med solceller och vidare undersöka system som kan bidra till energibesparingar.
- Minimera användningen av eldningsolja i fastigheter.
- Att vid bilbyten försöka eftersträva el eller hybridbilar som även kan laddas vid fastigheter försedda med solcellsanläggning.

DETALJMOTIVERINGAR

DRIFTSHUSHÅLLNINGEN

*Observera att i ekonomiplanen för 2024 och 2025 visas endast de anslag som avviker från budget 2023.

RAMAR 2022		2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C110	**Centralförvaltningen**						
11001	Lagtings- och kommunalval				-6		
11002	Statliga val				-3		
11003	EU-val						
12001	Revision	-10	-12		-8		
13101	Kommunfullmäktige	-29	-17		-23		
13102	Kommunstyrelsen	-161	-243		-362		
13103	Kommunkansliet	-397	-372		-467		
13104	Övrig allmän förvaltning	-123	-161		-176		
13105	Beskattning	-127	-124		-60		
13106	Tillfälliga kommitteer		-1		-1		
13107	Ålands kommunförbund	-70	-64		-15		
13108	Allmänna understöd	-1	-1		-1		
13201	Personalförvaltning	-7	-16		-28		
13202	Personalrekreation	-13	-12		-14		
13203	Företagshälsovård	-27	-28		-29		
14001	Sysselsättningsåtgärder	-1	-5		-5		
14003	Medborgarinstitutet	-89	-94		-94		
15001	Egen planläggning	-89	-104		-107		
15002	Områdesarkitekten						
16101	Näringsliv - turism	-1					
16201	Lant- och skogsbruk	-20	-23		-30		
	Beräknad löne- och inflationsjustering					-38	-20
Allmän förvaltning totalt		**-1170**	**-1276**	**-1320**	**-1429**	**-1467**	**-1487**
			9,0 %	3,5 %	12,0 %	2,7 %	1,4 %

200 SOCIALVÄSENDET	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C210 Socialvård						
C211 Förvaltning						
21101 Socialförvaltningen och kansliet						
21102 Kommunalt socialarbete	4					
21103 Uppfostring, familjerådgivning						
21104 Övrigt socialarbete						
21105 Integrationssamordning	1					
21106 Grundläggande utkomststöd för flyktingar						
C211 Förvaltning Summa	**6**					
C212 Anstalts- och familjevård						
21201 Privata barnskyddsanstalter						
C212 Anstalts- och familjevård Summa						
C213 Annan barn- och familjevård						
21301 Öppen vård						
21302 Familjevård						
21306 Socialjour						
21307 Tallbacken						
C213 Annan barn- och familjevård Summa						
C214 Annan service handikappade						
21401 Handikappservice	2					
C214 Annan service handikappade Summa	**2**					
C215 Anstaltsvård handikappade						
21501 Kommunernast socialtjänst (f.d. Ålands omsorgsf	-4543	-4631		-4900		
21502 Övrig specialomsorg	1					
21505 Klinikfärdiga						
C215 Anstaltsvård handikappade Summa	**-4542**	**-4631**		**-4900**		
C216 Sysselsättn.verks. handikappade						
21601 Skyddat arbete						
C216 Sysselsättn.verks. handikappade Summa						
C217 Missbrukarvård						
21701 Missbrukarvård						
C217 Missbrukarvård Summa						
C218 Övrig socialvård						
21801 Grundläggande utkomststöd						
21802 Förebyggande utkomststöd						
21803 Underhållsstöd						
21804 Cancerbidrag						
21805 Stiftelsen Hemmet	1					
21806 Kompletterande utkomststöd						
21807 Verks. för pers. som har/haft psykisk diagnos						
C218 Övrig socialvård Summa	**1**					
Beräknad löne- och inflationsjustering					-98	-100
Socialvård totalt	**-4534**	**-4631**	**-4751**	**-4900**	**-4998**	**-5098**
		2,2 %	2,6 %	5,8 %	2,0 %	2,0 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C220 Äldreförvaltning						
C221 Anstaltsvård för åldringar						
22101 Oasen k.f.	-1622	-2218		-1903		
22103 Övriga klinikfärdiga	-4					
C221 Anstaltsvård för åldringar Summa	**-1626**	**-2218**		**-1903**		
C222 Hemservice						
22201 Hemvården	-412	-487		-491		
22202 Stödtjänster	2			3		
C222 Hemservice Summa	**-410**	**-487**		**-488**		
C223 Annan service för åldringar						
22301 Närståendevård från 65	-137	-188		-163		
22302 Närståendevård under 65	-6					
22303 Avlastning under 65						
22304 Avlastning från 65	-5	-10		-8		
22311 Servicehus/hemvårdscentral	-32	-31		-33		
22312 Demensboende	-58	-67		-24		
22313 Mobil dagverksamhet						
22314 Äldreomsorg på distans	-8	-19				
C223 Annan service för åldringar Summa	**-247**	**-316**		**-228**		
C224 Administration						
22401 Äldreomsorgsförvaltning	-78	-82		-83		
C224 Administration Summa	**-78**	**-82**		**-83**		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-100	-49
Äldreomsorg totalt	**-2361**	**-3103**	**-2763**	**-2702**	**-2802**	**-2851**
		31,4 %	-11,0 %	-12,9 %	3,7 %	1,7 %
Beräknad löne- och inflationsjustering soc.förvaltningen totalt					-237	-153
Socialväsendet totalt	**-6895**	**-7734**	**-7514**	**-7602**	**-7839**	**-7992**
		12,2 %	-2,8 %	-1,7 %	3,1 %	1,9 %

300 BILDNINGSVÄSENDET	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C310 Skolförvaltningen						
C311 Ramen för lågstadiet						
31102 Vikingaåsens skola	-2550	-2656		-2922		
31103 Södersunda skola	-1026	-1049		-1059		
31104 Skolgång i annan kommun	-1485	-1534		-1375	6	12
C311 Ramen för lågstadiet Summa	**-5061**	**-5238**		**-5356**	**6**	**12**
C312 Ramen för högstadiet						
31201 Högstadieundervisning	-2744	-2901		-3068	-69	17
31202 Träningsundervisningen	-313	-570		-449		
C312 Ramen för högstadiet Summa	**-3057**	**-3471**		**-3517**	**-69**	**17**
C313 Fritidshemsverksamheten						
31301 Fritidshem Humlan	-88	-87		-108		
31302 Fritidshem Södersunda	-58	-56		-64		
31303 Fritidshem Ugglan	-29	-21		-19		
31304 Specialfritidshem	-54			-144		
C313 Fritidshemsverksamheten Summa	**-229**	**-164**		**-335**		
C314 Barnomsorg						
31400 Barnomsorgsförvaltningen	-771	-850		-930		
31401 Hemvårdsstöd	-712	-695		-695		
31410 Trollsländan daghem	-716	-734		-966		
31411 Överby daghem	-384	-411		-440		
31412 Österkulla daghem	-798	-842		-924		
31413 Gottby daghem	-212	-225		-239		
31414 Sviby daghem	-953	-933		-1019		
31415 Vikingen daghem	-360	-349		-388		
31420 Familjedagvård	-7	-34		-25		
31430 Kyrkoby lekpark	-23	-27		-29		
31431 Gottby lekpark	-24	-26		-28		
C314 Barnomsorg Summa	**-4960**	**-5127**		**-5683**		**-613**
Beräknad löne- och inflationsjustering - Lågstadiet					-144	-76
Beräknad löne- och inflationsjustering - Högstadiet					-70	-73
Beräknad löne- och inflationsjustering - Fritidshemsverksamheten					-7	-7
Beräknad löne- och inflationsjustering - Barnomsorgen					-170	-65
Lågstadiet totalt	**-5061**	**-5238**	**-5428**	**-5356**	**-5494**	**-5558**
Högstadiet totalt	**-3057**	**-3471**	**-3442**	**-3517**	**-3656**	**-3712**
Fritidshemsverksamheten totalt	**-229**	**-164**	**-288**	**-335**	**-342**	**-348**
Barnomsorgen totalt	**-4960**	**-5127**	**-5383**	**-5683**	**-5853**	**-6531**
Skolförvaltningen totalt	**-13306**	**-14000**	**-14540**	**-14891**	**-15345**	**-16149**
		5,2 %	3,9 %	6,4 %	3,0 %	5,2 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C320 Biblioteksförvaltningen						
32001 Bibliotek	-174	-184		-187		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-5	-2
Biblioteks- och kulturförv. totalt	**-174**	**-184**	**-187**	**-187**	**-192**	**-195**
		5,9 %	1,7 %	1,4 %	2,9 %	1,2 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C330 Fritidsförvaltningen						
33101 Fritidsförvaltning	-32	-58		-61		
33201 Idrottsverksamhet	-135	-135		-215		
33202 Vikingahallen	-61	-92		-78		
33203 Vikingavallen	-115	-128		-116	10	
33206 Vikingagården sporthall		25		28		
33301 Alkohol- och drogförebyggande arbete						
33302 Ungdomsarbete	-89	-90		-105		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-14	-8
Fritidsförvaltningen totalt	**-432**	**-478**	**-447**	**-547**	**-551**	**-560**
		10,7 %	-6,5 %	14,5 %	0,8 %	1,5 %

400 TEKNISKA SEKTORN	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C410 Tekniska förvaltningen						
C411 Förvaltning						
41101 Tekniska förvaltningen	-178	-137		-137		
41102 Gemensamma och fördelade kostnader	-8	-8		-8		
41103 Byggnadsinspektionen						
41104 Miljöinspektionen						
C411 Förvaltning Summa	**-186**	**-145**		**-146**		
C412 Trafikleder och vägar						
41201 Gator	-83	-43		-65		
41202 Kommunalvägar	-41	-52		-46		
41203 GC-leder	-33	-18		-28		
41204 Privatvägars underhåll	-11			-9		
41205 Vägbelysning	-86	-75		-121		
41206 Understöd kollektivtrafik	-1			-1		
C412 Trafikleder och vägar Summa	**-255**	**-188**		**-270**		
C413 Områden och underhåll						
41301 Parker och övriga allmänna områden	-69	-65		-65		
41302 Arrendetomter	4	9		9		
C413 Områden och underhåll Summa	**-65**	**-56**		**-56**		
C414 Byggnader						
41401 Kommunalgården	-88	-77		-66		
41402 Allegården	11	11		6		
41403 Gottby daghem	-29	-25		-34		
41404 Björsby skola						
41405 Trollsländan daghem	-30	-43		-48		
41406 Diamanten	-24	-12		-18		
41407 Överby daghem	-65	-74		-74		
41408 Rönngården	-20	-9		-38		
41409 Österkulla daghem	-78	-77		-110		
41410 Safiren	-61	-41		-47		
41411 Lyckan fastighet	-9	-10		-11		
41412 Gamla brandstation						
41414 Rubinen	-14	-12		-16		
41415 Vikingaåsen fastighetsförvaltning	-217	-184		-215		
41416 Södersunda skola fastighetsförvaltning	-117	-91		-198		
41417 Vikingagården	-138	-95		-117		
C414 Byggnader Summa	**-880**	**-739**		**-988**		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-33	-26
Tekniska förvaltningen totalt	**-1386**	**-1129**	**-1154**	**-1459**	**-1492**	**-1518**
		-18,6 %	2,2 %	29,2 %	2,3 %	1,7 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C420 Brand- och räddningsväsendet						
42001 Gemensam brandnämnd						
42002 Kommunens brandväsende	-156	-165		-173		
42003 Gemensamma tjänstemännen	16	12		3	10	
42004 Beredskapsfunktionen						
42005 Befolkningsskyddet	-1	-3		-3		
42006 Brandstationen drift	-17	-19		-22		
42007 Gemensam befolkn.skyddschef	-6	-8		-11		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-7	-1
Brand och räddningsnämnden totalt	**-164**	**-182**	**-168**	**-206**	**-203**	**-205**
		10,8 %	-7,7 %	13,2 %	-1,3 %	0,7 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C430 Vattentjänstverket						
43001 Vattenverket	60	104		56		
43002 Avloppsverket	239	80		153		
Beräknad löne- och inflationsjustering					1	7
Affärsverksamhet totalt	**299**	**184**	**179**	**209**	**210**	**217**
		-38,4 %	-2,8 %	13,5 %	0,6 %	3,3 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C440 Byggförvaltningen						
44101 Byggnämnden	-84	-84		-87		
44102 Byggnadsinspektionen	48	-6		-2		
44103 Miljöinpektionen	2	6		5		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-4	
Byggnämnden totalt	**-34**	**-83**	**-88**	**-83**	**-87**	**-87**
		0,0 %	0,0 %	0,3 %	4,3 %	0,0 %
DRIFTSHUSHÅLLNINGENS NETTOUTGIFTER TOTALT:						
EURO	**-23 262**	**-24 881**	**-25 240**	**-26 195**	**-26 928**	**-27 932**
		7,0 %	1,4 %	5,3 %	3,2 %	3,7 %

Ramen för centralförvaltningen

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Kommundirektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-1 169 878,79	-1 275 579,00	-1 428 743,93	12,0 %
Interna				
NETTO:	426 128,97	391 789,72	0,00	-100,0 %

BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***Fullmäktiges beslut***
UTGIFTER	**-1 641 784,63**	**-1 641 784,63**	
INKOMSTER	**213 040,70**	**213 040,70**	
NETTO	**-1 428 743,93**	**-1 428 743,93**	**0,00**

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen besluter i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Centralförvaltningen omfattas av verksamhetsområdena allmän administration, samhällstjänster, val och övrig verksamhet. I förvaltningen ingår också lant- och skogsbruket, näringslivet samt turismen och turistinformationen. År 2023 hålls både kommunal- och lagtingsval samt riksdagsval.

Årsverken inom centralförvaltningen	2021	2022	2023
Kommundirektör	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	2,95	3,68*	3,10
Kommunsekreterare	1,00	1,00	1,00
Ekonomichef	1,00	1,00	1,00
Personalchef	1,00	1,00	1,00
Ekonom	1,00	1,00	1,00
Bokförare	1,00	1,00	1,00
Planläggare	1,00	1,00	1,00
Planerare	1,00	1,00	1,00
Lantbrukssekreterare	1,00	1,00	1,00
Förändring	**0,98**	**0,73**	**-0,58**

*Parallellgående. p.g.a. pensionsavgång samt återtagande av 0,15 byråsekreterare från Räddningsförvaltningen.

Ramen specificerad på detaljnivå

		2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C110	**Centralförvaltningen**						
11001	Lagtings- och kommunalval				-6		
11002	Statliga val				-3		
11003	EU-val						
12001	Revision	-10	-12		-8		
13101	Kommunfullmäktige	-29	-17		-23		
13102	Kommunstyrelsen	-161	-243		-362		
13103	Kommunkansliet	-397	-372		-467		
13104	Övrig allmän förvaltning	-123	-161		-176		
13105	Beskattning	-127	-124		-60		
13106	Tillfälliga kommitteer		-1		-1		
13107	Ålands kommunförbund	-70	-64		-15		
13108	Allmänna understöd	-1	-1		-1		
13201	Personalförvalting	-7	-16		-28		
13202	Personalrekreation	-13	-12		-14		
13203	Företagshälsovård	-27	-28		-29		
14001	Sysselsättningsåtgärder	-1	-5		-5		
14003	Medborgarinstitutet	-89	-94		-94		
14004	Ålands miljöservice	-6					
15001	Egen planläggning	-89	-104		-107		
15002	Områdesarkitekten						
16101	Näringsliv - turism	-1					
16201	Lant- och skogsbruk	-20	-23		-30		
Beräknad löne- och inflationsjustering						-38	-20
Allmän förvaltning totalt		**-1170**	**-1276**	**-1320**	**-1429**	**-1467**	**-1487**

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Förvaltningen äskar om 108 415 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Kommunstyrelsens dispositionsmedel har utökats med 100 000 euro för att skapa beredskap beroende på vad kommittén för utredning av barnomsorgen kommer fram till.
- Under år 2023 hålls kommunal- och lagtingsval samt riksdagsval. År 2024 hålls Europaparlamentsval och presidentval.

Centralförvaltningen

I centralförvaltningen ingår lagtings- och kommunalval, statliga val, EU-val, kommunfullmäktige, revisorer, kommunkansliet, tillfälliga kommittéer, övrig allmän förvaltning, personalförvaltning, personalrekreation, företagshälsovård, sysselsättningsstöd, arbetarskydd, egen planläggning, näringsverksamhet, lant- och skogsbruk, Ålands miljöservice, Ålands kommunförbund, vänortsverksamhet, medborgarinstitutet, beskattning och allmänna understöd. Till kommunkansliet hör centralkansliet, ekonomikansliet och lantbrukskansliet. Kommundirektören är huvudansvarig för centralförvaltningen.

11001 Lagtings- och kommunalval
Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Lagtings- och kommunalval kommer att förrättas på Åland under hösten 2023. I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för de kommunala valmyndigheterna samt intäkter i form av kostnadsersättning från landskapsregeringen. Kostnaderna och intäkterna har beräknats utgående från senaste motsvarande val samt arvodesstadgan för 2022.

11002 Statliga val
Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Riksdagsval kommer att hållas i Finland under våren 2023. I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för de kommunala valmyndigheterna samt intäkter i form av en engångsersättning från justitieministeriet till ett belopp som ministeriet fastställer för varje kommuninvånare som har rösträtt i valet. Kostnaderna och intäkterna har beräknats utgående från senaste motsvarande val samt arvodesstadgan för 2022.

I början av år 2024 förrättas presidentval.

11003 EU-val
Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Europaparlamentsval kommer att förrättas i hela EU under försommaren 2024.

12001 Revision
Anslagsansvarig: Revisorerna

Enligt 73 § kommunallagen ska fullmäktige, för att granska kommunens förvaltning och ekonomi, utse minst tre revisorer med personliga ersättare under sin mandatperiod.

13102 Kommunstyrelsen
Anslagsansvarig: Kommunstyrelsen

I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens dispositionsmedel. De budgeterade medlen är uträknade utgående från att kommunstyrelsen har sju ledamöter och att nuvarande arvoden bibehålls.

13103 Kommunkansliet
Anslagsansvarig: Kommundirektören

I anslaget ingår löner till kommunkansliets personal, post- och teletjänster, materialinköp och konsulttjänster m.m.

13104 Övrig allmän förvaltning
Anslagsansvarig: Kommundirektören

I anslaget ingår allmänna generella kostnader för hela kommunen vad gäller IKT-program, IKT-tjänster, försäkringar m.m. Kostnaderna för IKT-program och IKT-tjänster tenderar öka varje år i takt med att större krav ställs på datasäkerhet och att förvaltningens ökade arbetsmängd kräver välfungerande stödsystem i form av IKT-program.

13105 Beskattning
Anslagsansvarig: Kommundirektören

I anslaget ingår den ersättning Skatteförvaltningen upptar för att hantera kommunalbeskattningen. I och med att Jomala kommuns befolkning ökar årligen blir kostnaden för kommunen högre.

13106 Tillfälliga kommittéer
Anslagsansvarig: Kommundirektören

Enligt 53 § kommunallagen kan kommunstyrelsen tillsätta kommittéer för beredningen eller utredning av ett visst ärende eller för att sköta en särskild uppgift.

13107 Ålands kommunförbund
Anslagsansvarig: Kommundirektören

Jomala kommun är med i Kommunala avtalsdelegationen. Kostnaden för detta budgeteras här.

13108 Allmänna understöd
Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslag för stipendier som kommunen delar ut.

13201 Personalförvaltning
Anslagsansvarig: Personalchefen

I anslaget ingår ersättning från Ålands kommunförbund för köp av tjänsten som avtalschef till 60 % och kostnader för detta, kostnader för förtroendeman samt arbetarskyddets utbildningskostnader. I anslaget ingår även utbildningskostnader för kommunkansliets personal samt vissa övriga utgifter.

13202 Personalrekreation
Anslagsansvarig: Personalchefen

En satsning på friskvård bidrar i förlängningen till en friskare personal. Kommunen har ett eget friskvårdsprogram.

13203 Företagshälsovård
Anslagsansvarig: Personalchefen

I årets budgeterade kostnader ingår bland annat hälsoundersökningar för delar av personalen samt uppskattade kostnader för besök till allmänläkare vid sjukdom. I anslaget ingår också kurser i första hjälp för personalen.

14001 Sysselsättningsåtgärder
Anslagsansvarig: Kommundirektören

I anslaget ingår sommararbete och sysselsättningsåtgärder. Sysselsättningsåtgärderna kan, men behöver inte, erbjudas via AMS. Tidigare år har anslaget räckt för att täcka alla behov.

14003 Medborgarinstitutet

Anslagsansvarig: Kommundirektören

För att ordna vuxenutbildning och folkbildning till kommunens invånare har Jomala kommun ingått ett avtal med Mariehamns stad. På detta sätt kan kommuninvånarna ta del av de kurser Medborgarinstitutet (Medis) anordnar.

15001 Egen planläggning

Anslagsansvarig: Planläggaren

Kommunstyrelsen fastställer för varje verksamhetsår ett planläggningsprogram som ligger till grund för kommunens egen planering. Planläggaren uppgör förslag till planer medan kommundirektören ansvarar för uppgörande av markanvändningsavtal och föravtal med berörda markägare. Förutom uppgörande av kommunöversikt, delgeneral- och detaljplaner samt ändring av dessa är planläggaren även behjälplig vid bygglovsärenden och utlåtanden.
På grund av ökade behov av planering behövs en planerare till den egna planläggningen.

16101 Näringsliv och turism

Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Anslaget avser marknadsföring av kommunen. Marknadsföringen följer samhället i övrigt och har därmed ökat i elektroniska forum och sociala media, vilket oftast inte föranleder särskilt stora kostnader. I övrigt är det viktigt för kommunen att i marknadsföringen förmedla budskapet om en välmående kommun för alla åldersgrupper, vilket också förklarar varför marknadsföring i traditionell media och andra forum fortfarande är av betydelse.

16201 Lant- och skogsbruk

Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Ansvarsområdet omfattar kostnader för de uppgifter som åligger kommunen för handläggning av lantbruksstöd och rådgivning i samband med detta. Lantbruksförvaltningen inom kommunerna Jomala, Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland, Mariehamn och Sottunga sköts genom samarbete av en gemensam lantbrukssekreterare som har sitt säte i Jomalas kommunkansli.

SOCIALVÄSENDET

Ramen för socialvården, inkl. Kommunernas socialtjänst k.f.

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Kommundirektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-4 533 549,89	-4 631 115,00	-4 900 000,00	5,8 %
Interna				
NETTO:	-1 247,00			
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-4 900 000,00**	**-4 900 000,00**		
INKOMSTER				
NETTO	**-4 900 000,00**	**-4 900 000,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Verksamhetsområde

I enlighet med landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) ansvarar Kommunernas socialtjänst k.f. för all socialvård förutom barnomsorg och äldreomsorg, samt all berörd personal genom överlåtelse av rörelse från 1.1.2021. Samtidigt är den nya socialvårdslagen (ÅFS 2020:12) i kraft och ersätter den tidigare (FFS 710:1982) som tillämpats genom ÅFS 1995:101 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Förvaltningens äskanden:

Äskandet innehåller anslag för socialtjänst som köptjänst av kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C210 Socialvård						
C211 Förvaltning						
21101 Socialförvaltningen och kansliet						
21102 Kommunalt socialarbete	4					
21103 Uppfostring, familjerådgivning						
21104 Övrigt socialarbete						
21105 Integrationssamordning	1					
21106 Grundläggande utkomststöd för flyktingar						
21107 Kompletterande utkomsstöd för flyktingar						
C211 Förvaltning Summa	**6**					
C212 Anstalts- och familjevård						
21201 Privata barnskyddsanstalter						
C212 Anstalts- och familjevård Summa						
C213 Annan barn- och familjevård						
21301 Öppen vård						
21302 Familjevård						
21306 Socialjour						
21307 Tallbacken						
C213 Annan barn- och familjevård Summa						
C214 Annan service handikappade						
21401 Handikappservice	2					
C214 Annan service handikappade Summa	**2**					
C215 Anstaltsvård handikappade						
21501 Kommunernast socialtjänst (f.d. Ålands omsor	-4543	-4631		-4900		
21502 Övrig specialomsorg	1					
21505 Klinikfärdiga						
C215 Anstaltsvård handikappade Summa	**-4542**	**-4631**		**-4900**		
C216 Sysselsättn.verks. handikappade						
21601 Skyddat arbete						
C216 Sysselsättn.verks. handikappade Summa						
C217 Missbrukarvård						
21701 Missbrukarvård						
C217 Missbrukarvård Summa						
C218 Övrig socialvård						
21801 Grundläggande utkomststöd						
21804 Cancerbidrag						
21805 Stiftelsen Hemmet	1					
21806 Kompletterande utkomststöd						
21807 Verks. för pers. som har/haft psykisk diagnos						
C218 Övrig socialvård Summa	**1**					
Beräknad löne- och inflationsjustering					-98	-100
Socialvård totalt	**-4534**	**-4631**	**-4751**	**-4900**	**-4998**	**-5098**

Ramen för äldreförvaltningen, inkl. Oasen boende- och vårdcenter k.f.

ANSVARSORGAN:	**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**
ANSLAGSANSVARIG:	**Äldreomsorgschefen**

RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-2 361 052,36	-3 102 891,56	-2 702 332,16	-12,9 %
Interna				
NETTO:	-159 316,34	-180 245,60	0,00	-100,0 %

BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***
UTGIFTER	**-2 869 650,94**	**-2 869 650,94**	
INKOMSTER	**167 318,78**	**167 318,78**	
NETTO	**-2 702 332,16**	**-2 702 332,16**	**0,00**

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Verksamhetsområde

Ramen för äldreomsorg innefattar kostnader för omsorg av äldre genom öppenvårdstjänster såsom hemservice och stödtjänster, driftskostnader för kommunens servicehus Rönngården samt kostnader för social rehabilitering och dagverksamhet för minnessjuka. Därtill omfattar ramen kostnader för boendeservice (ESB) respektive service på institution genom Folkhälsan och Oasen boende- och vårdcenter, kostnader för närståendevården när det handlar om personer som är 65 år eller äldre samt administrationskostnader för äldreförvaltningen.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	**2021**	**2022**	**2023**
Äldreomsorgschef	1,00	1,00	1,00
Hemserviceledare	1,00	0,75	1,00
Närvårdare	9,00	7,50	7,43
Aktivitetskoordinator	0,60	0,60	0,60
ÄlDiskoordinator	1,00	1,00	0,00
Byråsekreterare*	0,15	0,15	0,15
	12,75	**11,00**	**10,18**

*tjänsten delas med barnomsorgen

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C220 Äldreförvaltning						
C221 Anstaltsvård för åldringar						
22101 Oasen k.f.	-1622	-2218		-1903		
22103 Övriga klinikfärdiga	-4					
C221 Anstaltsvård för åldringar Summa	**-1626**	**-2218**		**-1903**		
C222 Hemservice						
22201 Hemvården	-412	-487		-491		
22202 Stödtjänster	2			3		
C222 Hemservice Summa	**-410**	**-487**		**-488**		
C223 Annan service för åldringar						
22301 Närståendevård från 65	-137	-188		-163		
22302 Närståendevård under 65	-6					
22303 Avlastning under 65						
22304 Avlastning från 65	-5	-10		-8		
22311 Servicehus/hemvårdscentral	-32	-31		-33		
22312 Demensboende	-58	-67		-24		
22313 Mobil dagverksamhet						
22314 Äldreomsorg på distans	-8	-19				
C223 Annan service för åldringar Summa	**-247**	**-316**		**-228**		
C224 Administration						
22401 Äldreomsorgsförvaltning	-78	-82		-83		
C224 Administration Summa	**-78**	**-82**		**-83**		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-100	-49
Äldreomsorg totalt	**-2361**	**-3103**	**-2763**	**-2702**	**-2802**	**-2851**

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Äldreomsorgens budgetförslag underskrider ram med totalt 60 591,02 euro. Verksamhets- och volymförändringar enligt nedan.

Verksamhets- och volymförändringar 2023-2025

- Oasen boende- och vårdcenter k.f. har inte ännu framställt uppgifter inför budget 2023. Beräkningarna baseras på vårddygnskostnader 2021 netto förhöjd enligt förändringskoefficienten samt en inbesparing motsvarande 5 %. Äldreförvaltningens budgetförslag utgår från beläggningen under 2022 samt på det aktuella läget gällande kommunens behov av vårdplatser. Totalt budgeteras för 15 institutions platser och 10 platser på ESB Liljan med beläggningsgrad på 24,26. I budgeteringen ingår lagstadgad avlastning för närståendevårdare samt deltagande på dagverksamheten för minnesjuka. Anslaget för investeringar har inhämtats från VEP 2023. I jämförelse mot budget 2022 minskas anslaget med 314 212,52 euro (22101 Oasen k.f.).
- Inom hemvården lämnas fortsatt en ordinarie befattning obesatt. Totalt budgeteras för 8,43 närvårdare inklusive hemserviceledare 1,0. Kommunernas socialtjänst k.f.

betalar enligt avtal ersättning för utförda hemservicetjänster. Ersättningen motsvarar de faktiska kostnaderna som det kostar att producera. Merkostnaden, som främst beror på lönejusteringar, beräknas till 3 437,98 euro (22201 Hemvården).

- Intäkter för hemservicetjänster som utförs för klienter tillhörande kommunernas socialtjänst inverkar positivt även anslaget för stödtjänster. Beräknad inbesparing 3 024 euro (22202 Stödtjänster).
- Närståendevård för vårdbehövande över 65 år har minskat i jämförelse mot 2022. På vårdarvodena uppskattas en indexjustering motsvarande 2 % och anslaget beräknas generera en inbesparing på 24 582,24 euro (22301 Närståendevård från 65).
- Jämte med minskat antal närståendevårdare minskas också anslaget för lagstadgad avlastning. Inbesparingen beräknas till 2 109,61 euro (22304 Avlastning från 65).
- Inom servicehuset uppstår på grund av ökade lönekostnader och fiberanslutning, som tidigare belastat hemvården, en merkostnad motsvarande 1 541,74 euro (22311 Servicehuset).
- Folkhälsan har inte ännu färdigställt sin budget inför kommande år, men förvaltningen utgår från en indexförhöjning om 2 %. Klientavgifterna justeras något. Med en vårdplats mindre i jämförelse mot 2022 beräknas anslaget generera en inbesparing på 43 008,01 euro (22312 Demensboende).
- Samtliga medlemskommuner har sagt upp samarbetsavtalet för äldreomsorg på distans (ÄlDis) så att avtalet upphör vid ingången till 2023. Tjänsten upphör och inbesparingen mot 2022 blir 19 440,49 (22314 ÄlDis).
- De uppskattade lönejusteringarna orsakar en mindre merkostnad på 837,75 euro inom äldreomsorgsförvaltning (22401 Äldreomsorgsförvaltning).

22101 Oasen boende- och vårdcenter k.f. (Oasen)

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Kommunen ska enligt 3 kap. 21 § landskapslag (ÅFS 2020:12) om socialvård anordna boendeservice och enligt 22 § service på institution, kortvarigt eller fortgående, för personer vars hälsa eller säkerhet förutsätter det. Förutom Folkhälsans gruppboende är Oasen i nuläget den enda plats kommunen kan erbjuda för äldre där personal finns nära tillgänglig dygnet runt.

Budgeten för 2023 utgår från tidigare avtal om 15 institutionsplatser respektive 10 ESB-platser. Därtill budgeteras för en viss överbeläggning beaktandes landskapslag vad gäller kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara patienter, möjligheten att kunna erbjuda eftervård/rehabilitering vid snabba utskrivningar från ÅHS och avlastning för närståendevårdare.

Beläggning på Oasen/ institutionsvård	2021	2022	2023
Platser vid Oasen	19	17	16
Vårddygn, totalt	5 276	5 924	5 618
Antal vårdtagare	30	30	30

Beläggning på Oasen/ ESB Liljan	2021	2022	2023
Platser vid Oasen	10	10	10
Vårddygn, totalt	2248	3 468	3 560
Antal vårdtagare	14	12	13

Kommunen ska enligt 3 kap. 17 § landskapslag om socialvård ordna möjlighet till social rehabilitering i syfte att bland annat stärka den sociala funktionsförmågan och främja delaktighet.

Dagverksamheten vid Oasen verkar i förebyggande och upprätthållande syfte för personer med minnessjukdom samt i avlastande syfte för anhöriga och närståendevårdare. Dagverksamheten vid Oasen innebär att en person som ännu bor i sitt hem eller på ett serviceboende besöker Oasen för några timmar av rehabilitering, stimulans och gemenskap. I dagverksamheten strävar man till att ta hänsyn till de enskilda deltagarnas behov.

22103 Klinikfärdiga klienter

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Enligt 18a § landskapslag (ÅFS 2011:114) om hälso- och sjukvård ska patientens hemkommun betala ersättning till Ålands hälso- och sjukvård för en patient som vårdas inom den slutna vården efter det att den medicinskt ansvariga läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar och efter det att en underrättelse enligt 18 § har skickats. Inga medel reserveras för ändamålet.

Klinikfärdiga klienter	2021	2022	2023
Antal vårdtagare	1	0	0
Antal vårddygn	?	0	0

HEMSERVICE

Kommunen ska enligt 3 kap. 19 § landskapslag om socialvård ombesörja ordnandet av hemservice.

Samverkansavtalet med Ålands hälso- och sjukvård gör att allt mer krävande vårdinsatser utförs inom kommunal hemservice samtidigt som korta punktinsatser har minskat. Eftersom multisjuka öppenvårdsklienter allt oftare kräver dubbla personalresurser, kan det totala antalet hemservicebesök i resursplaneringen endast användas som riktgivande. Kommunernas socialtjänst (KST) köper hemservice för dem tillhörande klienter, bosatta i Jomala kommun, så som handikappade och personer under 65 år.

Antal besök	2021	2022	2023
Åldringar (huvudmannen 65 - 74 år)	588	608	250
Åldringar (huvudmannen 75 - 84 år)	2902	2285	4416
Åldringar (huvudmannen ö. 85 år)	1864	3272	2237
Övriga	829	816	442
Handikappade/ KST	2038	2220	3191
Barn/ KST	0	52	0
Antal besök totalt	**8221**	**9253**	**10536**

Hemvårdshjälp (antal hushåll)	2021	2022	2023
Åldringar (huvudmannen 65 - 74 år)	3	4	2
Åldringar (huvudmannen 75 - 84 år)	19	14	18
Åldringar (huvudmannen ö. 85 år)	19	20	19
Övriga	5	5	5
Handikappade/ KST	5	4	6
Barn/ KST	0	1	0
Antal hushåll totalt	**51**	**50**	**50**

22201 Hemvården

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Alltmer vårdkrävande klienter med såväl fysisk som psykosocial problematik tas omhand inom öppenvården. Resurser behövs för det operativa klientarbetet, men även för ökad administration. Arbetsbelastningen varierar under året och vid arbetstoppar och längre sjukfrånvaro behövs extra personal. Eventuella vikariat tillsätts endast till den del verksamheten kräver. Då hemvårdens verksamhet utförs dygnet runt krävs ett visst antal personer för fungerande schemaläggning.

I budget 2023 lämnas fortsatt en ordinarie vakans obesatt och vikariaten tillsättas endast till den grad som verksamheten förutsätter. Totalt budgeteras anslag för motsvarande 8,18 personal.

22202 Stödtjänster

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Matservice ingår som stödtjänst i hemservicen i enlighet med 19 § landskapslag om socialvård. Servicen anordnas för närvarande genom ett samarbete med en privat entreprenör som tillagar måltiderna.

Matservice	2021	2022	2023
Antal hushåll som erhåller mat	42	36	40
Antal portioner	4248	4 188	4 782

ANNAN SERVICE FÖR ÅLDRINGAR

Närståendevården baserar sig på lagen om stöd för närståendevård (FFS 937/2005) med undantag gällande den lagstadgade ledigheten. Med närståendevård avses vård av och omsorg om en äldre, handikappad eller sjuk person som ordnas i den vårdbehövandes hem med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Närståendevård består av ett vårdarvode, kompletterande hälso- och socialtjänster till den vårdbehövande och stöd till närståendevårdare. Vårdarvodet justeras varje kalenderår med den lönekoefficient som avses i 96 § lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/2006). Närståendevård för personer 65 år och äldre ingår i kommunens äldreomsorg.

22301 Närståendevård, från 65 år

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Närståendevårdsklienter från 65 år	2021	2022	2023
Antalet klienter totalt	**27**	**23**	**20**
Klienter i klass I	16	14	11
Klienter i klass II	7	5	7
Klienter i klass III	3	3	1
Klienter i klass IV	1	1	1

För arvodet beräknas en indexjustering om 2,00 % år 2023.

22304 Avlastning närståendevård, från 65 år

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

En närståendevårdare har rätt till minst fem lediga dygn per sådan kalendermånad under vilken närståendevårdaren oavbrutet eller med få avbrott varit bunden vid vården dygnet runt eller fortgående varje dag (ÅFS 101/1995) (ÅFS 111/2007).

Beroende på den vårdbehövandes hälsa och omsorgsbehov erbjuds avlastning genom boendeservice i Oasen eller Rönngårdens periodrum genom att ingå ett uppdragsavtal om avlösarservice eller via hemvården. Som en form av avlastning kan även dagverksamhet för minnessjuka (Oasen) erbjudas. När det inte är möjligt att ordna avlastning enligt det nämnda, kan andra lösningar bli aktuella efter prövning. Möjligheten till avlastning har nyttjats i större utsträckning under de senaste åren efter att utbudet breddats.

Det budgeterade anslaget omfattar medel för avlastning i hemmet genom avlösarservice och som köptjänst. För övrigt ingår medel för avlastning i befintliga verksamheter.

22311 Servicehuset

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

I servicehuset Rönngården finns 16 handikappanpassade lägenheter till uthyrning samt ett periodrum. Nyttjandet av periodrummet har varit lågt då huset saknar fast bemanning.

Rönngårdens periodrum	2021	2022	2023
Antal nyttjade dygn	0	0	0

Utöver kommunens hemvård och ÅHS hemsjukvård bedrivs i servicehuset fotvård, massage och restaurangverksamhet i privat regi. Städning av allmänna utrymmen går under teknisk förvaltning. I servicehuset ordnas flera aktiviteter som drivs av privata aktörer i samarbete med kommunens aktivitetskoordinator.

Rönngårdens framtida form och eventuell omvandling till ett ESB-boende är under utredning och projektering.

22312 Demensvård/-boende

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Kommunen ska enligt 3 kap. 21 § landskapslag om socialvård anordna boendeservice. I Folkhälsans Allaktivitetshus finns grupphemmet Linden med nio handikappanpassade lägenheter avsedda för personer med minnessjukdom. Folkhälsans boende har prioriterats för personer med diagnosen Alzheimer med tidig debut.

Folkhälsans demensboende	2021	2022	2023
Antal vårdtagare	1	1	1
Antal vårddygn	365	365	365

22314 Äldreomsorg på distans (ÄlDis)

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Tjänsten Äldreomsorg på distans (ÄlDis) har avslutats per den 31.12.2022 då samtliga medlemskommuner sagt upp samarbetsavtalet. Samtidigt avslutas nattkameratjänsten.

Äldreomsorg på Distans (ÄlDis)	2021	2022	2023
Antal kommuner	7	4	0
Antal skärmar	15	16	0

22401 Äldreomsorgsförvaltning

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Anslaget omfattar kostnader som direkt hänför sig till äldreomsorgens administrering, såsom licens- och programkostnader, lönekostnader för äldreomsorgshchefen respektive byråsekreterare (0,15) samt kostnader som härrör sig till kommunens äldreråd.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

Ramen för lågstadieskolorna

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Skoldirektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-5 060 763,81	-5 238 447,00	-5 356 142,00	2,2 %
Interna				
NETTO:	-663 205,07	-822 460,74	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-5 741 092,00**	**-5 741 092,00**		
INKOMSTER	**384 950,00**	**384 950,00**		
NETTO	**-5 356 142,00**	**-5 356 142,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Skolförvaltningen har fyra ramar. Ram 1 är avsedd för Södersunda skola och Vikingaåsens skola samt skolgång i annan kommun. Ram 2 är tilldelad kommunalförbundet Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD). Ram 3 är avsedd för fritidshemsverksamheten och ram 4 för barnomsorgen.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C310 Skolförvaltningen						
C311 Ramen för lågstadiet						
31102 Vikingaåsens skola	-2550	-2656		-2922		
31103 Södersunda skola	-1026	-1049		-1059		
31104 Skolgång i annan kommun	-1485	-1534		-1375	6	12
C311 Ramen för lågstadiet Summa	**-5061**	**-5238**		**-5356**	**6**	**12**
C312 Ramen för högstadiet						
31201 Högstadieundervisning	-2744	-2901		-3068	-69	17
31202 Träningsundervisningen	-313	-570		-449		
C312 Ramen för högstadiet Summa	**-3057**	**-3471**		**-3517**	**-69**	**17**
C313 Fritidshemsverksamheten						
31301 Fritidshem Humlan	-88	-87		-108		
31302 Fritidshem Södersunda	-58	-56		-64		
31303 Fritidshem Ugglan	-29	-21		-19		
31304 Specialfritidshem	-54			-144		
C313 Fritidshemsverksamheten Summa	**-229**	**-164**		**-335**		
C314 Barnomsorg						
31400 Barnomsorgsförvaltningen	-771	-850		-930		
31401 Hemvårdsstöd	-712	-695		-695		
31410 Trollsländan daghem	-716	-734		-966		
31411 Överby daghem	-384	-411		-440		
31412 Österkulla daghem	-798	-842		-924		
31413 Gottby daghem	-212	-225		-239		
31414 Sviby daghem	-953	-933		-1019		
31415 Vikingen daghem	-360	-349		-388		
31420 Familjedagvård	-7	-34		-25		
31430 Kyrkoby lekpark	-23	-27		-29		
31431 Gottby lekpark	-24	-26		-28		
C314 Barnomsorg Summa	**-4960**	**-5127**	**-5383**	**-5683**		**-613**
Beräknad löne- och inflationsjustering - Lågstadiet					-144	-76
Beräknad löne- och inflationsjustering - Högstadiet					-70	-73
Beräknad löne- och inflationsjustering - Fritidshemsverksamheten					-7	-7
Beräknad löne- och inflationsjustering - Barnomsorgen					-170	-65
Lågstadiet totalt	**-5061**	**-5238**	**-5428**	**-5356**	**-5494**	**-5558**
					2,6 %	1,2 %
Högstadiet totalt	**-3057**	**-3471**	**-3442**	**-3517**	**-3656**	**-3712**
					4,0 %	1,5 %
Fritidshemsverksamheten totalt	**-229**	**-164**	**-288**	**-335**	**-342**	**-348**
					2,0 %	2,0 %
Barnomsorgen totalt	**-4960**	**-5127**	**-5383**	**-5683**	**-5853**	**-6531**
					3,0 %	11,6 %

Antal elever från Jomala kommun, medeltal	2021	2022	2023
Lågstadiet	461,50	463,50	456,50
Högstadiet	209,50	226,00	228,50
Totalt	**671,00**	**689,50**	**685,00**

Kostnad per elev	2021	2022	2023
Jomala kommun lågstadiet	11 195,86	12 268,79	12 965,05
Södra Ålands högstadie/KHS inkl förvaltning	14 980,00	15 940,00	16 146,00
Träningsundervisningen	48 056,00	59 313,00**	48 208,00
Specialfritidshemmet	9 880,00		18 061,00
Samarbetsavtal Mariehamn, låg		10 886,00*	10 785,00*
Samarbetsavtal Mariehamn hög		12 491,00*	12 735,00*
* ingår elevtransport ** ingår specialfritidshem			

Förvaltningens äskanden:
Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Budgetförslaget för lågstadiet är 71 858 euro under ram.

Verksamhets- och volymförändringar ram 1 perioden 2023-2025

Vikingaåsens skola

- FBU-lärare 12 månader, merkostnad 40 000 euro.
- 10 vt undervisning av elev i särskild situation, merkostnad 24 900 euro.
- Utökning med tre assistenter p.g.a. elever med särskilda behov, merkostnad 39 900 euro.
- Utökat behov av lärarvikarier 15 000 euro.
- Merkostnad för rese- och transporttjänster ca 30 000 euro.
- Ökade kostnader för livsmedel ca 15 000 euro och mellanmål ca 3 000 euro.

Södersunda skola

- Ökade kostnader för inventarier för att köpa in ny bandsåg och spånsug till träslöjden 2 000 euro.
- Utökning med en elevassistent från höstterminen 2023, merkostnad 7 032 euro.
- Minskade kostnader för rese-och transporttjänster. Besparing 7 000 euro.
- Ökade intäkter för elever från annan kommun 7 050 euro.

Skolgång i annan kommun

Elever från Jomala kommun kan gå i andra kommuners skolor på följande grunder:

- På förälders ansökan
- Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Nedan beskrivs de kostnadsförändringar som uppstår till följd av volymförändringar:

Samarbetsavtal med Mariehamns stad
Minskat elevantal om 10 elever.
Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 77 000 euro

På förälders ansökan
Minskat elevantal om 4 elever.
Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 31 000 euro

Skolskjuts
Minskade kostnader för skolskjuts p.g.a. införande av busskort.
Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 36 000 euro

Total kostnadsminskning 2023 **144 000 euro**

Plan 2024
1.8.2024 förväntas 10 nya elever att börja sin skolgång inom ramen för samarbetsavtalet. Elevminskningen i medeltal för 2024 blir 0,5 elever.
Kostnadsminskningen 2024 är beräknad till 6 000 euro

Plan 2025
1.8.2025 förväntas 7 nya elever att börja sin skolgång inom ramen för samarbetsavtalet. Elevantalet i medeltal för 2025 förväntas minska med en elev.
Kostnadsminskningen 2025 är beräknad till 12 000 euro

31102 Vikingaåsens skola
Anslagsansvarig: Rektorn

Relationstal Vikingaåsen			
Antal	2021	2022	2023
Elever	272,00	272,50	275,50
Anställda	42,79	44,07	48,20
Rektor	0,70	0,70	0,70
Biträdande rektor	1,00	1,00	1,00
Klasslärare +timlärare	19,57	21,48	22,91
Speciallärare	4,00	4,00	4,00
FBU-lärare	2,00	1,00	1,00
Elevassistenter	7,85	8,22	9,92
Kanslipersonal	0,67	0,67	0,67
Kökspersonal	5,00	5,00	6,00
Städpersonal	2,00	2,00	2,00
m²	3 917,50	3 917,50	3 917,50
m²/elev	14,40	14,38	14,22
timresurs	634,00	659,00	688,00
timresurs/elev	2,33	2,42	2,50

31103 Södersunda skola

Anslagsansvarig: Biträdande rektor

Relationstal Södersunda			
Antal	2021	2022	2023
Elever	101,00	96,50	95,00
Anställda	18,16	15,60	15,75
Rektor	0,30	0,30	0,30
Biträdande rektor	1,00	1,00	1,00
Klasslärare+timlärare	9,33	8,09	8,27
Speciallärare	1,00	1,00	1,00
Språkstöd svenska 2	0,39	0,39	0,00
Elevassistenter	3,42	2,10	2,46
Kanslipersonal	0,33	0,33	0,33
Kökspersonal	1,83	1,83	1,83
Städpersonal	0,56	0,56	0,56
m²	1 617,00	1 617,00	1 617,00
m²/elev	16,01	16,76	17,02
timresurs	239,00	238,00	238,00
timresurs/elev	2,37	2,47	2,51

Timresurs Vikingaåsens och Södersunda skola

Planerad användning av timresursen 1.8.2022		
	Södersunda	Vikingaåsen
Allmänundervisning, timmar/klass	144	405
Klassföreståndartimmar	6	19
Specialundervisning	24	97
Studiolärare	22	24
Valfria språk	6	10
IT-timmar	6	10
Biblioteksskötsel	1	1
Musikframträdande	1	1
Övrigt: delningar, stöd	28	92
	238	**659**

Begreppet timresurs är ett mått på antalet lärartimmar per vecka.

31104 Skolgång i annan kommun

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

<u>På föräldrars ansökan</u>

Elev som påbörjat sin skolgång i annan kommun och sedan flyttar till Jomala kan på ansökan få fortsätta sin skolgång i den kommun den flyttat ifrån. Ersättning erläggs till annan kommun enligt de grunder som kommunerna på fasta Åland kommit överens om. Jomala kommun erlägger inte kostnader för elevtransporter till/från annan kommun. Antalet elever som får skolgång bekostad i annan kommun ser ut att minska från 11,5 elever till 7,5 elever under år 2023.

Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Jomala kommun har ett samarbetsavtal med Mariehamns stad om att elever från Solberget och Kalmarnäsområdet ska gå i Strandnäs skola. Om antalet elever överstiger 76 reduceras ersättningen till Mariehamn stegvis för att uppgå till 10 % rabatt från och med elev 84. Fr.o.m. höstterminen 2023 beräknas antalet elever som omfattas av avtalet uppgå till 117. Rabattens storlek beräknas uppgå till ungefär 41 000 euro under 2023. Elever som är berättigade till skolskjuts och som fullgör sin läroplikt i Strandnäs skola får busskort ersatta av Jomala kommun.

Antal elever från Jomala kommun, Samarbetsavtal **Kalmarnäsområdet**	2021	2022	2023	PLAN 2024	PLAN 2025
låg	85,50	89,50	82,50	77,00	68,50
hög	35,00	37,50	34,50	39,50	47,00
Totalt	**120,50**	**127,00**	**117,00**	**116,50**	**115,50**

Ramen för kommunalförbundet Södra Ålands Utbildningsdistrikt, inklusive träningsundervisningen

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Skoldirektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-3 056 875,21	-3 470 539,00	-3 516 515,00	1,3 %
Interna				
NETTO:	-90 792,69	-87 887,86	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-3 516 515,00**	**-3 516 515,00**		
INKOMSTER				
NETTO	**-3 516 515,00**	**-3 516 515,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämts i senaste verksamhets- och ekonomiplan. SÅUD:s budgetförslag överskrider ram med 74 515 euro.

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 perioden 2023

Jomalas kostnadsökning mellan 2022 och 2023 beror på följande:

- Kostnaderna för specialfritidshemmet överförs till ram 3 fritidshemsverksamhet och antalet elever i träningsundervisningen från Jomala minskar från 10,5 till 9 i medeltal.
  Kostnadsminskning: 131 000 euro

- Ökning med i medeltal 8 elever från 182 till 190 elever i Kyrkby högstadieskola (KHS). Jomala kommuns andel av eleverna ökar med 1,3 % (från 52,1 % till 52,4 %).
  Kostnadsökning: -120 000 euro
  Total kostnadsminskning 2023 11 000 euro

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 Plan 2024

Under 2024 förväntas Jomalas elevantal i KHS öka med i medeltal 2 elever och andelen elever ökar med 1,2 % till 53,6 %.

Kostnadsökningen 2024 är beräknad till **69 000 euro**

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 Plan 2025

Under 2025 förväntas Jomalas elevantal i KHS minska med 4,5 elever i medeltal och andelen elever minskar med 0,3 % till 53,3 %.

Kostnadsminskningen 2025 är beräknad till **17 000 euro**

31201 Högstadieundervisningen

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kommunen är medlem i Kommunalförbundet för Södra Ålands Utbildningsdistrikt (SÅUD). Betalningsandelen baseras på skolförvaltningens budgetförslag. Kommunen betalar bruttokostnaderna för verksamheten och erhåller landskapsandelar även för denna verksamhet som handhas av kommunalförbundet.

Kyrkby högstdieskola:				PLAN	PLAN
Jomala kommun	2021	2022	2023	2024	2025
elever, medeltal	181,50	182,00	190,00	192,00	187,50
kostnad per elev	15 512,01	15 940,00	16 146,00	16 146,00	16 146,00

Beräkningen är uppgjord utifrån Jomalas kostnader och elevantal. I kostnaden ingår även pris- och lönejusteringar.

31202 Träningsundervisningen

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Förvaltning

Träningsundervisningen upprätthålls av SÅUD k.f. och är avsedd för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Träningsundervisningen är gemensam för Mariehamns stad, Norra Ålands Utbildningsdistrikt k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få sända elever till träningsundervisningen. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftskostnaderna regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras elevantal.

Träningsundervisningen:				PLAN	PLAN
Jomala kommun	2021	2022	2023	2024	2025
elever, medeltal	5,00	10,50	9,00	9,00	9,00
kostnad per elev	53 160,00	59 313,00	48 208,00	48 208,00	48 208,00

Ramen för fritidshemsverksamheten

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Skoldirektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-229 166,81	-164 085,00	-334 808,00	104,0 %
Interna				
NETTO:	-40 184,44	-47 402,00	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-412 308,00**	**-412 308,00**		
INKOMSTER	**77 500,00**	**77 500,00**		
NETTO	**-334 808,00**	**-334 808,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Fritidshemmen Humlan och Södersunda fritidshem är kommunens egna verksamheter medan fritidshemmet Ugglan är en köptjänst inom ett samarbetsavtal med Mariehamns stad.

Förvaltningens äskanden:
Budgetförslaget överskrider ram med 46 808 euro.

Verksamhets- och volymförändringar ram 3 perioden 2023-2025

- Kostnadsökningen mellan 2022 och 2023 beror framförallt på att specialfritidshemmet överförts till ram 3 inför budget 2023. Under 2023 förväntas 20 elever i medeltal använda sig av fritidshemsplatser vid specialfritidshemmet. Av dem är 8 elever skrivna i Jomala.

- Södersunda fritidshem överskrider ram med 4 209 euro för minskade intäkter för dagvårdsavgifter. Inskrivna barn höstterminen 2022 är 11 och beräknas bli högst 15 höstterminen 2023.

23301 Fritidshem Humlan

Anslagsansvarig: Rektorn

Fritidshemmet är beläget invid Vikingaåsens skola. En avdelning med 52 platser för skolbarn i årskurs ett och två. Beräknade inskrivna barn höstterminen 2022 är 43 och ökas till 46 från hösten 2023, därav krävs utökning av personal vid Fritidshemmet, i enlighet med LBG. Fritidshemmet är öppet även under skolans lovdagar, juli månad undantaget.

Personal, fritidshemmet Humlan	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	1,09	1,36	1,46
Städare	0,10	0,10	0,10
Assistent	0,72	0,29	0,38

Prestationstal, fritidshemmet Humlan	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	48,13	20,64	13,35
Avgiftstäckningsgrad, procent	24,66	33,14	-1,86

23302 Fritidshem Södersunda

Anslagsansvarig: Biträdande rektorn

Fritidshemmet är beläget invid Södersunda skola. En avdelning med 26 platser för skolbarn i årskurs ett och två. Inskrivna barn är 15 höstterminen 2022 och beräknas bli högst 15 höstterminen 2023. Under skolans lovdagar, juli månad undantaget, får skolbarn med behov av dagvård plats på fritidshemmet Humlan.

Personal, Södersunda fritidshem	2021	2022	2023
Föreståndare	0,42	0,69	0,69
Barnskötare	0,93	0,65	0,65
Städare	0,10	0,10	0,10
Assistent	0,29	0,30	0,30

Prestationstal, Södersunda fritidshem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	45,47	19,43	21,12
Avgiftstäckningsgrad, procent	15,65	33,86	23,36

23303 Fritidshem Ugglan

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Fritidshemmet Ugglan är beläget i Mariehamns stad och är en köptjänst för de elever som fullgör sin läroplikt i Strandnäs skola. Under 2023 förväntas 15 elever i medeltal använda sig av fritidshemsplatser vid Ugglan.

Prestationstal, fritidshemmet Ugglan	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro		5,37	5,36
Avgiftstäckningsgrad, procent		46,84	47,14

31304 Specialfritidshem Tranan

Specialfritidshemmet Tranan upprätthålls av SÅUD k.f. och är avsedd för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Specialfritidshemmet är gemensamt för Mariehamns stad, NÅUD k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få sända elever till specialfritidshemmet. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftskostnaderna regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras elevantal. Specialfritidshemmet är beläget bakom KHS och är avsett för de elever som fullgör sin läroplikt i träningsundervisningen eller Yrkesträningsprogrammet.

Ramen för barnomsorgen

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Barnomsorgschefen**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-4 959 673,04	-5 126 726,00	-5 683 405,00	10,9 %
Interna				
NETTO:	-860 929,09	-904 874,44	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-6 257 205,00**	**-6 257 205,00**		
INKOMSTER	**573 800,00**	**573 800,00**		
NETTO	**-5 683 405,00**	**-5 683 405,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Verksamhetsområde

Anslaget avser kommunens daghem, lekparker och familjedaghem. I verksamhetsområdet ingår även barnomsorgens förvaltning, ersättning för privat samhällsstödd barnomsorg, specialbarnomsorgen, språkstöd och hemvårdsstöd. Prestationstalen för kommunens barnomsorg beräknas på enheternas driftskostnader och den interna hyran. I den interna hyran ingår driftskostnaderna för fastigheten fördelade enligt nyttjad yta. De interna hyreskostnaderna har stigit med 85 664 euro. Prestationstalen i budget 2023 är beräknade utgående från att barngrupperna är fullbelagda. I budgetförslaget har beaktats en minskad kostnad för semesterpenningen om 44 506 euro.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	**2021**	**2022**	**2023**
Barnomsorgsledare	1,00	1,00	1,00
Speciallärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Byråsekreterare	0,60	0,60	0,60
Administrativ föreståndare	3,52	3,52	3,52
Föreståndare	2,00	2,00	2,00
Lärare i barnomsorg	27,00	27,48	28,48
Barnskötare	39,66	38,66	41,65
Assistent		8,76	11,02
Kock	4,78	4,78	4,78
Köksbiträde	3,63	3,63	3,63
Köksbiträde/städare	1,56	1,56	2,34
Städare	4,50	4,50	4,50
Familjedagvårdare	3,00	3,00	3,00
Lekparksföreståndare	0,92	0,92	0,92
Lekparksbiträde	0,92	0,92	0,92
Totalt	**95,09**	**103,33**	**110,36**

Antal barn i verksamheten, kostnad per barn			
och avgifternas täckningsgrad	**2021**	**2022**	**2023**
Daghem	341	365	381
Familjedaghem	2	6	5
TOTALT	**343**	**371**	**386**
Kostnad per barn/år, euro	12 870,50	12 558,77	13 604,09
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,58	11,31	10,72

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Barnomsorgen äskar om 300 764 euro över ram utgående från verksamhets- och volymförändringar nedan.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- På grund av stor efterfrågan på barnomsorgsplatser (delvis beroende på ny lagstiftning enligt vilken alla barn har subjektiv rätt till en barnomsorgsplats) har platsantalet vid daghemmet Vikingens småbarnsavdelning utökats från 14 platser till 16 platser från och med augusti 2022. Behovet fortgår fortsättningsvis från och med januari 2023 varför det har beaktats en utökning med 47,71 % barnskötare samt utökade driftskostnader för två barn under hela året. Ökade kostnader 14 890 euro (31415 Vikingen).
- Vid Gottby daghem har platsantalet utökats tillfälligt från och med hösten 2022. Behovet förväntas kvarstå under hela år 2023 och föranleder en utökning av barnskötarens arbetstid från 78,43 % till 94,12 %. Ökade kostnader 5 736 euro (31413 Gottby daghem).
- För att möta efterfrågan på barnomsorgsplatser från januari 2023 har beaktats en ny avdelning med 12 platser för 1-3-åringar. Avdelningen kommer administrativt att tillhöra daghemmet Trollsländan. Ökade kostnader 168 863 euro (31410 Trollsländan).
- Anslaget för assistenter budgeteras enligt barnens behov och inför 2023 har assistentresursen utökats med 2,26 årsverken, merkostnad 60 962 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- Antalet barn vid privata daghem har minskat från och med hösten 2022. Minskade kostnader 50 000 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- För inköp av livsmedel har summan per barn och dag höjts från 2,15 euro till 2,25 euro. Detta på grund av ökade livsmedelskostnader. Ökade kostnader 9 198 euro.
- Inom barnomsorgens förvaltning finns en befattning som barnskötare (65,36 %), vilken utplaceras till enheterna efter behov. I budgetförslaget har beaktats en utökning av befattningen till 100 %. Detta för att innehavaren ska kunna fungera som vikarie vid de olika enheterna. Vikariebehovet är oftast heltid. Det är fortsättningsvis stora svårigheter att få tag i vikarier under personalens semestrar och sjukfrånvaro. Utbudet av vikarier är mycket begränsat och det är i stort sett helt omöjligt att få en behörig vikarie. Detta påverkar naturligtvis daghemmens kvalitet. Anställandet av en barnskötare på 100 %, som utplaceras enligt behov, skulle underlätta situationen. Ökade kostnader 13 298 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- Inom familjedagvården har gjorts inbesparingar om totalt 9 451 euro då anslaget under flera år inte har utnyttjats fullt ut (31420 Familjedagvård).
- För att personalen ska täcka upp barnens vårdtider (som till viss del har utökats med anledning av den subjektiva rätten till barnomsorg) har det inför hösten 2022 funnits behov av att anställa tillfällig personal eller utöka arbetstiden för befintlig personal i dagsläget till en omfattning av 52,5 timmar/vecka fördelat på nio olika anställningar. Behovet av tilläggspersonal bedöms öka framöver varför det i budgetförslaget har beaktats anslag för tillfälliga anställningar om totalt 100 000 euro, inklusive pensionskostnader och socialskyddsavgifter (31410 Trollsländan 25 000 euro, 31411

Överby daghem 12 500 euro, 31412 Österkulla daghem 25 000 euro, 31414 Sviby daghem 25 000 euro, 31415 Vikingen 12 500 euro).

- Det nya daghemmet i Möckelö Strand planeras tas i bruk 1.1.2025. Samtidigt avslutas verksamheten vid den tillfälliga daghemsavdelningen som startas upp 1.1.2023, beräknade merkostnader 612 826 euro.

31400 Barnomsorgen, förvaltningen

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Personal, barnomsorgsförvaltning	2021	2022	2023
Barnomsorgsledare	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	0,60	0,60	0,60
Speciallärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Barnskötare	2,17	2,17	2,52
Assistenter	xx,xx	8,76	11,02

I ansvarsområdet ingår även barnomsorg i annan kommun, ersättning för samhällsstödd barnomsorg och språkstöd för barn med annat hemspråk än svenska.

31401 Hemvårdsstödet för vård av barn

Anslagsansvarig: Byråsekreteraren

I hemvårdsstödet ingår grundläggande hemvårdsstöd, syskontillägg, tilläggsdel, hemvårdsstöd för syskon, flerbarnsförhöjning samt utökat hemvårdsstöd och utökat stöd för flerbarnsförhöjning. I det fall en förälder har förkortad arbetstid utgår ett partiellt stöd.

Hemvårdsstödets delar samt belopp i euro	2021	2022	2023
Grunddel/grundläggande stöd	500,00	500,00	500,00
Utökat hemvårdsstöd	700,00	700,00	700,00
Syskontillägg	100,00	100,00	100,00
Tilläggsdel, max	350,00	350,00	350,00
Hemvårdsstöd för syskon	100,00	100,00	100,00
Flerbarnsförhöjning	250,00	250,00	250,00
Utökat stöd flerbarnsförhöjning	350,00	350,00	350,00
Partiellt hemvårdsstöd	125,00	125,00	125,00

Antal mottagare Totalt under året samt 31.12	2021	2022	2023
Mottagare totalt under året	173	155	170
Grunddel/grundläggande stöd	65	70	65
Utökat hemvårdsstöd	17	20	20
Syskontillägg	38	40	40
Tilläggsdel	20	25	20
Hemvårdsstöd för syskon	12	15	12
Flerbarnsförhöjning	1	3	3
Partiellt hemvårdsstöd	33	30	30

DAGHEM

För budgetering av förnödenheter, aktiviteter, transporter vid kommunens daghem har förvaltningen beaktat följande belopp per barn (summorna angivna i euro):

Budgeterade euron per barn	2021	2022	2023
Arbetsmaterial	27,00	27,00	27,00
Leksaker	10,00	10,00	10,00
Transporter	50,00	50,00	50,00
Kulturaktiviteter	11,00	11,00	11,00
Litteratur	7,00	7,00	7,00
Livsmedel (€/dag/barn)	2,15	2,15	2,25
Övriga utgifter	10,00	10,00	10,00

31410 Daghemmet Trollsländan

Anslagsansvarig: Föreståndaren

Två avdelningar med vardera 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 14 platser för 2-4-åringar. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 12 platser för 1-3-åringar.

Personal, Trollsländan	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	6,00	6,00	7,00
Barnskötare	7,23	7,23	9,23
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde/städare	0,65	0,65	1,43
Städare	1,00	1,00	1,00

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Trollsländan	2021	2022	2023
Mulle, 1-3 år	69,00	66,00	75,00
Knyttet, 2-4 år	70,00	62,00	75,00
Skrållan, 3-6 år	71,00	66,00	75,00
Trulsa 3-6 år	66,00	63,00	75,00
Knopparna, 1-3 år			75,00

Prestationstal, Trollsländan	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	85,96	67,50	73,43
Årskostnad/barn, euro	12 386,96	12 757,61	13 878,45
Avgiftstäckningsgrad, procent	10,78	10,67	9,69

31411 Överby daghem

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En avdelning med 23 platser för 3-6-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Överby daghem	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Barnskötare	4,65	4,65	4,65
Kock	1,00	1,00	1,00
Städare	0,39	0,39	0,39
Köksbiträde/städare	0,78	0,78	0,78

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Överby daghem	2021	2022	2023
Myran, 1-3 år	72,00	67,00	75,00
Grodan, 3-6 år	70,00	71,00	75,00

Prestationstal, Överby daghem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	93,39	75,74	81,76
Årskostnad/barn, euro	13 661,90	14 314,62	15 452,33
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,42	9,31	9,13

31412 Österkulla daghem

Anslagsansvarig: Föreståndaren

Tre avdelningar med vardera 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Österkulla daghem	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	8,00	8,00	8,00
Barnskötare	8,52	8,52	8,52
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde/städare	1,43	1,43	1,43
Städare	1,00	1,00	1,00

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Österkulla daghem	2021	2022	2023
Blåkulla, 1-3 år	78,00	61,00	75,00
Minikulla, 1-3 år	64,00	60,00	75,00
Grönkulla, 3-6 år	76,00	70,00	75,00
Gulkulla, 3-6 år	77,00	71,00	75,00
Lilkulla, 3-6 år	74,00	68,00	75,00

Prestationstal, Österkulla daghem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	80,57	62,39	68,70
Årskostnad/barn, euro	12 346,41	11 790,81	12 984,40
Avgiftstäckningsgrad, procent	12,84	13,08	11,87

31413 Gottby daghem

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En avdelning med 25 platser för 3-6-åringar, 26 barn 2023.

Personal, Gottby daghem	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	1,78	1,78	1,94
Kock	0,78	0,78	0,78
Städare	0,52	0,52	0,52

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Gottby daghem	2021	2022	2023
Gottby, 3-6 år	69,00	62,00	70,00

Prestationstal, Gottby daghem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	86,79	68,77	71,98
Årskostnad/barn, euro	11 359,56	12 130,20	12 697,92
Avgiftstäckningsgrad, procent	9,95	9,56	9,69

31414 Sviby daghem

Anslagsansvarig: Föreståndaren

Två avdelningar med vardera 21 platser för 3-5-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 21 platser för 6-åringar, 24 barn 2023. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Sviby daghem	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	8,00	8,00	8,00
Barnskötare	9,79	9,79	9,79
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde	1,56	1,56	1,56
Städare	1,59	1,59	1,59

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Sviby daghem	2021	2022	2023
Topasen, 1-3 år	73,00	68,00	75,00
Rubinen, 1-3 år	72,00	70,00	75,00
Safiren, 3-5 år	73,00	71,00	75,00
Smaragden, 3-5 år	71,00	68,00	75,00
Diamanten, 6-åringar	73,00	69,00	75,00

Prestationstal, Sviby daghem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	89,81	67,71	73,97
Årskostnad/barn, euro	12 957,55	12 797,93	13 981,10
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,95	12,11	11,24

31415 Daghemmet Vikingen

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn 2023.

Personal, Vikingen	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	0,52	0,52	0,52
Lärare i barnomsorg	2,00	2,48	2,48
Barnskötare	5,52	4,52	5,00
Köksbiträde	0,77	0,77	0,77

Beläggningsprocent 01.01-31.05, Vikingen	2021	2022	2023
Östan, 1-3 år	79,00	64,00	75,00
Västan, 3-6 år	74,00	69,00	75,00

Prestationstal, Vikingen	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	104,31	69,21	71,02
Årskostnad/barn, euro	16 568,00	13 080,43	13 423,71
Avgiftstäckningsgrad, procent	10,58	10,92	11,76

31420 Familjedaghem

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Anslaget avser tre familjedagvårdare, varav två är anställda i barnens hem. I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har till varje familjedagvårdare, som arbetar i det egna hemmet, sedan 1990 erlagts ett Jomalatillägg om 252,28 euro/månad.

Personal, familjedaghem	2021	2022	2023
Familjedagvårdare	3,00	3,00	3,00
Varav i tjänst 31.12	1,00	3,00	3,00

Antal barn och vårddagar	2021	2022	2023
Barn	2,00	6,00	5,00
Vårddagar	42	480	400

Prestationstal, familjedaghem	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	166,62	73,55	64,63
Avgiftstäckningsgrad, procent	0,00	2,83	3,87

LEKPARKER

Ansvarsområdet omfattar kommunens två lekparker. Lekparkerna är öppna 1.9. - 31.5. Personalen överförs under sommaren till annan barnomsorgsverksamhet eller beviljas oavlönad tjänstledighet.

31430 Kyrkoby lekpark

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En utelekgrupp med max 25 barn, 2-4-åringar. Verksamhet kl. 9-12 måndag - fredag.

Personal, Kyrkoby lekpark	2021	2022	2023
Lekparksföreståndare	0,46	0,46	0,46
Lekparksbiträde	0,46	0,46	0,46

Prestationstal, Kyrkoby lekpark	2021	2022	2023
Närvaroprocent	60,00	60,00	60,00
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,15	12,76	12,17

31431 Gottby lekpark

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En utelekgrupp med max 25 barn, 2-4-åringar. Verksamhet kl. 9-12 måndag - fredag.

Personal, Gottby lekpark	2021	2022	2023
Lekparksföreståndare	0,46	0,46	0,46
Lekparksbiträde	0,46	0,46	0,46

Prestationstal, Gottby lekpark	2021	2022	2023
Närvaroprocent	61,00	60,00	60,00
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,39	12,46	11,86

Ramen för biblioteksförvaltningen

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Biblioteks- och kulturchefen**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-173 943,40	-184 144,54	-186 800,00	1,4 %
Interna				
NETTO:	-70 549,27	-67 903,62	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-213 126,00**	**-213 126,00**		
INKOMSTER	**26 326,00**	**26 326,00**		
NETTO	**-186 800,00**	**-186 800,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C320 Biblioteksförvaltningen						
32001 Bibliotek	-174	-184		-187		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-5	-2
Biblioteks- och kulturförv. totalt	**-174**	**-184**	**-187**	**-187**	**-192**	**-195**

Verksamhetsområde

- Biblioteksverksamhet
  - För skola och barnomsorg
  - För allmänheten
- Kulturverksamhet

Förvaltningens äskanden:
Verksamheten kommer i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

2023:

- Under 2023 räknar förvaltningen med att kunna fortsätta med en relativt normal verksamhet jämfört med tidigare pandemipräglade år. Förvaltningen siktar på flera kulturevenemang, flera publika aktiviteter och även författarbesök till skolor. Avgiften för meröppet-biblioteksкort höjs till 7 euro från 1 januari 2023 för att motsvara inköpspriset.

2024-2025:

- Inga inplanerade större förändringar i verksamheten.

32001 Kommunbibliotek/kulturarbete

Personal Befattning/tjänst	2021	2022	2023
Biblioteks- och kulturchef	1,00	1,00	1,00
Biblioteksbiträde (1)	0,85	0,85	0,85
Biblioteksbiträde (2)	0,66	0,66	0,66
Skolbiblioteksbiträde	0,85	0,85	0,85
Vikarierande biträde	0,10	0,20	0,20
Totalt	**3,46**	**3,56**	**3,56**

Jomala biblioteks utlåning och bestånd	2021	mål 2022	mål 2023
Antal lån	52378	52500	53 000
Lån per invånare	9,7	9,7	9,7
Antal böcker och andra medier	30791	29 000	29 000

Infobladet
Sammanställning av Jomala kommuns infoblad görs av extern part, men ansvaret för utgivningen och koordinering av informationssamling görs på Biblioteks- och kulturförvaltningen.

IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHETEN

Ramen för fritidsförvaltningen

ANSVARSORGAN:		**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Fritidschefen**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-431 720,43	-478 053,89	-547 164,39	14,5 %
Interna				
NETTO:	-276 350,86	-282 599,23	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-719 940,01**	**-719 940,01**		
INKOMSTER	**172 775,62**	**172 775,62**		
NETTO	**-547 164,39**	**-547 164,39**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C330 Fritidsförvaltningen						
33101 Fritidsförvaltning	-32	-58		-61		
33201 Idrottsverksamhet	-135	-135		-215		
33202 Vikingahallen	-61	-92		-78		
33203 Vikingavallen	-115	-128		-116	10	
33206 Vikingagården sporthall		25		28		
33301 Alkohol- och drogförebyggande arbete						
33302 Ungdomsarbete	-89	-90		-105		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-14	-8
Fritidsförvaltningen totalt	**-432**	**-478**	**-447**	**-547**	**-551**	**-560**

Förvaltningens äskande:
Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Ramen överskrids med 89 800 euro.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Verksamhetsbidragen för idrotts- och ungdomsföreningar ökar till följd av fritidsförvaltningens nya principer för medlems- och verksamhetsbidrag. Detta är största orsaken till att ramen överskrids.
- Ungdomsverksamhetens besöksantal på ungdomsgården i Vikingagården har successivt ökat de två senaste åren och framför allt på fredagarna besöker cirka 40-50 ungdomar ungdomsgården. I dagsläget har ungdomsgården två anställda på plats. Ungdomsverksamheten behöver under vintern ha ett större anslag för vikarier.
- Anläggningsskötarna har också behov av utökat anslag för vikarier då en anläggningsskötare jobbar ensam på helgerna och vid vissa tidpunkter finns det behov av att ha två på plats med tanke på utökad uthyrning.

Målsättningar:

- Fritidsförvaltningen ska under året arbeta fram en ungdomsstrategi för Jomala kommun.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta tillsammans med reseindustrin för att öka antalet träningsläger och turneringar/tävlingar vid kommunens anläggningar samt utreda möjligheten att göra det tillsammans med andra anläggningar på Åland.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta med att se över elförbrukningen för att på lång sikt sänka el- och uppvärmningskostnaderna. Ett åtgärdsprogram inklusive kostnader och potentiella inbesparingar presenteras inför budget 2024.
- Fritidsförvaltningen ska fortsätta med Sommarröris (åk 1-4) under sommaren med sysselsättning för 2-3 Jomala-ungdomar i samarbete med församlingen och någon av kommunens föreningar.

Fritidsförvaltningens personal

Personal	2021	2022	2023
Fritidschef	1,00	1,00	1,00
Fritidsledare	1,00	1,00	1,00
Anläggningsskötare	3,38	3,38	3,38
Ungdomsledare 1	0,47	0,47	0,47
Ungdomsledare, Frideborg			0,06
Totalt	**5,85**	**5,85**	**5,91**

33101 Fritidsförvaltningen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Inom fritidsförvaltningen ingår uppgifter såsom att administrera och leda verksamhets-former inom idrotts- och ungdomsverksamhet och fritidsverksamhet inom kommunens grundskolor. Fritidsförvaltningen eftersträvar att aktivt stöda kommunens ideella föreningar som var för sig skapar och upprätthåller en meningsfull sysselsättning för kommunens ungdomar.

33201 Idrottsverksamheten

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Antalet idrottsföreningar i Jomala har ökat från två till tre. Föreningarna bedriver flera olika verksamhetsformer; fotboll, volleyboll, innebandy, friidrott, gymnastik, orientering, idrott-för-alla och skidåkning. Under 2023 tillkommer dessutom Gymnastic Åland när de tar sin nya gymnastikarena i drift och föreningen samtidigt blir en Jomala-förening. Träningar och matcher/tävlingar bedrivs i kommunens idrottsanläggningar eller i föreningens egen anläggning.
Ansökan om bidrag för idrottsverksamhet 2023 överstiger den totala summan för anslaget.

33202 Vikingahallen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Vikingahallen byggdes 1981. Jomala kommun och Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD) har ett samarbetsavtal som berättigar skolan att bedriva sin gymnastikundervisning i och vid idrottsanläggningarna, såväl Vikingahallen som intilliggande ytor med tillhörande anläggningar. SÅUD hyr anläggningarna under skolåret vardagar mellan kl. 09-15. Övriga tider hyrs anläggningarna i första hand ut till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Bokningsläget är i nuläget mycket ansträngt måndag till torsdag och för framför allt innebandymatcher på helgerna under perioden oktober-mars.

33203 Vikingavallen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Ansvarsområdet innefattar förutom Vikingavallens naturgräs- och konstgräsplan, hinderbanan, vandringsleden samt alla skid- och motionsslingor som utgår från Vikingavallen. Fotbollsplanerna hyrs ut i första hand till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Under perioden oktober-april är bokningsbeläggningen på konstgräset mycket bra. Skid- och motionsslingor samt hinderbana används flitigt av skolor och allmänheten.

Under 2023 är målsättningen att byta ut den 15 år gamla konstgräsplanen till en ny modern konstgräsplan, anlägga 3-4 nya beachvolleyplaner i närheten av Vikingahallen och även byggandet av en terrängcykelbana i närheten av skid- och motionsbanan. Tanken är även att terrängcykelbanan vintertid ska kunna nyttjas av hundägare och motionärer, för att inte vistas i skidspåren.

Intäkter, euro	2021	2022	2023
Vikingahallen	100 000,00	90 000,00	96 000,00
Vikingavallen	38 000,00	40 000,00	40 000,00
Sporthallen (VG)		25 000,00	27 000,00
Totalt	**138 000,00**	**155 000,00**	**163 000,00**

33206 Vikingagårdens sporthall

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Sporthallen i Vikingagården stod klar hösten 2020. Vikingaåsens grundskola bedriver sin gymnastikundervisning i Sporthallen och vid Jomalas idrottsanläggningar samt intilliggande ytor. Vikingaåsens grundskola hyr anläggningarna under skolåret vardagar mellan kl. 09-15. Övriga tider hyrs anläggningarna i första hand ut till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Bokningsläget är mycket ansträngt måndag till torsdag och för framför allt volleybollmatcher under helgerna under perioden oktober-mars.

33302 Ungdomsverksamheten

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Verksamheten i ungdomsgården vid Vikingagården och i Frideborg planeras och genomförs av kommunens fritidsledare tillsammans med ungdomsledare. Ungdomsverksamhetens målgrupp är föreningslösa tonåringar, men även andra barn i olika åldersgrupper erbjuds möjlighet att delta i aktiviteter vid ungdomsgården under eftermiddagstid. Kvällstid hålls ungdomsgården öppen flera dagar i veckan med olika teman. Det ordnas även aktiviteter utanför kommunens gränser med jämna mellanrum. Inom ungdomsverksamhetens ramar ingår även att introducera ungdomarna för olika aktiviteter efter skoltid för att främja intresset för en aktiv fritid.

Jomala kommun har även ett samarbete med Hembygdens vänner r.f. som i sin verksamhetslokal Frideborg i Gottby har ungdomsgård en gång i veckan, vilket gör att kommunen kan erbjuda ungdomsverksamhet både i östra och västra Jomala.

Jomala kommun har, förutom egen ungdomsverksamhet, ett avtal med Mariehamns stad som möjliggör för ungdomar från Jomala att besöka stadens ungdomsgårdar kostnadsfritt. Jomala kommun bekostar detta i sin helhet. I och med att Jomala växer i randområdet till Mariehamn nyttjar fler Jomala-unga stadens ungdomsgårdar, vilket har ökat kommunens kostnader.

Fritidsförvaltningen arbetar för en attitydförändring bland barn, ungdomar och föräldrar gentemot alkohol- och droganvändning.

Lokala föreningar söker även bidrag för sin ungdomsverksamhet. Ansökan om bidrag för ungdomsverksamhet 2023 överstiger den totala summan för anslaget.

SAMHÄLLSTJÄNSTER OCH ÖVRIGA TJÄNSTER

Ramen för räddningsförvaltningen

ANSVARSORGAN:		**GEMENSAMMA RÄDDNINGSNÄMNDEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Räddningschefen**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-164 351,05	-182 043,00	-206 000,00	13,2 %
Interna				
NETTO:	-129 176,59	-135 361,89	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-575 945,00**	**-575 945,00**		
INKOMSTER	**369 945,00**	**369 945,00**		
NETTO	**-206 000,00**	**-206 000,00**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C420 Räddningsförvaltningen						
42001 Gemensam brandnämnd						
42002 Kommunens brandväsende	-156	-165		-173		
42003 Gemensamma tjänstemännen	16	12		3	10	
42004 Beredskapsfunktionen						
42005 Befolkningsskyddet	-1	-3		-3		
42006 Brandstationen drift	-17	-19		-22		
42007 Gottby brandstation	-6	-8		-11		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-7	-1
Brand och räddningsnämnden totalt	**-164**	**-182**	**-168**	**-206**	**-203**	**-205**

Nämndens äskanden:
Nämnden ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Ramen för 2023 är 168 571 euro vilket är en minskning från 2022 års budget med 13 971 euro. Nämnden äskar om ett anslag av totalt 206 000 euro vilket är 37 429 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023

- En förhöjning av ersättning enligt avtal till kommunens avtalsbrandkårer Jomala FBK om 1,5 % till 47 875 (47 170) och Gottby FBK om 1,5 % till 8 225 (8 100) totalt 830 euro.
- I ramen för gemensamma tjänstemän ingår 20 000 euro för utbyta av ledningsbil. Jomalas beräknade andel uppgår till 7 412 euro
- Personalkostnaderna av de gemensamma för RÅL beräknas stiga med 30 019 euro, Jomalas beräknade andel 11 125 euro Brandmästartjänsten budgeteras till 75% (55 %) merkostnad om 8 479 euro. Utjämningsavgift, tidigare pensionsutgiftsbaserad avgift beräknas stiga med 5 649 euro. I övrigt har beaktats enligt direktiv kommande lönejusteringar.
  Kostnaderna för befälsberedskapen budgeteras 2023 lägre i jämförelse med budget 2022 då beräknad del för mer- och övertidsersättningar reviderats. Beräknad inbesparing om 3 413 euro för Jomala.
  För Jomala kommun totalt av de gemensamma kostnaderna beräknas Jomala kommuns andel stiga till 37,06 procent (36,63 procent) till följd av kommunens befolkningsutveckling jämfört övriga samarbetskommuner. Beräknad merkostnad om 1 409 euro vilket beaktas under 42002 kommunens brandväsende.

42001 Den gemensamma räddningsnämnden
Anslagsansvarig: Räddningschefen

Anslaget avser kostnader för den gemensamma räddningsnämnden för Räddningsområde Ålands landskommuner (RÅL). Varje kommun har en representant. Kostnaderna för verksamheten fördelas enligt invånarantal.

42002 Kommunens brand- och räddningsväsende
Anslagsansvarig: Räddningschefen

Anslaget består i huvudsak av understöd till de frivilliga brandkårerna i Jomala, Jomalas andel av tre tjänsters kostnader vid räddningsmyndigheten, Jomalas andel av beredskapsfunktionen och koordineringen av befolkningsskyddet.

De frivilliga brandkårerna har inkommit med budgetförslag till nämndens budgetbehandling. I budgeten har nämnden upptagit ett förhöjt anslag om 1,5% och totalt 56 100 euro (55 270 euro 2022) i understöd till de frivilliga brandkårerna, varav Jomala FBK 47 875 euro (47 170 euro) och Gottby FBK 8 225 euro (8 100 euro).

Kommunen ersätter rustmästarsysslan för 2h/vecka till Gottby FBK och 6h/vecka för Jomala FBK mot redovisning. Kårerna utser själv rustmästare och timlistor inlämnas för utbetalning av lön. Kommunen betalar ersättningar till släcknings- och räddningspersonalen i enlighet med avtalet mellan kommunen och kårerna (ersättning erläggs för insatser på över två timmar).

Avtal finns därtill med Ålands sjöräddningssällskap om bistånd vid olyckor i skärgårdsområdena.

Sotnings- och brandsyneverksamheten

Jomala sköter sotarverksamheten genom avtal med privat entreprenör.

Förebyggande arbete

Tjänstemännen utför syner i samband med nybyggnad och biträder byggnadsinspektörerna vid kanalsyner, ibruktagnings- och slutsyner. Ritningsgranskning av inlämnade ritningar för bygglov utförs av räddningsförvaltningens tjänstemän samt rådgivning till allmänhet och byggnadsinspektionerna i respektive avtalskommun.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	**2021**	**2022**	**2023**
Räddningschef	1,00	1,00	1,00
Lednade Brandinspektör	1,00	1,00	1,00
Brandmästare	0,00	0,80	0,75
	2,00	**2,80**	**2,75**

*Brandmästartjänsten är budgeterad 2023 till 75 % av heltid.

Konkreta målsättningar för året

- Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut 2022-2025.
- Verkställa utbyte av räddningsbil.
- Utföra information/utbildning för kommunens äldreomsorg.
- Brandsyn i flerbostadshus.

Relationstal			
	2021	**2022**	**2023**
Räddningsuppdrag	60	55	55
Brandsyner	24	50	50
Byggnadssyner	102	100	100
Sotning	443	525	525
Övriga syner	29	20	20
*Nettokostnad, euro per invånare	29,82	36,47	35,70

42003 Gemensamma tjänstemän

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Jomala kommun är huvudman för Räddningsområde Ålands landskommuner bestående av 9 landskommuner. Kostnaderna fördelas mellan samarbetskommunerna enligt befolkningsantal. Jomalas andel beräknas öka till 37,06 procent (36,63 procent).

42004 Beredskapsfunktionen

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Upprätthållande av befälsberedskap ytterom kontorstid. Kostnaderna fördelas mellan samarbetskommunerna enligt befolkningsantal. Jomalas andel beräknas öka till 37,06 procent (36,63 procent).

42005 Kommunens befolkningsskydd

Anslagsansvarig: Befolkningsskyddsinspektören

Anslaget avser i första hand mindre kompletteringar och underhåll av befolkningsskyddsförnödenheter.

Nettokostnad befolkningsskyddet	2021	2022	2023
Nettokostnad, euro per invånare	0,27	0,48	0,48

Verksamheten

Befolkningsskyddet består, med hänvisning till det gemensamma avtalet med samarbetskommunerna, av en övergripande koordination av utbildning och utveckling i kommunens befolkningsskyddsärenden. Utbildning och övning erhålls främst genom samrådsdelegation för beredskapsärenden. I befolkningsskyddet ingår även rådgivning i samband med förverkligandet av skyddsrum, besiktningar och upprätthållandet av register över skyddsrum i kommunen samt uppföljning av befolkningsskyddets personal, utrustning och förnödenheter.

Konkreta målsättningar för året

- Framarbeta förslag till modernisering av kommunens utrustning för alarmutgivning.
- Revidering av sektorplan.

42006 Brandstationen

Brandstationen är insatt som ett eget moment under kommunens totala brand- och räddningsväsende. Komplementbyggnaden under uppförande i Jomala FBK:s regi är färdigställd och tagen i drift där kommunen åtagit sig att stå för de direkta driftskostnaderna.

42007 Gottby FBK drift

Gottby FBKs drift ingår som ett eget budgetmoment under kommunens brand- och räddningsväsendet.

Ramen för tekniska förvaltningen

ANSVARSORGAN:	**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**
ANSLAGSANSVARIG:	**Tekniska chefen**

RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-1 385 952,94	-1 128 693,33	-1 458 533,96	29,2 %
Interna				
NETTO:	55 637,00	77 544,87	0,00	-100,0 %

BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***
UTGIFTER	**-1 625 068,98**	**-1 625 068,98**	
INKOMSTER	**166 535,02**	**166 535,02**	
NETTO	**-1 458 533,96**	**-1 458 533,96**	**0,00**

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Omfattar tekniska förvaltningen, vägarna och parkerna, kollektivtrafiken, arrendetomterna samt kommunens byggnader.

Tekniska förvaltningens inrättade tjänster och befattningar:

Personal	**2021**	**2022**	**2023**
Teknisk chef	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	1,00	1,00	1,00
Servicemän*	6,00	7,00	7,00
Kommuntekniker	1,00	1,00	1,00
VA-tekniker	1,00	1,00	1,00
Lokalvårdare	1,00	1,00	1,00
Totalt	**11,00**	**12,00**	**12,00**

*Därtill timavlönad personal vid arbetstoppar

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C410 Tekniska förvaltningen						
C411 Förvaltning						
41101 Tekniska förvaltningen	-178	-137		-137		
41102 Gemensamma och fördelade kostnader	-8	-8		-8		
41103 Byggnadsinspektionen						
41104 Miljöinspektionen						
C411 Förvaltning Summa	**-186**	**-145**		**-146**		
C412 Trafikleder och vägar						
41201 Gator	-83	-43		-65		
41202 Kommunalvägar	-41	-52		-46		
41203 GC-leder	-33	-18		-28		
41204 Privatvägars underhåll	-11			-9		
41205 Vägbelysning	-86	-75		-121		
41206 Understöd kollektivtrafik	-1			-1		
C412 Trafikleder och vägar Summa	**-255**	**-188**		**-270**		
C413 Områden och underhåll						
41301 Parker och övriga allmänna områden	-69	-65		-65		
41302 Arrendetomter	4	9		9		
C413 Områden och underhåll Summa	**-65**	**-56**		**-56**		
C414 Byggnader						
41401 Kommunalgården	-88	-77		-66		
41402 Allegården	11	11		6		
41403 Gottby daghem	-29	-25		-34		
41404 Björsby skola						
41405 Trollsländan daghem	-30	-43		-48		
41406 Diamanten	-24	-12		-18		
41407 Överby daghem	-65	-74		-74		
41408 Rönngården	-20	-9		-38		
41409 Österkulla daghem	-78	-77		-110		
41410 Safiren	-61	-41		-47		
41411 Lyckan fastighet	-9	-10		-11		
41412 Gamla brandstation						
41414 Rubinen	-14	-12		-16		
41415 Vikingaåsen fastighetsförvaltning	-217	-184		-215		
41416 Södersunda skola fastighetsförvaltning	-117	-91		-198		
41417 Vikingagården	-138	-95		-117		
C414 Byggnader Summa	**-880**	**-739**		**-988**		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-33	-26
Tekniska förvaltningen totalt	**-1386**	**-1129**	**-1154**	**-1459**	**-1492**	**-1518**

Förvaltningens äskanden:
Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Förvaltningen äskar om 310 491 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar för tekniska förvaltningen 2023

- Serviceman lönekostnader, beräknad merkostnad 14 000 euro
- Lönekostnader har omfördelats till vatten- och avloppsverket, kostnadsminskning 16 122 euro
- Kostnadsökning för vägunderhåll 90 % av medel för 2019-2021 ger en beräknad merkostnad på 35 689 euro.
- Jour 40 %. Beräknad merkostnad 18 000 euro. Jouren är beräknad på 100% men fördelas mellan Tekniska förvaltningen och Affärsverket. Det har under en längre tid funnits ett kontinuerligt behov av jourpersonal. Bara internt finns en mängd larmfunktioner som behöver beredskap.
- Förvaltningen har en plan för tillfälliga anslag som ska fördela behoven över åren. Beräknad merkostnad 124 500 euro. För 2023 innefattas följande åtgärder:
    - Plattläggning avfallshus. Beräknad merkostnad 2 500 euro.
    - Uppdaterat wifi vid Trollsländans daghem. Beräknad merkostnad 3 000 euro.
    - Rengöring av ventilation och OVK vid Österkulla daghem. Beräknad merkostnad 24 000 euro.
    - Fasad och takmålning samt rengöring av ventilation och OVK vid Södersunda skola. Beräknad merkostnad 95 000 euro.

41101 Förvaltning
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser kostnaderna för den tekniska förvaltningen och dess kansli. Utgifterna från denna avdelning fördelas till kommunens fastigheter samt affärsverksamheten. Motiveringen till fördelningen av tekniska förvaltningens utgifter är att prissättningen för affärsverkens tjänster ska vara rättvisande. Detta eftersom verken leds och förvaltas av tekniska förvaltningens kanslipersonal samt på grund av att kansliet handhar fakturering och andra kanslirutiner som verksamheten ger upphov till.

41102 De gemensamma kostnaderna för vägunderhållet
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser gemensamma kostnader för underhållet av kommunalvägar.

41201 Gatorna (byggnadsplanevägarna)
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser underhållskostnader för gator såsom plogning, halkbekämpning, släntklippning, grusning och skyltning inom detaljplanerade områden.

Relationstal	2021	2022	2023
Gatornas längd, meter	24 759,00	24 759,00	24 759,00
Nettokostnad, euro/km	1 749,74	3 347,69	2 643,22

41202 Kommunalvägarna
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser underhållskostnader för kommunalvägarna såsom plogning, halkbekämpning, släntklippning, skyltning, grusning m.m.

Relationstal	2021	2022	2023
Kommunalvägarnas längd, meter	43 872,00	43 872,00	43 872,00
Varav ytbelagda	31 285,00	31 285,00	31 285,00
Vägkostnad, euro/km	1 175,88	941,48	1 058,66

41203 GC-lederna
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser underhållskostnader för gång- och cykelleder inom planeområden.

Relationstal	2021	2022	2023
GC-ledernas längd, meter	16 656,00	16 656,00	16 656,00
Kostnad, euro/km	1 091,21	1 980,74	1 667,12

41204 Privatvägarnas underhåll
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Kostnaden för plogning av privata vägar (infarter) ska täckas till fullo av intäkter från de kommuninvånare som nyttjar tjänsten.

Relationstal	2021	2022	2023
Privata infarter som plogas	360	380	380

41205 Vägbelysningen
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser drift och underhåll av vägbelysning längs kommunalvägar och gator.

Relationstal	2021	2022	2023
Belyst längd, meter	71 160,00	71 160,00	71 160,00
Kostnad, euro/km	1 173,93	1 203,61	1 693,59

41206 Understödet för kollektivtrafiken
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Kommunen upprätthåller för närvarande en eftermiddagstur på fredagar, Mariehamn – östra Jomala, som främst betjänar skolelever som slutar skolan tidigare på dagen.

41301 Parkerna och de allmänna områdena
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser underhållet av de parker och övriga allmänna områden som är i kommunens ägo, bl.a. inom detaljplanerade områden och allmänna badstränder. Under 2023 sker underhåll av parker och allmänna områden med en befintlig serviceman.

41302 Arrendetomterna
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser inkomster av utarrenderade områden, i huvudsak bostadstomter. Arrendet för bostadstomter är bundet till levnadskostnadsindex.

Relationstal	2021	2022	2023
Arrendeavtal	16,00	16,00	16,00
Varav bostadstomter	6,00	6,00	6,00
Arrendeinkomster, euro	8 975,00	9 092,00	9 210,00

Allmänt
Under detta ansvarsområde budgeteras de fastigheter som används av förvaltningen eller som används av flera enheter. Verksamheterna påförs hyror för utnyttjade utrymmen. Målsättningen är att den interna hyran ska sättas till självkostnadspris. I den interna hyran ingår förutom externa driftskostnader även avskrivningskostnader och intern ränta.

Kommunstyrelsen ansvarar för de specifika ansvarsområdena. I budgeten har upptagits anslag för årliga driftskostnader för fastigheterna. Större ombyggnader och nyinvesteringar har upptagits i investeringsdelen.

41401 Kommunalgården
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

I kommunalgården beaktas intern hyra för kanslierna i vilket ingår el, värme, vatten och städning. Den relativt höga hyran beror på att stora sammanträdesrummet och gemensamma utrymmen (korridorer, entréer) fördelas på samtliga förvaltningar i byggnaden. Städningen av kommunkansliet utförs som extern tjänst.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	17,09	17,20	22,49

41402 Allégården

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Hyran i Allégården föreslås höjas med 2 % för hyresgäster.

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	10,00	10,00	10,00
Varav uthyrda	10,00	10,00	10,00
extern hyra, euro/kvm	6,08	6,20	6,20
intern hyra, euro/kvm	6,08	0,00	0,00
Källarlokal	0,00	0,00	0,00
Hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00

41403 Gottby daghem

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	1,00	1,00	1,00
Varav uthyrda	0,00	0,00	0,00
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	10,95	12,80	14,84

41405 Trollsländan

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Hela byggnaden nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	10,36	12,28	10,93

41406 Sviby daghem, Diamanten

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	0,00	0,00	0,00
Kontorslokaler	0,00	0,00	0,00
Varav uthyrda	0,00	0,00	0,00
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	7,49	7,46	9,56

41407 Överby daghem

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Hela byggnaden samt en modul nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	16,26	20,27	20,41

41408 Rönngården

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser kostnader för själva servicehusbyggnaden samt den fastighetspersonal som behövs. Hyran för bostadslägenheter höjs med 2 % och för ÅHS enligt indexjustering. Senaste hyreshöjningen var 2022.

Relationstal	2019	2020	2021
Bostadslägenheter	16,00	16,00	16,00
Varav uthyrda*	16,00	16,00	16,00
Extern hyra, euro/kvm	9,56	9,56	9,75
ÅHS, euro/kvm	6,50	6,95	7,64

*Periodsvis kan lokaler stå tomma mellan två hyresförhållanden.

41409 Österkulla daghem

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser kostnader för själva daghemsbyggnaden samt en modul nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	13,11	14,69	15,74

41410 Sviby nya daghem

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Uppvärmningen utgörs av fjärrvärme från Mariehamns Energi Ab:s pelletspanna vid Post-terminalen.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	11,10	11,34	12,46

41411 Lyckan fastighet

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Modulen invid Vikingaåsens skola som inhyser eftermiddagshemmet Humlan.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	6,37	6,38	7,34

41414 Rubinen
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	4,56	6,20	9,91

41415 Vikingaåsens skola
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	4,44	4,45	6,55

41416 Södersunda skola
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	6,38	7,14	12,39

41417 Samlingshuset
Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	12,00	11,84	11,76
Extern hyra, euro/kvm			

Fastigheternas total	2021	2022	2023
Externa intäkter	131 090,60	128 242,51	127 124,02
Externa kostnader	-1 010 798,85	-867 332,84	-1 114 770,59
Summa	**-879 708,25**	**-739 090,33**	**-987 646,57**
Interna intäkter	1 503 384,19	1 649 371,00	0,00
Interna kostnader	-408 232,87	-408 818,14	0,00
Summa	**1 095 151,32**	**1 240 552,86**	**0,00**
Avskrivningar	-633 238,24	-495 069,22	0,00
TOTALT	**-417 795,17**	**6 393,31**	**-987 646,57**

AFFÄRSVERKSAMHETEN
VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET

Ramen för vatten- och avloppsverket

ANSVARSORGAN:	**KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN**
ANSLAGSANSVARIG:	**Tekniska chefen**

RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	299 104,77	184 324,00	209 164,39	13,5 %
Interna				
NETTO:	-193 011,77	-285 516,44	0,00	-100,0 %

BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***
UTGIFTER	**-1 162 239,50**	**-1 162 239,50**	
INKOMSTER	**1 371 403,89**	**1 371 403,89**	
NETTO	**209 164,39**	**209 164,39**	**0,00**

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Affärsverksamheten omfattar kommunens vatten- och avloppsverk.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C430 Vattentjänstverket						
43001 Vattenverket	60	104		56		
43002 Avloppsverket	239	80		153		
Beräknad löne- och inflationsjustering					1	7
Affärsverksamhet totalt	**299**	**184**	**179**	**209**	**210**	**217**

Förvaltningens äskanden:
Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025:

- Jour 60 %, Beräknad merkostnad 28 000 euro
- Lönekostnader har omfördelats till vatten- och avloppsverket, merkostnad 16 122 euro

43001 Vattenverket

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Kommunens vattenverk handhar vattenförsörjningen i kommunen. Vattenledningsnätet är utbyggt i så gott som hela kommunen. Ålands Vatten Ab:s avgift höjs 10 % till 1,18 euro/m³.

Relationstal	2021	2022	2023
Abonnenter	2 200,00	2 250,00	2 290,00
Såld vattenmängd, m^3	321 092,00	324 303,00	327 546,00
Inköpt vattenmängd, m^3	385 310,00	389 163,00	393 055,00
Spillprocent	21 %	21 %	21 %
Vattenpris, exkl. Moms	1,56	1,60	1,76

Vattenavgiften som kommunen tar ut ökas med 10 %. I vattenverkets budget beräknas också kostnadsfördelningsposter, såsom fördelade förvaltningskostnader, planmässiga avskrivningar och räntor på anläggningskostnaderna. Dessa visas som kostnadsberäkningsposter i ansvarsområdet. Vattenräkningarna utsänds 4 gånger per år.

43002 Avloppsverket

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Avloppsverket mottar avloppsvatten från detaljplaneområden i kommuncentrum, Jomala-gård, delar av Gölby, Kalmsta, Kalmarnäs, Möckelby, Möckelö, Sviby, Överby, södra Dalkarby, Östra Sviby, Möckelö I, Möckelö norra industriområde, Solberget, Norra Bergshöjden, Björkslingan, Möckelö strand och Kasberget. Därutöver från områden i glesbygd som Gottby, Önningeby, Gölby, Björsby, Österkalmare. Allt avloppsvatten pumpas till Lotsbroverket i Mariehamn. Avloppsvattenavgiften som kommunen tar ut höjs med 10 %.

Relationstal	2021	2022	2023
Abonnenter	1 138,00	1 200,00	1 240,00
Debiterad avloppsvattenmängd, m^3	204 022,00	206 062,00	208 123,00
Avloppsvattenpris, euro/m^3	2,75	2,86	3,15

Ramen för byggnämnden

ANSVARSORGAN:		**BYGGNÄMNDEN**		
ANSLAGSANSVARIG:		**Byggnads- och miljöinspektören**		
RAM:	**BOKSLUT 2021**	**BUDGET exkl. tillägg 2022**	**BUDGET 2023**	**FÖR-ÄNDRING I %**
EXTERNA:				
NETTO	-34 201,83	-83 160,01	-83 374,09	0,3 %
Interna				
NETTO:	-12 068,48	-15 259,00	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	***Enhetens förslag***	***Styrelsens förslag***	***fullmäktiges beslut***	
UTGIFTER	**-188 124,09**	**-188 124,09**		
INKOMSTER	**104 750,00**	**104 750,00**		
NETTO	**-83 374,09**	**-83 374,09**	**0,00**	

Kommunstyrelsens förslag:
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med nämndens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:
-

Omfattar byggnadstillsynen och miljötillsynen.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM-BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C440 Byggförvaltningen						
44101 Byggnämnden	-84	-84		-87		
44102 Byggnadsinspektionen	48	-6		-2		
44103 Miljöinpektionen	2	6		5		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-4	
Byggnämnden totalt	**-34**	**-83**	**-88**	**-83**	**-87**	**-87**

Nämndens äskanden:
Nämnden ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Nämndens budget ligger under ram med 1054 euro.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Verksamheten ändras inte.

44101 Byggnämnden

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Anslaget avser kostnader för byggnämnden och avlönande av byggnads- och miljöinspektören. Byggnads- och miljöinspektören fungerar även som befolkningsskyddsinspektör.

44102 Byggnadsinspektionen

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Ansvarsområdet omfattar vad som är stadgat för byggnadsinspektionen i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen och den kommunala byggnadsordningen. Anslaget avser avlönande av 1,0 byggnadsinspektör och av 0,5 byråsekreterare samt övriga direkta kostnader för byggnadsinspektionen (resor, lokalkostnader, inventarier, etc.). Avgifterna för byggnadstillsynen föreslås öka med 5%.

Personal	2021	2022	2023
Byggnads- och miljöinspektör	1,00	1,00	1,00
Byggnadsinspektör	0,50	1,00	1,00
Byråsekreterare	0,50	0,50	0,50

Prestationstal	2021	2022	2023
Beviljade bygglov	110,00	150,00	150,00
varav egnahemshus	20,00	30,00	30,00
fritidshus	2,00	5,00	5,00
Nettokostnad/bygglov (i euro)	601,00	633,00	665,00
Antal syner*	380,00	500,00	500,00

Nettokostnaden visar kommunens kostnad per bygglov vilket utgör ca. 70% av den totala mängden ärenden.
*Utförda syner av beviljade bygglov

44103 Miljöinspektionen

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Anslaget avser kostnader för kommunens miljöarbete såsom deltagande i undersökningar, information, utbildning och miljöförbättrande åtgärder. Under anslaget finns beräknade inkomster från beviljade avloppstillstånd. Anslaget avser information och hantering av avloppstillstånd gällande enskilda avloppsanläggningar.

Prestationstal	2021	2022	2023
Beviljade avloppstillstånd	20,00	20,00	20,00

DETALJMOTIVERINGAR

INVESTERINGARNA

INVESTERINGSBUDGET 2023 (Belopp i 1 000 euro)	Budget	Budget 2023		Ekonomiplan		Helår avskrivn.	Total finans.-kostnad
	2022*	Utg.	Ink.	2024	2025		
C81 Centralförvaltningen							
C813 IT investeringar							
81301 Kommunens IT-investeringar	-11	-12		-15	-22	-16	-16
81302 Kommunens ERP-investeringar	-149					0	0
C82 Socialväsendet							
C822 Lös egendom							
82201 Bil till hemvården	-80					0	0
C83 Skolförvaltningen							
C833 IT investeringar							
83201 Inventarier Vikingaåsen		-215				-72	-69
83203 Inventarier till daghem	-25	-45		-100		-48	-46
83301 IT-investeringar Vikingaåsen	-54	-118		-66	-61	-82	-78
83302 IT-investeringar Södersunda	-20	-20		-18	-16	-18	-17
C84 Biblioteksförvaltningen							
C842 Lös egendom							
84201 Biblioteksinventarier	-7					0	0
C85 Fritidsförvaltningen							
C851 Fast egendom							
85101 Vikingahallen		-210	23			-9	-74
85102 Konstgräsplan		-450	88			-36	-172
85108 Maskiner och inventarier	-10					0	0
85112 Varmförråd	-176					0	0
85113 Idrottsanläggningar		-18			-180	-20	-63
C86 Tekniska förvaltningen							
C861 Byggnader							
86101 Gottby, fastighetsförbättring		-6		-18		-1	-8
86104 Österkulla, fastighetsförbättring		-28		-20		-2	-15
86105 Safiren, fastighetsförbättring		-20				-1	-6
86112 Vikingagården	-179					0	0
86113 Rönngården, fastighetsförbättring	-41	-5		-40		-2	-14
86114 Diamanten, fastighetsförbättring	-18					0	0
86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring	-29	-43		-35		-4	-25
86116 Trollsländan, fastighetsförbättring	-9	-20				-1	-6
86117 Södersunda, fastighetsförbättring	-40			-5		0	-2
86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring	-2 048	-70				-4	-22
86119 Daghem, Möckelö Strand	-3 087					0	0
86129 Inköp av modul	-475					0	0
86140 Södersunda, redskap och inventarier		-6				-2	-2
86144 Gottby daghem, redskap och inventarier	-4	-5		-15		-7	-6
86145 Överby daghem, redskap och inventarier	-13	-4				-1	-1
86146 Trollsländan, redskap och inventarier	-3	-21				-7	-7
86147 Safiren, redskap och inventarier	-19	-7				-2	-2
86148 Rubinen, redskap och inventarier	-11	-2				-1	-1
86149 Österkulla, redskap och inventarier		-16				-5	-5
86150 Verkstad/Förvaringshall	-14					0	0
86151 Solcellspaneler	-25	-45				-2	-14
86153 Vikingagården, redskap och inventarier				-8		-3	-2
86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier	-15	-25				-8	-8
86155 Överby, fastighetsförbättring				-20		-1	-6
C862 Kommunalvägar							
86209 Sandbacksvägen	-20					0	0
86217 Torpvägen	-167					0	0
86220 Dalvägen					-48	-3	-15
86221 Gottbysundsvägen					-151	-10	-48
86222 Mjölkdahlsvägen	-99					0	0
86223 Postgårdsvägen	-71				-71	-5	-23
86225 Vargsundavägen					-366	-24	-117
86226 Drittelmattesgränd					-32	-2	-10
86227 Dalkarbyvägen					-140	-9	-45

INVESTERINGSBUDGET 2023 (Belopp i 1 000 euro)	Budget 2022*	Budget 2023 Utg.	Budget 2023 Ink.	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025	Helår avskrivn.	Total finans.-kostnad
C863 Gator inom detaljplaner							
86316 Norra Bergshöjden anslutn.avg.	-13	-13		-10		-2	-7
86320 Kasberget Södra anslutn.avg.	-13	-13		-10		-2	-7
86323 Kasberget Norra anslutn.avg.	-13	-13				-1	-4
C864 Övriga vägar och leder							
86407 GC-led Kalmarnäsvägen	-294					0	0
86408 GC-led Möckelö Strand	-74					0	0
86409 GC-led Sviby - Kantarellen		-40				-3	-13
C865 Belysning							
86509 GC-belysning Vesterkalmare - Solberget		-40				-3	-13
C866 Fordon							
86601 Servicebil	-50	-90				-18	-29
C867 Övrigt							
86702 Maskiner och inventarier	-21					0	0
86706 Inhängnad av lagertomt, Prestgården by	-29					0	0
86707 Kommunens allmänna badstränder	-12					0	0
C87 Räddningsförvaltningen							
C872 Lös egendom							
87204 Släckningsbil	-30					0	0
87206 Transportfordon		-750	338			-83	-348
C89 Affärsverksamhet							
C891 Vatten							
89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar	-30	-30		-30	-30	-3	-29
89105 Stamledning till flygfältet		-50				-2	-16
C892 Avlopp							
89221 Avloppsstam till Lotsbroverket	-601					0	0
89222 Avloppsledning Prestgårdenby	-15					0	0
89223 Stamledning, Dalkarby	-85					0	0
89224 Stamledning, Sviby - Mariehamns stad	-250					0	0
89225 Stamledning, Kalmarnäs - Vesterkalmare		-200				-7	-64
89226 Stamledning, Möckelö - Sviby				-150		-5	-48
C893 Övrigt							
89303 Pumpstation, Jomalaby	-17					0	0
89304 Bräddningsbassänger	-149					0	0
89305 Tryckförhöjningsstation, Jomalaby	-40					0	0
89306 Huvudmätare till vattenstamledning	-30					0	0
89307 Pumpstation, Ingby		-25				-3	-8
89308 Slamtömningsstation, Dalvägen		-15				-2	-5
SAMMANLAGT	**-8 183**	**-2 689**	**448**	**-558**	**-1 117**	**-540**	**-1 540**
Nettoinvesteringar		-2 241					

Kolumn *Budget 2022* innefattar ursprunglig budget samt överflyttade investeringar från föregående år.

Kolumn *Avskrivning* visar den beräknade årliga kostnaden av en antagen investering.

Kolumn *Finanskostnad* visar den finansiella totalkostnaden för antagen investering vid en ränta på cirka 4 procent och lånade medel i 15 år.

CENTRALFÖRVALTNINGEN

IT-investeringar

81301 Kommunens IT-investeringar

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Centralförvaltningen
Projekt nr:	81301 Kommunens IT-investeringar
Anslagsansvarig:	Kommunsekreteraren

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 59 700	- 10 900	- 12 000	- 36 800
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 59 700**	**- 10 900**	**- 12 000**	**- 36 800**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 12 000	- 12 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 12 000**	**- 12 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 12 000 euro för uppdatering av IT-utrustning enligt plan.

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 14 500 euro 2024 respektive 22 300 euro 2025 för uppdatering av IT-utrustning enligt plan.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

SKOLFÖRVALTNINGEN

83201 Inventarier Vikingaåsen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Vikingaåsens skola
Projekt nr:	83201 Inventarier Vikingaåsen
Anslagsansvarig:	Rektorn

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 215 000	-	- 215 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 215 000**	**-**	**- 215 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 215 000	- 215 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 215 000**	**- 215 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 180 000 euro för inventarier i anslutning till om- och tillbyggnad av Vikingaåsens skola etapp 1 (nya klassrum, studio och specialklass, grupprum, materialrum och korridorer) samt 35 000 euro för utrustning och inventarier i anslutning till om- och tillbyggnad av skolan etapp 2 (kök och matsal).

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83203 Inventarier till daghem

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Barnomsorgen
Projekt nr:	83203 Inventarier till daghem
Anslagsansvarig:	Barnomsorgsledaren

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 170 000	- 25 000	- 45 000	- 100 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 170 000**	**- 25 000**	**- 45 000**	**- 100 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 45 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 45 000**	**- 45 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 30 000 euro för inventarier för daglig verksamhet till Trollsländan, Sviby daghem, Österkulla daghem, Överby daghem, Gottby daghem och Vikingen samt 15 000 euro för nödvändig IT-utrustning till alla daghem med anledning av den nya läroplanens krav på digitalisering och dokumentation inom barnomsorgen.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 100 000 euro för förstagångsinventerarier till Möckelö daghem.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83301 IT-investeringar Vikingaåsen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Vikingaåsens skola
Projekt nr:	83301 IT-investeringar Vikingaåsen
Anslagsansvarig:	Rektorn

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 299 390	- 54 090	- 118 400	- 126 900
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 299 390**	**- 54 090**	**- 118 400**	**- 126 900**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 118 400	- 118 400	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 118 400**	**- 118 400**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 63 400 euro för IKT-inköp enligt tidigare fastställd IKT-plan samt om en utökning om 55 000 euro av IKT-planen i anslutning till ombyggnad- och tillbyggnad av skolan etapp 1, nya klassrum.

Investeringar 2024-2025

För IKT-inköp och uppdateringar äskar förvaltningen vidare om 65 650 euro för 2024 respektive 61 250 euro för 2025.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83302 Södersunda skola IT och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Södersunda skola
Projekt nr:	83302 IT-investeringar Södersunda
Anslagsansvarig:	Rektorn

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 73 830	- 20 240	- 19 900	- 33 690
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 73 830**	**- 20 240**	**- 19 900**	**- 33 690**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 19 900	- 19 900	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 19 900**	**- 19 900**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 19 900 euro för IKT-inköp.

Investeringar 2024-2025
För IKT-inköp och uppdateringar äskar förvaltningen vidare om 17 800 euro för 2024 respektive 15 890 euro för 2025.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

FRITIDSFÖRVALTNINGEN

85101 Vikingahallen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Fritidsförvaltningen
Projekt nr:	85101 Vikingahallen
Anslagsansvarig:	Fritidschefen

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 210 000	-	- 210 000	-
Inkomster	22 500	-	22 500	-
Netto	**- 187 500**	**-**	**- 187 500**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 210 000	- 210 000	-
Inkomster	22 500	22 500	-
Netto	**- 187 500**	**- 187 500**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 187 500 euro för nytt tak med solpaneler och nytt golv till Vikingahallen samt viss isolering och byte av vattenskadade plattor på takets insida. Solpaneler för att sänka driftskostnaderna. Kommunen kan erhålla LR-bidrag på 25% av golvinvesteringen.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

85102 Konstgräsplan

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Fritidsförvaltningen
Projekt nr:	85102 Konstgräsplan
Anslagsansvarig:	Fritidschefen

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 450 000	-	- 450 000	-
Inkomster	87 500	-	87 500	-
Netto	**- 362 500**	**-**	**- 362 500**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 450 000	- 450 000	-
Inkomster	87 500	87 500	-
Netto	**- 362 500**	**- 362 500**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 362 500 euro för att anlägga ny konstgräsmatta. Konstgräsmattan på Vikingavallen fyllde 14 år i augusti 2021. Normal livslängd är kalkylerad till 10 år. Konstgräsmattan är i hyfsat skick men bör bytas ut senast 2023. Fritidsförvaltningen räknar med att den nya mattan INTE använder gummigranulat utan i stället används bioflex (återvinningsbart material), som har minst lika bra om inte bättre egenskaper än gummigranulat. För denna investering kan kommunen erhålla 25% i LR-bidrag.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

85113 Idrottsanläggningar

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Fritidsförvaltningen
Projekt nr:	85113 Idrottsanläggningar
Anslagsansvarig:	Fritidschefen

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 198 000	-	- 18 000	- 180 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 198 000**	**-**	**- 18 000**	**- 180 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 18 000	- 18 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 18 000**	**- 18 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 18 000 euro för anläggandet av 4 beachvolleyplaner. Fritidsförvaltningen lämnar in bidragsanhållan till Ålands idrott för Paf-stöd på minst 25% av investeringen, dock villkorat med maxbelopp.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 180 000 euro 2025 för en ny läktare vid Vikingavallen samt riva den gamla. Därtill bredda naturgräsplanen till 68 meter, dränera planen, nytt gräs och sprinklersystem för bevattning. Förbättringar för friidrotten. En komplett plan för området samt kostnadsberäkning ska göras under 2024.
Förutsätter eventuellt att kommunen köper mark av församlingen väster om anläggningen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

SAMHÄLLSTJÄNSTERNA

Byggnader och lokaler

86101 Gottby, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86101 Gottby, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 24 000	-	- 6 000	- 18 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 24 000**	**-**	**- 6 000**	**- 18 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 6 000	- 6 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 6 000**	**- 6 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 6 000 euro för uppdaterad belysning.

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 18 000 euro för nytt staket.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86104 Österkulla, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86104 Österkulla, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 48 000	-	- 28 000	- 20 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 48 000**	**-**	**- 28 000**	**- 20 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 28 000	- 28 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 28 000**	**- 28 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 28 000 euro för Kylanläggning och utbyte av fönster.

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning och terrass.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86105 Safiren, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86105 Safiren, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 20 000	-	- 20 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 20 000**	**-**	**- 20 000**	**-**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	- 20 000	- 20 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 20 000**	**- 20 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86113 Rönngården, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86113 Rönngården, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 86 349	- 41 349	- 5 000	- 40 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 86 349**	**- 41 349**	**- 5 000**	**- 40 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 5 000	- 5 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 5 000**	**- 5 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 5 000 euro för elbilsladdare.

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 40 000 euro för Kylanläggning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 106 770	- 28 770	- 43 000	- 35 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 106 770**	**- 28 770**	**- 43 000**	**- 35 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	- 43 000	- 43 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 43 000**	**- 43 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 43 000 euro för uppdaterad belysning, nya garageportar och elbilsladdare.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 35 000 euro för Kylanläggning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86116 Trollsländan, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Byggnader och lokaler
Projekt nr:	86116 Trollsländan, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 28 850	- 8 850	- 20 000	
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 28 850**	**- 8 850**	**- 20 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 20 000	- 20 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 20 000**	**- 20 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86117 Södersunda, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86117 Södersunda, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 45 000	- 40 000	-	- 5 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 45 000**	**- 40 000**	**-**	**- 5 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 5 000 euro för uppdaterad värme vid eftislokalen.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 2 117 574	- 2 047 574	- 70 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**-2 117 574**	**- 2 047 574**	**- 70 000**	**-**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	- 70 000	- 70 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 70 000**	**- 70 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 70 000 euro för reservkraft.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86140 Södersunda, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86140 Södersunda, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 6 000	-	- 6 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 6 000**	**-**	**- 6 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 6 000	- 6 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 6 000**	**- 6 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 6 000 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86144 Gottby daghem, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86144 Gottby daghem, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 23 200	- 3 700	- 4 500	- 15 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 23 200**	**- 3 700**	**- 4 500**	**- 15 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 4 500	- 4 500	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 4 500**	**- 4 500**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 4 500 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 15 000 euro 2024 för en klätterställning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86145 Överby, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86145 Överby daghem, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 16 300	- 12 800	- 3 500	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 16 300**	**- 12 800**	**- 3 500**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 3 500	- 3 500	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 3 500**	**- 3 500**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 3 500 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86146 Trollsländan, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86146 Trollsländan, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 23 200	- 2 500	- 20 700	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 23 200**	**- 2 500**	**- 20 700**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 20 700	- 20 700	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 20 700**	**- 20 700**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 20 700 euro för lekredskap och köksinventarier.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86147 Safiren, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86147 Safiren, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 26 300	- 19 000	- 7 300	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 26 300**	**- 19 000**	**- 7 300**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 7 300	- 7 300	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 7 300**	**- 7 300**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 7 300 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86148 Rubinen, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86148 Rubinen, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 12 662	- 10 662	- 2 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 12 662**	**- 10 662**	**- 2 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 2 000	- 2 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 2 000**	**- 2 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 2 000 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86149 Österkulla, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86149 Österkulla, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 16 000	-	- 16 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 16 000**	**-**	**- 16 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 16 000	- 16 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 16 000**	**- 16 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 16 000 euro för lekredskap och köksinventarier.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86151 Solcellspaneler

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86151 Solcellspaneler
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 70 000	- 25 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 70 000**	**- 25 000**	**- 45 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 45 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 45 000**	**- 45 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 45 000 euro för solpaneler enligt plan.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86153 Vikingagården, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86153 Vikingagården, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 7 500	-	-	- 7 500
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 7 500**	**-**	**-**	**- 7 500**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023
-

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 7 500 euro för lekutrustning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 39 500	- 15 000	- 24 500	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 39 500**	**- 15 000**	**- 24 500**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 24 500	- 24 500	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 24 500**	**- 24 500**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 24 500 euro för lekutrustning och mindre renovering av parkstugan.

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86155 Överby, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86155 Överby, fastighetsförbättring
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 20 000	-	-	- 20 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 20 000**	**-**	**-**	**- 20 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning och ny trappa.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Kommunalvägar

86220 Dalvägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86220 Dalvägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 48 000	-	-	- 48 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 48 000**	**-**	**-**	**- 48 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 48 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86221 Gottbysundsvägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86221 Gottbysundsvägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 151 000	-	-	- 151 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 151 000**	**-**	**-**	**- 151 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023
-

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 151 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86223 Postgårdsvägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86223 Postgårdsvägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 142 000	- 71 000	-	- 71 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 142 000**	**- 71 000**	**-**	**- 71 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023
-

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 71 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86225 Vargsundavägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86225 Vargsundavägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 366 000	-	-	- 366 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 366 000**	**-**	**-**	**- 366 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023
-

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 366 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86226 Drittelmattesgränd

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86226 Drittelmattesgränd
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 32 000	-	-	- 32 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 32 000**	**-**	**-**	**- 32 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023
-

Investeringar 2024-2025
Förvaltningen äskar om 32 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

86227 Dalkarbyvägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86227 Dalkarbyvägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 140 000	-	-	- 140 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 140 000**	**-**	**-**	**- 140 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 140 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Gator inom detaljplan

86316 Norra Bergshöjden, anslutningsavgift

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86316 Norra Bergshöjden anslutn.avg.
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 233 800	- 134 650	- 13 000	- 10 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 233 800**	**- 134 650**	**- 13 000**	**- 10 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 13 000**	**- 13 000**	**-**

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på det nya privata detaljplaneområdet i Sviby har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnaderna för anläggande av kommunalteknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86320 Kasberget Södra, anslutningsavgift

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86320 Kasberget Södra anslutn.avg.
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 78 080	- 19 520	- 13 000	- 10 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 78 080**	**- 19 520**	**- 13 000**	**- 10 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 13 000**	**- 13 000**	**-**

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på södra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att delta i kostnaderna för anläggande av kommunalteknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86323 Kasberget Norra, anslutningsavgift

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86323 Kasberget Norra anslutn.avg.
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 151 280	- 126 880	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 151 280**	**- 126 880**	**- 13 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 13 000**	**- 13 000**	**-**

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på norra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att delta i kostnaderna för anläggande av kommunalteknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Övriga vägar och leder

86409 GC-led, Sviby - Kantarellen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86409 GC-led Sviby - Kantarellen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 40 000	-	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 40 000**	**-**	**- 40 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 40 000	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 40 000**	**- 40 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 40 000 euro för utredning av ny GC-led

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

Belysning

86509 GC-belysning, Vesterkalmare - Solberget

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86509 GC-belysning Vesterkalmare - Solberget
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 40 000	-	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 40 000**	**-**	**- 40 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 40 000	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 40 000**	**- 40 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 40 000 euro för ny belysning

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

Fordon

86601 Servicebil

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Teknisk förvaltning
Projekt nr:	86601 Servicebil
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 140 000	- 50 000	- 90 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 140 000**	**- 50 000**	**- 90 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 90 000	- 90 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 90 000**	**- 90 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 90 000 euro för två nya elbilar

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN

Lös egendom

87206 Transportfordon

Ansvarsorgan:	Gemensamma räddningsnämnden
Projektgrupp:	Räddningsförvaltningen
Projekt nr:	87206 Transportfordon
Anslagsansvarig:	Räddningschef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 750 000	-	- 750 000	-
Inkomster	337 500	-	337 500	-
Netto	**- 412 500**	**-**	**- 412 500**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 750 000	- 750 000	-
Inkomster	337 500	337 500	-
Netto	**- 412 500**	**- 412 500**	**-**

Investeringar 2023

Av landskapsregeringen fastställd fordonsplan för anskaffning av fordon för kommunernas räddningstjänst ska Jomala kommun byta ut sin räddningsbil (J 15/Jomala FBK). Räddningsbilen är ett specialfordon och i planen har fastställts att ”förhöjd landskapsandel” skall utgå. Till ändamålet äskar förvaltningen om 412 500 euro 2023.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

AFFÄRSVERKSAMHETEN

89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 120 000	- 30 000	- 30 000	- 60 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 120 000**	**- 30 000**	**- 30 000**	**- 60 000**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	- 30 000	- 30 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 30 000**	**- 30 000**	**-**

För serviceledningar upptas ett årligt anslag om 30 000 euro. Anslutningsavgiften bokförs som långfristig skuld eftersom anslutningsavgifterna är återbetalningsbara.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89105 Stamledning till flygfältet

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89105 Stamledning till flygfältet
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 50 000	-	- 50 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 50 000**	**-**	**- 50 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 50 000	- 50 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 50 000**	**- 50 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 50 000 euro för nya stamledningar till Flygfältet

.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89225 Stamledning, Kalmarnäs – Vesterkalmare

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89225 Stamledning, Kalmarnäs - Vesterkalmare
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	**Används t o m 31.12.2022**	**Budget 2023**	**Används efter 31.12.2023**
Utgifter	- 200 000	-	- 200 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 200 000**	**-**	**- 200 000**	**-**

	Enhetens förslag	**Styrelsens förslag**	**Fullmäktiges beslut**
Utgifter	- 200 000	- 200 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 200 000**	**- 200 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 200 000 euro för nya stamledningar mellan Kalmarnäs och Vesterkalmare

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89226 Stamledning, Möckelö - Sviby

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89226 Stamledning, Möckelö - Sviby
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 150 000	-	-	- 150 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 150 000**	**-**	**-**	**- 150 000**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**-**	**-**	**-**

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 150 000 euro för nya stamledningar i Möckelö -Sviby

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89307 Pumpstation, Ingby

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89307 Pumpstation, Ingby
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 25 000	-	- 25 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 25 000**	**-**	**- 25 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 25 000	- 25 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 25 000**	**- 25 000**	**-**

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 25 000 euro för ny avloppspumpstation

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89308 Slamtömningsstation, Dalvägen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen
Projektgrupp:	Affärsverksamheten
Projekt nr:	89308 Slamtömningsstation, Dalvägen
Anslagsansvarig:	Teknisk chef

Anslag

	Kostnads-kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 15 000	-	- 15 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	**- 15 000**	**-**	**- 15 000**	**-**

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 15 000	- 15 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	**- 15 000**	**- 15 000**	**-**

Investeringar 2023
Förvaltningen äskar om 15 000 euro för slamtömningsstation

Investeringar 2024-2025
-

Kommunstyrelsens förslag
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut
-

DETALJMOTIVERINGAR

FINANSIERINGSDELEN

Kommunens finansieringsdel presenteras i form av en extern resultaträkning, en finansieringsanalys och en balansräkning. Finansieringsanalysen utvisar finansieringsförändringarna och det kalkylerade penningflödet under budgetåret och hur kommunens finansiering ordnas utgående från det förväntade resultatet i resultaträkningen. Resultaträkningen och finansieringsanalysen bildar således en ekonomisk helhetsbild av kommunens ekonomiska situation.

Balansräkningen visar på hur budgeten påverkar kommunens tillgångar och skulder. Vidare beräknas förändringen i eget kapital och soliditetsprocenten.

Resultaträkningen bildas av poster från budgetens driftsdel och finansieringsdel dock så att budgetupplåningen liksom investeringsdelen avslutas mot balansräkningen. Finansieringskalkylen bildas av såväl drifts-, investerings- som finansieringsdelen.

RESULTATRÄKNINGEN

Resultaträkningens poster är följande:

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter och kostnader omfattar intäkter och kostnader från den löpande driftsverksamheten, såsom försäljningsinkomster, avgifter, löner, köpta kundtjänster etc.

Verksamhetsbidraget

Verksamhetsbidraget är alltid negativt och visar på skillnaden mellan verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader. Bidraget anger hur mycket den kommunala driftsverksamheten kostar netto och vad som således ska finansieras med skatteinkomster, landskapsandelar och övriga finansiella inkomster.

Skatteinkomster

För de förväntade skatteinkomsterna redogörs även ovan under den allmänna motiveringen. De beräknade skatteintäkterna framgår av en bilagd kalkyl nedan.

Förvärvsinkomstskatten

Den beskattningsbara förvärvsinkomsten har prognostiserats utifrån uppgifter som hämtats från Statistikcentralen tillsammans med ett kalkyleringsverktyg från Finlands kommunförbund. I och med vårdreformen i Finland skärs de finska kommunernas inkomstskattesatser ner medan de åländska kommunernas inkomstskattesatser förblir oförändrade. Detta leder till en ökad utdelningsandel för de åländska kommunerna 2023. Detta kan föranleda en rytmstörning inom planperioden 2023-2025 vilket kan utläsas ur den prognostiserade kommunalskatten för perioden. Kommunen kan förvänta sig en fortsatt inflyttning under planperioden.

Budgeten bygger på en uttaxering om 16,50 procent.

Fastighetsskatten

Fastighetsskatteprocentsatserna för 2023:

Fastighetsskatteprocenter	
Allmän fastighetsskatteprocentsats	0,30
För stadigvarande bostäder	0,00
För fritidshus	0,90

Samfundsskatt

Samfundsskatten utgör den näststörsta enskilda skattekällan för kommunerna. Osäkerhetsfaktorerna för bedömningen av utvecklingen av dessa inkomster är stora. Det är svårt att förutspå hur företagen kommer att agera och därmed hur utvecklingen av skatterna kommer att påverkas. 2023 sjunker kommunandelen för samfundsskatt och ligger sedan på ungefär samma nivå under planperioden. Landskapsregeringen fastställer den åländska fördelningen av samfundsskatt.

Övriga skatteinkomster

Beloppet består av kommunens andel av på Åland influten källskatt.

Kommunerna på Åland erhåller 40 procent av avkastningen på den källskatt som influtit på Åland enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (FFS 627/1978). Fördelningen mellan kommunerna sker sedan i förhållande till invånarantalet föregående år.

Landskapsandelar och kompensationer

Uppgifterna för de lanskapsandelar som utgör grunden för budgeten 2023 bygger på preliminära siffror från Ålands landskapsregering.

Skattekalkyl

	KALKYL **Bokslut 2021**			KALKYL **Budget 2022**			KALKYL **Budget 2023**			KALKYL **VEP 2024-2025**		
FÖRVÄRVSINKOMST-SKATT			förändring			förändring			förändring	Skattesats	16,50 %	
	Skattesats	16,50 %		Skattesats	16,50 %		Skattesats	16,50 %			**2024**	**2025**
	Netto:	**17 931 175**	12,54 %	Netto:	**18 687 381**	4,22 %	Netto:	**20 654 309**	10,53 %	Netto:	**20 055 437**	**22 182 312**
											-2,90 %	10,60 %
SAMFUNDSSKATT		**1 615 149**	94,73 %		**1 034 156**	-35,97 %		**1 546 465**	49,54 %		**1 236 700**	**1 261 265**
											-20,03 %	1,99 %
FASTIGHETSSKATT	Skattesats:			Skattesats:			Skattesats:			*Skattesats:*	**2024**	**2025**
Stadigvarande boende	0,00 %			0,00 %			0,00 %			0,00 %		
Fritidsbostäder	0,90 %			0,90 %			0,90 %			0,90 %		
Allmän fastighetsskatt	0,45 %			0,30 %			0,30 %			0,30 %		
TOTALT BELOPP		**329 565**	23,88 %		**316 574**	-3,94 %		**328 404**	3,74 %		**328 404**	**328 404**
											0,00 %	0,00 %
ÖVR. SKATTEINKOMSTER												
Källskatt Åland /influtna medel kalenderårsvis		**89 331**	23,30 %		**90 000**	0,75 %		**100 000**	11,11 %		**100 000**	**100 000**
											0,00 %	0,00 %
	TOTALT		**19 965 220**	**TOTALT**		**20 128 110**	**TOTALT**		**22 629 178**	**TOTALT**	**21 720 541**	**23 871 981**

Landskapsandelskalkyl

	2021 BOKSLUT EURO	2022 BUDGET EURO	Förändr.	2023 BUDGET EURO	Förändr.	2024 VEP EURO	Förändr.	2025 VEP EURO	Förändr.
Landskapsandelar för skattekomplettering	2 051 894	2 202 759	7,35 %	2 260 922	2,64 %	2 306 141	2,00 %	2 352 263	2,00 %
Landskapsandelar för grundskola	1 919 295	981 261	-48,87 %	1 166 470	18,87 %	1 189 800	2,00 %	1 213 596	2,00 %
Landskapsandelar för barnomsorg		1 060 685		1 120 845		1 143 262	2,00 %	1 166 127	2,00 %
Landskapsandelar för socialvård	428 573	422 361	-1,45 %	462 334	9,46 %	471 580	2,00 %	481 012	2,00 %
Landskapsandelar för kultur	81 049	83 419	2,92 %	90 303	8,25 %	92 109	2,00 %	93 951	2,00 %
Kompensationer	269 179		-100,00 %	735 000		749 700	2,00 %	764 694	2,00 %
TOTALA LANDSKAPSANDELAR	**4 749 990**	**4 750 485**	0,01 %	**5 835 874**	22,85 %	**5 952 592**	2,00 %	**6 071 644**	2,00 %

Ränteintäkterna

Beloppet består av inkomsträntor från depositioner, från skatteredovisningen, förseningsräntor på kommunens utestående fordringar samt vissa andra inkomsträntor som uppstår i samband med debitering av t.ex. vägbyggnadsersättningar och avloppsanslutningar.

Räntekostnaderna

Ränteutgifterna på budgetlån framgår ur resultaträkningen. Till övriga finansiella poster beräknas låneomkostnader, provisioner och räntor för kortfristiga krediter som uppstår under året.

Årsbidraget

Driftshushållningens över-/underskott eller det s.k. årsbidraget är ett kommunalekonomiskt relationstal som beskriver kommunens egen finansieringsförmåga för reinvesteringar. Årsbidraget utgör det mest centrala ekonomiska jämförelsetalet för kommuner och anger hur mycket som återstår för amorteringar och avskrivningar.

Målsättningen för årsbidragets storlek är beroende på den enskilda kommunens finansieringsläge och investeringsbehov. Med beaktande av Jomala kommuns invånarökning borde årsbidraget vara betydligt starkare än vad som är fallet. Detta eftersom nivån måste vara relativt hög för att både klara av avskrivningarna samt kommande investeringar.

De planmässiga avskrivningarna

Utgör kostnaden för aktivering av kommunens anläggningstillgångar. Avskrivningarna återspeglar alltså den årliga förslitningen av kommunens tillgångar. Avskrivningarna följer en av kommunfullmäktige uppgjord plan. Avskrivningarna har upptagits i budgeten utgående från en uppskattning. Den exakta totala avskrivningen i budgeten är enbart en kalkyl då det är svårt att uppskatta den exakta tidpunkten för när olika projekt färdigställs och när de tas i bruk.

Räkenskapsperiodens resultat

Anger resultatet före förändringar i avskrivningsdifferens, förändringar i reserveringar eller förändringar i fonder.

Överskott eller underskott

Över- eller underskottet visar den uppskattade förändringen i kommunens eget kapital. Ett underskott minskar på kommunens eget kapital medan ett överskott ökar det egna kapitalet.

RESULTATRÄKNING JOMALA KOMMUN (i tusen)	Bokslut	Budget	Budget	Ekonomiplan	
	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	3 692	3 334	3 628		
Verksamhetens kostnader	-26 858	-28 215	-29 823		
Verksamhetsbidrag	***-23 165***	***-24 881***	***-26 195***	***-26 928***	***-27 932***
Skatteinkomster	19 965	20 128	22 629	21 721	23 872
Landskapsandelar (drift)	4 750	4 750	5 836	5 953	6 072
Finansiella intäkter	0	16	16	16	16
Övriga fin.intäkter	5	4	4	4	4
Finansiella kostnader	-	-45	-	-	-
Övr.fin.kostnader	-5	-	-	-	-
Årsbidrag	***1 549***	***-28***	***2 290***	***765***	***2 032***
Avskr. anl.tillg och övr.utg	-1 440	-1 722	-1 948	-2 165	-2 262
Nedskrivning	-	-	-	-	-
Extr.ord.int och kostn.	-				
Räkensk.per. resultat	***109***	***-1 750***	***342***	***-1 400***	***-230***
Ökn(-) el. minskn(+) av avsk diff	239	-	-	-	-
Ökn(-) el minskn(+)av reserv	0	-	-	-	-
Ökn(-)el minskn(+)av fonder	-	-	-	-	-
Räk.per.överskott(underskott)	***348***	***-1 750***	***342***	***-1 400***	***-230***

FINANSIERINGSANALYS (i tusen)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL					
Årsbidrag	***1 549***	***- 28***	***2 290***	***765***	***2 032***
Extraordinära poster					
Korrektivposter	- 92	-	-	-	-
INVESTERINGAR					
Inv. i anläggn. tillgångar	- 550	- 8 683	- 2 241	- 558	- 1 117
Inv. i aktier och andelar	-	-	-	-	-
Fin.andelar för invest. utgifter	126	-	-	-	-
Försälj.ink. av anläggn. tillgångar	106	-	-	-	-
NETTOKASSAFLÖDET FÖR DEN EGENTLIGA VERKSAMHETEN OCH INVESTERINGARNA	***1 140***	***- 8 710***	***49***	***207***	***915***
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE					
UTLÅNING					
Minskning av utlåning	-				
Ökning av utlåning	-				
FÖRÄNDRING AV LÅNEBESTÅNDET					
Ökning av långfristiga lån	-	3 000	-	-	-
Minskning av långfristiga lån	-	- 80	-	-	-
Ökning/minskning av kortfr. lån	-	80	-	-	-
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	- 6	-	-	-	-
ÖVRIGA FÖR. I LIKVIDITETEN					
Förvaltade medel och kapital	-	-	-	-	-
Förändring av omsättningstillg.	-				
Förändring fordringar	2 002	-	-	-	-
För. av räntefria skulder	- 132	150	150	150	150
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	***1 864***	***3 150***	***150***	***150***	***150***
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	**3 004**	**- 5 560**	**199**	**357**	**1 065**
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	**3 004**	**- 5 560**	**199**	**357**	**1 065**
Kassamedel 1.1.	9 208	12 211	6 651	6 850	7 207
Kassamedel 31.12.	12 211	6 651	6 850	7 207	8 272

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Lån vid årets början	0	0	0	0	0
Nettoförändringar	0	2 920	0	0	0
Lån vid årets slut	0	2 920	0	0	0
Årlig räntekostnad	0	-45	0	0	0
Lån/invånare (euro/inv.)	0	516	0	0	0
Verksamhetsbidrag/invånare	4 203	4 399	4 514	4 541	4 623

Budget 2022 innefattar ursprunglig budget samt tilläggsbudget och överflyttade investeringar från tidigare år.

BALANSRÄKNINGEN

Balansräkningen nedan beskriver de förändringar som beräknas ske med anledning av årets budget. Ur balansräkningen framgår den förväntade förändringen av kommunens tillgångar, skulder och eget kapital.

ÖVERSIKTLIG BALANSRÄKNING BUDGET 2023			
i tusen	AKTIVA		PASSIVA
ANLÄGGN.TILLGÅNGAR O. ÖVR LÅNGFR. FORDRINGAR	293	EGET KAPITAL	342
VÄRDERINGSPOSTER		RESERVERINGAR	
FÖRVALTADE MEDEL		VÄRDERINGSPOSTER	
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR	199	FÖRVALTAT KAPITAL	
		FRÄMMANDE KAPITAL	150
	492		492

Förändring av nyckeltal:

Budgetupplåning:
Budgetförslaget bygger inte på några utökade lån. Kommunen beräknas klara planperioden utan tidigare budgeterade lån.

Soliditet: 59 procent i budget 2023.
(78 procent bokslut 2021, 51 procent budget 2022)
Soliditeten mäter kommunens förmåga att på sikt kunna stå för sina förpliktelser. Beräknas eget kapital i förhållande till balansomslutningen och ju högre procenttal desto bättre.

Skuldsättningsgrad: 30 procent i budget 2023.
(22 procent bokslut 2021, 40 procent budget 2022)
Nyckeltalet anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre nyckeltalet för skuldsättningen desto bättre möjlighet har kommunen att klara av skuldamorteringen med inkomstfinansieringen.

MARIEHAMNS STAD

PROTOKOLL 14

Paragrafer
75-79

Organ	Plats	Datum	Tid
Bildningsnämnden	**Tekniska Verken**	**22.11.2022**	**18.30-19.48**

Beslutande	Övriga
Henrik Boström, ordförande Jonny Landström Kimmo Mattsson Joanna Isaksson Jerry Jansson Lotta Jakobsson Pia Lundén	Mikael Rosbäck, bildningschef Pamela Sjödahl, bitr. bildningschef, kl. -19.27 Clary Malmberg, administratör Viggo Nyström, elevrådsrepresentant Vanja Westmark, elevrådsrepresentant

Underskrifter

Henrik Boström
Ordförande

Clary Malmberg
Sekreterare

Protokolljustering
Elektroniskt enligt bakomliggande e-post 25.11.2022

Joanna Isaksson

Protokollet framlagt till allmänt påseende
Tekniska verken 28.11.2022

Clary Malmberg
Administratör

Utdragets riktighet bestyrks
Tekniska verken

Administratör

75 § Sammanträdets konstituerande

Bildningsnämnden 75 §, 22.11.2022

Sammanträdets beslutförhet och laglighet
Sammanträdet konstateras lagligen sammankallat och beslutför.

Protokolljustering
Till protokolljusterare utses Joanna Isaksson

Protokolljustering genomförs elektroniskt senast 25.11.2022 kl. 13.00.

Föredragningslistan
Föredragningslistan godkänns.

_____

76 § Samarbetsavtal gällande skolgång och fritidshem mellan Mariehamns stad och Jomala kommun

Dnr MHSTAD/22/2022

Bildningsnämnden 55 §, 08.09.2022

Bilagor:

- Gällande samarbetsavtal Mariehamn – Jomala (skola); A-Bildn 55 §
- Gällande samarbetsavtal Mariehamn – Jomala (fritidshem); B-Bildn 55 §
- (Förslag till samarbetsavtal skola; C-Bildn 55 §)
- Förslag till samarbetsavtal fritidshem; D-Bildn 55 §
- Karta upptagningsområde; E-Bildn 55 §

Bildningschefens beredning:

Nuvarande skolavtal angående försäljning av skolplatser till Jomala kommun trädde i kraft den 1.8.2013 avtalet gällande försäljning av fritidshemsplatser till Jomala kommun trädde i kraft den 1.8.2012.

Avtalen gäller de skolpliktiga barn med hemkommun Jomala och hemmahörande inom på bifogad karta definierat område. Området omfattar Solberget, Kalmarnäs, Kalmsta och delar av Västerkalmare.

De gamla avtalen är avtal som gäller tills vidare med en uppsägningstid om tre år och eventuella ändringar av avtalet skall framställas minst sex månader innan förslagen är avsedda att träda i kraft.

Båda kommunerna har en önskan om att avtalstiden skall preciseras för att underlätta kommunernas planering av respektive skolverksamhet.
I det nya förslaget till avtal är avtalstiden preciserad till 20 år och föreslås gälla för tiden 1.3.2023-31.7.2043 och efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren.
Senast tre år före avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning jämte eventuell ändring av dess innehåll.

Det gamla avtalet gällande skolplatserna innehöll en skrivning om att ifall elevantalet överstiger 76 reduceras ersättningen stegvis för att uppgå till en 10% rabatt för antalet barn som överstiger 84. I dagsläget går det 121 Jomala elever i Mariehamns stads grundskolor inom ramen för samarbetsavtalet.

Verkningen av denna rabatt varierar beroende på elevantalet från år till år. Denna rabatt föreslås minskas till 5% från 2023 för att sedan stegvis reduceras under en fem års period för att helt utgå år 2028. En elevplats i Mariehamn är även utan rabatt förmånligare än en elevplats i Jomala eller inom SÅUD mycket beroende på att Mariehamns stads grundskolor är stora enheter.

Förutom ovanstående förändring föreslås även en maxgräns för hur många elever som kan ingå i detta avtal. Maxgränsen föreslås till 135 och överskrids antalet skall det föras separata förhandlingar om detta.

Det nya förslaget till försäljning av fritidshemsplatser är i grunden motsvarande det gamla men avtalstiden är preciserad till 20 år precis som avtalet om skolplatser och föreslås gälla för tiden 1.3.2023-31.7.2043 och efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år före avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning jämte eventuella ändringar av dess innehåll.

Bildningschefens förslag:
Bildningsnämnden godkänner förslagen till avtal mellan Mariehamns stad och Jomala kommun gällande försäljning av skolplatser och fritidshemsplatser till Jomala kommun. Förslagen till nya avtal skickas till Jomala kommun för behandling och bildningsnämnden vill ha svar på avtalsförslagen före den 30.11.2022.

De nya avtalen träder i kraft den 1.3.2023.

Beslut:

Förslaget godkänns.

_____

Bildningsnämnden 76 §, 22.11.2022

Bilagor:

- Förslag till samarbetsavtal skola; F-Bildn 76 §

Bildningschefens beredning:

Kommunstyrelsen i Jomala kommun har vid sitt sammanträde den 3.10.2022 behandlat Mariehamns bildningsnämnds förslag till nya avtal gällande fritidshem och skola mellan kommunerna. Jomala omfattar förslaget med ett 20-årigt skolavtal och att rabatten avvecklas inom en övergångsperiod. Däremot ger Jomala kommun ett motförslag vad gäller avvecklingstiden och rabatten. Jomala föreslår att rabatten avvecklas under en period av 8 år (Mariehamns förslag 5 år) för att helt utgå 2031 och att rabatten ännu 2023 är 10% (Mariehamns förslag 5%).
Jomala kommun aviserar inga förändringar gällande fritidshemsavtalet.

Mariehamn ser ett värde i att kommunerna kommer överens i frågan så att ett nytt skolavtal kan ingås och träda i kraft den 1.3.2023. Mariehamn kan dock inte omfatta förslaget till skolavtal som Jomala kommun tillställt Mariehamn.

Ett möjligt kompromissförslag har diskuterats mellan representanter för respektive kommun där ett möjligt nytt förslag utgår från att år 2023 ska rabatten vara 7,5% för att minskas stegvis med 1,25% årligen för att helt utgå efter 6 år (2029). Förvaltningen bedömer att avtalsförslaget enligt Bilaga F bör ingås.

Bildningschefens förslag:
Bildningsnämnden godkänner det uppdaterade förslaget till avtal mellan Mariehamns stad och Jomala kommun gällande försäljning av skolplatser till Jomala kommun. Det tidigare skickade förslaget angående försäljning av fritidshemsplatser gäller. Förslagen till avtal skickas till Jomala kommun för behandling och bildningsnämnden vill ha svar på avtalsförslagen före den 31.12.2022.

De nya avtalen träder i kraft den 1.3.2023.

Ärendet justeras omedelbart.

Beslut:

Förslaget godkänns.

Ärendet justeras omedelbart.

_____

.

SAMARBETSAVTAL MELLAN MARIEHAMNS STAD OCH JOMALA KOMMUN OM FRITIDSHEMSPLATSER I MARIEHAMN FÖR ELEVER FRÅN JOMALA

Mariehamns stad, nedan staden, och Jomala kommun har beträffande elever med hemkommun Jomala slutit avtal om plats på fritidshem i staden för de elever som omfattas av samarbetsavtalet om skolgång i Mariehamn.

1 § Detta avtal gäller utan hinder av vad som eventuellt stadgas annorlunda i lag eller anges i förordning.

2 § De elever från Jomala kommun som omfattas av detta avtal får tillträde till fritidshem vid Strandnäs skola. Parterna kan överenskomma om att elever som omfattas av detta avtal skall gå i annat fritidshem i staden.

3 § I detta avtal avsedda elever har samma rätt till fritidshemsverksamhet som stadens egna elever, i enlighet med LL 2020:32 del II kap 2, 7 § och kap 4, 15 §. Servicenivån i detta avtal avser endast fritidsverksamhet under skoldagar.

4 § Jomala kommun ersätter staden för elevernas plats enligt driftskostnaden per elev och verksamhetsdag. Driftskostnaden per elev och antal verksamhetsdagar per år beräknas för stadens fritidshem som helhet och inte per fritidshem.
I driftskostnaden ingår fritidshemmens alla kostnader inklusive en uppskattad kostnad för förvaltning och administration motsvarande 5 % av driftskostnaden. Inga inkomster beaktas.

5 § Betalning sker två gånger per år, efter varje termin, och baseras på budgeterad kostnad. Slutreglering utgående från bokslut sker före utgången av september månad följande år. Betalning sker två gånger per år, efter varje termin, och baseras på budgeterad kostnad. Slutreglering utgående från bokslut sker före utgången av september månad följande år. För den händelse att Lemlands kommun åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.

6 § Plats på fritidshem ansöks och beviljas av Jomala kommun, så även uppsägning av plats. Jomala skall snarast möjligt informera staden om beslut och förändringar som rör verksamheten.

7 § Jomala kommun fakturerar sina elever för fritidshemsplatsen enligt Jomalas avgiftstaxa.

8 § Samarbetsavtalet och dess förverkligande följs upp minst en gång per år i samarbetskommittén för Jomala och Mariehamn

9 § Ändring eller tillägg till detta avtal skall för att vara bindande göras skriftligen och undertecknas av båda parter.

10 § Detta avtal gäller för perioden 1.3.2023-31.7.2043. Efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år innan avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell

.

förlängning av avtalet jämte eventuell ändring av dess innehåll till förhandling.

15 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:
Tvister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningstvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för Jomala kommun och ett för Mariehamns stad.

Mariehamn den XX XX 2023

Mariehamns stad

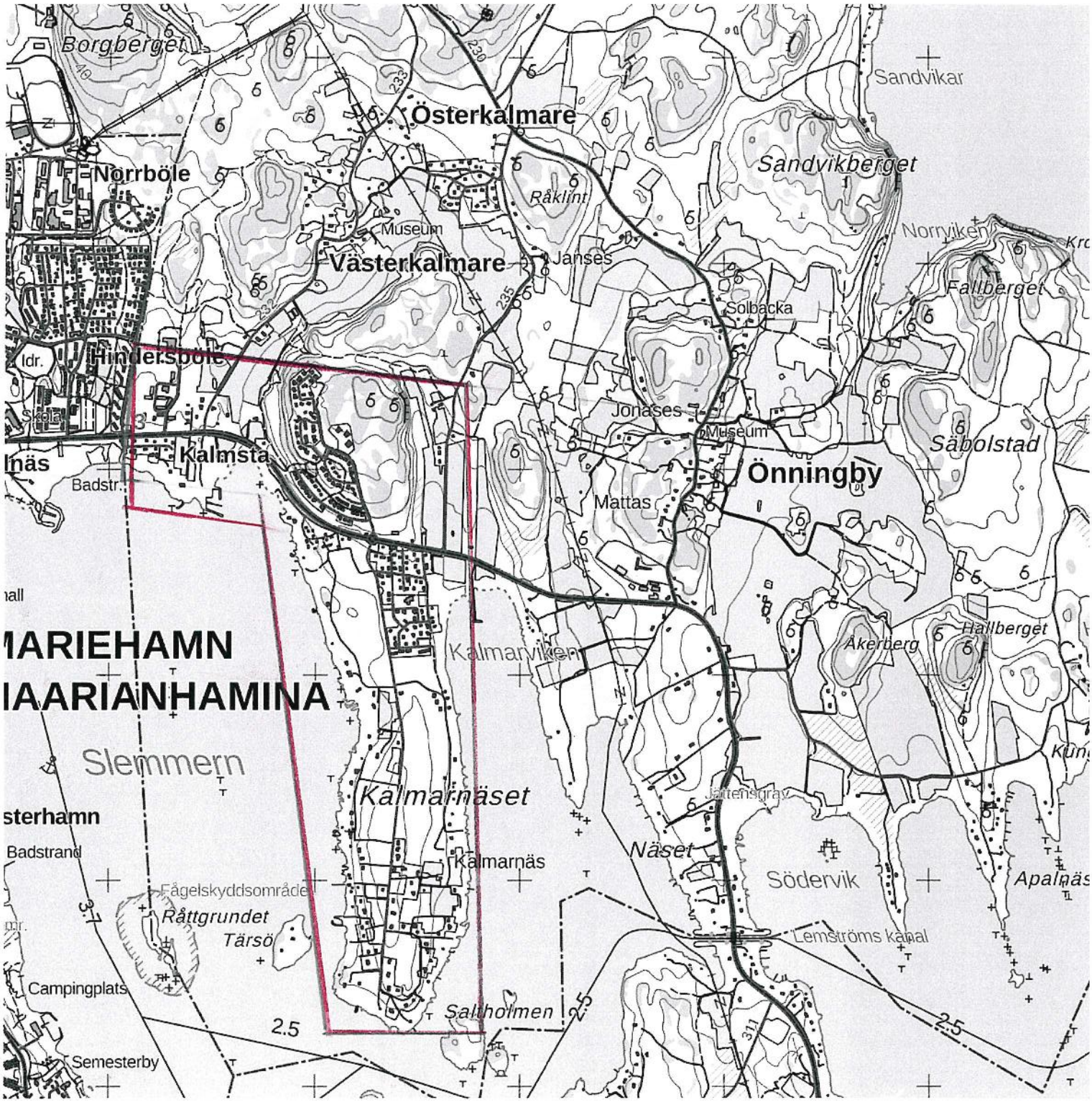
Jomala kommun

Christian Dreijer, kommundirektör

Mariehamns stad

Henrik Boström, Bildningsnämndens ordförande

Mikael Rosbäck, bildningschef

Borgberget
Österkalmare
Norrböle
Råklint
Museum
Västerkalmare
Janses
Sandvikar
Sandvikberget
Norrviken
Fallberget
Solbacka
Idr.
Hinderstorp
Skola
Kalmsta
Badstr.
Jonases
Museum
Säbolstad
Önningby
Mattas
Kalmarviken
Åkerberg
Hallberget
MARIEHAMN
MARIANHAMINA
Slemmern
Kalmarnäset
Jantensgrav
Näset
Kalmarnäs
Södervik
Apalnäs
Badstrand
Fågelskyddsområde
Råttgrundet
Tärsö
Lemströms kanal
Campingplats
Saltholmen
Semesterby
2.5
3.7

SAMARBETSAVTAL MELLAN MARIEHAMNS STAD OCH JOMALA KOMMUN OM SKOLGÅNG I MARIEHAMN FÖR ELEVER FRÅN JOMALA

Mariehamns stad, nedan staden, och Jomala kommun har beträffande läropliktiga elever med hemkommun Jomala och hemmahörande inom på bifogad karta definierat område, med stöd av LL om barnomsorg och grundskola 2020:32 (del I, kap 1, 8§ samt del III, kap 15, 83§ p 3) slutit följande avtal om skolgång i staden för ovan nämnda elever.

1 § Detta avtal gäller utan hinder av vad som eventuellt stadgas annorlunda i lag eller anges i förordning eller utbildningsstadga.

2 § De elever från Jomala kommun som omfattas av detta avtal får tillträde till Strandnäs skola. Parterna kan överenskomma om att elever som omfattas av detta avtal skall gå i annan skola i staden.

3 § Antalet elever som kan ingå i detta avtal är 135. Överskrids antalet skall det föras separata förhandlingar om detta.

4 § Jomala kommun ersätter staden för elevernas skolgång enligt den faktiska driftskostnaden per elev och år, beräknad skilt för lågstadiet och skilt för högstadiet. Den faktiska driftskostnaden per elev beräknas för stadens grundskolor som helhet och inte per skola.
I den faktiska driftskostnaden ingår skolväsendets alla kostnader förutom kostnader för skolskjutsar, träningsundervisningen, elever i andra specialskolor och på skolhem, psykologorganisationen, grundvux samt hemundervisning. Ytterligare beaktas skolväsendets alla inkomster förutom landskapsandelarna och ersättningar från annan kommun för skolplatser.

Om antalet elever som omfattas av detta avtal överstiger 76 reduceras ersättningen stegvis för att uppgå till en 7,5 %:ig rabatt från och med elev 84. Rabatten minskas därefter med 1,25% per år för att efter 6 år (2029) utgå.

5 § Elevantalet beräknas som ett medeltal av elevantalet vid ingången av varje termin skilt för lågstadiet och skilt för högstadiet.

6 § Betalning sker fyra gånger per år i februari, april, september och november. Slutreglering sker före utgången av september månad följande år. Förskottet baseras på budgeterad kostnad per elev för året. För den händelse att Jomala kommun åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.

7 § Staden tillställer årligen Jomala kommun budgeterad kostnad per elev enligt bildningsnämndens budgetförslag. Staden informerar Jomala om förändringar under budgetåret som väsentligt påverkar kostnaderna.

8 § Jomala kommun skall drygt ett år på förhand, senast inom maj månad, informera om nya elever som beräknas börja i stadens skolor under nästföljande läsår, deras eventuella specialbehov och andra frågor som kan ha betydelse för stadens skolplanering och budgetering.

9 § I detta avtal avsedda elever har samma rätt till grundskolans tjänster som stadens egna elever undantaget de i 11 § nämnda tjänsterna.

10 § I detta avtal avsedda elever kan beredas plats på fritidshem i staden. Samarbetet avseende fritidshemsplatser regleras i ett skilt avtal.

11 § Jomala kommun ombesörjer och bekostar transporterna mellan hemmen och stadens grundskolor samt skolgång i träningsundervisningen, i andra specialskolor och på skolhem för i detta avtal avsedda elever.

12 § Samarbetsavtalet och dess förverkligande följs upp minst en gång per år i samarbetskommittén för Jomala och Mariehamn.

13 § Ändring eller tillägg till detta avtal skall för att vara bindande göras skriftligen och undertecknas av båda parter.

14 § Detta avtal gäller för perioden 1.3.2023-31.7.2043. Efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år innan avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning av avtalet jämte eventuell ändring av dess innehåll till förhandling.

15 § Elev som påbörjat sin skolgång i staden skall även få avsluta den i samma skola.

16 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:
Tvister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningstvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för Jomala kommun och ett för Mariehamns stad.

Mariehamn den ____/____ 2023

Jomala kommun

_____
Christian Dreyer
Kommundirektör

Mariehamns stad

_____
Henrik Boström
Bildningsnämndens ordförande

_____
Mikael Rosbäck
Bildningschef

Myndighet	**ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE**
Bildningsnämnden	Kommunala ärenden

Rätt att framställa rättelseyrkande

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande kan framställas av den som beslutet avser eller av den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar

Myndighet till vilken rättelse-yrkande ska framställas

Rättelse i beslutet kan yrkas hos nedan nämnda myndighet.

Mariehamns stad
Bildningsnämnden
Elverksgatan 1
22100 MARIEHAMN

Tid för yrkande av rättelse och från vilken tidpunkt tiden räknas

Rättelseyrkande ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att protokollet har publicerats på stadens webbplats.

En part anses, om inte något annat påvisas, ha fått del av beslutet sju dagar efter att ett brev därom blivit sänt eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslutet. Med parts samtycke kan beslut delges som ett elektroniskt meddelande. Ett beslut som delgetts elektroniskt anses vara part tillhanda den tredje dagen efter att meddelandet avsänts.

Protokollet har publicerats på stadens webbplats

Datum
28.11.2022

Delgivning till part

☐ Avsänts för delgivning per brev och lämnats för befordran av posten (kommunallag (2017:86) 116 §).	Datum:
☒ Avsänts för delgivning som ett elektroniskt meddelande (kommunallag (2017:86) 116 §).	Datum: 23.11.2022
Lämnats till parten, ort och datum	Part
_____	_____
Delgivarens underskrift På annat sätt, dvs.	Mottagarens underskrift

Rättelseyrkandets innehåll och hur yrkandet ska inlämnas

Rättelseyrkandet ska framställas skriftligen. Av rättelseyrkandet ska framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet ska innehålla kontaktuppgifter som namn och adress och undertecknas av den som framställer det. Rättelseyrkandet ska lämnas till den myndighet till vilken yrkandet framställs innan tiden för framställande av rättelseyrkandet går ut.

1) Ifylls i protokollsutdraget om beslutet enskilt delges en person som är part enligt 113 § kommunallagen. Det skuggade området ifylls i det dubblettexemplar som stannar hos myndigheten.

JOMALA KOMMUN

ÄSKANDE OM KOMMUNSTYRELENS DISPOSITIONSMEDEL 2022

Nämnd/Förvaltning/Enhet: Utbildningsförvaltningen / Lågstadieskolorna

Datum: 21.11.2022

Anslagsansvarig: Utbildningschef

DRIFTSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** 45 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4520 Livsmedel
- **Motivering:**

Livsmedelskostnaderna har under 2022 ökat p.g.a. kriget i Ukraina och medföljande inflation.

- **Belopp:** 23 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4005 Vikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

- **Belopp:** 45 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4006 Lärarvikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 113 000 euro

2. Åtgärder som har utförts för att hålla sig inom budgeterade medel

- **Åtgärd 1:**

  Minskad fortbildning till personalen.

  Summa minskade kostnader 5000 euro

- **Åtgärd 2:**

  Mindre antal exkursioner än planerat.

  Summa minskade kostnader 3000 euro

- **Åtgärd 3:**

  Minskade inköp av IKT-program.

  Summa minskade kostnader 3000 euro

- **Åtgärd 4:**

  Införskaffat mindre mängd inventarier än planerat.

  Summa minskade kostnader 2000 euro

Totalt minskade kostnader om 13 000 euro

3. Äskade tilläggsmedel (fördelade belopp och utgiftsslag)

Totalt äskat belopp inkl. åtgärder för minskade kostnader 100 000 euro fördelas enligt:

- **Belopp:** 40 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4520 Livsmedel
- **Motivering:**

Livsmedelskostnaderna har under 2022 ökat p.g.a. kriget i Ukraina och medföljande inflation.

- **Belopp:** 20 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4005 Vikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

- **Belopp:** 40 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4006 Lärarvikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

INVESTERINGSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

Inga oförutsedda kostnader har förekommit gällande utbildningsförvaltningens investeringsbudget.

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 0 euro

JOMALA KOMMUN

ÄSKANDE OM KOMMUNSTYRELENS DISPOSITIONSMEDEL 2022

Nämnd/Förvaltning/Enhet: Tekniska förvaltningen

Datum: 17.11.2022

Anslagsansvarig: (Teknisk chef)

DRIFTSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** - 18 700 euro
- **Kostnadsställe:** 41101 Tekniska förvaltningen
- **Konto:** 4365 IKT(-1500 euro)
  4370 Försäkringar (-3000 euro)
  4470 Övriga tjänster (-3200 euro)
  4522 Arbetsmaterial (-9000 euro)
  4560 Bränsle- och smörjmedel (-2000)

Motivering: *Kostnader för arbetsmaterial har ökat*

- **Belopp:** - 32 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41201 Gator
- **Konto:** 4401 Vägunderhåll (-32000 euro)

Motivering: *Halkbekämpning*

- **Belopp:** - 9 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41203 GC-leder
- **Konto:** 4401 Vägunderhåll (-9000 euro)

Motivering: *Halkbekämpning*

- **Belopp:** - 25 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41202 Kommunalvägar
- **Konto:** 4401 vägunderhåll

Motivering: Halkbekämpning och normalt vägunderhåll. Ökad trafikmängd.

- **Belopp:** - 22 700 euro
- **Kostnadsställe:** 41205 Vägbelysning
- **Konto:** 4571 EL (-22 700 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% jämfört med budget.*

- **Belopp:** -2000 euro
- **Kostnadsställe:** 41 401 Kommunalgården
- **Konto:** 4571 EL (- 2000 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -300 euro
- **Kostnadsställe:** 41 402 Alegården
- **Konto:** 4571 EL (- 300 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -3 500 euro
- **Kostnadsställe:** 41 403 Gottby daghem
- **Konto:** 4571 EL (- 3 500 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

- **Belopp:** -8 300 euro
- **Kostnadsställe:** 41407 Trollsländan
- **Konto:** 4390 Byggande och underhåll byggnader (- -3000) euro)
  4400 Byggande och underhåll maskiner (- 3000 euro)
  4571 EL (- 2 300 euro)

Motivering: *Underhåll och Elkostnad har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -4 300 euro
- **Kostnadsställe:** 41 407 Överby
- **Konto:** 4571 EL (- 4 300 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -9 600 euro
- **Kostnadsställe:** 41 408 Rönngården

- **Konto:** 4571 EL (- 9 600 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -5100 euro
- **Kostnadsställe:** 41 409 Österkulla
- **Konto:** 4571 EL (- 5 100 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -2 400 euro
- **Kostnadsställe:** 41 410 Sviby daghem
- **Konto:** 4571 EL (- 2 400 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

- **Belopp:** -2 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41 411 Humlan
- **Konto:** 4571 EL (- 2 000 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

- **Belopp:** -1 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41 414 Rubinen
- **Konto:** 4571 EL (- 1 000 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

- **Belopp:** - 32 500 euro
- **Kostnadsställe:** 41415 Vikingaåsen
- **Konto:** 4023 Vaktmästarlöner (- 6000 euro)
  4390 Byggande och underhåll byggnader (- 2000) euro)
  4390 Byggande och underhåll områden (- 4000) euro)
  4400 Byggande och underhåll maskiner (- 8000 euro)
  4571 EL (- 12 500 euro)

Motivering: Extraresurser vid vaktmästeriet. Ökade *underhållskostnader på grund ålderslitage. Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

- **Belopp:** -8 500 euro

- **Kostnadsställe:** 41 416 Södersunda
- **Konto:** 4571 EL (- 8 500 euro)

Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

- **Belopp:** - 33 300 euro
- **Kostnadsställe:** 41417 Vikingagården
- **Konto:** 4380 Renhållning (-28 000)

  4400 Byggande och underhåll maskiner (- 2000 euro)

  4571 EL (- 3 300 euro)

Motivering: *Externa tjänster behöver anlitas för underhåll av maskiner. Större städbehov/renhållning än budgeterat. Elkostnaden har ökat jämfört med budget*

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 220 200 euro

2. Åtgärder som har utförts för att hålla sig inom budgeterade medel

- **Åtgärd 1: Teknisk förvaltning**

  Vi har för kostnadsstället Teknisk förvaltning endast tillgodosett personalens säkerhet och arbetsutrustning. Enhetskostnaderna för förbrukningsmaterial har de senaste åren ökat vilket leder till att budgeterade medel inte räcker till, därtill har verksamhetsområdena ökat i volym. Uppskattningsvis saknas 18 700 euro

- **Åtgärd 2: Kommunalvägar, gator , GC-leder,**

  Vi har gemensamt för alla kostnadsställen gällande Kommunalvägar, gator, GC-leder och vägbelysning. endast utfört nödvändiga underhållsarbeten för att trygga samfärdseln. Vägbelysningens tidsinställning är enligt KST beslut. Uppskattningsvis saknas 88 700 euro

- **Åtgärd 3: Byggnader**

  Vi har gemensamt för alla byggnader endast utfört nödvändiga akuta reparationer samt renhållning och städning för att hålla verksamheterna igång. Därtill håller vi kontinuerligt uppsikt över ventilation och värmesystem för att hålla elförbrukningen nere.
  Uppskattningsvis saknas 112 800

3. Äskade tilläggsmedel (fördelat belopp och utgiftsslag)

Totalt äskat belopp inkl. åtgärder för minskade kostnader 220 200 euro fördelas enligt:

Samma fördelning som ovan

INVESTERINGSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** ca - 9 000 euro.
- **Kostnadsställe:** 86222
- **Konto:** 4316
- **Motivering:**

Oförutsägbara extraarbeten översteg investeringsanslag. Överskridningen anses vara så låg att resultatet inte påverkar kommunen negativt. Investeringen är inte avslutad varpå det är svårt att säga den exakta överskridningen i nuläget

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om ca 9 000 euro